

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๑๐๑/ว ๑๐๙๕

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

สำนักงานพัฒนาสังคม
เลขที่รับ.....๐๘๙๐
วันที่.....๗ ส.ค. ๒๕๖๘
เวลา.....๐๕.๕๓๗.

๕ สิงหาคม ๒๕๖๘

เรื่อง แจ้งมติคณะรัฐมนตรีอนุมัติแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาสังคม

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ด่วนที่สุด ที่ พม ๐๖๐๕.๐๗/๑๔๗๖๑ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘

ด้วยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ได้ลงมติอนุมัติแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติต่อไป โดยให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นและข้อเสนอแนะของกระทรวงการคลัง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องดังมีรายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่ส่งมาด้วย

สำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว จึงขอแจ้งเวียนมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้นให้หน่วยงานของท่านทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางชินชวัน ลิมป์ธีระกุล)

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

กองกลาง

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๒๓๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๒๔๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@opm.go.th

ด่วนที่สุด

ที่ พม ๐๖๐๕.๐๓/ ๑๕๗๖๑

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
เลขรับ ๑๒๔๐๔
วันที่ ๐๑ ส.ค. ๒๕๖๘
เวลา ๑๗:๕๗

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๑๐๓๔ ถนนกรุงเกษม แขวงคลองมอหานาค

เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กทม. ๑๐๑๐๐

๗๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘

เรื่อง แจ้งมติคณะรัฐมนตรีอนุมัติแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๔๐๙๕ จำนวน ๑ ฉบับ
ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘
๒. แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม จำนวน ๑ ฉบับ
ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ด้วยคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ได้ลงมติอนุมัติแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติต่อไป โดยให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นและข้อเสนอแนะของกระทรวงการคลัง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอแจ้งเวียนมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวให้ท่านทราบในฐานะกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม (คสป.) และคณะอนุกรรมการด้านแผนงานการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุนีย์ ศรีสง่าตระกูลเลิศ)

รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาสวัสดิการสังคมและคุณภาพชีวิต

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ

โทร. ๐ ๒๖๕๙ ๖๐๔๐ โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๕๐๓๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/๔๐๙๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ด่วนที่สุด ที่ พม ๐๒๐๙/๒๔๙๘๔

ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

ตามที่ได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแล้ว นั้น

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามบัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ลงมติอนุมัติแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติต่อไป ตามที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมเสนอสำหรับภาระค่าใช้จ่ายเพื่อขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการดังกล่าว ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามความเห็นของสำนักงบประมาณ ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นและข้อเสนอแนะของกระทรวงการคลัง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

จึงเรียนยืนยันมา

ขอแสดงความนับถือ

(นายธวัชชัย จันทร์ไพศาลสิน)

ที่ปรึกษาประจำสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๗๓๓ (อำนวยการ), ๑๕๒๒ (ทรัพย์สิน)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@soc.go.th

บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

เรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๑. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๑๐๐๕/๑๔๓๕๙ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๗
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๐๐๒/๒๑๓๔ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ด่วนที่สุด ที่ อว (ปคร) ๐๒๑๓/๑๙๐๓๖ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๗
๔. สำเนาหนังสือกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ด่วนที่สุด ที่ ดศ ๐๑๐๐.๔/๒๙๐
ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๗
๕. สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๒๒๐.๒/๒๖๘๒
ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๗
๖. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๑๑.๓/๒๐๑๗๓ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๗
๗. สำเนาหนังสือกระทรวงยุติธรรม ด่วนที่สุด ที่ ๐๒๐๐๘.๒/๙๙๕๑ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๗
๘. สำเนาหนังสือกระทรวงวัฒนธรรม ด่วนที่สุด ที่ วธ ๐๒๐๔.๔/๓๓๖๒ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๗
๙. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๑๒/๗๘๗ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๗
๑๐. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๑๒/๖๙ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๗
๑๑. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๐๕/๕๒๒๕
ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๗
๑๒. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๐๕/๑๑๑๙๖
ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๗
๑๓. สำเนาหนังสือสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ที่ สสส.สน.๙/๑๐๕๖/๒๕๖๘
ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๘
๑๔. สำเนาหนังสือสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ด่วนที่สุด ที่ สวส.วย๒/๕๓๕ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๑๐๐๕/๒๕๓๕๙

กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๑๕๖๘๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีได้ขอให้กระทรวงการคลังเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง เรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (แผนปฏิบัติการฯ) ที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมเสนอ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรีโดยด่วน ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว ขอเรียน ดังนี้

๑. ไม่ขัดข้องกับแผนปฏิบัติการฯ เนื่องจากเป็นแผนปฏิบัติการที่ใช้เป็นแนวทางการขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงเรื่องต่าง ๆ ในการส่งเสริมการดำเนินการขององค์กรภาคประชาสังคม เช่น ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การกำหนดกลยุทธ์ที่ชัดเจน เป็นต้น

๒. การพิจารณาเกี่ยวกับมาตรการภาษี การเงิน การคลัง ให้แก่องค์กรภาคประชาสังคมให้มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม จำเป็นต้องมีการกำหนดประเภทรูปแบบขององค์กรภาคประชาสังคมให้ชัดเจน และเหมาะสมกับการดำเนินการที่อาจมีความแตกต่างกัน ซึ่งอาจจะต้องมีการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการขององค์กรภาคประชาสังคมที่ดำเนินการในปัจจุบัน เพื่อให้ได้รายละเอียดที่ชัดเจนครบถ้วน และนำมาใช้ในการกำหนดประเภทรูปแบบขององค์กรภาคประชาสังคมได้ตรงตามเป้าหมาย รวมถึงเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถพิจารณากำหนดมาตรการภาษี การเงิน การคลัง ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

๓. หากจะมีการออกมาตรการทางภาษีเพิ่มเติม จะต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งกำหนดให้จัดทำประมาณการการสูญเสียรายได้ และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับและพิจารณาถึงความเป็นธรรม ความเสมอภาค และการไม่เลือกปฏิบัติ รวมทั้งการพัฒนาและสนับสนุนเสถียรภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิชัย ชุณหวชิร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำเนาถูกต้อง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ..

กองนโยบายพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชน

โทร. ๐ ๒๑๖๕ ๗๑๓๐ ต่อ ๑๐๗ โทรสาร ๐ ๒๑๖๕ ๗๑๓๘

๒๕๖๗๑๖

(นางสาวทรัพย์สิน วันอ่อน)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๐๐๒/๒๖๓๔

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์การภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๑๕๖๘๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๒๓๙๕๖ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๗

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงการต่างประเทศเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์การภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า ในหลักการ กระทรวงการต่างประเทศไม่ขัดข้องต่อ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์การภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) หากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้ว ไม่ขัดข้อง เนื่องจากสอดคล้องกับแนวทางของประเทศไทยในการร่วมขับเคลื่อนวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ (2030 Agenda for Sustainable Development) โดยเฉพาะเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) เป้าหมายที่ ๑๗ ในด้านการสนับสนุนและส่งเสริมหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาครัฐและภาคเอกชน และภาคประชาสังคม โดยการมีภาคประชาสังคมที่เข้มแข็ง และการสร้างบรรยากาศที่ดีสำหรับการดำเนินความร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมในระดับต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงองค์การเอกชนต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาดำเนินงานในประเทศไทย จะมีส่วนช่วยส่งเสริมการดำเนินนโยบายต่าง ๆ ของภาครัฐให้เกิดประสิทธิผลและเป็นประโยชน์ต่อประชาชน และภาพลักษณ์ที่ดีของไทยในประชาคมระหว่างประเทศ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายมาริช เสงี่ยมพงษ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมองค์การระหว่างประเทศ

กองการสังคม

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๒๒๖๓ (ณัฐชยาฯ ๐๖ ๑๙๐๖ ๐๖๗๕)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๖๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ natchaya.s@mfa.go.th

สำเนาถูกต้อง

๑๙๖๑๖๒

(นางสาวทรัพย์สิน วันอ่อน)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

ด่วนที่สุด
ที่ พม ๐๒๐๙/ ๒๕๖๗๔

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๑๐๓๔ ถนนกรุงเกษม แขวงคลองมหานาค
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กทม. ๑๐๑๐๐

๒๐๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๑๕๖๘๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗
สิ่งที่ส่งมาด้วย ความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี แจ้งขอให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เสนอความเห็นต่อแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมเสนอ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เห็นด้วยในหลักการตาม (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อเป็นกรอบทิศทางการดำเนินงานขององค์กรภาคประชาสังคมให้เป็นหุ้นส่วนการพัฒนาของประเทศในระยะ ๕ ปี โดยมีการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการยกระดับและพัฒนาศักยภาพให้องค์กรภาคประชาสังคมเป็นผู้ร่วมจัดสวัสดิการและสร้างความคุ้มครองทางสังคมแบบมุ่งเป้าอย่างเหมาะสม รวมถึงสร้างระบบการช่วยเหลือกลุ่มผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มเปราะบาง เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคม ทั้งนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีความเห็นเพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรารุช ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สำนักงานปลัดกระทรวงฯ
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
โทร. ๐ ๒๖๕๕ ๒๕๕๔
โทรสาร ๐ ๒๖๕๕ ๒๕๕๘

สำเนาถูกต้อง

๒๕๖๗๔๖

(นางสาวทรัพย์สิน วันอ่อน)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

ความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี
ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ต่อ

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เห็นด้วยในหลักการตาม (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เพื่อเป็นกรอบทิศทางสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรภาคประชาสังคมให้เป็นหุ้นส่วนการพัฒนาของประเทศในระยะ ๕ ปี โดยมีการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการยกระดับและพัฒนาศักยภาพให้องค์กรภาคประชาสังคมเป็นผู้ร่วมจัดสวัสดิการ และสร้างความคุ้มครองทางสังคมแบบมุ่งเป้าอย่างเหมาะสม รวมถึงสร้างระบบการช่วยเหลือกลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มเปราะบาง เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางสังคม ดังนั้น จึงควรสนับสนุนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ร่วมกันผลักดัน (ร่าง) แผนปฏิบัติการดังกล่าว เพื่อเป็นกลไกการดำเนินงานที่ชัดเจนและเป็นหุ้นส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) ควรมีการกำหนดแนวทางให้หน่วยงานหลักและหน่วยงานร่วม มีการบูรณาการความร่วมมือในการทำงานกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน เพื่อให้การขับเคลื่อนงานภายใต้ (ร่าง) แผนปฏิบัติการมีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างแท้จริง สามารถยกระดับผลการดำเนินงานให้เกิดเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น และใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด

(๒) ควรมีระบบประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรภาคประชาสังคม เพื่อให้มีการติดตามประเมินผล และรายงานการดำเนินงานได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ รวมถึงกลไกในการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรภาคประชาสังคมตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรและมีการดำเนินการที่โปร่งใส เกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริง

(๓) ควรมีการสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์กรภาคประชาสังคม

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ (ร่าง) แผนปฏิบัติการดังกล่าว มีความสมบูรณ์และถูกต้องในรายละเอียด กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ขอแก้ไขข้อมูลการสำรวจสถานการณ์ด้านจำนวนขององค์กรภาคประชาสังคมในสังคมไทย ประเภทกลุ่ม ชุมชน สหภาพ สหพันธ์ คณะกรรมการ เครือข่าย ศูนย์ ศูนย์ประสานงาน หรือชื่ออื่น ๆ หน้าที่ ๕๘ ลำดับ ๒.๕.๙ คือ

เดิม สมาเด็กและเยาวชน จัดขึ้นตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ (รวมทุกระดับ คือ ตำบล/ เทศบาล/ อำเภอ/ เขต/ จังหวัด/ กรุงเทพมหานคร/ แห่งประเทศไทย) จำนวน ๘,๗๘๑ แห่ง

เป็น สมาเด็กและเยาวชน จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ (รวมทุกระดับ คือ ตำบล/ เทศบาล/ อำเภอ/ เขต/ จังหวัด/ กรุงเทพมหานคร/ แห่งประเทศไทย) จำนวน ๘,๗๗๘ แห่ง

ด่วนที่สุด

ที่ อว (ปคร) ๐๒๑๓/๑๙๐๓๖

กระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ถนนพระรามที่ ๖ ราชเทวี กทม. ๑๐๔๐๐

๒๔ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล)-๑๕๖๘๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาขอให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณาแล้วเห็นควรให้ความเห็นชอบ แผนปฏิบัติการดังกล่าว ตามที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมเสนอ เพื่อเป็นกรอบ แนวทางส่งเสริมการดำเนินการและบทบาทของภาคประชาสังคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่การเป็น หุ้นส่วนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน โดยมีความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ในแผนงานที่ ๓ อาจพิจารณาเพิ่มเติมกลยุทธ์หรือโครงการ “การพัฒนาให้เกิดศูนย์ประสานงาน กลางระดับประเทศ” เพื่อเป็นกลไกประสานงานและสนับสนุนการขับเคลื่อนงานของทั้ง ๔ แผนงาน โดยมี บทบาทหน้าที่ในการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาเชิงระบบ/โครงสร้างหลัก ได้แก่ การพัฒนานโยบาย การพัฒนาขีดความสามารถด้านการเข้าถึงทรัพยากร การพัฒนาศักยภาพของภาคประชาสังคม และการวิจัยและ พัฒนานวัตกรรมเพื่อส่งเสริมการทำงานของภาคประชาสังคม

๒. ในแผนงานที่ ๔ กลยุทธ์ที่ ๔.๒ ควรพิจารณาเพิ่มเติม “ข้อมูล Area Need ที่บูรณาการ ในหลายประเด็น เป็นภาพรวมที่จำเป็นในการพัฒนาพื้นที่/จังหวัด พร้อมทั้งพัฒนา กลไกการนำข้อมูลจาก ฐานข้อมูลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อให้เกิดแนวทางการขับเคลื่อนงานเพื่อพัฒนา พื้นที่อย่างเป็นระบบ” นอกจากนี้ อาจพิจารณาเพิ่มเติมกลยุทธ์หรือโครงการ “การพัฒนาทักษะการสร้างและ ใช้ความรู้ในการทำงานของภาคประชาสังคมในทุกระดับ (เชิงพื้นที่ เชิงประเด็น เชิงระบบ และเชิงนโยบาย)”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวศุภมาส อิศรภักดี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สำนักงานปลัดกระทรวง

นางสาวปัทมา

(นางสาวทรัพย์สิน วันอ่อน)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

สำนักงานปลัดกระทรวงฯ

โทร ๐ ๒๓๓๓ ๓๘๗๖

โทรสาร ๐ ๒๓๓๓ ๓๙๓๘

ด่วนที่สุด

ที่ ดศ ๐๑๐๐.๔/๒๕๐

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๑๕๖๘๔

ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗

๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๒๓๔๕๖

ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี. ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมพิจารณาแล้ว ไม่มีข้อขัดข้องในหลักการต่อแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมเสนอ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ในยุทธศาสตร์ที่ ๔ ปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล ซึ่งการพัฒนาระบบฐานข้อมูลขององค์กรภาคประชาสังคมเป็นส่วนสำคัญในการปรับปรุงกระบวนการทำงานของภาครัฐ โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้ในการจัดเก็บและเชื่อมโยงข้อมูล ซึ่งจะส่งผลให้ประเทศสามารถขับเคลื่อนไปสู่รัฐบาลดิจิทัลได้รวดเร็วยิ่งขึ้น โดยกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมมีการดำเนินการในการส่งเสริมให้พื้นที่ที่มีการเชื่อมโยงและวิเคราะห์ข้อมูลในโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะด้วยการเชื่อมโยงบูรณาการ และวิเคราะห์ข้อมูลเมือง (City Data Platform (CDP) : Smart Data Analytics Platform) ดำเนินการนำร่องระบบคลาวด์กลางจังหวัด ใน ๖ จังหวัด (เชียงราย น่าน มหาสารคาม นครราชสีมา นครสวรรค์ และภูเก็ต) โดยหากทางจังหวัดมีความประสงค์ที่จะเชื่อมโยงข้อมูล กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมสามารถสนับสนุนการดำเนินการนำข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรภาคประชาสังคมเฉพาะส่วนของจังหวัดนั้นมาเก็บไว้ในระบบคลาวด์กลางของแต่ละจังหวัด เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ต่อยอดเพื่อแก้ไขปัญหา รวมถึงติดตามการดำเนินงานในรูปแบบ Dashboard ได้ ทั้งนี้ หากมีความต้องการใช้พื้นที่คลาวด์เพิ่มเติมหรือใช้เกินกว่าระยะเวลาโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะดังกล่าว สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)

/ในการนี้...

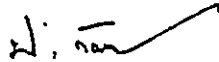
ในการนี้ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม มีความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อเนื้อหาใน (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ดังนี้

๑. เสนอปรับชื่อตัวชี้วัดโครงการพัฒนาระบบข้อมูลและฐานข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการสนับสนุน การพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมและพัฒนาประเทศ ซึ่งมีสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นหน่วยงานรับผิดชอบของโครงการ จากเดิม “จำนวนฐานข้อมูลออนไลน์ขององค์กรภาคประชาสังคม/ข้อมูลนักวิจัย/นักวิชาการด้านการ พัฒนาศักยภาพประชาสังคม และชุดความรู้ออนไลน์ต่าง ๆ ถูกนำไปใช้สนับสนุนการทำงานขององค์กร ภาคประชาสังคมให้มีศักยภาพ และประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น” เสนอให้ใช้คำว่า “จำนวนชุดข้อมูลออนไลน์ องค์กร...” เนื่องจากเป้าหมายในแผนระบุว่า มีเพียง ๑ ฐานข้อมูล ซึ่งในฐานข้อมูล ๑ ฐานสามารถมีได้หลาย ชุดข้อมูล อาทิ ชุดข้อมูลองค์กรภาคประชาสังคม ชุดข้อมูลนักวิจัย ชุดข้อมูลนักวิชาการ

๒. ควรให้การจัดทำชุดข้อมูลขององค์กรภาคประชาสังคมอยู่ในรูปแบบที่มีมาตรฐานทางสถิติ และเชื่อมโยงไปสู่ระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ (Government Data Catalog) รวมถึงดำเนินการตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในกระบวนการทำงานและบริการของภาครัฐ และผลักดันไปสู่การบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการพัฒนาประเทศ เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนา ที่ยั่งยืนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประเสริฐ จันทรรวงทอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๑ ๖๗๙๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : strategy@mdes.go.th

สำเนาถูกต้อง

นางสาวปัทมา

(นางสาวทรัพย์สิน วันอ่อน)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

ส่วนที่สี่

ที่ ทส ๐๒๒๐.๒/ ๒ ๖ ๘ ๒

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๘๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๗ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ส่วนที่สี่ ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๑๕๖๘๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอความเห็น เรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาแล้ว ไม่ขัดข้องในหลักการต่อแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมเสนอ อย่างไรก็ตาม ขอแก้ไขข้อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในส่วน of กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จาก กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็น กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานปลัดกระทรวง

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๒๗๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cplo.mnre@hotmail.com

สำเนาถูกต้อง

๒๕๖๗๘๖

(นางสาวทรัพย์สิน วันอ่อน)

ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

ที่ มท ๐๒๑๑.๗/๒๐๑๙๓

กระทรวงมหาดไทย
ถนนรัชฎาภิเศก กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๐ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๑๕๖๘๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งให้กระทรวงมหาดไทย เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง เรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม เสนอ มีความครอบคลุมในทุกมิติ รวมทั้ง เป็นการส่งเสริมให้องค์กรภาคประชาสังคมในพื้นที่ที่มีความเข้มแข็ง มีศักยภาพและขีดความสามารถในการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการบางภารกิจของภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่ และเข้ามามีบทบาทในการให้ข้อมูลปัญหาและความต้องการของพื้นที่ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและความมั่นคง และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่อที่ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับท้องที่ ท้องถิ่น อำเภอ และจังหวัด เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาหรือดำเนินการใด ๆ ในการตอบสนองความต้องการดังกล่าว จึงเห็นชอบแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยมีความเห็นเพิ่มเติมว่าควรเพิ่มตัวชี้วัดในเรื่องจำนวนองค์กร/หน่วยงาน ในการประสานความร่วมมือทางสังคมและวัฒนธรรมระหว่างประเทศ จำนวนแผนพัฒนาศักยภาพองค์กร ให้เข้มแข็งขององค์กรภาคประชาสังคม เสริมพลังความร่วมมือกับคณะกรรมการบริหารงานอำเภอแบบบูรณาการ สำหรับการมอบหมายส่วนราชการในการนำแผนไปสู่การปฏิบัติขอให้พิจารณามอบหมายให้สอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงานด้วย ทั้งนี้ ขอให้หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายดำเนินการขับเคลื่อนข้อเสนอเชิงนโยบายให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุทิน ชาญวีรกูล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง
สำนักนโยบายและแผน
โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๒๓ ๕๒๔๔

สำเนาถูกต้อง

๒๕๖๗/๒๐๑๙๓

(นางสาวทรัพย์สิน วันอ่อน)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

ด่วนที่สุด

ที่ ยธ ๐๒๐๐๘.๒/๘๕๕๑

กระทรวงยุติธรรม
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๗

เรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๑๕๖๘๔ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงยุติธรรมเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมเสนอ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงยุติธรรมพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า แผนปฏิบัติการดังกล่าวมีความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบทิศทางการส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคม ให้ภาคีภาครัฐ ภาคธุรกิจ และภาคประชาสังคมใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน มีเป้าหมายที่ชัดเจนในการสร้างการยอมรับในบทบาทขององค์กรภาคประชาสังคม ยกย่องและพัฒนาศักยภาพขององค์กรภาคประชาสังคมทุกระดับ และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามเป้าหมายของแผนในระยะ ๕ ปีที่กำหนดไว้ รวมถึงมีแผนงานทั้ง ๔ แผนงาน ซึ่งประกอบไปด้วยกลยุทธ์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และโครงการตามแผนงาน แสดงให้เห็นถึงกรอบแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนส่งผลให้ภาคประชาสังคมและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องร่วมกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ จึงเห็นควรที่คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พันตำรวจเอก

(ทวี สอดส่อง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๓๒๓

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ policy.moj@moj.go.th

สำเนาถูกต้อง

จ.ร.๒๒๖.

(นางสาวทรัพย์สิน วันอ่อน)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๗๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

ด่วนที่สุด
ที่ รธ ๐๒๐๔.๔/๓๓๒๒

กระทรวงวัฒนธรรม
๑๐ ถนนเทียมร่วมมิตร
เขตห้วยขวาง กทม. ๑๐๓๑๐

ส
สิงหาคม ๒๕๖๗

เรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
เรียน เลขธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๑๕๖๘๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงวัฒนธรรมเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง เรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี นั้น

กระทรวงวัฒนธรรมพิจารณาแล้ว เห็นชอบในหลักการของแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม เสนอ เพื่อให้ภาคประชาสังคมและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องมีกรอบแนวทางการส่งเสริมบทบาทภาคประชาสังคมและเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนาประเทศ โดยบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น ผ่านกลไกที่มีอยู่ รวมถึงจัดเวทีเพื่อเปิดพื้นที่สาธารณะ (Public Space) และพัฒนาศักยภาพองค์กรชุมชน พร้อมทั้งสร้างการรับรู้ สร้างความเข้าใจต่อบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลง นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการขับเคลื่อนงาน สร้างความเข้าใจระหว่างกลุ่มคนต่างวัย เพื่อร่วมกันพัฒนาสังคมให้มีความสมดุล ยั่งยืน และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและนำความเห็นเสนอประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สุภาวณ

(นางสาวสุดาวรรณ หวังศุภกิจโกศล)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
โทร. ๐ ๒๒๐๔ ๓๕๓๐-๓๑
โทรสาร ๐ ๒๒๐๔ ๓๕๒๗
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@m-culture.go.th

สำเนาถูกต้อง

ณัฐพล

(นางสาวทรัพย์สิน วันอ่อน)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๗

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๐๗๑๒/ทสค

สำนักงบประมาณ

๑๐๖๓ ถนนพหลโยธิน

แขวงพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๗

เรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการฯ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๑๕๖๘๔

ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการฯ ขอให้สำนักงบประมาณเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการฯ กรณีคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมเสนอเรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อให้คณะกรรมการฯ พิจารณาเห็นชอบและมอบหมายส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการขับเคลื่อนข้อเสนอให้เกิดผลในทางปฏิบัติ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงบประมาณพิจารณาแล้วขอเรียนว่า แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นการดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบแนวทางการขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมาย นโยบาย มาตรการ กลไกในการส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคม เสริมสร้างศักยภาพการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมทุกระดับ และพัฒนาความร่วมมือภาคีภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้อง ภายใต้กรอบระยะเวลา ๕ ปี ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ รวมถึงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้มีมติเห็นชอบในหลักการ (ร่าง) แผนปฏิบัติการดังกล่าวแล้ว จึงเห็นสมควรที่คณะกรรมการฯ จะพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการของแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และมอบหมายส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการขับเคลื่อนข้อเสนอให้เกิดผลในทางปฏิบัติ ตามที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมเสนอ

ทั้งนี้ สำหรับภาระค่าใช้จ่ายที่อาจจะเกิดขึ้น พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ โอนเงินจัดสรรหรือเปลี่ยนแปลง

/เงินจัดสรร ...

เงินจัดสรร แล้วแต่กรณี ตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ในโอกาสแรกก่อน สำหรับค่าใช้จ่ายในปีต่อไป เห็นควรให้กระทรวงการพัฒนากำลังคนและความมั่นคงของมนุษย์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำแผนปฏิบัติการดังกล่าวไปใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ โดยคำนึงถึงความครอบคลุมทุกแหล่งเงิน ศักยภาพและความพร้อมในทุกมิติ ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ ความคุ้มค่าและความประหยัด รวมถึงผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่จะได้รับอย่างยั่งยืน เพื่อเสนอขอตั้งงบประมาณ รายจ่ายประจำปีตามความจำเป็นและเหมาะสมตามขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๒

(นายเฉลิมพล เพ็ญสูตร)

ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

กองจัดทำงบประมาณด้านสังคม ๓

โทร. ๐๙ ๕๔๘๘ ๒๙๔๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@bb.go.th

สำเนาถูกต้อง

๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๒

(นางสาวทรัพย์สิน วันอ่อน)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๔๑๒/๖๔

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๕ สิงหาคม ๒๕๖๗

เรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๑๕๖๘๔
ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องกรณีแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมเสนอ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดครบถ้วนแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้ว เห็นว่า (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นการกำหนดกรอบทิศทางสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรภาคประชาสังคมให้เป็นหุ้นส่วนการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นส่วนหนึ่งของพลังทางสังคมที่เข้มแข็ง ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ รวมถึงแผนปฏิบัติการอื่นที่เกี่ยวข้อง และเป็นการดำเนินการตามข้อ ๔ (๒) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมมีหน้าที่และอำนาจโดยเฉพาะในเรื่องจัดทำแผนการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม และเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ ประกอบกับสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๖ เห็นชอบในหลักการ (ร่าง) แผนปฏิบัติการดังกล่าว และให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามขั้นตอนที่เกี่ยวข้องต่อไป กรณีจึงเป็นเรื่องที่คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาให้ความเห็นชอบ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และมอบหมายส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการดังกล่าวให้เกิดผลในทางปฏิบัติได้ตามที่เห็นสมควร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปรกรณ์ นิลประพันธ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายสวัสดิการสังคม

ฝ่ายกฎหมายสวัสดิการสังคม

โทร. ๐๒ ๒๒๒ ๐๒๐๖-๔ ต่อ ๑๐๔๔ (นางสาวจิระยา)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๖๒๐๑

www.ocs.go.th

www.lawreform.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@ocs.go.th

อำนาจศักดิ์

อรุณรัตน์

(นางสาวพรวิชัย วิเศษ)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๐๕/๒๒๕

สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๗

เรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๑๕๖๘๔

ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗

ตามที่ สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ขอให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี เรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานฯ พิจารณาแล้ว เห็นควรให้ความเห็นชอบในหลักการของแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม เพื่อเป็นกรอบการสนับสนุนและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ให้เป็นพลังทางสังคมร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการเป็นกลไกหนุนเสริมภาครัฐในการให้ความช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษในระดับพื้นที่ โดยคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ดำเนินการปรับแก้สาระสำคัญตามมติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๖ เรียบร้อยแล้ว อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนฯ บรรลุผลลัพธ์ตามเป้าหมาย มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ควรพิจารณาเพิ่มเติมผู้แทนจากบุคคลภายนอก ผู้แทนคนรุ่นใหม่ และสื่อที่ไม่แสวงหากำไร เป็นส่วนหนึ่งของกลไกในการขับเคลื่อนงานภาคประชาสังคมในคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม เพื่อช่วยสร้างการตระหนักรู้เกี่ยวกับบทบาทขององค์กรภาคประชาสังคมตั้งแต่ระดับพื้นที่ จนถึงระดับประเทศ และนำมาสู่การสร้างค่านิยมพลเมืองและจิตสาธารณะ นอกจากนี้ จะช่วยเปิดมุมมององค์กรภาคประชาสังคมเกี่ยวกับความเป็นไปได้ใหม่ในการเข้าถึงทรัพยากรหรือการสร้างนวัตกรรมทางสังคม

๒. กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ควรพิจารณาปรับบทบาทภารกิจและโครงสร้างของหน่วยงานให้สามารถรองรับการขับเคลื่อนขององค์กรภาคประชาสังคมประเภทต่าง ๆ ทั้งการจัดบริการ เพื่อหนุนเสริมการดำเนินงานของภาครัฐ การเชื่อมโยงแหล่งทุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ในการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคม รวมถึงการสร้างการยอมรับองค์กรภาคประชาสังคมในสังคม เพื่อเป็นศูนย์ประสานงานการดำเนินการกับภาคส่วนต่าง ๆ โดยไม่ต้องมีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมาใหม่

/๓.ควรมี...

๓. ควรมีกลไกติดตามประเมินผลการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ เพื่อวัดผลลัพธ์ การดำเนินงานในด้านต่าง ๆ อาทิ การแก้ไขกฎหมาย การสร้างความมั่นคงทางการเงิน และการสร้างภาพลักษณ์ ขององค์กรภาคประชาสังคมต่อสาธารณะ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายตฤชา พิขณันท์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพและความเท่าเทียมทางสังคม

โทรศัพท์ ๐-๒๒๘๐-๔๐๘๕ ต่อ ๓๕๑๘

โทรสาร ๐-๒๒๘๒-๙๑๕๘

E-mail : Duangkamon@nesdc.go.th

สำเนาถูกต้อง

นางสาวปัทมา,

(นางสาวทรัพย์สิน วันอ่อน,

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

ที่ นร ๑๑๐๕๖๖๐

สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๑๘ พฤษจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนที่ ๓๓๓ ที่ นร ๐๕๐๓/๒๕๕๕๑ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือสำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ส่วนที่สี่ ที่ นร ๑๑๐๕/๕๒๒๕ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๗

ตามที่ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริม และพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนา องค์กรภาคประชาสังคม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณาแล้ว เห็นควรยืนยันความเห็นของสำนักงานฯ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๗ เรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ของคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยเห็นควรให้ความเห็นชอบในหลักการของแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อเป็นกรอบการสนับสนุนและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมให้เป็นพลังทางสังคมร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ควรพิจารณาเพิ่มเติมผู้แทนจากบุคคลภายนอก ผู้แทนคนรุ่นใหม่ และสื่อที่ไม่แสวงหากำไร เป็นส่วนหนึ่งของกลไกในการขับเคลื่อนงานภาคประชาสังคมในคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กร ภาคประชาสังคม เพื่อช่วยสร้างการตระหนักรู้เกี่ยวกับบทบาทขององค์กรภาคประชาสังคมตั้งแต่ระดับพื้นที่ จนถึงระดับประเทศ และนำมาสู่การสร้างค่านิยมพลเมืองและจิตสาธารณะ นอกจากนี้ จะช่วยเปิดมุมมองขององค์กร ภาคประชาสังคมเกี่ยวกับความเป็นไปได้ใหม่ในการเข้าถึงทรัพยากรหรือการสร้างนวัตกรรมทางสังคม

๒. กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ควรพิจารณาปรับบทบาทภารกิจและโครงสร้างของหน่วยงานให้สามารถรองรับการขับเคลื่อนขององค์กรภาคประชาสังคมประเภทต่าง ๆ ทั้งการจัดบริการเพื่อหนุนเสริมการดำเนินงานของภาครัฐ การเชื่อมโยงแหล่งทุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ในการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคม รวมถึงการสร้างการยอมรับองค์รภาคประชาสังคมในสังคม เพื่อเป็นศูนย์ประสานงานการดำเนินการกับภาคส่วนต่าง ๆ โดยไม่ต้องมีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมาใหม่

๓. ควรมีกลไกติดตามประเมินผลการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ เพื่อวัดผลลัพธ์ การดำเนินงานในด้านต่าง ๆ อาทิ การแก้ไขกฎหมาย การสร้างความมั่นคงทางการเงิน และการสร้างภาพลักษณ์ ขององค์กรภาคประชาสังคมต่อสาธารณะ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

Ch. 2

(นายคณชา พิชยนันท์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

សិល្បៈប្រពៃណី

అక్షరాలపాఠము.

(นางสาวทรัพย์สิน วันอ่อน)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

กองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพและความเท่าเทียมทางสังคม

โทรศัพท์ ๐-๒๒๘๐-๔๐๘๕ ต่อ ๓๕๑๘ โทรสาร ๐-๒๒๘๒-๙๑๕๘

E-mail : Duangkamon@nesdc.go.th

ที่ สสส.สน.9/1056/2568

20 มกราคม 2568

เรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ส่วนที่ 0507/1117 ลงวันที่ 15 มกราคม 2568

ตามที่ได้ออกให้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับเรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาโดยความเห็นชอบแล้ว นั้น

บัดนี้ สสส. ได้พิจารณารายละเอียดในภาพรวมและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องตามแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) ซึ่งในช่วงที่ผ่านมา สสส. ได้ร่วมกระบวนการพัฒนาแผนปฏิบัติการฉบับดังกล่าวมาโดยตลอด และเห็นว่าแผนปฏิบัติการนี้มีรายละเอียดแผนปฏิบัติการที่ครบถ้วน และมีรายละเอียดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ สสส. ตามพันธกิจขององค์กร ตลอดจนสามารถให้การสนับสนุนแผนงาน โครงการที่เกี่ยวข้องตามแผนงานที่ 1 - 4 ภายใต้แผนปฏิบัติการฉบับนี้ ในส่วนที่เป็นไปตามระเบียบและกระบวนการของ สสส. ได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและใช้ประกอบเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ภรณ์ ฤกษ์งาม

(นางภรณ์ ฤกษ์งาม)

ผู้ช่วยผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

ผู้ประสาน: นายณัฐพล เทศขยัน

โทรศัพท์: 081-442-1088

โทรสาร: -

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์: nuttapon@thaihealth.or.th

สำเนาถูกต้อง

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
อาคารศูนย์เรียนรู้สุขภาวะ
908 ซอยพหลโยธิน แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10223
โทร +662.343.1500 โทรสาร +662.343.1501
www.thaihealth.or.th

นางสาวปัทมา

(นางสาวพัชรีย์สิน วันอ่อน)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

ด่วนที่สุด

สวส.

ที่ สวส.วย๒ / ๕๓๕

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม
อาคารมหานครยิบซัม ชั้น ๑๒ B เลขที่ ๕๓๕/๒
ถนนศรีอยุธยา แขวงถนนพญาไท เขตราชเทวี
กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการฯ ส่วนที่ ๑๕๐๗/ว(ล) ๒๓๕๕๖
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการฯ ส่วนที่ ๑๕๐๗/ว(ล) ๒๕๕๕๖

ตามที่ได้ขอให้เสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการฯ นั้น

ในการนี้ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ได้พิจารณาแล้วมีความเห็นสอดคล้องในแผนงานที่ ๒ การพัฒนาขีดความสามารถองค์กรภาคประชาสังคม ในการเข้าถึงทรัพยากร กลยุทธ์ที่ ๒.๒ การบ่มเพาะ และพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม สู่การเป็นกลุ่มกิจการเพื่อสังคมหรือกลุ่มวิสาหกิจเพื่อสังคม ซึ่งเป็นบทบาทของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมโดยตรง โดยเป็นไปตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ.๒๕๖๒ เพื่อหนุนเสริมและพัฒนาให้องค์กรภาคประชาสังคม มูลนิธิ องค์กรสาธารณประโยชน์ในการจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม หรือจัดตั้งเป็นกลุ่มกิจการเพื่อสังคมเพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นกลไกในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม จากที่ได้มีการระบุในแผนปฏิบัติฯ เป็นเจ้าภาพระดับรองนั้น จึงมีข้อเสนอเพื่อการพัฒนาในภาพรวมแผนงานที่ ๑,๒,๓,๔ ประกอบด้วย (๑) ควรกำหนดเป้าหมายเชิงผลลัพธ์พร้อมทั้งกลไกในการบริหารจัดการในแผนงานอย่างชัดเจนและสร้างการรับรู้ภาคีทุกระดับในการบูรณาการแผนปฏิบัติการดังกล่าว (๒) พิจารณาถึงความเป็นไปได้ในการดำเนินการ การสนับสนุนงบประมาณ พร้อมทั้งควรมีพิจารณาถึงแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติให้เกิดความสัมพันธ์ในเป้าหมายร่วม อาทิ แผนแม่บทที่ ๑๐ การปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม และแผนแม่บทที่ ๑๕ พลังทางสังคม ประกอบกับแนวนโยบายประเด็นเร่งด่วนในปัจจุบันที่ภาคประชาสังคมและองค์กรสาธารณประโยชน์สามารถขับเคลื่อนได้อย่างเป็นรูปธรรม (๓) ควรคำนึงและพัฒนากลไกการติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวาสุ วงศ์วิชัย)

หัวหน้าส่วนวิเคราะห์นโยบายและแผน การติดตามประเมินผล

รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๖ ๒๓๔๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@osep.mail.go.th

สำนักงานลูกจ้าง

นางสาวปัสยา

(นางสาวทรัพย์สิน วันอ่อน)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒
(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม (คสป.)
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทสรุปผู้บริหาร	๔
ส่วนที่ ๒ ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามนโยบายของมตคณະรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐	๒๙
๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ ๑)	๓๐
๒.๒ แผนระดับที่ ๒	๓๕
๒.๒.๑ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ ๒)	๓๕
๒.๒.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (แผนระดับที่ ๒)	๓๘
๒.๓ แผนระดับที่ ๓ ที่เกี่ยวข้อง	๔๐
๒.๓.๑ แผนพัฒนาประชากรเพื่อการพัฒนาประเทศระยะยาว (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๘๐)	๔๐
ส่วนที่ ๓ ความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) แห่งสหประชาชาติ และนโยบายของคณະรัฐมนตรี นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี	๔๑
ส่วนที่ ๔ สารสำคัญของ (ร่าง) แผนปฏิบัติการ ส่งเสริมและพัฒนางองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๔๔
๔.๑ การประเมินสถานการณ์ ปัญหา และความจำเป็นของ (ร่าง) แผนปฏิบัติการ ด้านการส่งเสริมและพัฒนางองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๔๔
๔.๑.๑ สถานการณ์องค์กรภาคประชาสังคมไทยในสายตาสังคมโลก และผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาประเทศอย่างเป็นระบบโดยธนาคารโลก	๔๖
๔.๑.๒ ผลการประเมินความก้าวหน้าการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย ในช่วง ๕ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓) และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (๑๕) พลังทางสังคม ปี ๒๕๖๖ ตอบทบทวนภาคประชาสังคมในการเป็น ภาคีหุ้นส่วนร่วมแก้ไขเป้าหมายที่ยังวิกฤติ	๔๙
๔.๑.๓ ความมุ่งมั่นของรัฐบาลไทยต่อการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เสริมสร้างกรอบความร่วมมือพหุภาคีที่มีประสิทธิภาพ	๔๙
๔.๑.๔ การประเมินสภาพแวดล้อมที่ต้องนำมาคำนึงถึงต่อการจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๒	๕๓
๔.๑.๕ นิยาม จำนวน สถานะทางกฎหมายขององค์กรภาคประชาสังคม และการประเมินจุดแข็ง	๖๐
๔.๑.๖ การประเมินผลแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนางองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕)	๖๒
๔.๑.๗ รายงานผลการดำเนินงานประเด็นเร่งด่วน (Quick Win) ในปี ๒๕๖๖ ตาม (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๒	๘๑
๔.๒ ภาพรวมของ (ร่าง) แผนปฏิบัติการส่งเสริมและพัฒนางองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕)	๘๑
๔.๒.๑ วัตถุประสงค์	๘๑
๔.๒.๒ เป้าหมายและตัวชี้วัดรวม	๘๑
๔.๓ แผนย่อยภายใต้ (ร่าง) แผนปฏิบัติการส่งเสริมและพัฒนางองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๘๓
๔.๓.๑ แผนงานที่ ๑: การพัฒนานโยบาย กฎหมาย มาตรการในการสร้างความเข้มแข็ง องค์กรภาคประชาสังคม	๘๓

๔.๓.๒	แผนงานที่ ๒: การพัฒนาขีดความสามารถองค์กรภาคประชาสังคมในการเข้าถึงทรัพยากร	๙๐
๔.๓.๓	แผนงานที่ ๓: การเสริมศักยภาพการทำงานองค์กรภาคประชาสังคมให้มีสมรรถนะ ในการทำงานเพื่อตอบสนองต่อปัญหาสังคมที่ซับซ้อน	๙๗
๔.๓.๔	แผนงานที่ ๔: การพัฒนานวัตกรรม กลไก ระบบฐานข้อมูล องค์กรความรู้ และสื่อสารสาธารณะ ๑๐๕ เพื่อยกระดับคุณภาพการทำงานองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็งและความร่วมมือ ในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน	
๔.๔	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนา องค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อนำไปขับเคลื่อนดำเนินการ	๑๑๔

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ ๑	ความเชื่อมโยงระหว่างวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแผนงาน
แผนภาพที่ ๒	แผนงานที่ ๑-๔ และกลยุทธ์การดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง
แผนภาพที่ ๓	ความเชื่อมโยงแผนงาน กลยุทธ์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และโครงการตามแผนงานที่ ๑
แผนภาพที่ ๔	ความเชื่อมโยงแผนงาน กลยุทธ์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และโครงการตามแผนงานที่ ๒
แผนภาพที่ ๕	ความเชื่อมโยงแผนงาน กลยุทธ์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และโครงการตามแผนงานที่ ๓
แผนภาพที่ ๖	ความเชื่อมโยงแผนงาน กลยุทธ์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และโครงการตามแผนงานที่ ๔
แผนภาพที่ ๗	ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

ส่วนที่ ๑

บทสรุปผู้บริหาร

การจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยคณะกรรมการด้านการแผนงานการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ในคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม (คสป.) เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๙ (๒) กำหนดไว้ว่า “คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม เพื่อการพัฒนาสังคม ลดความเหลื่อมล้ำ พัฒนาคุณภาพชีวิตและสุขภาวะของประชาชน ชุมชน รวมทั้งสร้างความเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้ขององค์กรภาคประชาสังคม และมีอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะในเรื่องดังต่อไปนี้ (๒) จัดทำแผนการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม และเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ” ซึ่งใช้เป็นกรอบทิศทางสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรภาคประชาสังคมให้เป็นหุ้นส่วนการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นส่วนหนึ่งของพลังทางสังคมที่เข้มแข็ง

คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้เสนอ (ร่าง) แผนปฏิบัติการดังกล่าวให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณาดำเนินการ ตามขั้นตอนแนวทางการเสนอแผนเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ และวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ นั้น และเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๖ สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้มีมติเห็นชอบในหลักการแล้ว ทั้งนี้คณะกรรมการด้านการแผนงานการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ในคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม (คสป.) ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะของสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติด้วยแล้ว ก่อนดำเนินการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามขั้นตอนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ภายหลังการเข้ามาบริหารประเทศของคณะรัฐมนตรี ที่มีนายเศรษฐา ทวีสิน เป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๖๖ คำแถลงนโยบายตอนหนึ่งระบุถึง การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัด การจัดสรรทรัพยากรและกระจายอำนาจการบริหารจัดการไปสู่ชุมชน อีกทั้งให้ความสำคัญกับความเท่าเทียมของคนทุกกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเปราะบาง คนพิการ ผู้สูงอายุ และกลุ่มชาติพันธุ์ โดยไม่ละเลยเรื่องเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติที่มุ่งลดความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย การส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคน

จากนโยบายรัฐบาลดังกล่าวนำมาสู่วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๗ อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ซึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม (คสป.) ได้มีการจัดประชุมร่วมกับผู้แทนภาคประชาสังคมที่เป็นกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม, อนุกรรมการด้านการแผนการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม, อนุกรรมการด้านการศึกษาและพัฒนากฎหมายเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม และอนุกรรมการด้านการจัดทำฐานข้อมูลและส่งเสริมความเข้มแข็งองค์กรและเครือข่ายภาคประชาสังคม ร่วมด้วยผู้แทนจากสำนักสนับสนุนสุขภาวะประชากรกลุ่มเฉพาะ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ, สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน), สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อปรับแก้ไข (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ให้เป็นปัจจุบัน โดยยังคงวัตถุประสงค์เป้าหมาย แผนงานคงเดิม เนื่องจากยังสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ทั้งนี้ให้เพิ่มเติมการนำเสนอถึงผลสัมฤทธิ์ที่ได้มีการดำเนินงานไปแล้วในปี ๒๕๖๖ โดยใช้งบประมาณของแต่ละหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง

และสถานการณ์การพัฒนาประเทศที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม ก่อนดำเนินการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามขั้นตอนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบทิศทางการส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคม ให้ภาคีภาครัฐ ภาคธุรกิจ และภาคประชาสังคมใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน โดยมีกรอบแนวคิดหลัก คือ กระแสการพัฒนาโลกให้ความสำคัญกับองค์กรภาคประชาสังคมในการเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนงานระดับพื้นที่ โดยเฉพาะเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) ที่ ๑๗ ซึ่งทุกประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยได้ยอมรับที่จะร่วมกันทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ สอดรับกับยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี และนโยบายของรัฐบาล จึงถือเป็นโอกาสที่สำคัญขององค์กรภาคประชาสังคมไทยได้ร่วมมือกับองค์กรต่าง ๆ ในการเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาทั้งหน่วยงานภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน และภาคธุรกิจ รวมทั้งสนับสนุนองค์กรภาคประชาสังคมให้เน้นปฏิบัติในระดับชุมชนและส่งเสริมภาคประชาสังคมในระดับพื้นที่ให้มีศักยภาพและขีดความสามารถในการทำงานเพื่อตอบสนองต่อปัญหาที่ซับซ้อนไม่หยุดนิ่งและนำไปสู่การสร้างสังคมที่ไม่ทอดทิ้งกัน

(ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มีการกำหนดประเด็นเชิงยุทธศาสตร์ที่จะมุ่งดำเนินการภายในห้วงระยะเวลาของแผน ระยะ ๕ ปี เน้นไปที่การยกระดับและพัฒนาศักยภาพหรือขีดความสามารถให้องค์กรภาคประชาสังคมสามารถเป็นผู้ร่วมดำเนินการในบางภารกิจของภาครัฐ โดยเฉพาะการร่วมจัดสวัสดิการและสร้างให้เกิดความคุ้มครองทางสังคมแบบมุ่งเป้า ครอบคลุมกลุ่มประชากรที่ตกหล่นจากระบบบริการของภาครัฐ ผ่านการมีส่วนร่วมของกลไกรัฐในระดับท้องถิ่นกับองค์กรภาคประชาสังคม และเครือข่ายภาคส่วนอื่น ในการทำงานเชิงหุ้นส่วนร่วมกันทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล เพื่อเข้ามาเป็นกลไกช่วยเสริมสวัสดิการและความคุ้มครองทางสังคมที่เหมาะสม และสร้างระบบการเตรียมพร้อมยามวิกฤติสำหรับช่วยเหลือกลุ่มด้อยโอกาสและกลุ่มเปราะบาง อันจะนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคมต่อไป

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ใน ๓ ด้าน คือ

(๑) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ในประเด็นยุทธศาสตร์ประเด็นที่ ๓ การเสริมสร้างพลังทางสังคม ข้อย่อย ๓.๑ สร้างสังคมเข้มแข็งที่แบ่งปันไม่ทอดทิ้งกัน และมีคุณธรรม กับข้อย่อย ๓.๓ สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคมและภาคประชาชน และประเด็นที่ ๔ การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาการพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง ข้อย่อย ๔.๒ เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งตนเองและการพึ่งพาตนเอง กับข้อย่อย ๔.๓ สร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างประชาธิปไตยชุมชน

(๒) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ในประเด็นยุทธศาสตร์ประเด็นที่ ๑ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม ข้อย่อย ๑.๗ การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม กับประเด็นยุทธศาสตร์ประเด็นที่ ๖ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ข้อย่อย ๖.๒ การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ กับข้อย่อย ๖.๔ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

(๓) ด้านการปรับปรุงสมดุลและการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ในประเด็นยุทธศาสตร์ประเด็นที่ ๓ ภาครัฐมีขนาดเล็ก gọn เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ข้อย่อย ๓.๒ ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ ๑๕ พลังทางสังคม แผนย่อยเสริมสร้างทุนทางสังคม เป็นแผนที่เกี่ยวข้องหลัก ที่เกี่ยวข้องลำดับรอง ได้แก่ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ ๑๑ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต แผนย่อยการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้าง

ศักยภาพมนุษย์, แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ ๑๖ เศรษฐกิจฐานราก แผนย่อยการยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ, แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ ๑๗ ความเสมอภาค และหลักประกันทางสังคม แผนย่อยการคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานและหลักประกันทางเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ

สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ในหมวดหมู่หลักที่ ๙ มีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองที่เพียงพอเหมาะสม และหมวดหมู่รองที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้, หมวดหมู่รองที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เดิมได้เป็นอย่างดี, หมวดหมู่รองที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) แห่งสหประชาชาติ ในเป้าหมายหลักที่ ๑๗ เสริมความแข็งแกร่งให้แก่กลไกการดำเนินงานและฟื้นฟูหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

สอดคล้องกับนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี ที่ได้มีการแถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๖ ที่รัฐบาลจะให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนบทบาทของรัฐที่เคยเป็นผู้กำกับดูแลที่เต็มไปด้วยกฎ ระเบียบและข้อบังคับ ให้เป็นผู้สนับสนุนที่ปลดล็อกข้อจำกัดของประชาชน (คำแถลงหน้า ๘ - ๙) การสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดสรรทรัพยากรเพื่อนำไปพัฒนาท้องถิ่น กระจายอำนาจการบริหารจัดการไปสู่ชุมชน (คำแถลงหน้า ๙) การดูแลกลุ่มเปราะบางให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี (คำแถลงหน้า ๑๒) การเป็นกำลังหลักพร้อมกับภาคประชาชน ภาคเอกชน และส่วนราชการในการขับเคลื่อนประเทศไปสู่อนาคตที่ดีกว่าเดิม (คำแถลงหน้า ๑๓ - ๑๔) และการให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในกรณีการดำเนินงานที่กระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คุณภาพชีวิต (คำแถลงหน้า ๑๔)

สาระสำคัญของ(ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒน่องค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มีดังนี้

วัตถุประสงค์

๑) เพื่อสร้างการยอมรับในบทบาทขององค์กรภาคประชาสังคมในฐานะหุ้นส่วนรัฐและเอกชนเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๒) เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมาย นโยบาย มาตรการ กลไก ในการส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคมให้เข้มแข็งเป็นหุ้นส่วนพัฒนาประเทศ และมีขีดความสามารถในการพึ่งตนเองทางการเงิน และทรัพยากรอื่น

๓) เพื่อเสริมศักยภาพการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมทุกระดับ ให้มีทักษะและความสามารถในการทำงานเพื่อรับมือกับภาวะวิกฤติที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาวะและคุณภาพชีวิตประชาชน

๔) เพื่อพัฒนาความร่วมมือภาคีภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมให้องค์กรภาคประชาสังคมบูรณาการการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕) เพื่อพัฒนางานวิชาการ นวัตกรรม และการสื่อสารสาธารณะขององค์กรภาคประชาสังคมให้เท่าทันกับพลวัตที่เปลี่ยนแปลง

๖) เพื่อผลักดันให้เกิดศูนย์ประสานงานกลางเพื่อขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ และพัฒนาสมรรถนะองค์กรภาคประชาสังคม ให้มีขีดความสามารถในการทำงานอย่างมีส่วนร่วมกับผู้รับประโยชน์และภาคที่เกี่ยวข้อง

อันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมาย ๗ ประการ ดังนี้

๑) มีระบบและกลไกทางนโยบาย กฎหมาย และกลไกทางสังคมอื่น ๆ ที่เอื้อต่อการสนับสนุนให้องค์กรภาคประชาสังคมมีความเข้มแข็งในการทำงาน เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๒) องค์กรภาคประชาสังคมสามารถเข้าถึงทรัพยากรในการทำงานเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างยั่งยืน ต่อเนื่อง และต่อยอดการทำงานในระยะยาวให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๓) องค์กรภาคประชาสังคมทุกประเภทและทุกระดับมีศักยภาพและขีดความสามารถในการทำงาน ทั้งที่เป็นงานเฉพาะด้านและการบูรณาการการทำงานกับภาคีภาคส่วนอื่น เพื่อตอบสนองต่อปัญหาที่ซับซ้อน ไม่หยุดนิ่งและนำไปสู่การสร้างสังคมที่ไม่ทอดทิ้งกัน

๔) มีนวัตกรรมและกลไกสนับสนุนเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ในการทำงานร่วมกันแบบเป็นหุ้นส่วนอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้เป้าหมายเดียวกัน

๕) เกิดโมเดลต้นแบบองค์กรภาคประชาสังคมที่มีผลงานเด่นเป็นที่ประจักษ์ของสังคมไทยและสังคมโลก อันนำไปสู่การปรับเจตคติของสังคม ให้ยอมรับความเป็นหุ้นส่วนภาคประชาสังคมในการพัฒนาประเทศ และตอบสนองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๖) เกิดการนำชุดความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และระบบฐานข้อมูล ที่เกี่ยวกับการทำงานขององค์กร ภาคประชาสังคม ไปใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานพัฒนาสังคม

๗) เกิดรูปแบบศูนย์ประสานงานกลางเพื่อสนับสนุนการพัฒนางานวิชาการ นวัตกรรม ฐานข้อมูล สมรรถนะ การสื่อสารสาธารณะ และยกระดับคุณภาพการทำงานองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็ง

เป้าหมายที่กำหนดขึ้นมานี้เป็นไปเพื่อมุ่งปิดช่องว่างตามดัชนีความยั่งยืนองค์กรภาคประชาสังคมปี ๒๕๖๓ (Civil Society Organization Sustainability Index - CSOSI) ที่มีการสำรวจล่าสุดเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๖๔ ในมิติที่ยังอยู่ในขั้นขัดขวางความยั่งยืน ทั้งสภาพแวดล้อมทางกฎหมาย ความมั่นคงทางการเงิน ภาพลักษณ์ และการรณรงค์ต่อสาธารณะ ทั้งยังเชื่อมโยงกับการกิจตามหมวดหมู่หลักที่ ๙ การมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองที่เพียงพอเหมาะสม และหมวดหมู่ที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ และนโยบาย รัฐบาล เป็นสำคัญ

แผนงาน

แผนงานที่ ๑ การพัฒนานโยบาย กฎหมาย มาตรการ ในการสร้างความเข้มแข็งองค์กรภาคประชาสังคม

กลยุทธ์ที่ ๑.๑ การศึกษา ปรับปรุง และพัฒนากฎหมาย กลไก และมาตรการ เพื่อสนับสนุน และส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็ง

กลยุทธ์ที่ ๑.๒ การพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบาย พร้อมกลไกขับเคลื่อนเพื่อเสนอต่อ คณะรัฐมนตรี

กลยุทธ์ที่ ๑.๓ การประสานความร่วมมือทางสังคมและวัฒนธรรมระหว่างประเทศ

แผนงานที่ ๒ การพัฒนาขีดความสามารถองค์กรภาคประชาสังคมต่อการเข้าถึงทรัพยากร

กลยุทธ์ที่ ๒.๑ การส่งเสริมให้องค์กรภาคประชาสังคมเข้าถึงทรัพยากร

กลยุทธ์ที่ ๒.๒ การบ่มเพาะและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมสู่การเป็นวิชาชีพเพื่อสังคม

แผนงานที่ ๓ การเสริมศักยภาพการทำงานองค์กรภาคประชาสังคมให้มีสมรรถนะในการทำงาน เพื่อตอบสนองต่อปัญหาสังคม

กลยุทธ์ที่ ๓.๑ พัฒนาศักยภาพองค์กรภาคประชาสังคมระดับจังหวัดให้มีขีดความสามารถ ในการทำงาน

กลยุทธ์ที่ ๓.๒ พัฒนาโมเดลต้นแบบองค์กรภาคประชาสังคมระดับจังหวัดเพื่อสร้างความร่วมมือในการทำงานร่วมระหว่างภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม

แผนงานที่ ๔ การพัฒนานวัตกรรม กลไก ระบบฐานข้อมูล องค์ความรู้และสื่อสารสาธารณะ เพื่อยกระดับ คุณภาพการทำงานองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็ง และความร่วมมือในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน

กลยุทธ์ที่ ๔.๑ พัฒนานวัตกรรมการทำงานองค์กรภาคประชาสังคม เพื่อตอบสนอง เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๔.๒ พัฒนาระบบฐานข้อมูลขององค์กรภาคประชาสังคม และนักวิจัย/นักวิชาการด้านการพัฒนาศักยภาพภาคประชาสังคม และชุดความรู้ที่เกี่ยวข้องแบบออนไลน์

กลยุทธ์ที่ ๔.๓ พัฒนาความร่วมมือเพื่อการสื่อสารสาธารณะถึงบทบาทองค์กรภาคประชาสังคมในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนาประเทศ

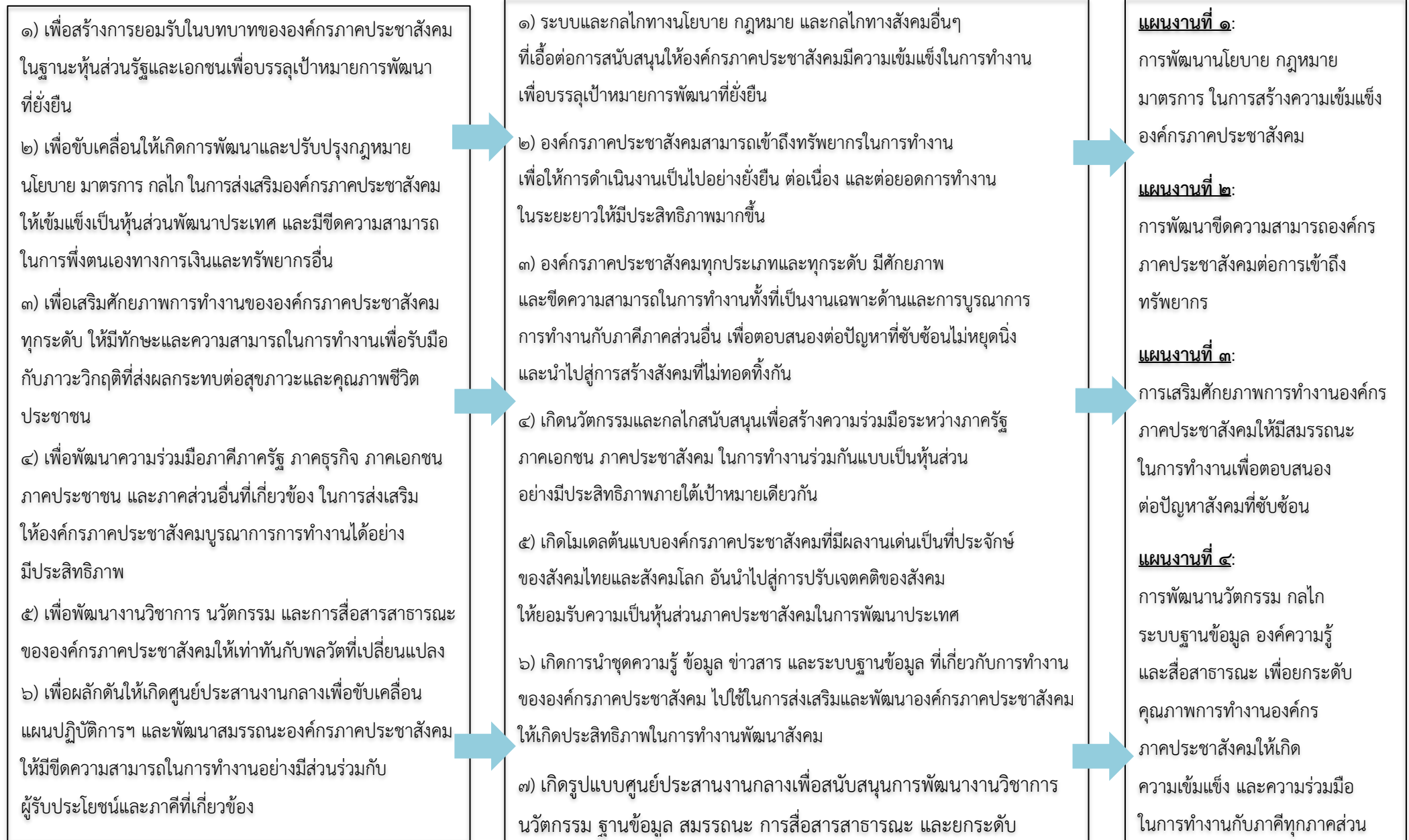
กลยุทธ์ที่ ๔.๔ ศึกษารูปแบบศูนย์ประสานงานกลางเพื่อพัฒนาสมรรถนะและยกระดับคุณภาพการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคม และการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการ

โดยกำหนดแผนงานสำคัญไว้ ๔ แผนงาน ๑๑ กลยุทธ์ ๓๒ โครงการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

แผนงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)
แผนงานที่ ๑ การพัฒนานโยบาย กฎหมาย มาตรการ ในการสร้างความเข้มแข็งองค์กรภาคประชาสังคม	๙.๕
แผนงานที่ ๒ การพัฒนาขีดความสามารถองค์กรภาคประชาสังคมต่อการเข้าถึงทรัพยากร	๑๓.๙
แผนงานที่ ๓ การเสริมศักยภาพการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมให้มีสมรรถนะในการทำงานเพื่อตอบสนองต่อปัญหาสังคมที่ซับซ้อน	๒๗.๕
แผนงานที่ ๔ การพัฒนานวัตกรรม กลไก ระบบฐานข้อมูล องค์ความรู้ และสื่อสารสาธารณะ เพื่อยกระดับคุณภาพการทำงานของภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็ง และความร่วมมือในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน	๕๔.๕
รวมงบประมาณทั้งหมด	๑๐๕.๔

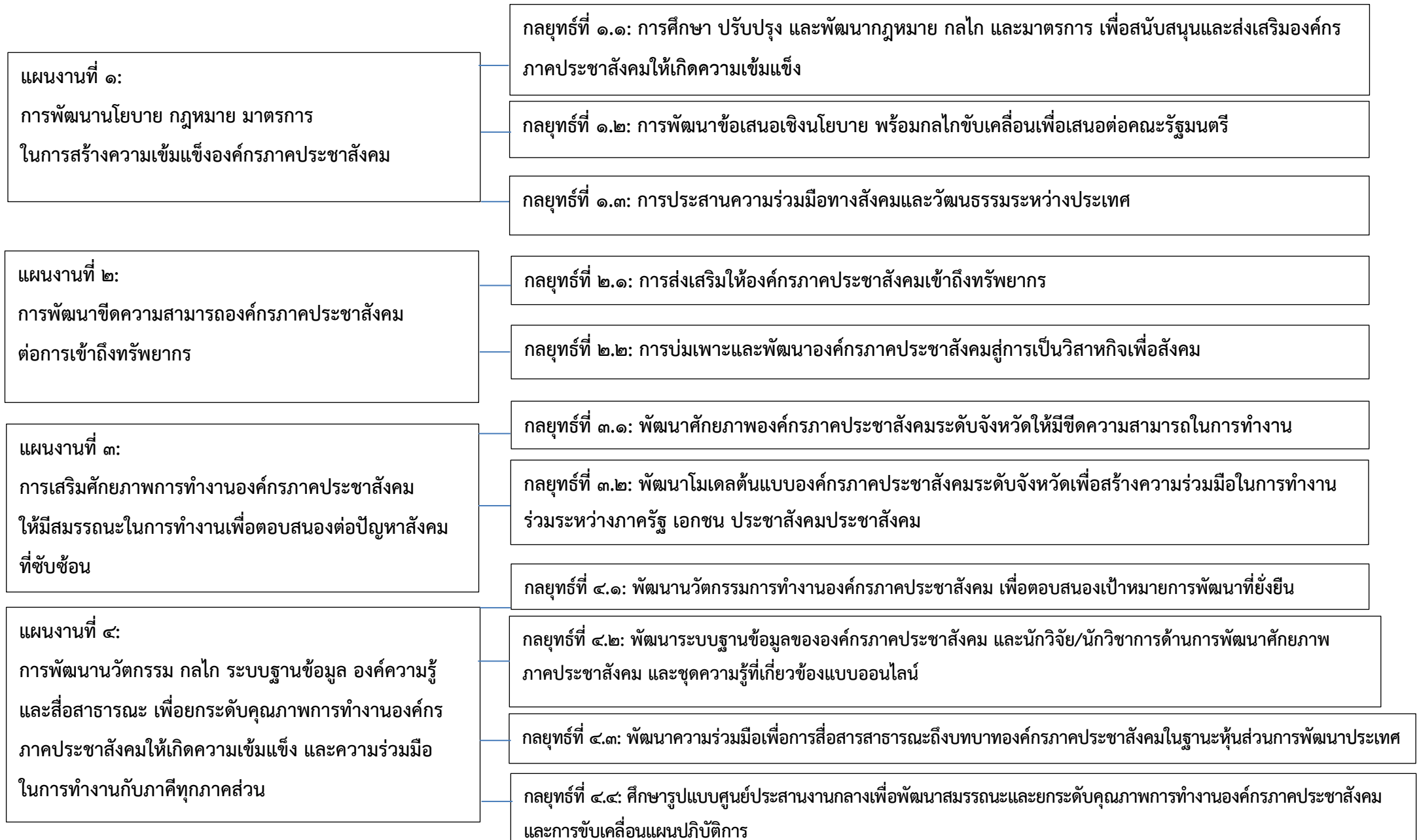
แผนภาพที่ ๑

ความเชื่อมโยงระหว่างวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแผนงาน

แผนภาพที่ ๒

แผนงานที่ ๑ - ๔ และกลยุทธ์การดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง

แผนงานที่ ๑: การพัฒนานโยบาย กฎหมาย มาตรการ ในการสร้างความเข้มแข็งองค์กรภาคประชาสังคม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๘ กำหนดให้รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน แต่ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมในภาพรวมเป็นการเฉพาะ เพื่อให้องค์กรภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนร่วมกับภาครัฐและภาคส่วนอื่น ควรส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพและสร้างความเข้มแข็งขององค์กรภาคประชาสังคมซึ่งจะมีส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการกฎหมายส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม เพื่อให้สอดคล้องกับทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) ของสหประชาชาติ

ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๑ เนื้อหาของ “แผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม” เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ ๔ : ระบบสร้างเสริมชุมชนเข้มแข็ง กำหนดให้มีการเร่งรัดการเสนอร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ. ที่ผ่านความเห็นชอบของ คสช. เข้าสู่กระบวนการนิติบัญญัติ เนื่องจากประเทศไทยไม่มีกฎหมายเฉพาะที่อยู่ในระดับสถานภาพพระราชบัญญัติ ที่มุ่งส่งเสริมให้เกิดการบริหารจัดการในรูปแบบการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็ง ทำให้องค์กรที่กระจายอยู่จึงขาดความเป็นเอกภาพ ขาดทิศทางร่วม ขาดความเป็นหุ้นส่วน ประเทศจึงขาดพลังในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศร่วมกันขององค์กรเหล่านั้น

ภายใต้แผนงานที่ ๑ มีการกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานไว้ ๓ กลยุทธ์ดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ที่ ๑.๑ การศึกษา ปรับปรุง และพัฒนากฎหมาย กลไก และมาตรการ เพื่อสนับสนุน และส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคม ให้เกิดความเข้มแข็ง

การลงทุนด้านการพัฒนาสังคมไม่สามารถกระทำได้ในระยะเวลาอันสั้น จำเป็นที่จะต้องมีการปรับระบบและกลไกที่มีอยู่ เพื่อวางรากฐานอันจะนำไปสู่การกำหนดมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็ง ที่จะเป็นกลไกที่จะทำให้สามารถสร้างกระแสความตื่นตัวให้กับสังคมในวงกว้างอย่างมีพลัง สามารถขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับสังคมที่จะนำไปสู่การพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าอย่างสมดุลและยั่งยืนระหว่างสามภาคส่วน ภาครัฐ ภาคธุรกิจ และภาคประชาสังคมต่อไปในอนาคต

ที่ผ่านมาปัญหาอุปสรรคจากข้อกฎหมายหรือกฎระเบียบที่ยังไม่สนับสนุนการส่งเสริมความเข้มแข็งภาคประชาสังคม ที่สำคัญคือ กฎหมายและมาตรการทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับองค์กรภาคประชาสังคม ที่มูลนิธิ สมาคม หรือองค์กรภาคประชาสังคมที่รับเงินอุดหนุนจากรัฐต้องนำรายรับมาคำนวณภาษี หรือไม่มีการปรับปรุงสิทธิประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีในกรณีการบริจาคเงินให้แก่มูลนิธิ สมาคม ทั้งในส่วน of ประชาชน และภาคธุรกิจ เพื่อการดำเนินกิจการตามกฎหมายด้านสังคม

ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายภาษีอากรที่เป็นการเฉพาะสำหรับภาคประชาสังคม ซึ่งการปรับใช้กฎหมายภาษีอากรขึ้นอยู่กับรูปแบบการจัดตั้งของภาคประชาสังคม ที่การจัดตั้งขึ้นในรูปแบบที่แตกต่างกันต้องแบกรับภาระทางภาษีที่ต่างกัน แม้จะอยู่ภายใต้วัตถุประสงค์การดำเนินการเดียวกันคือเพื่อประโยชน์สาธารณะ และการไม่แสวงหากำไร กลับมีภาระทางภาษีที่แตกต่างกันทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมในทางภาษีอากรพบว่าภาคประชาสังคมที่ดำเนินการในรูปแบบคณะบุคคลต้องเสียภาษีในอัตราเดียวกับภาษีสำหรับบุคคลธรรมดา ขณะที่ภาคประชาสังคมดำเนินการในรูปแบบของมูลนิธิหรือสมาคม (ที่ไม่ได้รับการยกเว้นจากกระทรวงการคลัง) ถูกจัดเก็บภาษีสำหรับนิติบุคคล ซึ่งถูกจัดให้เป็นนิติบุคคลประเภทหนึ่งที่ตกอยู่ในฐานภาษีนิติบุคคลเฉกเช่นเดียวกับนิติบุคคลอื่นที่เป็นการดำเนินธุรกิจเชิงพาณิชย์ที่แสวงหากำไร

รวมถึงการพัฒนากลไกในการกำกับดูแลตนเองของภาคประชาสังคม (Self-Regulation) เพื่อสร้างธรรมาภิบาลและความโปร่งใสสำหรับภาคประชาสังคม เพื่อส่งเสริมการทำงานของภาคประชาสังคมในอนาคต โดยปราศจากการแทรกแซงจากรัฐ

นอกจากกฎหมายด้านภาษีสำหรับองค์กรภาคประชาสังคมแล้ว ยังพบว่าแม้แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ จะได้มีการกำหนดภารกิจที่ต้องถ่ายโอนไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๓ ด้าน คือ ๑) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ๒) ด้านสังคม ๓) ด้านเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม

โดยพบว่า ภารกิจด้านสังคมที่ต้องถ่ายโอนไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรงนั้น กำหนดไว้ใน ๑๕ ภารกิจ เช่น ด้านกลุ่มผู้สูงอายุ เด็กและเยาวชน ครอบครัว แรงงาน สุขภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค แต่ปัญหาอุปสรรคสำคัญอย่างหนึ่งคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่สามารถ ปฏิบัติตามภารกิจดังกล่าวได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย จึงควรแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ หรือกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องให้ครอบคลุม ๑๕ ภารกิจ และควรได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากท้องถิ่นหรือรัฐบาลอย่างเพียงพอ

เป้าหมายตามกลยุทธ์ที่ ๑.๑

- ผลการศึกษาเกี่ยวกับกฎหมาย กลไก และมาตรการ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็ง
- ผลการศึกษาเกี่ยวกับมาตรการภาษี การเงินการคลัง ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรภาคประชาสังคม เพื่อให้เอื้อต่อการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคม
- มีร่างกฎหมาย กลไก มาตรการ หรือแนวปฏิบัติเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็ง ลดช่องว่างการดำเนินงานของภาครัฐ เพิ่มความร่วมมือระหว่างรัฐและภาคประชาสังคมให้มีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดตามกลยุทธ์ที่ ๑.๑

- จำนวนผลการศึกษาเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ มาตรการ ที่เป็นอุปสรรคต่อองค์กรภาคประชาสังคม เพื่อให้เกิดการได้รับแก้ไขปรับปรุง
- จำนวนผลการศึกษาเกี่ยวกับมาตรการภาษี การเงินการคลัง ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรภาคประชาสังคม เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปรับปรุงให้เอื้อต่อการทำงานในระยะต่อไป
- จำนวนร่างกฎหมาย ร่างระเบียบ มาตรการที่ได้รับการปรับปรุงและพัฒนา ให้เอื้อต่อการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็ง การมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

โครงการตามกลยุทธ์ที่ ๑.๑

- ๑) โครงการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับกฎหมาย กลไกมาตรการ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็ง การมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล
- ๒) โครงการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับมาตรการภาษี การเงินการคลัง ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรภาคประชาสังคม
- ๓) โครงการพัฒนากฎหมาย กลไก มาตรการ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็ง
- ๔) โครงการขับเคลื่อนผลักดันให้มีกฎหมาย หรือแนวปฏิบัติที่ส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคมให้สามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง ๑๗ ข้อ

กลยุทธ์ที่ ๑.๒ การพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายพร้อมกลไกการขับเคลื่อน เพื่อเสนอต่อ คณะรัฐมนตรี

การส่งเสริมความเข้มแข็งองค์กรภาคประชาสังคมในสังคมไทยยังคงต้องเผชิญปัญหาอุปสรรคอีกมาก ที่สำคัญ คือ การขาดงบประมาณที่มั่นคงในการทำงาน ขาดหน่วยงานหรือกฎหมายรองรับการดำเนินงานของภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็ง ทำให้การดำเนินกิจกรรมของภาคประชาสังคมไม่ต่อเนื่องจนสามารถสร้างผลกระทบในเชิงบวกต่อสังคม ทั้งกระบวนการพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมก็ยังขาดความเป็นระบบที่จะทำให้องค์กรภาคประชาสังคมสามารถเข้าร่วมเป็นหุ้นส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศ อาทิเช่น ยังขาดการจัดระบบข้อมูลและฐานข้อมูลภาคประชาสังคมเพื่อการพัฒนา ขาดการสนับสนุนการรวบรวมหรือสังเคราะห์ประสบการณ์ที่เป็นตัวอย่างที่ดี ขาดการพัฒนาเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรในภาคประชาสังคมที่ต้องอาศัยความรู้ ทักษะความชำนาญ และประสบการณ์ที่มากขึ้น

เหล่านี้สะท้อนให้เห็นสถานการณ์ปัญหาด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องมีการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อแก้ไขข้อจำกัดของการพัฒนาความเข้มแข็งและการเติบโตของภาคประชาสังคม ทั้งกลไกที่จะส่งเสริมความเข้มแข็งภาคประชาชน และมีระบบการเงินการคลังสนับสนุนอย่างยั่งยืน เพื่อให้สามารถร่วมเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

เป้าหมายตามกลยุทธ์ที่ ๑.๒

- มีข้อเสนอเชิงนโยบาย และกลไกการขับเคลื่อน เพื่อนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

ตัวชี้วัดตามกลยุทธ์ที่ ๑.๒

- จำนวนข้อเสนอเชิงนโยบายในประเด็นต่าง ๆ ที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรีทุกปี และได้รับการนำไปขับเคลื่อนต่อในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- จำนวนกลไกการขับเคลื่อนนโยบาย เช่น MOU , คณะกรรมการที่จัดตั้งโดยคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือหน่วยงานระดับชาติ

โครงการตามกลยุทธ์ที่ ๑.๒

๑) โครงการการประชุมระดับชาติเพื่อบูรณาการปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายขององค์กรภาคประชาสังคมต่อรัฐบาล

๒) โครงการพัฒนาข้อตกลงร่วม/ปฏิญญาร่วมในการขับเคลื่อนข้อเสนอจากเวทีระดับชาติ

๓) โครงการนำเสนอแนะนโยบาย กลไก ต่อรัฐบาลหรือผู้บริหาร เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนอย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ ๑.๓ การประสานความร่วมมือทางสังคมและวัฒนธรรมระหว่างประเทศ

การลดความเหลื่อมล้ำสร้างความเป็นธรรมทางสังคม ไม่สามารถเกิดขึ้นจากหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเพียงลำพัง แต่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องประสานความร่วมมือในการทำงานร่วมกัน ทั้งการขับเคลื่อนผลักดันเชิงนโยบาย การจัดการความรู้ ตลอดจนการสานและเสริมพลังเครือข่ายองค์กรภาคประชาสังคม ให้มีศักยภาพในการดำเนินงานผ่านการเสริมความเข้มแข็งในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งการประสานความร่วมมือทางสังคมและวัฒนธรรมระหว่างประเทศ ซึ่งมีหัวใจสำคัญ คือ ความมุ่งมั่นยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนผ่านกิจกรรมความร่วมมือที่ให้ความสำคัญกับประชาชน ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และมุ่งไปสู่การส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน ถือได้ว่าเป็นการใช้พลังความรู้ ความสามารถและเครือข่ายของภาคประชาสังคมในการสร้างภาพลักษณ์ และกลไกความร่วมมือพัฒนางานด้านประชาสังคมของกลุ่มภาคประชาสังคมระหว่างประเทศต่าง ๆ

เป้าหมายตามกลยุทธ์ที่ ๑.๓

- เกิดข้อเสนอเชิงนโยบายระดับต่าง ๆ ของเครือข่ายภาคประชาสังคม ต่อการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมระหว่างประเทศให้เกิดความเข้มแข็งขึ้น และมีการขับเคลื่อนให้เกิดการตอบรับจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อเสนอดังกล่าว

ตัวชี้วัดตามกลยุทธ์ที่ ๑.๓

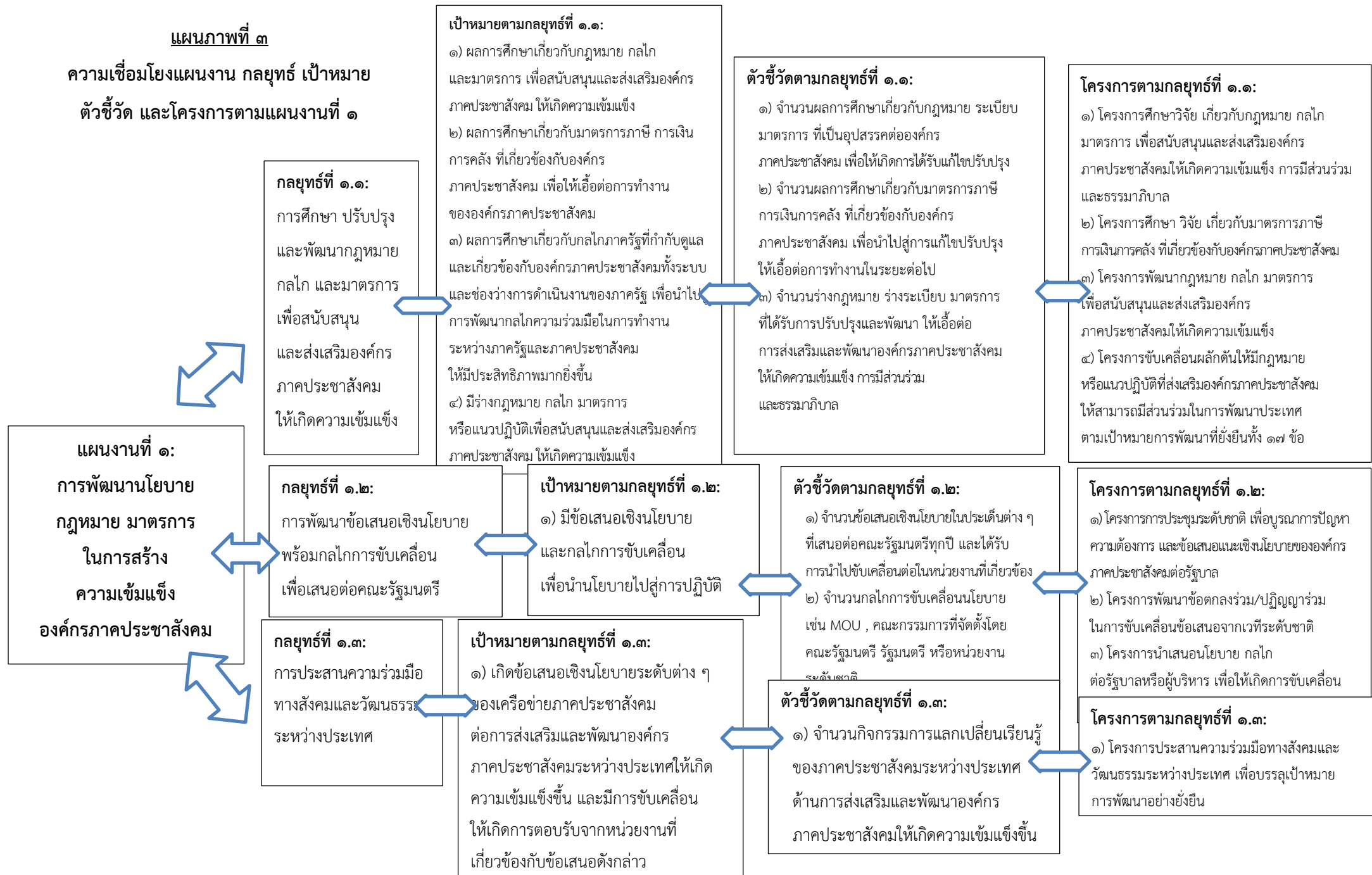
- จำนวนกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของภาคประชาสังคมระหว่างประเทศ ด้านการส่งเสริมพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็งขึ้น

โครงการตามกลยุทธ์ที่ ๑.๓

๑) โครงการประสานความร่วมมือทางสังคมและวัฒนธรรมระหว่างประเทศ เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน

แผนภาพที่ ๓

ความเชื่อมโยงแผนงาน กลยุทธ์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และโครงการตามแผนงานที่ ๑

แผนงานที่ ๒ : การพัฒนาขีดความสามารถองค์กรภาคประชาสังคมต่อการเข้าถึงทรัพยากร

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) เป็นหน่วยงานหลักในการหนุนเสริมการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคม โดยมีกลไกขับเคลื่อนงานที่หลากหลาย หนึ่งในกลไกที่สำคัญ คือ พม.ได้สนับสนุนงบประมาณให้กับองค์กรภาคประชาสังคม ผ่านกองทุนต่าง ๆ อาทิ กองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม กองทุนคุ้มครองเด็ก กองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กองทุนผู้สูงอายุ กองทุนส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศ เป็นต้น

การมีกองทุนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน โดยทุกกองทุนมีวัตถุประสงค์ที่เหมือนกัน อันหนึ่ง คือ การสนับสนุนกิจกรรมระดับโครงการแก่ภาคประชาสังคมให้ทำงานหนุนเสริมการพัฒนาประชากรกลุ่มต่าง ๆ เหล่านั้น รวมทั้งการทำงานเพื่อช่วยการกระจายการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมในเชิงพื้นที่ต่าง ๆ จึงควรกำหนดให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการเป็นหน่วยงานที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในการสนับสนุนองค์กรภาคประชาสังคม

อย่างไรก็ตามพบว่าด้วยข้อจำกัดของกองทุนที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงทุนของกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ การบริหารจัดการกองทุนภายใต้ระบบราชการ ที่แม้จะทำให้การใช้จ่ายงบประมาณมีการควบคุมตรวจสอบได้ แต่วิถีและวัฒนธรรมแบบราชการกลับก่อให้เกิดความล่าช้าในการพิจารณาโครงการ การจ่ายเงินอุดหนุนรายบุคคล รวมทั้งขาดความริเริ่มสร้างสรรค์นวัตกรรมการพัฒนาอีกด้วย อีกทั้งข้อจำกัดของแหล่งที่มาของงบประมาณ ซึ่งมีที่มาจากงบประมาณแผ่นดินเพียงแหล่งเดียว ทำให้มีข้อจำกัดในการบริหารกองทุนทั้งงบประมาณขาเข้าและขาออก อีกทั้งยังขาดความสม่ำเสมอในการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐอย่างเพียงพอต่อการพัฒนาในระยะกลางและระยะยาว

นอกจากกระทรวง พม.แล้ว ยังพบว่ามีกองทุนที่สนับสนุนการทำงานของภาคประชาสังคมที่สำคัญในอีก ๒ หน่วยงาน (กองทุน) คือ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) อย่างไรก็ตามพบว่ากองทุนเหล่านี้ไม่ได้มีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาภาคประชาสังคมโดยตรง แต่มีการพัฒนาภาคประชาสังคมในฐานะกลไกขับเคลื่อนหนึ่งเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหลักของกองทุนนั้น ๆ โดยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรชุมชนในการเข้าถึงบริการสาธารณะ ส่วนสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ให้ความสำคัญกับเครือข่ายต่าง ๆ ในการมีส่วนร่วมในขบวนการสร้างเสริมสุขภาพ

ภายใต้แผนงานที่ ๒ มีการกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานไว้ ๒ กลยุทธ์ดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ที่ ๒.๑ การส่งเสริมให้องค์กรภาคประชาสังคมเข้าถึงทรัพยากร

กลไกสำคัญอันหนึ่งในการหนุนเสริมให้ภาคประชาสังคมสามารถทำงานร่วมพัฒนาสังคมไทยได้อย่างยั่งยืน คือ การมีงบประมาณสนับสนุนการทำงานอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเพื่อการพัฒนาขีดความสามารถคนทำงานในการสร้างกระบวนการเรียนรู้แก่กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ให้เท่าทันสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งในระดับนโยบายและระดับพื้นที่ รวมถึงการพัฒนาคนกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมให้เกิดจิตสำนึกสาธารณะ หรือตระหนักถึงความเป็นพลเมืองมากขึ้น

แต่ที่ผ่านมากลับพบปัญหาว่าการทำงานของภาคประชาสังคมส่วนใหญ่ มีงบประมาณมาจากการบริจาค หรือการรับการสนับสนุนเป็นรายโครงการครั้ง ๆ ไป ซึ่งมีแนวโน้มลดน้อยลงและไม่ต่อเนื่องสำหรับการทำงานในระยะยาว และที่สำคัญมักเป็นการสนับสนุนเพียงงบประมาณสำหรับการทำงาน ไม่มีการสนับสนุนสำหรับการพัฒนาขีดความสามารถให้กับคนทำงานเกิดความเข้มแข็งขึ้น

องค์กรภาคประชาสังคมได้รับงบประมาณจากการบริจาคหรือการสนับสนุนจากรัฐเป็นรายโครงการ ไม่ต่อเนื่อง ทั้งงบประมาณที่ได้รับเป็นงบสำหรับการทำงานตามแผนงานและโครงการของหน่วยงาน อาทิ จากกองทุนต่าง ๆ ในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แต่ไม่มีงบสนับสนุนด้านการพัฒนาขีดความสามารถคนทำงานที่ต้องอาศัยความรู้ ทักษะความชำนาญที่มากขึ้น ทำให้การดำเนินกิจกรรมของภาคประชาสังคมไม่มีเสถียรภาพในการขับเคลื่อนงาน ให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน ชุมชน สามารถสร้างผลกระทบในเชิงบวกต่อสังคมอย่างยั่งยืน

ดังนั้นเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาเหล่านี้ในเชิงระบบ จึงจำเป็นที่จะต้องผลักดันให้มันโยบายสนับสนุน และสร้างความเข้มแข็งให้กับภาคประชาสังคมอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะการศึกษาถึงความเป็นไปได้เกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานของภาคประชาสังคมในรูปแบบต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด เช่น การให้สิทธิประโยชน์ในการยกเว้นภาษีเงินได้หรือลดหย่อนภาษีอากรแก่องค์กรภาคประชาสังคมตามกฎหมายเหมือนในต่างประเทศ การเพิ่มสิทธิลดหย่อนแก่ผู้บริจาคแก่องค์กรภาคประชาสังคม มีการจัดสรรงบประมาณหรือจัดตั้งกองทุนสนับสนุนคนทำงานภาคประชาสังคมอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง โดยการกำหนดเงินจากกองทุนที่มีอยู่แล้วต่อการจัดสรรให้เป็นงบประมาณประจำปีของคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม, เงินรายได้จากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลงวดพิเศษ, การกำหนดสัดส่วนงบประมาณของหน่วยงานรัฐสำหรับสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรภาคประชาสังคมโดยเฉพาะ (Earmark) โดยพิจารณาให้เป็นไปตาม พ.ร.บ.วินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ รวมทั้งรูปแบบอื่น อาทิ การจัดเก็บภาษีท้องถิ่นเพื่อสนับสนุน

เป้าหมายตามกลยุทธ์ที่ ๒.๑

- องค์กรภาคประชาสังคมที่ไม่เคยได้รับทุนสนับสนุน ได้รับการพัฒนาศักยภาพ และเข้าถึงการจัดสรรทรัพยากร
- องค์กรภาคประชาสังคมได้รับการสนับสนุนทรัพยากรหลายรูปแบบ จากหลายภาคส่วน
- เกิดการระดมทุนร่วมจากภาคเอกชนเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาในสังคม
- เกิดกองทุนกลางที่เกิดจากการระดมทุนแบบ Crowd funding เพื่อสนับสนุนการทำงานขององค์กร

ภาคประชาสังคมในเชิงประเด็นต่าง ๆ

ตัวชี้วัดตามกลยุทธ์ที่ ๒.๑

- จำนวน MOU ที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งแผนปฏิบัติการในการสนับสนุนทรัพยากร
- จำนวนองค์กรภาคประชาสังคมที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและมีขีดความสามารถเพิ่มขึ้น ๒๐๐ แห่ง
- จำนวนองค์กรภาคประชาสังคม ๑๐๐ แห่ง ได้รับการสนับสนุน
- จำนวนเงินกองทุนกลางสำหรับสนับสนุนการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมในเชิงประเด็นต่าง ๆ ที่เกิดจากการระดมทุนแบบ Crowd Funding
- องค์กรภาคธุรกิจอย่างน้อย ๕ แห่ง เข้ามาสนับสนุน ลงทุนร่วมเพื่อสนับสนุนการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคม

- ผลการศึกษาถึงความเป็นไปได้เกี่ยวกับการสนับสนุนงบประมาณการทำงานของภาคประชาสังคมในรูปแบบต่าง ๆ ผ่านมาตรการทางกฎหมายกำหนด

โครงการตามกลยุทธ์ที่ ๒.๑

- ๑) โครงการสำรวจแหล่งทุน และงบประมาณการทำงานของภาครัฐ เพื่อสนับสนุนงานพัฒนาขององค์กรภาคประชาสังคม และสร้างความร่วมมือเพื่อการระดมทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๒) โครงการระดมทุนผ่านการนำระบบเทคโนโลยี หรือแนวทางการสื่อสารแบบใหม่มาใช้ (Crowd Funding)
- ๓) โครงการพัฒนาขีดความสามารถองค์กรภาคประชาสังคม ในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรภาครัฐ
- ๔) โครงการประสานการทำงานกับกองทุนต่าง ๆ ในหน่วยงานภาครัฐ เพื่อร่วมสนับสนุนการทำงาน

กลยุทธ์ที่ ๒.๒ การบ่มเพาะและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมสู่การเป็นกลุ่มกิจการเพื่อสังคมหรือกลุ่มวิสาหกิจเพื่อสังคม

การส่งเสริมศักยภาพองค์กรภาคประชาสังคมในการดำเนินงานเป็นกลุ่มกิจการเพื่อสังคมหรือวิสาหกิจเพื่อสังคม จะช่วยให้เกิดขับเคลื่อนงานพัฒนาสังคมตามเป้าหมายขององค์กรบนฐานของการพึ่งพาตนเอง เพราะการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมในฐานะของผู้ประกอบกิจการเพื่อสังคมให้เติบโตและเข้มแข็ง ย่อมจะส่งผลดีต่อการลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมทางสังคมเมื่อเปรียบเทียบกับภาครัฐและภาคธุรกิจ ซึ่งทั้งสองภาคส่วน

ถือว่ายังไม่ใช่คำตอบทั้งหมดของการดำเนินการพัฒนาสังคมให้เกิดความยั่งยืน บทบาทขององค์กรภาคประชาสังคม จึงเป็นคำตอบของความยั่งยืนและส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม

แนวคิดเรื่องวิสาหกิจเพื่อสังคมถือเป็นกลไกสำคัญที่จะผลักดันและยกระดับคุณภาพชีวิตและความเข้มแข็งของสังคมไปสู่สังคมที่อยู่ดีมีสุข การพัฒนากลุ่มกิจการเพื่อสังคมหรือวิสาหกิจเพื่อสังคมให้เติบโตและเข้มแข็ง นอกจากจะส่งผลดีต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศแล้ว ยังส่งผลด้านสวัสดิการสังคม การอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปพร้อมกัน ช่วยสร้างภูมิคุ้มกันให้กับระบบเศรษฐกิจภายในประเทศให้เข้มแข็ง ยังช่วยส่งเสริมจัดการกลไกที่ไม่เป็นธรรมจากการพัฒนาเศรษฐกิจที่กระจุกตัว ช่วยสร้างให้เกิดคนรุ่นใหม่ที่น่าสนใจ ทำประโยชน์แก่สังคม เกิดนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อสังคมแทนการทำงานในฐานะลูกจ้างในภาคเอกชน เป็นการพัฒนาอาชีพใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ให้กับประเทศ

แต่การพัฒนากิจการเพื่อสังคมหรือวิสาหกิจเพื่อสังคม ให้ประสบความสำเร็จได้จะต้องอาศัยระยะเวลา ไม่ต่างจากการบ่มเพาะของธุรกิจใหม่ และต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่มีความเกี่ยวข้องทั้งรัฐบาล และภาคเอกชน รวมถึงการให้องค์กรภาคประชาสังคมที่พัฒนาเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมได้สำเร็จแล้ว เข้ามาเป็นพี่เลี้ยง แนะนำทักษะด้านการประกอบการ การเงินการบัญชี และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจ

เป้าหมายตามกลยุทธ์ที่ ๒.๒

- องค์กรภาคประชาสังคมได้รับการบ่มเพาะและยกระดับสู่การเป็นกลุ่มกิจการเพื่อสังคมหรือกลุ่มวิสาหกิจเพื่อสังคม ที่มีทักษะ ความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาโมเดลทางธุรกิจประเภทวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise. Business model) เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ ในการริเริ่มก่อตั้งองค์กรเพื่อดำเนินงานในอนาคต โดยมีภาคธุรกิจร่วมสนับสนุนทรัพยากร และพัฒนาเป็นเครือข่ายการดำเนินงานทางธุรกิจร่วมกัน

- ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒

ตัวชี้วัดตามกลยุทธ์ที่ ๒.๒

- จำนวนองค์กรภาคประชาสังคมที่ได้รับการบ่มเพาะและยกระดับเป็นกลุ่มกิจการเพื่อสังคมหรือกลุ่มวิสาหกิจเพื่อสังคม

- จำนวนภาคธุรกิจเข้ามาสนับสนุนในการลงทุนร่วม

- มีผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒

โครงการตามกลยุทธ์ที่ ๒.๒

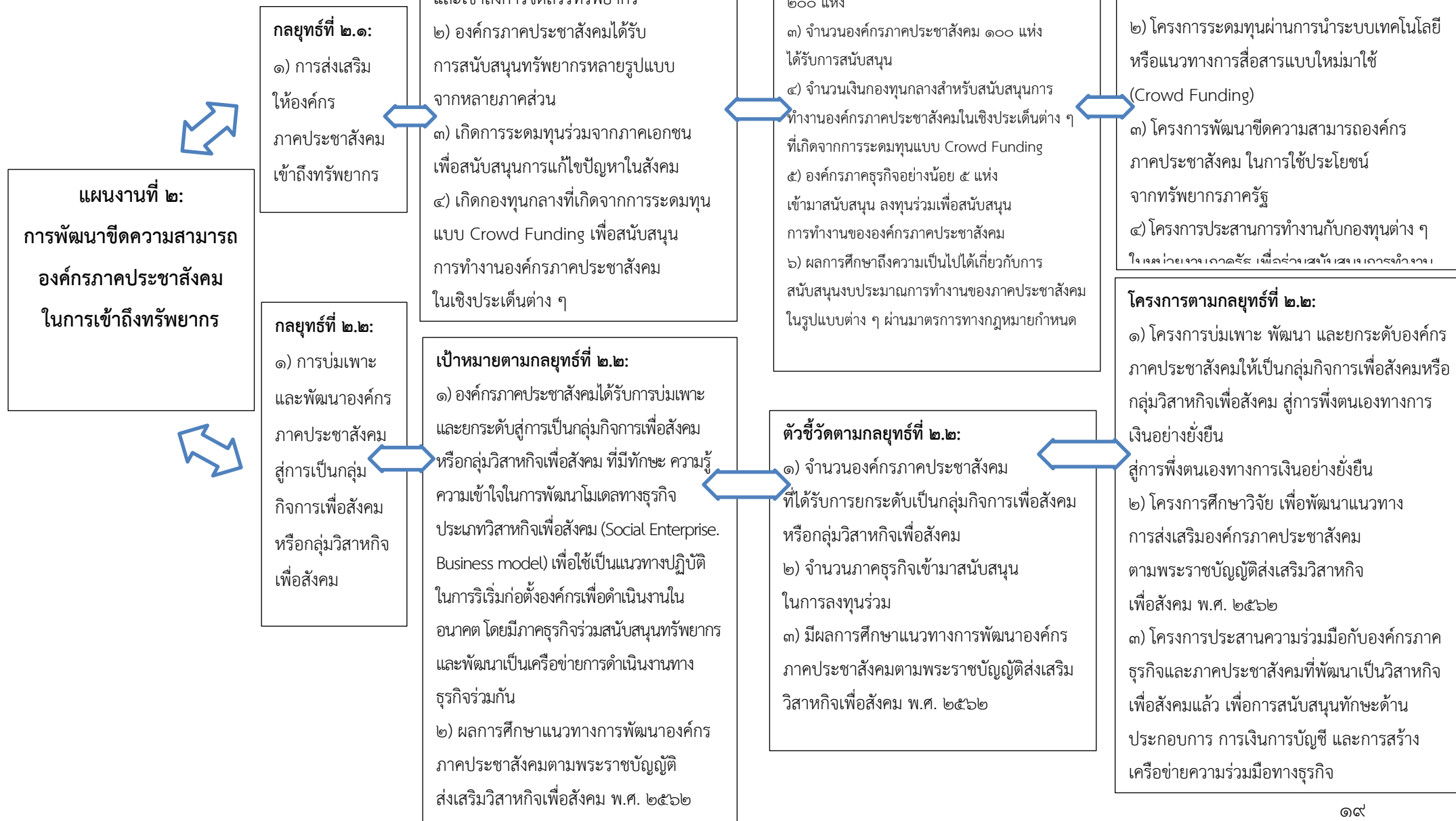
- ๑) โครงการบ่มเพาะ พัฒนา และยกระดับองค์กรภาคประชาสังคมให้เป็นกลุ่มกิจการเพื่อสังคมหรือกลุ่มวิสาหกิจเพื่อสังคม สู่การพึ่งตนเองทางการเงินอย่างยั่งยืน

- ๒) โครงการศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนาแนวทางการส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒

- ๓) โครงการประสานความร่วมมือกับองค์กรภาคธุรกิจและภาคประชาสังคมที่พัฒนาเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมแล้ว เพื่อการสนับสนุนทักษะด้านการประกอบการ การเงินการบัญชี และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจ

แผนภาพที่ ๔

ความเชื่อมโยงแผนงาน กลยุทธ์ เป้าหมาย
ตัวชี้วัด และโครงการตามแผนงานที่ ๒

แผนงานที่ ๓ การเสริมศักยภาพการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมให้มีสมรรถนะในการทำงานเพื่อตอบสนองต่อปัญหาสังคมที่ซับซ้อน

ปัจจุบันงานด้านพัฒนาสังคมมีความสลับซับซ้อนมากกว่าในอดีต ทำให้หน่วยงานของรัฐไม่สามารถดำเนินการสนองต่อสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชากรกลุ่มต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและทันต่อสถานการณ์ ดังนั้นการเสริมศักยภาพการทำงานของภาคประชาสังคม โดยสนับสนุนให้เข้าร่วมเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนาของรัฐในทุกกระดับ มีการสร้างเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพแก่ภาคประชาสังคมอย่างต่อเนื่อง และมีอิสระ โดยอาศัยการเรียนรู้ การคิด การทำงานร่วมกัน ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้การสนับสนุน และเปิดโอกาสให้องค์กรภาคประชาสังคมได้เติบโต ตลอดจนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมระดับจังหวัดให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อปัญหาได้ทันทั่วทั้ง อาทิ ระบบฐานข้อมูล การติดต่อสื่อสาร การขยายเครือข่าย การระดมทุน

การเสริมศักยภาพการทำงานของภาคประชาสังคมจึงมีเป้าหมายสร้างให้ภาคประชาสังคมเติบโตเข้มแข็ง โดยปฏิเสธภาครัฐ หากแต่เป็นการเสริมสร้างให้ภาคประชาสังคมได้มีบทบาทสำคัญในการจัดการวิถีชีวิตของตนเอง ทั้งด้วยการร่วมกันภายในชุมชน และมีส่วนร่วมกับภาครัฐในการจัดบริการสาธารณะเพื่อการพัฒนาชุมชน ภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายให้เป็นไปในแนวทางที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง

ความจำเป็นในการส่งเสริมท้องถิ่นให้สนับสนุนภาคประชาสังคม เข้ามาร่วมทำงานเป็นเครือข่าย แต่ท้องถิ่นก็ยังขาดมาตรการทางกฎหมาย ขาดความเป็นอิสระทางการคลังในการส่งเสริมศักยภาพขององค์กรภาคประชาสังคม ที่จะมีส่วนช่วยให้การถ่ายโอนภารกิจให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งในอนาคตท้องถิ่นไม่ควรเน้นเฉพาะในเรื่องการดำเนินกิจการบริการสาธารณะเท่านั้น แต่ควรมีบทบาทในการดำเนินกิจการในประเด็นอื่น เช่น การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน การสร้างงาน การช่วยเหลือคนยากจน ให้องค์กรภาคประชาสังคมได้ดำเนินการอยู่แล้ว เป็นต้น

ภายใต้แผนงานที่ ๓ มีการกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานไว้ ๒ กลยุทธ์ดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ที่ ๓.๑ พัฒนาศักยภาพองค์กรภาคประชาสังคมระดับจังหวัดให้มีขีดความสามารถในการทำงาน

การพัฒนาศักยภาพกลไกภาคประชาสังคมระดับจังหวัดให้มีขีดความสามารถในการทำงาน จะนำไปสู่การรับมือกับปัญหาจังหวัดที่เกี่ยวข้องกับการข้ามพื้นที่ ข้ามพรมแดน ข้ามประเด็น รวมถึงการหนุนเสริมองค์กรภาคประชาสังคมในจังหวัดที่มารวมตัวกันให้เกิดความเข้มแข็งขึ้นในการทำงาน ทั้งการมีความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญในงาน การเข้าถึงทรัพยากรที่มีอยู่ ตลอดจนการบริหารงานที่จะนำไปสู่ความยั่งยืนในอนาคต

องค์กรภาคประชาสังคมระดับจังหวัดจึงเป็นพื้นที่ของการกระตุ้น จุดประกายความคิด ชี้นำ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยกัน อันจะนำไปสู่การสร้างการยอมรับจากหน่วยงานภาครัฐมากขึ้น ส่งผลกระทบบางบวต่อการขับเคลื่อนงานขององค์กรภาคประชาสังคมในพื้นที่ เพราะรัฐก็มีข้อจำกัดในการจัดการหรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น จากเดิมที่รัฐเป็นตัวกระทำที่ค่อนข้างผูกขาดมาสู่กลุ่มองค์กรภาคประชาสังคมเป็นตัวกระทำแทน

จึงถือได้ว่าองค์กรภาคประชาสังคมระดับจังหวัดจึงเป็นส่วนสำคัญในการเป็นพื้นที่เชื่อมต่อเชื่อมโยงการทำงานของภาครัฐ เอกชน กับภาคประชาชน ระหว่างงานนโยบายกับงานพื้นที่ ระหว่างงานภาพรวมปัญหาจังหวัดกับงานเชิงประเด็นของแต่ละกลุ่มเป้าหมายในจังหวัด อันจะนำไปสู่การสร้างสังคมสุขภาวะที่ประชากรแต่ละกลุ่มเข้าถึงการมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

เป้าหมายตามกลยุทธ์ที่ ๓.๑

- ผู้นำและบุคลากรขององค์กรภาคประชาสังคม ตระหนักถึงความสำคัญของการทำงานเชื่อมร้อย เป็นเครือข่ายระหว่างภาคประชาสังคม ภาครัฐและเอกชน มีสมรรถนะในการคิดเชิงระบบ และมีความสามารถในการออกแบบเป้าหมาย, ยุทธศาสตร์และกิจกรรมการเคลื่อนไหวให้เกิดพลังในการเปลี่ยนแปลงสังคม

- เกิดเครือข่ายองค์กรภาคประชาสังคมในแต่ละจังหวัดมีความเข้มแข็ง สามารถสนับสนุนการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมด้วยกันได้

- องค์กรภาคประชาสังคมเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาในกลไกในระดับต่าง ๆ
- กลไกการทำงานของภาคีเครือข่ายองค์กรภาคประชาสังคม ที่ขับเคลื่อนการทำงานได้อย่างเป็นรูปธรรม
- มีสถาบันวิชาการที่เข้ามาสนับสนุนการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคม
- องค์กรภาคประชาสังคมมีแผนงานพัฒนาศักยภาพองค์กรให้เข้มแข็ง ซึ่งเป็นผลมาจากการประเมินประเมินขีดความสามารถตนเองในการทำงาน

ตัวชี้วัดตามกลยุทธ์ที่ ๓.๑

- จำนวนผู้นำองค์กรและบุคลากรในองค์กรภาคประชาสังคมที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพฯ โดยเฉพาะการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในด้านระบบฐานข้อมูล การติดต่อสื่อสาร การขยายเครือข่าย และการระดมทุน

- จำนวนเครือข่ายที่ภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐ และภาคเอกชน
- เกิดเกณฑ์สมรรถนะขั้นพื้นฐานขององค์กรภาคประชาสังคมสำหรับประเมินตนเอง
- จำนวนองค์กรภาคประชาสังคมที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ทั้งขีดความสามารถ ธรรมาภิบาล และความโปร่งใส และนำผลที่ได้ไปใช้วางแผนทางในการพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมให้เข้มแข็งต่อไป
- องค์กรภาคประชาสังคมอย่างน้อย ๑๐๐ องค์กร ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน
- จำนวนกลไกการทำงานของภาคีเครือข่าย ที่ขับเคลื่อนการทำงานได้อย่างเป็นรูปธรรม
- จำนวนสถาบันวิชาการที่เข้ามาสนับสนุนการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคม

โครงการตามกลยุทธ์ที่ ๓.๑

๑) โครงการเสริมสร้างศักยภาพองค์กรภาคประชาสังคมระดับจังหวัด ให้มีขีดความสามารถในการทำงานและสร้างคนรุ่นใหม่เข้าสู่การทำงานพัฒนาสังคม

๒) โครงการพัฒนาเกณฑ์และกลไกในการประเมินสมรรถนะขั้นพื้นฐานการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคม ที่เป็นหุ้นส่วนรัฐในการพัฒนาประเทศ

๓) โครงการส่งเสริมให้ภาคประชาสังคมเข้ารับการประเมินสมรรถนะขั้นพื้นฐาน และพัฒนาศักยภาพองค์กรภาคประชาสังคมให้เข้มแข็งขึ้น

๔) โครงการพัฒนากลไกการทำงานของภาคีเครือข่ายองค์กรภาคประชาสังคม และสุขภาวะคนทำงาน เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการทำงานได้อย่างเป็นรูปธรรมในการทำให้เป้าหมายพัฒนายั่งยืน ที่ยังประสบปัญหาได้รับการแก้ไข

๕) โครงการพัฒนาความร่วมมือกับสถาบันวิชาการในพื้นที่ เพื่อร่วมสนับสนุนการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมในพื้นที่ ให้สามารถทำงานได้อย่างเข้มแข็งขึ้น

กลยุทธ์ที่ ๓.๒ พัฒนาโมเดลต้นแบบองค์กรภาคประชาสังคมระดับจังหวัดเพื่อสร้างความร่วมมือในการทำงานร่วมระหว่างภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม

การสร้างให้เกิดการยอมรับจากสังคมต่อความสำคัญของบทบาทภาคประชาสังคมเป็นสิ่งสำคัญ เพราะย่อมสะท้อนถึงวิถีคิดเรื่องการปรับสมดุลในโครงสร้างเชิงอำนาจระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน

เพราะการปกครองที่ควรวมอำนาจทั้งหมดไว้ที่ส่วนกลาง ไม่สามารถที่จะรองรับความสลับซับซ้อนของสังคม ที่นับวันจะทวีสูงขึ้นได้ การกระจายอำนาจการปกครองจะช่วยเปิดพื้นที่ให้กับกลุ่มผลประโยชน์ที่หลากหลายมากขึ้น อีกทั้งเป็นวิธีหนึ่งที่จะลดอิทธิพลของกลุ่มพลังทางการเมือง

หัวใจของการกระจายอำนาจ คือ การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดสิ่งที่กระทบเขาโดยตรงมากที่สุด ในแต่ละพื้นที่ แต่ละจังหวัด แต่ละภาค ความต้องการในการแก้ปัญหาอาจจะเหมือนกัน และอาจจะต่างกัน การกำหนดนโยบายหรือแผนงานต่าง ๆ จึงควรให้ประชาชนในแต่ละพื้นที่มีส่วนร่วมในการออกแบบ แผนแม่บทของตนเอง โดยรัฐเป็นเพียงผู้ให้ความรู้ ให้ข้อมูล ให้การสนับสนุนงบประมาณ และสนองความต้องการอื่น ๆ ตามความจำเป็นเท่านั้น

การกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นนอกจากจะเพิ่มความคล่องตัวในการตอบสนองความต้องการของประชาชนแล้ว ยังจะเป็นการช่วยลดภาระให้กับรัฐบาลส่วนกลาง ที่สำคัญเมื่อกระบวนการการเมืองกระจายออกจากส่วนกลาง พลเมืองจะมีความตื่นตัว สนใจ และพร้อมที่จะมีส่วนร่วมมากขึ้น เป็นการบ่มเพาะประชาธิปไตยให้ก้าวหน้าและอยู่ยืนยาวในสังคม

เป้าหมายตามกลยุทธ์ที่ ๓.๒

- เกิดโมเดลองค์กรภาคประชาสังคมระดับจังหวัด ที่ทำงานร่วมกับภาครัฐทุกระดับและภาคเอกชน ซึ่งมีบทบาทในการพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างยั่งยืน
- แผนพัฒนาจังหวัดมีการระบุภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการดำเนินงาน ขององค์กรภาคประชาสังคม เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาดังกล่าวในระดับจังหวัด
- แผนพัฒนาระดับอำเภอและระดับตำบล มีการระบุภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการดำเนินงาน ขององค์กรภาคประชาสังคม เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาดังกล่าวในพื้นที่ ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัดตามกลยุทธ์ที่ ๓.๒

- จำนวนโมเดลต้นแบบองค์กรภาคประชาสังคมระดับจังหวัดที่มีผลงานเด่นเป็นที่ประจักษ์ ซึ่งทำงานประสานความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชนเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาดังกล่าว ผ่านการนำข้อมูลใน TPMAP ของสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ THAIQM ของกรมการปกครอง มาใช้ในการดำเนินงาน และสามารถยกระดับไปสู่การขยายผลในพื้นที่อื่น ๆ ได้
- จำนวนแผนพัฒนาจังหวัดมีการระบุภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการดำเนินงาน ขององค์กรภาคประชาสังคม เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาดังกล่าวในระดับจังหวัด
- จำนวนแผนพัฒนาระดับอำเภอและตำบล มีการระบุภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการดำเนินงาน ขององค์กรภาคประชาสังคม เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาดังกล่าวในพื้นที่ ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

โครงการตามกลยุทธ์ที่ ๓.๒

- ๑) โครงการพัฒนาโมเดลต้นแบบองค์กรภาคประชาสังคมระดับจังหวัด ที่มีผลงานเด่นเป็นที่ประจักษ์ ในการสานความร่วมมือการทำงานระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม
- ๒) โครงการสานพลังความร่วมมือกับคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) เพื่อร่วมผลักดันให้เกิดการร่วมแก้ไขปัญหาดังกล่าวในระดับจังหวัด
- ๓) โครงการสานพลังความร่วมมือกับคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) และระดับตำบล เพื่อร่วมผลักดันให้เกิดการร่วมแก้ไขปัญหาดังกล่าว

แผนภาพที่ ๕

ความเชื่อมโยงแผนงาน กลยุทธ์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และโครงการตามแผนงานที่ ๓

กลยุทธ์ที่ ๓.๑:

๑) พัฒนาศักยภาพ
องค์กรภาคประชาสังคม
ระดับจังหวัด
ให้มีขีดความสามารถ
ในการทำงาน

แผนงานที่ ๓:

การเสริมศักยภาพ
การทำงาน
องค์กรภาคประชาสังคม
ให้มีสมรรถนะ
ในการทำงาน
เพื่อตอบสนองต่อปัญหา
สังคมที่ซับซ้อน

กลยุทธ์ที่ ๓.๒:

พัฒนาโมเดลต้นแบบ
องค์กรภาคประชาสังคม
ระดับจังหวัดเพื่อสร้าง
ความร่วมมือ
ในการทำงานร่วม
ระหว่างภาครัฐ เอกชน
ประชาสังคม

เป้าหมายตามกลยุทธ์ที่ ๓.๑:

๑) ผู้นำและบุคลากรขององค์กรภาคประชาสังคม
ตระหนักถึงความสำคัญของการทำงานเชื่อมร้อย
เป็นเครือข่ายระหว่างภาคประชาสังคม ภาครัฐ
และเอกชน มีสมรรถนะในการคิดเชิงระบบ
และมีความสามารถในการออกแบบเป้าหมาย, ยุทธศาสตร์
และกิจกรรมการเคลื่อนไหวให้เกิดพลัง
ในการเปลี่ยนแปลงสังคม
๒) เกิดเครือข่ายและกลไกการทำงานขององค์กร
ภาคประชาสังคมในแต่ละจังหวัด ที่มีความเข้มแข็ง
เป็นเอกภาพ และสามารถสนับสนุนการทำงานขององค์กร
ภาคประชาสังคมด้วยกันได้
เพื่อขับเคลื่อนการทำงานได้อย่างเป็นรูปธรรม
๓) องค์กรภาคประชาสังคมเป็นหุ้นส่วน
การพัฒนาในกลไกในระดับต่าง ๆ
๔) มีสถาบันวิชาการที่เข้ามาสนับสนุนการทำงาน
ขององค์กรภาคประชาสังคม
๕) องค์กรภาคประชาสังคมมีแผนงานพัฒนาศักยภาพ
องค์กรให้เข้มแข็ง ซึ่งเป็นผลมาจากการประเมินขีด
ความสามารถตนเองในการทำงาน

เป้าหมายตามกลยุทธ์ที่ ๓.๒:

๑) เกิดโมเดลองค์กรภาคประชาสังคมระดับจังหวัด
ที่ทำงานร่วมกับภาครัฐทุกระดับและภาคเอกชน
ซึ่งมีบทบาทในการพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างยั่งยืน
๒) แผนพัฒนาจังหวัดมีการระบุภารกิจ
ที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการดำเนินงาน
ขององค์กรภาคประชาสังคม เพื่อร่วมแก้ไขปัญหา
สังคมในระดับจังหวัด
๓) แผนพัฒนาระดับอำเภอและตำบล มีการระบุภารกิจ
ที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการดำเนินงาน ขององค์กร
ภาคประชาสังคม เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาสังคมในพื้นที่
ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัดตามกลยุทธ์ที่ ๓.๑:

๑) จำนวนผู้นำองค์กรและบุคลากรในองค์กร
ภาคประชาสังคมที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพโดยเฉพาะ
การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในด้านระบบฐานข้อมูล
การติดต่อสื่อสาร การขยายเครือข่าย และการระดมทุน
๒) จำนวนเครือข่ายที่ภาคประชาสังคม
เข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐ และภาคเอกชน
๓) เกิดเกณฑ์สมรรถนะขั้นพื้นฐานขององค์กร
ภาคประชาสังคมสำหรับประเมินตนเอง
๔) จำนวนองค์กรภาคประชาสังคมที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน
ทั้งขีดความสามารถ ธรรมาภิบาล และความโปร่งใส
และนำผลที่ได้ไปใช้วางแผนงานในการพัฒนาองค์กร
ภาคประชาสังคมให้เข้มแข็งต่อไป
๕) องค์กรภาคประชาสังคมอย่างน้อย ๑๐๐ องค์กร
ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน
๖) จำนวนกลไกการทำงานของภาคีเครือข่าย ที่ขับเคลื่อน
การทำงานได้อย่างเป็นรูปธรรม

ตัวชี้วัดตามกลยุทธ์ที่ ๓.๒:

๑) จำนวนโมเดลต้นแบบขององค์กรภาคประชาสังคม
ระดับจังหวัดที่มีผลงานเด่นเป็นที่ประจักษ์ ซึ่งทำงาน
ประสานความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชนเพื่อร่วม
แก้ไขปัญหาสังคม ผ่านการนำข้อมูลใน TPMAP
ของสภาพัฒน์ฯ และ THAIQM ของกรมการปกครอง
มาใช้ในการดำเนินงาน และสามารถยกระดับไปสู่
การขยายผลในพื้นที่อื่น ๆ ได้
๒) จำนวนแผนพัฒนาจังหวัดมีการระบุภารกิจ
ที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการดำเนินงาน
ขององค์กรภาคประชาสังคม เพื่อร่วมแก้ไขปัญหา
สังคมในระดับจังหวัด
๓) จำนวนแผนพัฒนาระดับอำเภอและตำบล มีการระบุ
ภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการดำเนินงาน ของ
องค์กรภาคประชาสังคม เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาสังคมใน
พื้นที่ ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

โครงการตามกลยุทธ์ที่ ๓.๑:

๑) โครงการเสริมสร้างศักยภาพองค์กรภาคประชาสังคม
ระดับจังหวัด ให้มีขีดความสามารถในการทำงาน
และสร้างคนรุ่นใหม่เข้าสู่การทำงานพัฒนาสังคม
๒) โครงการพัฒนาเกณฑ์และกลไกในการประเมิน
สมรรถนะขั้นพื้นฐานการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมฯ
๓) โครงการส่งเสริมให้ภาคประชาสังคม
เข้ารับการประเมินสมรรถนะขั้นพื้นฐาน และพัฒนา
ศักยภาพองค์กรภาคประชาสังคมให้เข้มแข็งขึ้น
๔) โครงการพัฒนากลไกการทำงานของภาคีเครือข่าย
องค์กรภาคประชาสังคม และสุขภาวะคนทำงาน
เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการทำงานได้อย่างเป็นรูปธรรม
ในการทำให้เป้าหมายพัฒนาที่ยั่งยืน
ที่ยังประสบปัญหาได้รับการแก้ไข
๕) โครงการพัฒนาความร่วมมือกับสถาบันวิชาการ
ในพื้นที่ เพื่อร่วมสนับสนุนการทำงานขององค์กร
ภาคประชาสังคมในพื้นที่ ให้สามารถทำงาน
ได้อย่างเข้มแข็งขึ้น

โครงการตามกลยุทธ์ที่ ๓.๒:

๑) โครงการพัฒนาโมเดลต้นแบบขององค์กรภาคประชาสังคม
ระดับจังหวัด ที่มีผลงานเด่นเป็นที่ประจักษ์
ในการสานความร่วมมือการทำงานระหว่างภาครัฐ
ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม
๒) โครงการสานพลังความร่วมมือกับคณะกรรมการ
บริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.)
เพื่อร่วมผลักดันให้เกิดการร่วมแก้ไขปัญหาสังคม
ในระดับจังหวัด
๓) โครงการสานพลังความร่วมมือกับคณะกรรมการ
พัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) และระดับตำบล
เพื่อร่วมผลักดันให้เกิดการร่วมแก้ไขปัญหาสังคม

แผนงานที่ ๔ : การพัฒนานวัตกรรม กลไก ระบบฐานข้อมูล องค์ความรู้และสื่อสารณะ เพื่อยกระดับคุณภาพการทำงานองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็ง และความร่วมมือในการทำงาน กับภาคีทุกภาคส่วน

กระแสการพัฒนาโลกให้ความสำคัญกับองค์กรภาคประชาสังคมในการเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนงานระดับพื้นที่ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อค้นหาต้นแบบ และนวัตกรรมการพัฒนาเพื่อขยายผลในเวทีนานาชาติ โดยเฉพาะการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) ซึ่งทุกประเทศ ทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย ได้ยอมรับที่จะร่วมกันทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ จึงถือเป็น โอกาสที่สำคัญขององค์กรภาคประชาสังคมไทยในการยกระดับคุณภาพการทำงานให้เกิดความเข้มแข็ง และความร่วมมือในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วนเพื่อเติมเต็มข้อจำกัดของหน่วยงานภาครัฐในเรื่องของกำลังคน

แม้การสนับสนุนจากรัฐ เอกชนจะยังไม่มั่นคง ต่อเนื่อง แต่องค์กรภาคประชาสังคมจำนวนหนึ่ง ก็มีการรวมตัวที่เหนียวแน่น ทำให้เกิดเป็นเครือข่ายองค์กรภาคประชาสังคมที่มีการจัดระบบองค์กรชัดเจน ทั้งเครือข่ายรายประเด็น เครือข่ายระดับภาค มีพลังในการขับเคลื่อนงาน และการผลักดันเชิงนโยบาย ในการพัฒนาประเทศที่สำคัญและได้รับการยอมรับมากขึ้น

นอกจากนี้องค์กรภาคประชาสังคมไทยมีการเรียนรู้และประสบการณ์ที่มีการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ มีนวัตกรรมการทำงานพัฒนารูปแบบใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับภูมิสังคม ตอบสนองความต้องการของประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น การสนับสนุนของภาครัฐที่ตรงจุด จะทำให้มีการพัฒนาที่ดีขึ้น เกิดความยั่งยืน อันเป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนาประเทศ ภายใต้ข้อจำกัดของงบประมาณภาครัฐ

ภายใต้แผนงานที่ ๔ มีการกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานไว้ ๔ กลยุทธ์ดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ที่ ๔.๑ พัฒนานวัตกรรมการทำงานองค์กรภาคประชาสังคม เพื่อตอบสนองเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน

การตอบสนองความต้องการทางสังคมด้วยวิธีการแก้ไขปัญหาใหม่ๆ ซึ่งเป็นได้ทั้งกระบวนการ ทางความคิด หรือการสร้างโอกาส หรือการลงมือปฏิบัติ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือเพื่อทำให้สังคมดีขึ้น เป้าหมาย ของนวัตกรรมจึงเป็นไปเพื่อการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาสังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การยกระดับ คุณภาพชีวิตของผู้คน เป็นกลไกที่ช่วยเสริมสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำที่เกิดขึ้นในสังคม ในทุกระดับ กล่าวได้ว่านวัตกรรมจึงเป็นได้ทั้งวิธีการ ผลลัพธ์ กระบวนการ กิจกรรม หรือการบริการ ที่คิดขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหาของสังคมหรือชุมชน ทดลองพัฒนาอย่างมีทิศทาง เกิดประโยชน์แก่คนหมู่มาก หรือคนส่วนใหญ่ สามารถสร้างให้เกิดพื้นที่รูปธรรมความสำเร็จ เป็นการใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมหรือโครงการนำร่อง ของภาคประชาสังคมในการแก้ไขปัญหาสังคม กลไกการประสานงานที่มีอยู่ ที่มีความยืดหยุ่นสร้างรูปแบบ การทำงานใหม่ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

เป้าหมายตามกลยุทธ์ที่ ๔.๑

- เกิดนวัตกรรมการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมในระดับพื้นที่ ที่ตอบสนองเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน
- รูปธรรมการทำงานที่แสดงบทบาทและผลงานขององค์กรภาคประชาสังคมที่ได้รับการยอมรับ ในสังคมไทย
- มีองค์ความรู้เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้ภาคประชาสังคมเกิดความเข้มแข็งขึ้น โดยสามารถ ทำงานเพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนให้บรรลุ และการทำงานระยะยาวที่มีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดตามกลยุทธ์ที่ ๔.๑

- จำนวนนวัตกรรมการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมที่เป็นรูปธรรม สามารถตอบสนองต่อปัญหาสังคมที่ซับซ้อน รวม ๕๐๐ กรณี
- จำนวนองค์ความรู้เพื่อสนับสนุน-ส่งเสริมให้ภาคประชาสังคมเกิดความเข้มแข็งขึ้น

โครงการตามกลยุทธ์ที่ ๔.๑

- ๑) โครงการสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมในระดับพื้นที่ เพื่อตอบสนองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
- ๒) โครงการถอดบทเรียนต้นแบบภาคประชาสังคมที่มีผลงานในประเด็นเรื่องต่าง ๆ และเผยแพร่ขยายผลสู่สังคมวงกว้าง
- ๓) โครงการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อส่งเสริมให้องค์กรภาคประชาสังคมมีขีดความสามารถในการทำงาน เพื่อตอบสนองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๔.๒ พัฒนาระบบฐานข้อมูลขององค์กรภาคประชาสังคม และนักวิจัย/นักวิชาการด้านการพัฒนาศักยภาพภาคประชาสังคม และชุดความรู้ที่เกี่ยวข้องแบบออนไลน์

การพัฒนาและส่งเสริมความเข้มแข็งขององค์กรภาคประชาสังคมนั้น มีภาคีเครือข่ายที่ร่วมผลักดันและดำเนินการจำนวนมากทั้งในมิติกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ ซึ่งรัฐบาลรวมถึงภาคเอกชนมีความใส่ใจและมุ่งหวังในการสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรภาคประชาสังคมเพิ่มสูงขึ้น เช่นเดียวกับงานศึกษาวิจัยและการจัดการความรู้ด้านประชาสังคม อย่างไรก็ตามยังขาดระบบฐานข้อมูลองค์กรภาคประชาสังคมทั้งขนาด ความเชี่ยวชาญ ตำแหน่ง ที่ตั้ง ผู้ปฏิบัติงาน แนวโน้มการเติบโต แหล่งรายได้และรายจ่าย ตลอดจนการบูรณาการข้อมูลองค์กรภาคประชาสังคมและอาสาสมัครในหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งยังไม่มีมีการสื่อสารประชาสัมพันธ์เพื่อประโยชน์ในการวางแผนกิจกรรม สามารถติดตามและตรวจสอบได้

ขณะเดียวกันองค์กรภาคประชาสังคมยังขาดแคลนทรัพยากรในการทำงานหลายด้าน ตลอดจนสถานการณ์ทางการเมืองที่ผันผวน สภาพเศรษฐกิจ สังคม และภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง ตลอดจนความเสี่ยงของโรคอุบัติใหม่ต่าง ๆ เช่น โควิด-๑๙ ก็เป็นความท้าทายขององค์กรภาคประชาสังคมที่ต้องจัดการแก้ไขปัญหา พัฒนาเชื่อมโยงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาสาสมัคร และภาคธุรกิจในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพองค์กรภาคประชาสังคม รวมทั้งสนับสนุนทรัพยากรและองค์ความรู้ในการทำงานของภาคประชาสังคม

เป้าหมายตามกลยุทธ์ที่ ๔.๒

- ฐานข้อมูลและชุดความรู้แบบออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรภาคประชาสังคม และนักวิจัย/นักวิชาการด้านการพัฒนาศักยภาพประชาสังคม ถูกนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ตัวชี้วัดตามกลยุทธ์ที่ ๔.๒

- จำนวนฐานข้อมูลออนไลน์องค์กรภาคประชาสังคม และนักวิจัย/นักวิชาการด้านการพัฒนาศักยภาพประชาสังคม
- ชุดความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และระบบฐานข้อมูล ถูกนำไปใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน

โครงการตามกลยุทธ์ที่ ๔.๒

- ๑) โครงการพัฒนาระบบข้อมูลและฐานข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการสนับสนุนการพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมและพัฒนาประเทศ
- ๒) โครงการจัดการความรู้เกี่ยวกับการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคม

กลยุทธ์ที่ ๔.๓ พัฒนาความร่วมมือเพื่อการสื่อสารสาธารณะถึงบทบาทองค์กรภาคประชาสังคม ในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนาประเทศ

หลายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในระดับต่าง ๆ ทั่วโลกทั้งในระดับชุมชนท้องถิ่นถึงระดับโลก พิสูจน์ให้เห็นว่าพลังพลเมืองหรือการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคประชาสังคมนั้น ช่วยแก้ปัญหาวิกฤติต่าง ๆ ที่ภาครัฐไม่สามารถดำเนินการได้โดยลำพัง และในหลายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นยังเห็นว่าสังคมที่พลเมืองมีความเข้มแข็งจะช่วยให้สังคมนั้นเข้มแข็งด้วย แนวโน้มหลายประเทศทั่วโลกจึงหันมาให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของบทบาทองค์กรภาคประชาสังคม โดยเพิ่มช่องทางการสนับสนุนให้มีความต่อเนื่องและเข้มแข็ง สร้างกลไกให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรม

อย่างไรก็ตามแม้ที่ผ่านมาได้มีการนำเสนอความสำคัญขององค์กรภาคประชาสังคมในการทำงานพัฒนาสังคมต่อสาธารณะ ให้สังคมรับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของภาคประชาสังคมที่มีการดำเนินงานเพื่อช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางหรือกลุ่มด้อยโอกาสอย่างใกล้ชิด แต่ก็ยังไม่สามารถสร้างผลสะท้อนให้เกิดการยอมรับและเข้ามาสนับสนุนการทำงานได้ต่อเนื่องระยะยาว

ดังนั้นการสื่อสารต่อสาธารณะเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจถึงความสำคัญของบทบาทภาคประชาสังคมที่เป็นหุ้นส่วนการพัฒนาประเทศผ่านความร่วมมือกับองค์กรสื่อสารมวลชนที่ไม่แสวงหากำไร จะช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและยอมรับการทำงานของภาคประชาสังคมได้มากยิ่งขึ้น ถือได้ว่าเป็นการสร้างให้เกิดค่านิยมทางสังคมในการเป็นพลเมืองและจิตอาสาเพื่อสาธารณประโยชน์ในกลุ่มคนรุ่นใหม่ อันจะนำไปสู่การสร้างให้เกิดวัฒนธรรมใหม่ในการเปลี่ยนแปลงสังคม

การสื่อสารสาธารณะจึงถือเป็นกลไกและเงื่อนไขที่สำคัญต่อการสร้างให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมเป็นการสร้างให้เกิดพื้นที่สาธารณะที่สื่อสารเนื้อหา เรื่องราว ปัญหา ความเป็นอยู่ วิถีชีวิต และวัฒนธรรมขององค์กรภาคประชาสังคมในพื้นที่และภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อสร้างการยอมรับซึ่งกันและกัน

เป้าหมายตามกลยุทธ์ที่ ๔.๓

- สาธารณชนเกิดการยอมรับและตระหนักถึงบทบาทองค์กรภาคประชาสังคมต่อการทำงานแก้ไขปัญหาสังคมในพื้นที่ ผ่านการร่วมสนับสนุนการทำงานในรูปแบบต่าง ๆ
- กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ มีการสนับสนุนงบประมาณการทำงาน

ตัวชี้วัดตามกลยุทธ์ที่ ๔.๓

- จำนวนผลงานการสื่อสาร ที่กระตุ้นให้สาธารณชนเกิดการยอมรับและตระหนักถึงบทบาทองค์กรภาคประชาสังคมต่อการทำงานแก้ไขปัญหาสังคมอย่างน้อย ๕๐๐ ชิ้นงาน
- จำนวนโครงการที่กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ให้การสนับสนุน จำนวน ๒๕ โครงการ

โครงการตามกลยุทธ์ที่ ๔.๓

- ๑) โครงการพัฒนาร่วมมือกับภาคีเครือข่ายด้านสื่อสารมวลชนที่ไม่แสวงหากำไร เพื่อร่วมสื่อสารสาธารณะถึงการทำงานองค์กรภาคประชาสังคมในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนาประเทศ
- ๒) โครงการพัฒนาความร่วมมือในการทำงานกับกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนองค์กรต่าง ๆ ในการทำโครงการหรือกิจกรรม ต่อการทำให้สาธารณชนเข้าใจถึงบทบาทองค์กรภาคประชาสังคมในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนาประเทศ

กลยุทธ์ที่ ๔.๔: ศึกษารูปแบบศูนย์ประสานงานกลางเพื่อพัฒนาสมรรถนะและยกระดับคุณภาพการทำงานองค์กรภาคประชาสังคม และการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการ

กลไกสำคัญอันหนึ่งในการหนุนเสริมให้ภาคประชาสังคมสามารถทำงานร่วมพัฒนาสังคมได้อย่างยั่งยืน คือ การมีหน่วยงานสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถของภาคประชาสังคมอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเพื่อการพัฒนา

ขีดความสามารถคนทำงานในการสร้างกระบวนการเรียนรู้แก่กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ให้เท่าทันสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งในระดับนโยบายและระดับพื้นที่

แต่ที่ผ่านมากลับพบปัญหาว่าการทำงานของภาคประชาสังคมส่วนใหญ่ คือ มุ่งงบประมาณมาจากการบริจาคหรือการรับการสนับสนุนเป็นรายการเป็นครั้งๆ ไป ซึ่งมีแนวโน้มลดน้อยลงและไม่ต่อเนื่องสำหรับการทำงานในระยะยาว และที่สำคัญมักเป็นการสนับสนุนเพียงงบประมาณสำหรับการทำงาน ไม่มีการสนับสนุนสำหรับการพัฒนาขีดความสามารถ ทำให้การดำเนินกิจกรรมของภาคประชาสังคมไม่มีเสถียรภาพ และไม่ต่อเนื่องจนสามารถสร้างผลกระทบในเชิงบวกต่อสังคมอย่างยั่งยืน

ทั้งที่กลับพบว่าสังคมปัจจุบันมีความรุนแรงและซับซ้อนของปัญหาสังคมเพิ่มขึ้น ผูกโยงอย่างแนบแน่นกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนาอุตสาหกรรม ด้วยข้อจำกัดของการพัฒนาความเข้มแข็งและการเติบโตของภาคประชาสังคม เหล่านี้จึงทำให้ปัญหาคุณภาพชีวิตของประชาชน ปัญหาการเข้าถึงสิทธิและบริการของรัฐขั้นพื้นฐานโดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติมีแนวโน้มที่จะรุนแรงมากขึ้น และอาจนำไปสู่ปัญหาความแตกแยกในสังคมในระยะยาว การที่รัฐจะเลือกใช้วิถีกลไกรัฐเพียงลำพังในการจัดการปัญหาเหล่านี้ทั้งที่รัฐเองแม้จะมีขนาดใหญ่แต่ก็ขาดประสิทธิภาพ และมีข้อจำกัดมากมาย ไม่สามารถเข้าถึง เข้าใจ และแก้ปัญหาเชิงโครงสร้างที่สลับซับซ้อนนี้ได้ทั้งหมดอาจเป็นความเสี่ยงของการพัฒนามากเกินไป จึงจำเป็นต้องมีทางเลือกการพัฒนา

ดังนั้นการมีหน่วยงานสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถของภาคประชาสังคม จึงถือเป็นกลไกในการส่งเสริมและพัฒนาความเข้มแข็งองค์กรภาคประชาสังคม และการเป็นระบบสนับสนุนในการเสริมกระบวนการทำงาน โดยหน่วยงานสนับสนุนที่จะทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานกลาง ในระยะแรกอาจกำหนดให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานกลางในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฉบับดังกล่าวนี้

เป้าหมายตามกลยุทธ์ที่ ๔.๔

- ผลการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบศูนย์ประสานงานกลาง ที่สอดคล้องกับบริบทองค์กรภาคประชาสังคมแต่ละประเภท
- กลไก โครงสร้าง แนวทาง และงบประมาณสนับสนุนการทำงานของกลไกประสานงานเพื่อการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ

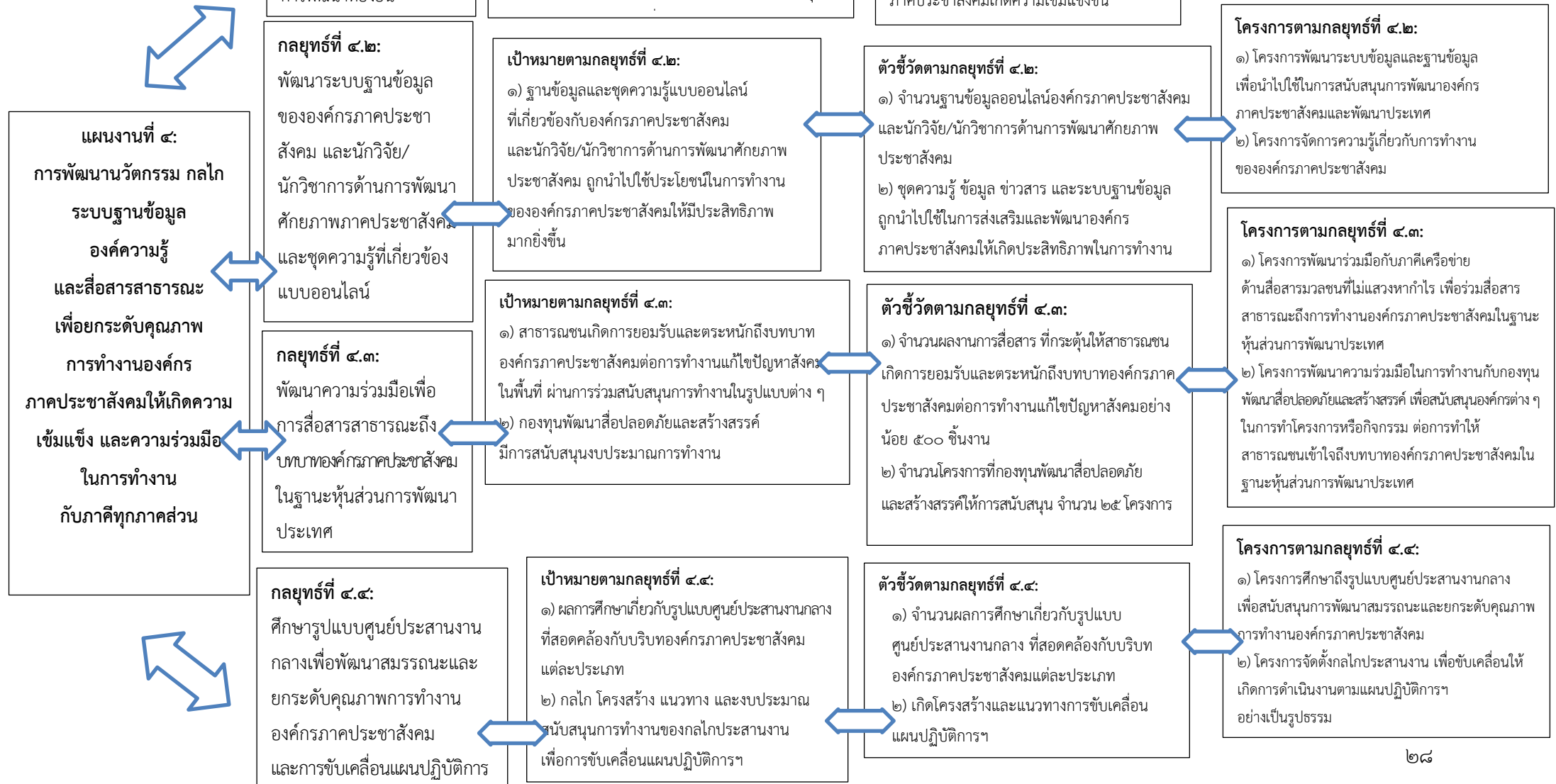
ตัวชี้วัดตามกลยุทธ์ที่ ๔.๔

- จำนวนผลการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบศูนย์ประสานงานกลาง ที่สอดคล้องกับบริบทองค์กรภาคประชาสังคมแต่ละประเภท
- เกิดโครงสร้างและแนวทางการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ

โครงการตามกลยุทธ์ที่ ๔.๔

- ๑) โครงการศึกษาถึงรูปแบบศูนย์ประสานงานกลาง เพื่อสนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะและยกระดับคุณภาพการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคม
- ๒) โครงการจัดตั้งกลไกประสานงาน เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯอย่างเป็นรูปธรรม

แผนภาพที่ ๒
ความเชื่อมโยงแผนงาน
กลยุทธ์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด
และโครงการ
ตามแผนงานที่ ๔

ส่วนที่ ๒

ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

ความเชื่อมโยงของ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริม และพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กับแผนแต่ละระดับ

แผนระดับที่ ๑

- ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับปรุงสมดุลงovernanceและการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนระดับที่ ๒

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นที่ ๑๑
การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
- ประเด็นที่ ๑๕
พลังทางสังคม
- ประเด็นที่ ๑๖
เศรษฐกิจฐานราก
- ประเด็นที่ ๑๗
ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม

แผนปฏิรูปประเทศ

- ด้านสังคม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ

- ฉบับที่ ๑๓
(พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
หมุดหมายที่ ๙
มีความยากจนข้ามรุ่น
ลดลงและคนไทย
ทุกคนมีความคุ้มครอง
ที่เพียงพอเหมาะสม

ระเบียบสำนัก
นายกรัฐมนตรี

นโยบายของ
รัฐบาล

THE GLOBAL GOALS
SDG

แผนภาพที่ ๗ ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ

๑) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

(๑) เป้าหมายที่ ๑ สร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ

เป้าหมายที่ ๓ เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งพาตนเอง และการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพ

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

๒.๑ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเสริมสร้างพลังทางสังคม

- สร้างสังคมเข้มแข็งที่แบ่งปัน ไม่ทอดทิ้งกัน และมีคุณธรรม โดยสนับสนุนการรวมตัวและดึงพลังของภาคส่วนต่าง ๆ โดยเฉพาะการเชื่อมพลังของคนสามวัย คือเยาวชนคนรุ่นใหม่ คนวัยทำงาน และผู้สูงอายุ ให้มาเป็นกำลังของการพัฒนาเพื่อส่วนรวม โดยการสร้างเวทีกลางเป็นพื้นที่สาธารณะ เพื่อปรึกษาหารือปัญหาสาธารณะของพื้นที่ ตั้งแต่ระดับชุมชน ท้องถิ่น อำเภอจนถึงระดับจังหวัด การสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสร้างกลไกการทำงานร่วมกันของภาคส่วนต่าง ๆ การสนับสนุนกิจกรรมของเด็กและเยาวชนในจังหวัดต่าง ๆ เพื่อฝึกทักษะให้เป็นผู้รุ่นใหม่ในอนาคต ตลอดจนสนับสนุนระบบวิสาหกิจเพื่อสังคม การดำเนินงานของภาคประชาสังคม การสร้างเครือข่ายในพื้นที่ รวมถึงการสร้างชุมชนเสมือนบนเครือข่ายสื่อ ให้เป็นเครือข่ายเรียนรู้ร่วมกันทางสังคมที่ร่วมทำสิ่งที่สร้างสรรค์ และการยกย่องให้คุณค่ากับการทำประโยชน์ร่วมกันเพื่อส่วนรวม

- สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน เพื่อสนับสนุนการทำงานของภาคส่วนต่าง ๆ สนับสนุนการจัดตั้งองค์กรภาคประชาสังคมและองค์กรชุมชนในรูปแบบนิติบุคคลเพื่อดำเนินกิจกรรมสร้างสรรค์ประโยชน์สาธารณะต่าง ๆ รวมทั้งการปรับปรุงระเบียบการใช้งบประมาณและจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐเพื่อเอื้อให้สามารถสนับสนุนความริเริ่มที่สร้างสรรค์ของภาคส่วนต่าง ๆ

๒.๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาการพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง

- เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งตนเองและการพึ่งพากันเอง โดยสนับสนุนการรวมกลุ่มของสมาชิกในชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ให้ชุมชนได้บริหารจัดการและมีส่วนร่วมในกิจการที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนโดยตรง การสนับสนุนการจัดทำแผนแม่บทชุมชนที่สะท้อนปัญหาความต้องการที่แท้จริงของชุมชน โดยมีข้อมูลครัวเรือนเพื่อสนับสนุนการจัดทำแผน และเชื่อมโยงแผนชุมชนกับแผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาภาค และเชื่อมโยงกับการกำหนดการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกัน ขับเคลื่อนกลไกความร่วมมือทุกภาคส่วนให้มีเป้าหมายทิศทาง มีความสมดุล มีอิสระและมีอำนาจในการตัดสินใจ โดยมีระบบการติดตามตรวจสอบที่ต่อเนื่องและโปร่งใส ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาตัวชี้วัดและระบบการประเมินความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อให้สามารถติดตามความก้าวหน้าในการยกระดับความเข้มแข็งของชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง

- สร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างประชาธิปไตยชุมชน โดยสนับสนุนให้ประชาชนสามารถรวมกลุ่มและมีเวทีกลางเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน และเพื่อปรึกษาหารือกิจการที่เป็นประเด็นสาธารณะ สามารถกำหนดเป้าหมายการพัฒนาบนฐานการมีข้อมูลและการใช้เหตุผล และสร้างข้อตกลงร่วมกันที่สามารถผูกพันและตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ และลดความขัดแย้งได้ อันจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างประชาธิปไตยที่ระดับฐานราก และสร้างความสมานฉันท์ ตลอดจนปรับบทบาทภาครัฐให้เป็นฝ่ายสนับสนุนให้ชุมชนจัดการตนเองได้มากขึ้น โดยรัฐเป็นที่ปรึกษา สนับสนุนองค์ความรู้และพัฒนาทักษะในการบริหารจัดการให้กับชุมชน เพื่อเป็นพลังของการพัฒนา

(๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แผนงานที่ ๑: การพัฒนานโยบาย กฎหมาย มาตรการ ในการสร้างความเข้มแข็ง
องค์กรภาคประชาสังคม

- โครงการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับกฎหมาย กลไกมาตรการ เพื่อสนับสนุน
และส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็ง การมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

- โครงการศึกษา วิจัย เกี่ยวกับมาตรการภาษี การเงินการคลัง ที่เกี่ยวข้อง
องค์กรภาคประชาสังคม

- โครงการพัฒนากฎหมาย กลไก มาตรการ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมองค์กร
ภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็ง

- โครงการขับเคลื่อนผลักดันให้มีกฎหมาย หรือแนวปฏิบัติที่ส่งเสริมองค์กร
ภาคประชาสังคมให้สามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง ๑๗ ข้อ

- โครงการการประชุมระดับชาติ เพื่อบูรณาการปัญหา ความต้องการ
และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายขององค์กรภาคประชาสังคมต่อรัฐบาล

- โครงการพัฒนาข้อตกลงร่วม/ปฏิญญาร่วมในการขับเคลื่อนข้อเสนอจากเวที
ระดับชาติ

- โครงการนำเสนอนโยบาย กลไก ต่อรัฐบาลหรือผู้บริหาร เพื่อให้เกิด
การขับเคลื่อนอย่างมีประสิทธิภาพ

แผนงานที่ ๒: การพัฒนาขีดความสามารถองค์กรภาคประชาสังคมในการเข้าถึงทรัพยากร

- โครงการสำรวจแหล่งทุนเพื่อสนับสนุนงานพัฒนาขององค์กรภาคประชาสังคม
และสร้างความร่วมมือเพื่อการระดมทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

- โครงการระดมทุนผ่านการนำระบบเทคโนโลยี หรือแนวทางการสื่อสาร
แบบใหม่มาใช้ (Crowd Funding)

- โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรจากภาครัฐ

- โครงการประสานการทำงานกับกองทุนต่าง ๆ ในหน่วยงานภาครัฐ เพื่อร่วม
สนับสนุนการทำงาน

- โครงการบ่มเพาะ พัฒนา และยกระดับองค์กรภาคประชาสังคมให้เป็น
กลุ่มกิจการเพื่อสังคมหรือกลุ่มวิสาหกิจเพื่อสังคม ส่งเสริมพึ่งตนเองทางการเงินอย่างยั่งยืน

- โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาแนวทางการส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคม
ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒

- โครงการประสานความร่วมมือกับองค์กรภาคธุรกิจและภาคประชาสังคม
ที่พัฒนาเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมแล้ว เพื่อการสนับสนุนทักษะด้านประกอบการ การเงินการบัญชี และการสร้าง
เครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจ

ทั้ง ๑๔ โครงการ ใน ๒ แผนงาน ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ
ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม โดยมีการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายที่มีอยู่ให้เอื้อ
ต่อการการพัฒนาและส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็ง การมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล,
เกิดกลไกประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และองค์กรภาคประชาสังคม, มีการระดมทุน
ผ่านระบบ Crowd Funding ส่งผลให้ประชาชนทั่วไปเห็นความสำคัญขององค์กรภาคประชาสังคมเพิ่มมากขึ้น

๒) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

(๑) เป้าหมายที่ ๒ สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

๒.๑ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ โดยบูรณาการร่วมระหว่าง “ครอบครัว ชุมชน ศาสนา การศึกษา และสื่อ” ในการหล่อหลอมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม ในลักษณะที่เป็น ‘วิถี’ การดำเนินชีวิต

- การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม โดยสร้างความตระหนักให้ประชาชนรู้จักหน้าที่ของตนเอง การตรงต่อเวลา การยอมรับความหลากหลาย เห็นคุณค่าและความสำคัญในการประกอบสัมมาอาชีพหรือมีงานทำ เน้นการพึ่งพาตนเอง และมีความรับผิดชอบต่อสังคมและต่อผู้อื่น และเป็นพลเมืองที่ดี และส่งเสริมให้มีวัฒนธรรมการทำงานเพื่อส่วนรวม สนับสนุน ส่งเสริม เป้าหมายของประเทศและยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มุ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่มีสุขของครอบครัวไทย การส่งเสริมบทบาทในการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน ครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน และการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

- การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างบรรทัดฐานที่ดีในสังคม การสร้างกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของประชากรให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม รวมทั้งสนับสนุนด้านวิชาการและสร้างนวัตกรรมที่สนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

- การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ที่มีความเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระหว่างกระทรวง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการเชื่อมโยงข้อมูลรายบุคคลที่เกี่ยวกับการศึกษา การพัฒนาตนเอง สุขภาพและการพัฒนาอาชีพในตลอดช่วงชีวิต เพื่อเสริมและสร้างศักยภาพของการดำเนินงานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามพันธกิจของแต่ละกระทรวงให้มีความเข้มแข็ง และตอบโจทย์ประเทศ เป็นฐานข้อมูลการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทยที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถประเมินจุดอ่อน จุดแข็ง และศักยภาพบุคคลของประเทศ นำไปสู่การตัดสินใจระดับนโยบายและปฏิบัติ เพื่อพัฒนาคนไทยอย่างมีทิศทางและสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต รวมถึงข้อมูลที่สนับสนุนการผลิตกำลังแรงงานที่มีทักษะตรงต่อความต้องการของตลาดงานในอนาคต และใช้ประกอบการตัดสินใจในการศึกษาต่อ อนาคตคลังสมองเพื่อรวบรวมผู้สูงอายุที่มีความรู้ ประสบการณ์ และทักษะ เพื่อถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ และทักษะ ให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ

(๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แผนงานที่ ๓: การเสริมศักยภาพการทำงานองค์กรภาคประชาสังคมให้มีสมรรถนะในการทำงานเพื่อตอบสนองต่อปัญหาสังคมที่ซับซ้อน

- โครงการเสริมสร้างศักยภาพองค์กรภาคประชาสังคมระดับจังหวัด ให้มีขีดความสามารถในการทำงานและสร้างคนรุ่นใหม่เข้าสู่การทำงานพัฒนาสังคม

- โครงการพัฒนาเกณฑ์และกลไกในการประเมินสมรรถนะขั้นพื้นฐานการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมฯ

- โครงการส่งเสริมให้ภาคประชาสังคมเข้ารับการประเมินสมรรถนะขั้นพื้นฐานและพัฒนาศักยภาพองค์กรภาคประชาสังคมให้เข้มแข็งขึ้น

- โครงการพัฒนากลไกการทำงานของภาคีเครือข่ายองค์กรภาคประชาสังคมและสุขภาวะคนทำงาน เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการทำงานได้อย่างเป็นรูปธรรมในการทำให้เป้าหมายพัฒนาที่ยั่งยืน ที่ยังประสบปัญหาได้รับการแก้ไข

- โครงการพัฒนาความร่วมมือกับสถาบันวิชาการในพื้นที่ เพื่อร่วมสนับสนุนการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมในพื้นที่ ให้สามารถทำงานได้อย่างเข้มแข็งขึ้น

แผนงานที่ ๔: การพัฒนานวัตกรรม กลไก ระบบฐานข้อมูล องค์ความรู้ และสื่อสารสาธารณะเพื่อยกระดับคุณภาพการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็งและความร่วมมือในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน

- โครงการสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมในระดับพื้นที่ เพื่อตอบสนองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

- โครงการถอดบทเรียนต้นแบบภาคประชาสังคมที่มีผลงานในประเด็นเรื่องต่าง ๆ และเผยแพร่ ขยายผลสู่สังคมวงกว้าง

- โครงการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อส่งเสริมให้องค์กรภาคประชาสังคมมีขีดความสามารถในการทำงานเพื่อตอบสนองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

- โครงการพัฒนาระบบข้อมูลและฐานข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการสนับสนุนการพัฒนางานองค์กรภาคประชาสังคมและพัฒนาประเทศ

- โครงการจัดการความรู้เกี่ยวกับการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคม

- โครงการศึกษาถึงรูปแบบศูนย์ประสานงานกลาง เพื่อสนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะและยกระดับคุณภาพการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคม

- โครงการจัดตั้งกลไกประสานงาน เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการอย่างเป็นรูปธรรม

ทั้ง ๑๒ โครงการ ใน ๒ แผนงาน ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างให้เกิดค่านิยมใหม่ด้านจิตสาธารณะในเครือข่ายผู้นำองค์กรและบุคลากรในองค์กรภาคประชาสังคม ตลอดจนการเกิดจิตอาสากลุ่มใหม่ที่ร่วมทำงานพัฒนาสังคม ซึ่งได้รับการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถให้มีความเข้มแข็งและมีธรรมาภิบาลเพิ่มมากขึ้น เพื่อนำไปสู่การสร้างให้เกิดนวัตกรรมรูปแบบใหม่ในการพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็งผ่านความร่วมมือกับภาครัฐและภาคเอกชน พร้อมทั้งมีตัวชี้วัดเรื่องเกณฑ์สมรรถนะที่ใช้สำหรับการประเมินองค์กรภาคประชาสังคมอย่างเป็นรูปธรรม

๓) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับปรุงสมดุลและการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

(๑) เป้าหมายที่ ๒ ภาครัฐมีขนาดเล็กลง พร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

๒.๑ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ภาครัฐมีขนาดเล็กลง เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ พร้อมทั้งมีการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นให้มีความชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อนกัน รวมทั้งมีการถ่ายโอนภารกิจที่สำคัญและการกระจายอำนาจในระดับที่เหมาะสมเพื่อให้ชุมชนและท้องถิ่นเข้มแข็ง

• ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการ ดำเนินการบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะอย่างเหมาะสม กำหนดความสัมพันธ์ และการพัฒนาบทบาทในฐานะของหุ้นส่วนการพัฒนาในการดำเนินภารกิจที่สำคัญระหว่างการบริหารราชการ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นให้มีความชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อนกัน รวมถึงการสนับสนุนให้ชุมชนหรือ เอกชนร่วมดำเนินการในบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะต่าง ๆ

(๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แผนงานที่ ๑: การพัฒนานโยบาย กฎหมาย มาตรการ ในการสร้างความเข้มแข็ง องค์กรภาคประชาสังคม กลยุทธ์ที่ ๑.๓: การประสานความร่วมมือทางสังคมและวัฒนธรรมระหว่างประเทศ

■ โครงการประสานความร่วมมือทางสังคมและวัฒนธรรมระหว่างประเทศ เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน

แผนงานที่ ๓: การเสริมศักยภาพการทำงานองค์กรภาคประชาสังคมให้ มีสมรรถนะในการทำงานเพื่อตอบสนองต่อปัญหาสังคมที่ซับซ้อน กลยุทธ์ที่ ๓.๒: พัฒนาโมเดลต้นแบบองค์กร ภาคประชาสังคมระดับจังหวัดเพื่อสร้างความร่วมมือในการทำงานร่วมระหว่างภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม

■ โครงการพัฒนาโมเดลต้นแบบองค์กรภาคประชาสังคมระดับจังหวัด ที่มีผลงานเด่นเป็นที่ประจักษ์ในการสานความร่วมมือการทำงานระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

■ โครงการสานพลังความร่วมมือกับคณะกรรมการบริหารงานจังหวัด แบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) เพื่อร่วมผลักดันให้เกิดการร่วมแก้ไขปัญหาสังคมในระดับจังหวัด

■ โครงการสานพลังความร่วมมือกับคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิต ระดับอำเภอ (พชอ.) และระดับตำบล เพื่อร่วมผลักดันให้เกิดการร่วมแก้ไขปัญหาสังคม

แผนงานที่ ๔: การพัฒนานวัตกรรม กลไก ระบบฐานข้อมูล องค์กรความรู้ และสื่อสารสาธารณะเพื่อยกระดับคุณภาพการทำงานองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็ง และความร่วมมือในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน กลยุทธ์ที่ ๔.๓ : พัฒนาความร่วมมือเพื่อการสื่อสาร สาธารณะถึงบทบาทองค์กรภาคประชาสังคมในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนาประเทศ

■ โครงการพัฒนาร่วมมือกับภาคีเครือข่ายด้านสื่อสารมวลชนที่ไม่แสวงหากำไร เพื่อร่วมสื่อสารสาธารณะถึงการทำงานองค์กรภาคประชาสังคมในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนาประเทศ

■ โครงการพัฒนาความร่วมมือในการทำงานกับกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัย และสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนองค์กรต่าง ๆ ในการทำโครงการหรือกิจกรรม ต่อการทำให้สาธารณชนเข้าใจถึง บทบาทองค์กรภาคประชาสังคมในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนาประเทศ

ทั้ง ๖ โครงการ ใน ๓ แผนงาน ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีการพัฒนานวัตกรรมเพื่อสร้างความเป็นหุ้นส่วน ร่วมกับภาครัฐในการพัฒนาประเทศ ตลอดจนการถอดบทเรียนเผยแพร่ผ่านการสื่อสารสาธารณะต่าง ๆ รวมถึงสร้างเครือข่ายความร่วมมือในระดับการทำงานระหว่างประเทศขององค์กรภาคประชาสังคมต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาและส่งเสริมความเข้มแข็งภาคประชาสังคมร่วมกัน

๒.๒ แผนระดับที่ ๒

๒.๒.๑ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

(๑) ประเด็น พลังทางสังคม

(๑.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมาย ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมมากขึ้น
- แผนปฏิบัติการฯ ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายในระดับประเด็นของแผนแม่บท

เรื่อง การระดมสรรพกำลังจากภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม มาเป็นกลไกในการช่วยแก้ไขปัญหาคือความไม่เสมอภาค เนื่องจากการทำงานโดยกลไกและกำลังทรัพยากรของภาครัฐแต่เพียงฝ่ายเดียวอาจไม่เพียงพอและไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

(๑.๒) แผนย่อยของแผนแม่บท ฯ เสริมสร้างทุนทางสังคม

- แนวทางการพัฒนา ข้อที่ ๑) เสริมสร้างสังคมแห่งการให้และช่วยเหลือกันและกัน โดยการนำทุนทางสังคมและวัฒนธรรมในเรื่องของการมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การรู้จักให้ รู้จักแบ่งปัน และเสียสละโดยยึดหลักคุณธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ มาส่งเสริมอาสาสมัครเพื่อทำประโยชน์ส่วนรวมและสร้างสังคมแห่งการให้ รวมทั้งการพัฒนาไกลและระบบสนับสนุนการบริหารจัดการเครือข่ายในระดับจังหวัดผ่านการระดมพลังความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาชนในระดับจังหวัด การส่งเสริมให้มีกลไกเชื่อมโยงกับนโยบายและการบริหารจัดการในส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีกลไกและระบบการสนับสนุนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อการสร้างภาคีเครือข่ายในระดับอำเภอ ตำบล และชุมชน เพื่อสนับสนุนการทำงานระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชนเพื่อการพัฒนา และมีพื้นที่สาธารณะเพื่อปรึกษาหารือปัญหาสาธารณะของพื้นที่ ตั้งแต่ระดับชุมชน ท้องถิ่น อำเภอจนถึงระดับจังหวัด
- ข้อที่ ๒) เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเอง ส่งเสริมให้มีระบบการสนับสนุนความเข้มแข็งและเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นที่ครอบคลุมทุกมิติตั้งแต่เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ ตั้งแต่ระดับชุมชน ตำบล อำเภอ จังหวัด ที่เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เสริมสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงสามวัยในท้องถิ่น ได้แก่ เยาวชน คนวัยทำงาน และผู้สูงอายุ เพื่อให้เกิดการสืบทอดทักษะ ภูมิปัญญาของกลุ่มคนที่จะเป็นแกนนำการพัฒนาในท้องถิ่นระดับตำบลและหมู่บ้าน ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่มาจากทุกวัย และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนได้ด้วยตนเอง พัฒนาระบบฐานข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนที่มีกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนและบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยยึดยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นกรอบการดำเนินงาน และข้อที่ ๕) ส่งเสริมบทบาทของภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคม ร่วมเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาในทุกมิติ โดยสร้างมาตรการจูงใจ และจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนการดำเนินงานอย่างเหมาะสม ปรับปรุงกฎระเบียบให้เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคม ในกระบวนการพัฒนาตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหา วางแผน ดำเนินการ และติดตาม ประเมินการพัฒนา รวมทั้งการวางระบบการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมเพื่อพัฒนาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

- เป้าหมายของแผนย่อย ภาคีการพัฒนาที่มีบทบาทในการพัฒนาสังคมมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

แผนงานที่ ๑: การพัฒนานโยบาย กฎหมาย มาตรการ ในการสร้างความเข้มแข็งองค์กรภาคประชาสังคม จะส่งผลให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาระบบและกลไกทางนโยบาย กฎหมาย

และกลไกทางสังคมอื่น ๆ ให้เอื้อต่อการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็งเป็นหุ้นส่วนรัฐในการพัฒนาประเทศ

แผนงานที่ ๓: การเสริมศักยภาพการทำงานองค์กรภาคประชาสังคมให้มีสมรรถนะในการทำงานเพื่อตอบสนองต่อปัญหาสังคมที่ซับซ้อน จะส่งผลให้องค์กรภาคประชาสังคมได้รับการส่งเสริมสมรรถนะตามเกณฑ์สมรรถนะพื้นฐาน และเกิดชุดความรู้จากการถอดบทเรียนต้นแบบภาคประชาสังคมที่มีผลงานในประเด็นเรื่องต่าง ๆ และเผยแพร่ ขยายผล สู่สังคมวงกว้าง ตลอดจนการพัฒนาวัฒนธรรมการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมในระดับพื้นที่ เพื่อตอบสนองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งยังมีการประสานความร่วมมือกับภาคประชาสังคมระหว่างประเทศโดยเน้นความร่วมมือในด้านต่าง ๆ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศร่วมกัน

(๒) ประเด็น การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

(๒.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมาย คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุลทั้งด้านร่างกาย สติปัญญาและคุณธรรมจริยธรรม เป็นที่ผู้รู้และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

- แผนปฏิบัติการฯ ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายในระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ เรื่อง การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ โดยมีระบบและกลไกรองรับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ

(๒.๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์

- แนวทางการพัฒนา ข้อที่ ๒) ส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคีรัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัว และชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ปลุกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน สร้างกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของประชากรให้สอดคล้องกับเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม รวมทั้งสนับสนุนด้านวิชาการและสร้างนวัตกรรมที่สนับสนุนการพัฒนาและเสริมศักยภาพคน เพื่อให้องค์กร เครือข่ายชุมชนมีความเข้มแข็ง และมีกลไกการพัฒนาระดับพื้นที่ที่ประชาชน ชุมชน องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา เฝ้าระวัง และติดตามการดำเนินงาน ส่งผลให้การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้อย่างเป็นรูปธรรม การปลุกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน โดยเน้นให้พ่อแม่มีวัฒนธรรมที่ปลุกฝังให้ลูกเพิ่มพูนทักษะการเรียนรู้ชีวิต ดนตรี กีฬา ศิลปะ รวมทั้งส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเปิดพื้นที่แห่งการเรียนรู้ และจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสม เอื้อแก่ครอบครัวทุกลักษณะ

- เป้าหมายของแผนย่อย ครอบครัวไทยมีความเข้มแข็ง และมีจิตสำนึกความเป็นไทย ดำรงชีวิตแบบพอเพียงมากขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

แผนงานที่ ๑: การพัฒนานโยบาย กฎหมาย มาตรการ ในการสร้างความเข้มแข็งองค์กรภาคประชาสังคม เป็นแผนงานที่มุ่งเน้นไปที่การศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านกฎหมาย กลไก มาตรการต่าง ๆ ที่จะสามารถนำมาใช้สนับสนุนและส่งเสริมการทำงานองค์กรภาคประชาสังคม ในฐานะหุ้นส่วนภาครัฐในการพัฒนาประเทศให้เกิดความยั่งยืนต่อไปในอนาคต และแผนงานที่ ๓: การเสริมศักยภาพการทำงานองค์กรภาคประชาสังคมให้มีสมรรถนะในการทำงานเพื่อตอบสนองต่อปัญหาสังคมที่ซับซ้อน

ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายในระดับแผนย่อยของแผนแม่บท เรื่องการสนับสนุนด้านวิชาการ และสร้างนวัตกรรมที่สนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน เพื่อให้องค์กรเครือข่ายชุมชนมีความเข้มแข็ง และมีกลไกการพัฒนาในระดับพื้นที่ที่ประชาชน ชุมชน องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

(๓) ประเด็น เศรษฐกิจฐานราก

(๓.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมาย รายได้ของประชากรกลุ่มรายได้น้อยเพิ่มขึ้นอย่างกระจาย และอย่างต่อเนื่อง

- แผนปฏิบัติการฯ ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายในระดับประเด็นของแผนแม่บท เรื่อง การเข้าถึงแหล่งทุนและทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็น และการบริหารจัดการกลไกต่าง ๆ โดยการสร้าง สภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก เน้นส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบที่มีโครงสร้าง กระจายรายได้ในรูปแบบวิสาหกิจเพื่อสังคม

(๓.๒) แผนย่อยของแผนแม่บท ฯ การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ ส่งเสริม การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

- แนวทางการพัฒนา ข้อที่ ๑) ส่งเสริมและพัฒนากลไกและโครงสร้างดูดซับ มูลค่าทางเศรษฐกิจและการกระจายรายได้กลับสู่ชุมชน เพื่อสร้างการเติบโตและการหมุนเวียนของเศรษฐกิจฐานราก ผ่านการรวมตัวของสมาชิกในชุมชนและกระบวนการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ อาทิ สหกรณ์ ร้านค้าชุมชน วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจหรือกิจการเพื่อสังคม ที่ส่งเสริมการถือหุ้นโดยสมาชิกในชุมชน เพื่อให้ผลประโยชน์ ที่เกิดขึ้นตกกลับสู่สมาชิก รวมทั้งการพัฒนาช่องทางและศูนย์กลางตลาดสินค้าชุมชน โดยครอบคลุมถึงช่องทาง ตลาดออนไลน์ และช่องทางตลาดอื่น ๆ

- เป้าหมายของแผนย่อย ผู้ประกอบการเศรษฐกิจฐานรากมีรายได้เพิ่มขึ้น อย่างต่อเนื่อง

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ
แผนงานที่ ๒: การพัฒนาขีดความสามารถองค์กรภาคประชาสังคม ต่อการเข้าถึงทรัพยากร เป็นแผนงานที่มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาและยกระดับองค์กรภาคประชาสังคมสู่การเป็น วิสาหกิจเพื่อสังคม เพื่อส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมในฐานะของผู้ประกอบกิจการเพื่อสังคม ให้เติบโตและเข้มแข็ง เป็นคำตอบของความยั่งยืนและส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม

(๔) ประเด็น ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม

(๔.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมาย คนไทยทุกคนได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้น
- แผนปฏิบัติการฯ ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายในระดับประเด็นของแผนแม่บท เรื่อง การเสริมศักยภาพการทำงานองค์กรภาคประชาสังคมให้มีสมรรถนะในการทำงานเพื่อตอบสนอง ต่อปัญหาสังคมที่ซับซ้อน และมีส่วนร่วมกับภาครัฐในการจัดบริการสาธารณะเพื่อการพัฒนาสังคม ภายใต้การมี ส่วนร่วมของทุกฝ่ายให้เป็นไปในแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง

(๔.๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ มาตรการแบบเจาะจงกลุ่มเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม

- แนวทางการพัฒนา ข้อที่ ๓) ระดมพลังความร่วมมือสร้างโอกาสและการมี ส่วนร่วมของชุมชน โดยการส่งเสริมการจัดสวัสดิการชุมชนในรูปแบบพึ่งตนเอง ส่งเสริมให้ครอบครัวและชุมชน เป็นสถาบันพื้นฐานในการจัดระบบการคุ้มครองทางสังคมแก่สมาชิกของตน โดยมีภาคีต่าง ๆ เกื้อหนุน

ตามศักยภาพ/ความพร้อมของแต่ละภาคีโดยภาครัฐส่งเสริมเสริมให้เกิดการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน สนับสนุนการรวมกลุ่มองค์กรชุมชนและเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย รวมทั้งมีการใช้กลไกที่มีอยู่แล้วในการเป็นทุนทางสังคมให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการคุ้มครองกลุ่มเป้าหมายในสังคม

- เป้าหมายของแผนย่อย มีระบบและกลไกในการให้ความช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษได้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

แผนงานที่ ๓: การเสริมศักยภาพการทำงานองค์กรภาคประชาสังคมให้มีสมรรถนะในการทำงานเพื่อตอบสนองต่อปัญหาสังคมที่ซับซ้อน เป็นแผนงานที่มุ่งเน้นไปที่การตอบสนองความต้องการทางสังคมด้วยวิธีการแก้ไขปัญหาใหม่ ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือเพื่อให้สังคมดีขึ้น นำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้คน เป็นกลไกที่ช่วยเสริมสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำที่เกิดขึ้นในสังคมในทุกระดับ

๒.๒.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓

๑. เป้าหมายการพัฒนาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓

๑.๑ เป้าหมายหลัก

สอดคล้องกับเป้าหมายข้อ ๓.๑.๓ การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม มุ่งลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมทั้งในเชิงรายได้ พื้นที่ ความมั่งคั่ง และการแข่งขันของภาคธุรกิจ ด้วยการสนับสนุนช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางและผู้ด้อยโอกาสให้มีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม กระจายโอกาสทางเศรษฐกิจและจัดให้มีบริการสาธารณะที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมในทุกพื้นที่ พร้อมทั้งเพิ่มโอกาสในการแข่งขันของภาคธุรกิจให้เปิดกว้างและเป็นธรรม

๑.๒ เป้าหมายรอง

สอดคล้องกับเป้าหมายข้อ ๓.๑.๒ การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ มุ่งพัฒนาให้คนไทยมีทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับโลกยุคใหม่ ทั้งทักษะในด้านความรู้ ทักษะทางพฤติกรรม และคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคมและเร่งรัดการเตรียมพร้อมกำลังคนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และเอื้อต่อการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ภาคการผลิตและบริการเป้าหมายที่มีศักยภาพและผลิตภาพสูงขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างหลักประกันและความคุ้มครองทางสังคมที่สามารถส่งเสริมความมั่นคงในชีวิต

สอดคล้องกับเป้าหมายข้อ ๓.๑.๕ การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ มุ่งสร้างความพร้อมในการรับมือและแสวงหาโอกาสจากการเป็นสังคมสูงวัยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยโรคระบาด และภัยคุกคามทางไซเบอร์ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกลไกทางสถาบันที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัล รวมทั้งปรับปรุงโครงสร้างและระบบการบริหารงานของภาครัฐให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบททางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีได้อย่างทันเวลามีประสิทธิภาพ และมีธรรมาภิบาล

ทั้งสอดคล้องกับหมุดหมายที่ ๙ มีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองที่เพียงพอเหมาะสม ในเป้าหมายที่ ๑ คราวเรือนยากจนข้ามรุ่นมีโอกาสนในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม กลยุทธ์ที่ ๑ การแก้ปัญหาความยากจนข้ามรุ่นแบบมุ่งเป้า ให้ครัวเรือนหลุดพ้นความยากจนอย่างยั่งยืน ในกลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ พัฒนากลไกการแก้ปัญหาความยากจนข้ามรุ่นในระดับพื้นที่ มุ่งเน้นการยกระดับ ศักยภาพและบูรณาการการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่พร้อมทั้งใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลในการทำงานเพื่อลดความยากจนข้ามรุ่นอย่างยั่งยืน และในเป้าหมายที่ ๒ คนทุกช่วงวัยได้รับ

ความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต ในกลยุทธ์ที่ ๔ การพัฒนาระบบความคุ้มครองทางสังคมให้มีประสิทธิภาพ ในกลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๑ บูรณาการความคุ้มครองทางสังคม เพื่อลดความซ้ำซ้อน เพิ่มความเพียงพอ และลดความตกหล่นของกลุ่มเปราะบาง

ทั้งสอดคล้องกับหมวดหมู่ที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ ในเป้าหมายที่ ๓ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถเข้าถึง และได้รับการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิภาพจากภาครัฐ ในกลยุทธ์ที่ ๗ การส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมให้มีศักยภาพการดำเนินการในเชิงธุรกิจ ในกลยุทธ์ย่อยที่ ๗.๒ ส่งเสริมการพัฒนาโมเดลธุรกิจที่เฉพาะเจาะจง และยั่งยืนของวิสาหกิจเพื่อสังคม โดยใช้กลไกความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และสมาคมธุรกิจเพื่อสังคม พร้อมทั้งส่งเสริมความร่วมมือกับ ผู้เชี่ยวชาญในต่างประเทศ

ทั้งหมวดหมู่ที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เดิมได้ได้อย่างยั่งยืน ในเป้าหมายที่ ๓ การพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่ยั่งยืนมีความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง ในกลยุทธ์ที่ ๔ การเสริมความเข้มแข็งในการบริหารจัดการพื้นที่และเมือง ในกลยุทธ์ที่ ๔.๑ เสริมสร้างสมรรถนะของท้องถิ่นทุกระดับให้มีศักยภาพในการบริหารจัดการพื้นที่และเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งหมวดหมู่ที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน ในเป้าหมายที่ ๑ การบริการภาครัฐ มีคุณภาพ เข้าถึงได้ ในกลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาคุณภาพการให้บริการภาครัฐที่ตอบโจทย์ สะดวกและประหยัด ในกลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ ยกเลิกภารกิจการให้บริการที่สามารถเปิดให้ภาคส่วนอื่นให้บริการแทน และในกลยุทธ์ที่ ๒ การปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการและโครงสร้างของภาครัฐให้ยืดหยุ่น เชื่อมโยง เปิดกว้าง และมีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ ในกลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ เร่งทบทวนบทบาทภาครัฐและกระจายอำนาจการบริหารจัดการภาครัฐ โดยปรับบทบาทและภารกิจใหม่ให้รองรับแนวทางการพัฒนาประเทศและสถานการณ์ในอนาคต ส่งเสริมการกระจายอำนาจการบริหารจัดการภาครัฐ และแก้ไขปรับปรุง พัฒนากฎหมาย กฎระเบียบ ให้เอื้อต่อการกระจายอำนาจของส่วนราชการและการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีศักยภาพพร้อมรับภารกิจจากส่วนกลางไปดำเนินการได้ ทั้งนี้ควรมีการกำหนดกลไกที่สามารถให้หน่วยงานของรัฐสามารถปรับเปลี่ยนการทำงานหรือสร้างนวัตกรรมโดยไม่ติดอยู่ภายใต้กรอบเงื่อนไขของกฎระเบียบเดิมโดยเร็วเป็นอันดับแรก

ทั้งนี้การดำเนินงานในแผนงานที่ ๑ ถึงแผนงานที่ ๔ จะเป็นการขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมาย นโยบาย มาตรการ กลไก ในการส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคมให้เข้มแข็งเป็นหุ้นส่วนพัฒนาประเทศ และมีขีดความสามารถในการพึ่งตนเองทางการเงินและทรัพยากรอื่น อีกทั้งยังเป็นการเสริมศักยภาพการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมทุกระดับ ให้มีทักษะและความสามารถในการทำงานเพื่อรับมือกับภาวะวิกฤติที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาวะและคุณภาพชีวิต ผ่านการพัฒนาความร่วมมือภาคีภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคเอกชนทุกระดับ ในการส่งเสริมให้องค์กรภาคประชาสังคมบูรณาการการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๓ แผนระดับที่ ๓ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๓.๑ แผนพัฒนาประชากรเพื่อการพัฒนาประเทศระยะยาว (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๘๐)

แผนพัฒนาประชากรเพื่อการพัฒนาประเทศระยะยาว ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๘๐ เป็นแผนระดับที่ ๓ ที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕ เสนอโดยสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยมีกรอบแนวทางการพัฒนา ๓ ด้าน คือ การเกิดอย่างมีคุณภาพ/การอยู่อย่างมีคุณภาพ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ/การแก่และตายอย่างมีคุณภาพ โดยคำนึงถึงอิทธิพลของเทคโนโลยี สื่อสังคมออนไลน์ และเจเนอเรชั่น ที่ส่งผลให้การดำรงชีวิตของประชาชนเปลี่ยนไปจากอดีต ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ คือ ๑. การสร้างครอบครัวที่มีคุณภาพ และพัฒนาระบบที่เอื้อต่อการมีและการเลี้ยงดูบุตร ๒. การพัฒนาระดับผลิตภาพประชากร ๓. การยกระดับความมั่นคงทางการเงิน ๔. การสร้างเสริมสุขภาวะเพื่อลดการตายก่อนวัยอันควร และมีระบบดูแลระยะยาวและช่วงท้ายของชีวิต ๕. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพกับทุกกลุ่มวัย ๖. การบริหารจัดการด้านการย้ายถิ่น

ทั้งนี้การดำเนินงานในโครงการย่อยตามแผนงานที่ ๒ และแผนงานที่ ๓ จะเกี่ยวข้องกับเรื่อง การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพกับทุกกลุ่มวัยในแผนงานดังกล่าว โดยเฉพาะการเสริมศักยภาพบทบาทองค์กรภาคประชาสังคมให้มีขีดความสามารถในการทำงานพัฒนาสังคม เพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ปัญหาใหม่ๆที่เข้ากระทบอย่างต่อเนื่อง

ส่วนที่ ๓

ความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) แห่งสหประชาชาติ และนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี

(๑) เป้าหมาย (Goal) ที่ ๑๗ เสริมความแข็งแกร่งให้แก่งlobalizationการดำเนินงานและฟื้นฟูหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลก เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

(๒) เป้าหมายย่อย (Target)

เป้าหมายย่อย (Target) ๑๗.๑๖ ยกระดับหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยร่วมเติมเต็มโดยหุ้นส่วนความร่วมมือจากภาคส่วนที่หลากหลายซึ่งจะระดมและแบ่งปันความรู้ ความเชี่ยวชาญเทคโนโลยี และทรัพยากรทางการเงิน เพื่อจะสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกประเทศ โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา

กระแสการพัฒนาโลกในช่วงศตวรรษที่ ๒๑ ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกทั้ง ๑๙๓ ประเทศ ได้รับ ๑๗ เป้าหมายในการบรรลุการพัฒนาอย่างยั่งยืนขององค์การแห่งสหประชาชาติมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ความเสมอภาคและกระบวนการยุติธรรม และความมั่นคงทางทรัพยากรธรรมชาติ โดยให้ความสำคัญกับการใช้กลไกภาคประชาสังคม ภาคธุรกิจ ในการเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาในระดับพื้นที่ ระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และเวทีโลก

สำหรับแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนของประเทศไทย รัฐบาลได้ปรับบทบาทจากการเป็นผู้ควบคุมสั่งการ มาเป็นผู้อำนวยความสะดวกและประสานงานเพื่อให้เกิดการร่วมมือกันพัฒนากับทุกภาคส่วนเพื่อการพัฒนาในภาพรวม โดยรัฐบาลได้มีการขับเคลื่อนในระดับชาติโดยใช้กลไกคณะกรรมการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) และคณะทำงานตามเป้าหมาย ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ภาคธุรกิจ และภาคประชาสังคม และยึดหลักพื้นที่ หน้าที่ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ โดยมีแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศ เป็นกลไกการปฏิบัติมาตั้งแต่ปี ๒๕๖๑

ทั้งนี้การดำเนินงานในโครงการย่อยตามแผนงานที่ ๑ ถึงแผนงานที่ ๔ จะเกี่ยวข้องกับเรื่อง การหนุนเสริมสมรรถนะองค์กรภาคประชาสังคมให้สามารถมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับพื้นที่ร่วมกับภาคีภาคส่วนอื่น เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างสอดคล้องกับบริบทพื้นที่และบริบทประชากรแต่ละจังหวัด และการทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในอีกทั้ง ๑๖ เป้าหมาย โดยเฉพาะใน ๙ เป้าหมายย่อยที่ประเทศไทยยังไม่บรรลุ อันได้แก่ ๑. การยุติความหิวโหยและเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการ (SDG ๒.๑) ๒. การยุติภาวะทุพโภชนาการ (SDG ๒.๒) ๓. ระบบเกษตรและอาหารที่ยั่งยืน (SDG ๒.๔) ๔. การลดการเสียชีวิตด้วยโรคไม่ติดต่อ (SDG ๓.๔) ๕. การลดการเสียชีวิตและการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน (SDG ๓.๖) ๖. การลดการเสียชีวิตและการเจ็บป่วยจากสารเคมีอันตราย มลพิษ และการปนเปื้อนทางอากาศ น้ำ และดิน (SDG ๓.๙) ๗. การลดค่าธรรมเนียมการโอนเงินระหว่างประเทศ (SDG ๑๐.C) ๘. การลดมลพิษทางทะเล (SDG ๑๔.๑) ๙. การอนุรักษ์พื้นที่ทางทะเลและชายฝั่ง (SDG ๑๔.๕)

เนื่องจากการทำงานของภาคประชาสังคมมักมุ่งเน้นไปที่กลุ่มคนหรือชุมชนที่ด้อยโอกาส และปัญหาเชิงพื้นที่ ด้วยเงื่อนไขดังกล่าวทำให้เกิดการแก้ไขปัญหาย่างบูรณาการและเป็นระบบ มิได้มุ่งแก้เรื่องใดเรื่องหนึ่งแต่ต้องแก้ไขทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องและเป็นเงื่อนไขสำหรับคุณภาพชีวิตที่ดีหรือการแก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่ดังกล่าวอย่างเป็นระบบ เพื่อแก้ปัญหาได้ตรงจุดและไม่ก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา และทำงานร่วมกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ส่วนนี้สะท้อนว่าการทำงานของภาคประชาสังคมนั้นสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เนื่องจากภาคประชาสังคมจะมีความได้เปรียบในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ภายใต้ปัญหา

ทับซ้อนได้ดีกว่าภาครัฐ ภาคประชาสังคมจึงมีส่วนสำคัญในการเป็นตัวกลางให้คนเหล่านี้เข้าถึงโอกาสทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและบริการของรัฐได้ สะท้อนภาพความสอดคล้องกับหลักของความครอบคลุมทางสังคม

SDGs จึงเป็นเครื่องมือของภาคประชาสังคมในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่สมดุลและมีคน เป็นศูนย์กลาง ไม่ว่าจะเป็นการสร้างเครือข่ายและพื้นที่การทำงานร่วม (Platform), การบูรณาการเพื่อสาน พลังการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนและผ่านพื้นที่รูปธรรมในทุกระดับ (เขต-จังหวัด-อำเภอ-ตำบล), การร่วมกำหนดประเด็นเพื่อการพัฒนา เช่น การพัฒนากลุ่มคนด้อยโอกาส คนเปราะบาง ที่ต้องการความช่วยเหลือ หรือเสริมพลัง มีโอกาสทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ที่เท่าเทียมกับคนทุกคน สามารถเข้าถึงบริการ และสวัสดิการของรัฐอย่างเท่าเทียม ตลอดจนการส่งเสริมการสร้างพื้นที่ปฏิบัติการแห่งการเรียนรู้เพื่อความยั่งยืน (SDGs Lab) โดยเฉพาะการพัฒนาที่ทำให้ชุมชนมีสิทธิในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ได้รับการคุ้มครอง และได้รับความช่วยเหลือหากเผชิญกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ ให้สามารถฟื้นคืนสภาพได้รวดเร็ว

ขณะเดียวกันเมื่อมาพิจารณาคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรีเมื่อวันจันทร์ที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๖ ต่อรัฐสภา ได้แถลงตอนหนึ่งว่า

ประเทศไทยเผชิญกับความท้าทายที่สำคัญโดยเฉพาะการเข้าสู่สังคมสูงวัยแบบสมบูรณ์ (Aged Society) โดยมีคนสูงวัยมากกว่าร้อยละ ๒๐ ของจำนวนประชากร ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อศักยภาพ ทางเศรษฐกิจจากการลดลงของสัดส่วนประชากรช่วงวัยทำงาน และมีแนวโน้มที่รัฐจะต้องให้การดูแลช่วยเหลือ เพิ่มขึ้น สัดส่วนของผู้สูงวัยที่มากขึ้นเป็นการเพิ่มแรงกดดันต่อฐานะทางการคลังของรัฐบาล ทั้งในเรื่อง ของสวัสดิการและงบประมาณด้านสาธารณสุข ขณะที่การสร้างทรัพยากรมนุษย์เพื่อมาทดแทนกลายเป็น ความท้าทายจากการที่จำนวนเด็กเกิดใหม่ในแต่ละปีมีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่อง ความท้าทายนี้กลายมาเป็น เป้าหมายของรัฐบาลนี้ที่จะต้องแก้ไขปัญหอย่างเร่งด่วน

รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการเปลี่ยนบทบาทของรัฐที่เคยเป็นผู้กำกับดูแลที่เต็มไปด้วย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับ ให้เป็นผู้สนับสนุนที่ปลดปล่อยข้อจำกัดของประชาชน สร้างโอกาสให้กับประชาชน ในการสร้างความเจริญเติบโต อาทิ การยกเลิกและปรับปรุงกฎหมายที่ไม่จำเป็น มีการเปิดให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัด เพื่อสร้างโอกาสและสร้างประโยชน์ให้ประชาชนเป็นสำคัญ นอกจากนี้รัฐบาลจะสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดสรรทรัพยากร ซึ่งจะช่วยให้เกิดการกระจาย ทรัพยากรและกระจายอำนาจการบริหารจัดการไปสู่ชุมชน

อีกทั้งรัฐบาลให้ความสำคัญกับความเท่าเทียมของคนทุกกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเปราะบาง คนพิการ ผู้สูงอายุ และกลุ่มชาติพันธุ์ โดยจะดูแลให้มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี มีงาน มีรายได้ และมีคุณภาพชีวิต ที่ดีกว่าเดิมด้วยสวัสดิการโดยรัฐ รัฐบาลจะไม่ละเลยเรื่องเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ มุ่งลดความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย การส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคน อาทิ ความปลอดภัยทางถนน การลดอัตราการเจ็บป่วย และการเสียชีวิตก่อนวัยอันควร

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีที่ได้แถลงดังกล่าว มีความสอดคล้องอย่างยิ่งยวด กับเป้าหมายของ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ที่เข้ามาสนับสนุนองค์กรภาคประชาสังคมให้เป็นหุ้นส่วนรัฐในการร่วมพัฒนาสังคม เน้นปฏิบัติในระดับชุมชนและส่งเสริมภาคประชาสังคมในระดับพื้นที่ให้มีศักยภาพ และขีดความสามารถ ในการทำงาน เพื่อตอบสนองต่อปัญหาที่ซับซ้อนไม่หยุดนิ่งและนำไปสู่การสร้างสังคมที่ไม่ทอดทิ้งกัน มีการยกระดับและพัฒนาศักยภาพหรือขีดความสามารถให้องค์กรภาคประชาสังคมสามารถ เป็นผู้ร่วมดำเนินการในบางภารกิจของภาครัฐ โดยเฉพาะการร่วมจัดสวัสดิการและสร้างให้เกิดความคุ้มครอง ทางสังคมแบบมุ่งเป้า ครอบคลุมกลุ่มประชากรที่ตกหล่นจากระบบบริการของภาครัฐ ผ่านการมีส่วนร่วม

ของกลไกรัฐในระดับท้องถิ่นกับองค์กรภาคประชาสังคม และเครือข่ายภาคส่วนอื่น ในการทำงานเชิงหุ้นส่วน ร่วมกันทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล เพื่อเข้ามาเป็นกลไกช่วยเสริมสวัสดิการและความคุ้มครองทางสังคม ที่เหมาะสม และสร้างระบบการเตรียมพร้อมยามวิกฤติสำหรับช่วยเหลือกลุ่มด้อยโอกาสและกลุ่มเปราะบาง อันจะนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคมต่อไป

ส่วนที่ ๔

สาระสำคัญของ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๔.๑ การประเมินสถานการณ์ ปัญหา และความจำเป็นของ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ความจำเป็นในการมี (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นผลมาจากการประเมินสถานการณ์และปัญหาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมต่อการเป็นหุ้นส่วนรัฐและภาคส่วนอื่นในการพัฒนาประเทศ เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ใน ๗ เรื่อง ดังนี้

๑) สถานการณ์องค์กรภาคประชาสังคมไทยในสายตาสังคมโลก และผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาประเทศอย่างเป็นระบบโดยธนาคารโลก

๒) ผลการประเมินความก้าวหน้าการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย ในช่วง ๕ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓) และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (๑๕) พลังทางสังคม ปี ๒๕๖๖ ตอบทบทวนภาคประชาสังคมในการเป็นภาคีหุ้นส่วนร่วมแก้ไขเป้าหมายที่ยังวิกฤติ

๓) ความมุ่งมั่นของรัฐบาลไทยต่อการดำเนินการเพื่อบรรลุการพัฒนาที่ยั่งยืนร่วมกับประชาคมโลก

๔) การประเมินสภาพแวดล้อมที่ต้องนำมาคำนึงถึงต่อการจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๒

๕) การประเมินจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กรภาคประชาสังคมต่อการส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดความเข้มแข็ง

๖) การประเมินผลแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕)

๗) รายงานผลการดำเนินงานประเด็นเร่งด่วน (Quick Win) ในปี ๒๕๖๖ ตาม (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๒

มีรายละเอียดแต่ละเรื่อง ดังนี้

๔.๑.๑ สถานการณ์องค์กรภาคประชาสังคมไทยในสายตาสังคมโลก และผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาประเทศอย่างเป็นระบบโดยธนาคารโลก

หน่วยงานเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศสหรัฐ (USAID) ได้ร่วมกับองค์กร FHI ๓๖๐ และองค์กร The International Center for Not For Profit Law (ICNL) ซึ่งเป็นองค์กรไม่แสวงหากำไร ได้เผยแพร่รายงานเรื่อง ดัชนีความยั่งยืนองค์กรภาคประชาสังคม ปี ๒๕๖๓ (Civil Society Organization Sustainability Index - CSOSI) เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๖๔ โดยศึกษาทั้งหมด ๗๓ ประเทศทั่วโลก ผ่าน ๗ ตัวชี้วัดที่ใช้วัดร่วมกัน ซึ่งมีการให้คะแนนตัวชี้วัดแต่ละมิติ จาก ๑-๗^๑ และนำคะแนนทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ยรวม โดยประชาคมโลกศึกษาใน ๘ ประเทศ ได้แก่ บังคลาเทศ กัมพูชา อินโดนีเซีย เนปาล ฟิลิปปินส์ ศรีลังกา ไทย และติมอร์-เลสเต ทั้งนี้ประเทศไทยถูกจัดเป็นประเทศที่มีสภาพแวดล้อมทางกฎหมายล่าช้าที่สุดได้คะแนนภาพรวม ๕.๑ คะแนน หากมาพิจารณาแต่ละตัวชี้วัด พบว่า

ตัวชี้วัดที่ ๑ : สภาพแวดล้อมทางกฎหมายที่กำกับภาคประชาสังคม (Legal environment) ได้คะแนน ๖.๐

- การคุกคามของรัฐที่เพิ่มขึ้นส่งผลกระทบต่อการทำงานของภาคประชาสังคม

¹ ๑ คือดีมาก ๗ คือไม่ดี กล่าวได้ว่าตัวเลขดัชนียิ่งน้อยเท่าใดยิ่งดีเท่านั้น

- คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ถูกจัดอันดับการทำงานลดลงเหลือระดับ B
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจัดสร้างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินงานขององค์กรไม่แสวงหากำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

ตัวชี้วัดที่ ๒ : สมรรถนะองค์กร/ความสามารถขององค์กรในการทำงานตอบสนองต่อสังคม (organization capacity) ได้คะแนน ๔.๔

- การเปลี่ยนแปลงประเด็นผู้บริจาคทำให้องค์กรภาคประชาสังคมต้องเน้นการทำงานบรรเทาทุกข์จากสถานการณ์โควิด
- คนทำงานต้องทำงานหนักขึ้นในเรื่องที่ตนเองไม่เชี่ยวชาญ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานที่ล้มเหลว สุขภาพจิตที่ย่ำแย่ รายได้ลดลง

ตัวชี้วัดที่ ๓ : ความอยู่รอด/ความมั่นคงทางการเงิน/การเข้าถึงสนับสนุนทางการเงิน (financial infrastructure) ได้คะแนน ๕.๔

- ประเทศไทยได้รับการสนับสนุนน้อยลงจากผู้บริจาคจากต่างประเทศ
- การสนับสนุนจากรัฐบาลไทยโดยตรงยังคงมีข้อจำกัดหรือให้ภายใต้เงื่อนไขที่เข้มงวด
- ข้อจำกัดขององค์กรภาคประชาสังคมท้องถิ่นขนาดเล็กในการเข้าถึง

ตัวชี้วัดที่ ๔ : การรณรงค์ต่อสาธารณะเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง (advocacy) ได้คะแนน ๕.๓

- แม้รัฐบาลจะผ่านกฎหมายใหม่อย่างน้อย ๔๙ ฉบับ ทว่ากฎหมายที่สนับสนุนหรือเสนอโดยภาคประชาสังคมกลับต้องอยู่ระหว่างการพิจารณา

- ในบางกรณี ชุมชนและองค์กรภาคประชาสังคม ถูกขัดขวางไม่ให้เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็น และได้รับการปรึกษาหารือในประเด็นที่เกี่ยวข้อง เช่น เขตอุตสาหกรรมจะนะ

ตัวชี้วัดที่ ๕ : การบริการทำงานทางสังคม (service provision) ได้คะแนน ๔.๖

- ข้อจำกัดขององค์กรภาคประชาสังคมทั้งขีดความสามารถกำลังคนและทรัพยากรทางการเงิน
- บทบาท สสส.ต่อการสนับสนุนการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมเพื่อเติมความรู้ทักษะ หรือการเข้าถึงเทคโนโลยีที่จำเป็น

ตัวชี้วัดที่ ๖ : โครงสร้างพื้นฐานภาคประชาสังคม (sectoral infrastructure) ได้คะแนน ๔.๘

- ประเทศไทยไม่มีเครือข่ายภาคประชาสังคมแบบรวมศูนย์ที่เข้มแข็ง
- การใช้แพลตฟอร์มทางโซเชียลมีเดียทำให้องค์กรภาคประชาสังคมต่าง ๆ สามารถขยายเครือข่ายการทำงานได้ดี

- องค์กรภาคประชาสังคมมีความพยายามเพื่อพัฒนาความร่วมมือกับรัฐบาล แต่กลับไม่มีความร่วมมือกับภาครัฐกิจต่าง ๆ

ตัวชี้วัดที่ ๗ : ภาพลักษณ์ต่อสาธารณะ/การรับรู้ของสังคมต่อภาคประชาสังคม (Public image) ได้คะแนน ๕.๑

- องค์กรภาคประชาสังคมยังเผชิญกับการคุกคามทางออนไลน์เพิ่มขึ้น และถูกกล่าวหาว่าเป็นพวกหัวรุนแรง ทำงานให้กับแหล่งทุนต่างชาติ หรือผิดกฎหมาย
- องค์กรภาคประชาสังคมมักไม่จัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อสาธารณะให้รับทราบ

จากทั้ง ๗ ตัวชี้วัดจึงเห็นได้ว่าประเทศไทยยังได้คะแนนไม่ผ่านครึ่ง คือ ๓.๕ แม้แต่ตัวชี้วัดเดียว และหากเรียงลำดับใน ๔ ลำดับแรก ที่ได้คะแนน ๖.๐-๕.๑ ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางกฎหมายที่กำกับภาคประชาสังคม มีผลกระทบต่อการดำเนินงานขององค์กรภาคประชาสังคมในประเทศไทยมากที่สุด ๖ คะแนน, ความอยู่รอด/ความมั่นคงทางการเงิน/การเข้าถึงสนับสนุนทางการเงิน ๕.๔ คะแนน, การรณรงค์ต่อสาธารณะเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง ๕.๓ คะแนน, ภาพลักษณ์ต่อสาธารณะ/การรับรู้

ของสังคมต่อภาคประชาสังคม ๕.๑ คะแนน ที่ใกล้เคียงกันคือได้คะแนน ๔.๘-๔.๙ คือ โครงสร้างพื้นฐาน ภาคประชาสังคม ๔.๘ คะแนน, การบริการทำงานทางสังคม ๔.๖ คะแนน และสมรรถนะองค์กร/ความสามารถขององค์กรในการทำงานตอบสนองต่อสังคม ๔.๔ คะแนน

สอดคล้องกับที่ธนาคารโลก (World Bank) ได้เผยแพร่รายงานการวิเคราะห์ แนวทางการพัฒนาประเทศอย่างเป็นระบบ ฉบับปี ๒๕๖๗ (Systematic Country Diagnostic Update : SCB Update) สำหรับประเทศไทย^๒ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๗ ซึ่งได้วิเคราะห์ถึงการที่ประเทศไทย ต้องเผชิญกับความท้าทายใหม่ ๆ เช่น การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ (geo-politics) ที่เพิ่มขึ้น ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่รวดเร็ว และโดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศซึ่งสร้างแรงกดดันให้ทั้งภาคเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และประชากรอีกด้วย เนื่องจากที่ผ่านมา การขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทยยังคงมีข้อจำกัด แม้ว่าการขยายตัวของเศรษฐกิจไทยจะเร่งตัวขึ้น ในช่วงสองปีที่ผ่านมาแต่ยังช้ากว่าประเทศอื่น ๆ ในอาเซียน รวมถึงศักยภาพการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่ำลง เนื่องจากการลงทุนที่ลดลงผลิตภาพที่เติบโตช้าลง และการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และความเหลื่อมล้ำ ทางด้านรายได้และความมั่งคั่งที่สูงขึ้น รายงานฉบับนี้ได้นำเสนอแนวทางการปรับปรุง ๕ ประเด็นสำคัญ ที่องค์กรภาคประชาสังคมจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐ ดังนี้

๑. เพิ่มการลงทุนด้านการศึกษาและการจัดสรรทรัพยากรการศึกษา การกำหนดนโยบาย การย้ายถิ่นแบบองค์รวม ร่วมกับการปฏิรูปเพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมของแรงงานหญิงและผู้สูงอายุ การปฏิรูป เงินบำนาญ และการให้ความช่วยเหลือทางสังคมแบบกำหนดกลุ่มเป้าหมายเพื่อความยั่งยืนทางการคลัง

๒. เพิ่มขีดความสามารถและกฎระเบียบในการแข่งขันทางเทคโนโลยี ดึงดูดผู้เชี่ยวชาญ ที่มีทักษะ และเสริมสร้างศักยภาพ SMEs ด้วยการเพิ่มช่องทางการเข้าถึงทางการเงิน รวมถึงควรจัดการหนี้ ครัวเรือนด้วยการให้ความรู้ด้านการเงินและการคุ้มครองผู้บริโภค

๓. การพัฒนาในอนาคตจะต้องป้องกันการขยายตัวของเมืองและความแออัดในพื้นที่เกิดใหม่ โดยคำนึงถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และปรับปรุงการคมนาคม รวมถึงพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานแบบคาร์บอนต่ำเพื่อสร้างการเติบโตที่เท่าเทียม

๔. การเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ต้องส่งเสริม แนวทางการทำเกษตรกรรมที่ยั่งยืนและการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมเตรียมรับมือกับผลกระทบ จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น อุทกภัยและภัยแล้ง การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ รวมถึง ให้ความสำคัญกับการพัฒนาพลังงานที่ยั่งยืน

๕. ควรส่งเสริมความทั่วถึงและความโปร่งใสในการบริการสาธารณะและการดำเนินการ ของรัฐวิสาหกิจ โดยมีการพัฒนาาระบบเพื่อให้การทำงานร่วมกันระหว่างส่วนกลางและท้องถิ่นเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสร้างขีดความสามารถให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดสรรงบประมาณ อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๑.๒ ผลการประเมินความก้าวหน้าการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทยในช่วง ๕ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓) และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (๑๕) พลังทางสังคม ปี ๒๕๖๖ ตอบทบทวนภาคประชาสังคมในการเป็นภาคีหุ้นส่วนร่วมแก้ไขเป้าหมายที่ยังวิกฤต

สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้เผยแพร่ผลการประเมินความก้าวหน้า การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทยในช่วง ๕ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓) เมื่อเดือน กันยายน ๒๕๖๔ โดยใช้ค่าสีไฟจราจร ๔ สี แบ่งระดับสถานะความก้าวหน้าเพื่อบ่งบอกความสำเร็จ

² เข้าถึงเมื่อมีนาคม ๒๕๖๗ <https://www.worldbank.org/en/country/thailand/publication/thailand-scd2024>

ในการดำเนินงาน ได้แก่ สีแดง (ต่ำกว่าค่าเป้าหมายในระดับวิกฤต) สีส้ม (ต่ำกว่าค่าเป้าหมายในระดับที่มีความเสี่ยง) สีเหลือง (ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย) และสีเขียว (บรรลุค่าเป้าหมาย)

พบว่า

- ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายย่อยของ SDGs แล้ว (ค่าสีสถานะเป็นสีเขียว)

๕๒ เป้าหมายย่อย จากทั้งหมด ๑๖๙ เป้าหมายย่อย (๓๐.๘ %)

- มีเป้าหมายย่อยที่ใกล้บรรลุ (ค่าสีสถานะเป็นสีเหลือง) ๗๔ เป้าหมายย่อย (๔๓.๘ %)
- ยังไม่บรรลุ (ค่าสีสถานะเป็นสีส้ม) มี ๓๔ เป้าหมายย่อย (๒๐.๑ %)
- ยังต่ำกว่าค่าเป้าหมายในระดับวิกฤต (ค่าสีสถานะเป็นสีแดง) มี ๙ เป้าหมายย่อย

(๕.๓ %) ซึ่งเป็นประเด็นที่ไทยต้องขับเคลื่อนอย่างเร่งด่วน

ใน ๙ เป้าหมายย่อย ประกอบด้วย

- ๑) การยุติความหิวโหยและเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการ (SDG ๒.๑)

ไทยมีแนวโน้มการขาดสารอาหารที่เพิ่มขึ้น เห็นได้จากความชุกของภาวะขาดสารอาหารในปี ๒๕๖๒ อยู่ในระดับที่ ๘.๒ % เพิ่มขึ้นจาก ๗.๓ % ในปี ๒๕๕๘ เช่นเดียวกับความชุกของความไม่มั่นคงทางอาหารของประชากรในระดับปานกลางหรือรุนแรง ซึ่งอยู่ที่ ๒๙.๘ % ในปี ๒๕๖๒ เพิ่มขึ้นจาก ๑๕.๑ % ในปี ๒๕๕๘ โดยเด็กที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนยากจนมักขาดสารอาหารและมีภาวะเตี้ยแคระแกร็นมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ

๒) การยุติภาวะทุพโภชนาการ (SDG ๒.๒) ความชุกของภาวะทุพโภชนาการในเด็กที่อายุต่ำกว่า ๕ ปี ทั้งที่มีภาวะเตี้ยแคระแกร็น ภาวะผอมแห้ง และภาวะอ้วน มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น และยิ่งสูงกว่าค่าเป้าหมายโภชนาการระดับโลกปี ๒๕๖๘ (Global Nutrition Targets ๒๐๒๕) แสดงให้เห็นว่าครัวเรือนไทย โดยเฉพาะในกลุ่มยากจนและเปราะบาง ยังไม่สามารถเข้าถึงโครงการส่งเสริมสุขภาพด้านโภชนาการที่รัฐจัดให้ได้ ในขณะที่สัดส่วนเด็กที่มีภาวะอ้วนเพิ่มขึ้นจากพฤติกรรมบริโภคที่ไม่เหมาะสม

๓) ระบบเกษตรและอาหารที่ยั่งยืน (SDG ๒.๔) ในปี ๒๕๖๓ ไทยมีพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน ๑.๑๕ ล้านไร่ เพิ่มขึ้นจาก ๑.๐๘ ล้าน ไร่ ในปี ๒๕๖๐ แต่ยังคงต่ำกว่าค่าเป้าหมายของยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) ที่กำหนดให้มีพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน ๗.๕ ล้านไร่ ภายในปี ๒๕๖๘ และ ๑๐ ล้านไร่ ภายในปี ๒๕๗๓

๔) การลดการเสียชีวิตด้วยโรคไม่ติดต่อ (SDG ๓.๔) การเสียชีวิตด้วยโรคไม่ติดต่อ อาทิ โรคมะเร็ง โรคหัวใจและหลอดเลือด โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน และโรคทางเดินหายใจ มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยมีสาเหตุจากพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพ ภาวะเครียด สิ่งแวดล้อมในเมืองที่เสื่อมโทรม

๕) การลดการเสียชีวิตและการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน (SDG ๓.๖) ถึงแม้จำนวนผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนจะมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงปี ๒๕๕๙-๒๕๖๓ แต่ก็ยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดให้มีการลดจำนวนการเสียชีวิตและบาดเจ็บจากอุบัติเหตุจากการจราจรทางถนนครึ่งหนึ่งภายในปี ๒๕๖๓ ได้ โดยมีสาเหตุสำคัญมาจากการขับขี่ยานพาหนะโดยมีระดับแอลกอฮอล์เกินกว่าปริมาณที่กำหนด การขับขี่ยานพาหนะเกินความเร็วที่กฎหมายอนุญาต และการขาดความรู้และจิตสำนึกที่ดีในการใช้ท้องถนน

๖) การลดการเสียชีวิตและการเจ็บป่วยจากสารเคมีอันตราย มลพิษ และการปนเปื้อนทางอากาศ น้ำ และดิน (SDG ๓.๙) การปล่อยและการปนเปื้อนของสารเคมีอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมและมนุษย์ ยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ ทวีความรุนแรงขึ้นทุกปี และเกินค่ามาตรฐานในหลายพื้นที่ โดยในปี ๒๕๖๒ มีค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง สูงกว่าค่ามาตรฐานของประเทศที่กำหนดไว้ ๕๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร นอกจากนี้ยังพบว่าอัตราการตายที่เกิดจากการได้รับสารพิษโดยไม่ตั้งใจ ในปี ๒๕๖๒ อยู่ที่ ๐.๓% เพิ่มขึ้นจาก ๐.๑% ในปี ๒๕๕๙

๗) การลดค่าธรรมเนียมการโอนเงินระหว่างประเทศ (SDG ๑๐.C) ไทยยังคงมีอัตราค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมของการดำเนินการส่งเงินกลับประเทศของแรงงานย้ายถิ่นและการชำระเงินระหว่างประเทศที่อยู่ในระดับสูง โดยในปี ๒๕๖๑ มีอัตราค่าใช้จ่ายสำหรับการส่งเงิน ๕๐๐ ดอลลาร์สหรัฐกลับต่างประเทศของแรงงานย้ายถิ่นเฉลี่ยสูงกว่า ๑๐ % และมีอัตราค่าใช้จ่ายสำหรับการชำระเงินระหว่างประเทศเฉลี่ยอยู่ที่ ๘.๙ % ซึ่งเป็นอัตราที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลกและยังสูงกว่าค่าเป้าหมาย SDGs ที่กำหนดให้ไม่เกิน ๓ % และ ๕ %

๘) การลดมลพิษทางทะเล (SDG ๑๔.๑) ยังคงพบปัญหามลพิษทางทะเล ซึ่งรวมถึงขยะทะเล สารเคมีและมลพิษจากธาตุอาหาร อันเป็นผลจากการดำเนินกิจกรรมทั้งบนบกและในทะเล ไม่ว่าจะเป็นการปล่อยน้ำเสียจากภาคอุตสาหกรรม การสะสมของสารเคมีจากภาคเกษตร การรั่วไหลของน้ำมัน และเศษซากขยะในทะเล โดยเฉพาะขยะพลาสติก

๙) การอนุรักษ์พื้นที่ทางทะเลและชายฝั่ง (SDG ๑๔.๕) ไทยประกาศพื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่คุ้มครองที่ครอบคลุมพื้นที่ทางทะเลและชายฝั่งรวม ๑๕,๓๓๖ ตารางกิโลเมตร หรือคิดเป็น ๔.๗๔ % ของพื้นที่ทางทะเลทั้งหมดของประเทศ อย่างไรก็ตาม พื้นที่คุ้มครองทางทะเลและชายฝั่งที่มีการประกาศไปแล้ว ยังคงห่างจากเป้าหมายที่ ๑๐% ค่อนข้างมาก

ประเด็นท้าทายทั้ง ๙ ประเด็นข้างต้น ใหญ่และซับซ้อนเกินกว่าที่จะอาศัยบทบาทของหน่วยงานรัฐในการแก้ไขปัญหาเพียงลำพัง แต่จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหา โดยเฉพาะบทบาทภาคประชาสังคมและประชาชนที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการพัฒนาที่ไม่ยั่งยืน ในการร่วมสร้างความตระหนักรู้ให้เกิดขึ้นในวงกว้างเพื่อปลูกจิตสำนึกความยั่งยืนให้เกิดขึ้นในสังคม โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ความท้าทาย คือ จะทำอย่างไรให้มีการเห็นคุณค่าในสิ่งที่ภาคประชาสังคมทำอยู่แล้วเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยยกระดับการดำเนินการเหล่านั้นขึ้นมาเพื่อนำไปรายงานความก้าวหน้าที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัด SDGs และดึงให้ภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมด้วยได้อย่างแท้จริง

นอกจากนั้นสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ยังได้มีการประเมินผลการดำเนินงานแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (๑๕) พลังทางสังคม ปี ๒๕๖๖ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาและเสริมสร้างพลังทางสังคม โดยเป็นการดึงพลังจากภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชน และภาคีต่าง ๆ ทุกระดับ เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการพัฒนาและแก้ไขปัญหาได้ตรงกับความต้องการในระดับพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันบนฐานความรู้ข้อมูล หลักวิชาการที่มาจากความร่วมมือจากชุมชน และภาคีในสังคมอย่างแท้จริง

ทั้งนี้พบว่าค่าเป้าหมายใน พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่กำหนดให้ดัชนีความก้าวหน้าของคนในมิติการมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔ ต่อปีคิดเป็นร้อยละ ๙๑ ของค่าเป้าหมายซึ่งต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ใน พ.ศ. ๒๕๖๖ ดังนั้นจึงควรเสริมสร้างพลังทางสังคมที่เป็นการดึงพลังจากภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ รวมถึงควรมีการบูรณาการเชื่อมโยงฐานข้อมูลเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการระดมทรัพยากรระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการสร้างพลังทางสังคมในการพัฒนาประเทศและเร่งประชาสัมพันธ์การดำเนินงานขององค์กรภาคีเครือข่ายที่มีการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมให้เกิดการรับรู้อย่างแพร่หลาย เพื่อสร้างแรงจูงใจในการเพิ่มจำนวนภาคีเครือข่ายในการเป็นพลังทางสังคมมากขึ้น

กล่าวได้ว่า ในข้อนี้หากมาเชื่อมโยง กับ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖- ๒๕๗๐) จะเกี่ยวข้องกับเรื่องการหนุนเสริมสมรรถนะองค์กรภาคประชาสังคมให้สามารถมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับพื้นที่

ร่วมกับภาคีภาคส่วนอื่น เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างสอดคล้องกับบริบทพื้นที่และบริบทประชากร

๔.๑.๓ ความมุ่งมั่นของรัฐบาลไทยต่อการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เสริมสร้างกรอบความร่วมมือพหุภาคีที่มีประสิทธิภาพ

การประชุมระดับผู้นำว่าด้วยเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนประจำปี ค.ศ. ๒๐๒๓ (Sustainable Development Goals (SDG) Summit ๒๐๒๓) เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๖ ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้กล่าวถ้อยแถลงที่แสดงถึงเจตนารมณ์ในการให้ความสำคัญที่จะดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยประกาศความมุ่งมั่นของไทยที่พร้อมร่วมมือกับทุกฝ่ายในการมุ่งสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ เพื่อประชาชนและโลกที่ดีขึ้นต่อไป

สหประชาชาติได้กำหนดให้ทศวรรษนี้เป็นทศวรรษแห่งการลงมือทำ (Decade of Action) ทั้งนี้ประเทศไทยสนับสนุนกรอบความร่วมมือพหุภาคีที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งมุ่งหวังให้เกิดความร่วมมือในการขับเคลื่อนการจัดสรรแหล่งทรัพยากรและเงินทุน ประเทศไทยได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และนโยบายเศรษฐกิจ BCG มาเป็นแนวทางเพื่อก้าวสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยได้ประกาศความมุ่งมั่นเพื่อขับเคลื่อน SDGs รวมถึงยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน ดังนี้

๑. มุ่งมั่นในการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง (Leave no one behind) ผ่านหลักการไปให้ถึงและช่วยเหลือกลุ่มที่รั้งท้ายก่อน (reaching those furthest behind first) รวมทั้งลดความยากจนในคนทุกช่วงวัยภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๗

๒. มุ่งมั่นในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและความเท่าเทียมทางเพศสำหรับประชากรทุกคนในประเทศ รวมถึงให้ความสำคัญกับสิทธิด้านสุขภาพ ซึ่งประเทศไทยมีมาตรการที่สำคัญ เช่น การตั้งเป้าหมายที่จะให้ครัวเรือนที่ต้องกลายเป็นครัวเรือนที่ยากจนหลังจากการจ่ายค่ารักษาพยาบาล (Health impoverishment) ต้องมีจำนวนลดลงไม่เกินร้อยละ ๐.๒๕ ภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๗

๓. มุ่งมั่นที่จะผลักดันร่วมมือกับหุ้นส่วนความร่วมมือทุกระดับ ในการดำเนินการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงส่งเสริมการเข้าถึงบริการพลังงานสมัยใหม่ (modern energy services) ในราคาที่เหมาะสมและมีความน่าเชื่อถือภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐

๔.๑.๔ การประเมินสภาพแวดล้อมที่ต้องนำมาคำนึงถึงต่อการจัดทำแผนปฏิบัติการระยะที่ ๒

๑) ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่รุดหน้าอย่างต่อเนื่อง ในเรื่องนี้พบว่าสังคมไทยมีความเหลื่อมล้ำสูง ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการรับ ประยุกต์ใช้ และพัฒนาเทคโนโลยีให้เอื้อต่อการลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างความเป็นธรรมทางสังคม ยังมีประชาชนอีกจำนวนไม่น้อย ที่ไม่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้ เนื่องจากขาดทรัพยากร ขาดความรู้ หรือความพร้อมในด้านกายภาพ ตลอดจนศักยภาพทางร่างกายที่ไม่สอดคล้องต่อการเข้าถึงได้ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นในการพัฒนาให้ประชาชนต้องรู้เท่าทัน และสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตและการทำงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์โลกยุคปัจจุบันที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

๒) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจากสภาวะโลกร้อนขึ้น ภาวะโลกร้อนได้ส่งผลหลายด้านทั้งภูมิอากาศ รูปแบบฤดูกาลที่เปลี่ยนไป ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อหลายภาคเศรษฐกิจของไทย โดยเฉพาะความเปราะบางของภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตรไทยที่กระจุกตัวอยู่ในพื้นที่เสี่ยงต่อน้ำท่วมจากระดับน้ำทะเลที่เพิ่มขึ้น และส่งผลกระทบจ้างงานและคุณภาพชีวิตแรงงานในระบบเศรษฐกิจไทย เพราะหลายอุตสาหกรรมเกี่ยวพันกับเรื่องการส่งออกเป็นหลัก ซึ่งเป็นประเด็นที่ต้องเตรียมตัวรับมือไว้ให้ทันการณ์

ทั้งนี้องค์กรภาคประชาสังคมจะต้องมีส่วนร่วมในการสร้างความตระหนักให้กับประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ที่ยังต้องเชื่อมโยงงานด้านสวัสดิการสังคมกับงานป้องกัน แก้ไขปัญหาสถานะโลกร้อนเข้าด้วยกันให้ได้จริงด้วย

๓) การเป็นสังคมสูงวัยโดยสมบูรณ์ ประเทศไทยได้เปลี่ยนผ่านจากสังคมสูงวัยในระยะเริ่มต้น (aging society) เข้าสู่สังคมสูงวัย เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และในอนาคตข้างหน้าก็มีแนวโน้มก้าวไปสู่สังคมสูงวัยสุดขีด (hyper-aged society) ซึ่งจะมีจำนวนประชากรผู้สูงวัยมากกว่าร้อยละ ๒๐ ของประชากรทั้งหมด การเพิ่มขึ้นของแรงงานสูงอายุส่งผลให้ผลิตภาพแรงงานลดลง เนื่องจากความสามารถในการปรับตัวของแรงงานสูงวัยอาจต่ำกว่าวัยหนุ่มสาว โดยเฉพาะทักษะที่ต้องใช้เทคโนโลยีที่มีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด และอาจส่งผลต่อแนวโน้มการขยายตัวทางเศรษฐกิจโดยรวมในที่สุด เหล่านี้จึงมีความจำเป็นในการเปลี่ยนจาก “สังคมภาระ” ให้เป็น “สังคมแห่งพลัง” จากเป็นเพียงผู้รับพัฒนาเสริมขีดความสามารถเป็นผู้ให้ ที่สามารถช่วยตนเอง ช่วยครอบครัว ช่วยสังคมได้ต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๔) ความเปราะบางทางการเงินของครัวเรือนไทย จากวิกฤติโควิด-๑๙ ได้ชี้ให้เห็นถึงปัญหานี้ครัวเรือนที่รุนแรงขึ้น เห็นได้จากการเริ่มมีการผิมนัดชำระหนี้ และมีหนี้เสียกันเป็นวงกว้างขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งเปราะบางที่มีหนี้และหนี้เสียมากอยู่แล้วก่อนเกิดวิกฤต และบางคนต้องถูกออกจากภาคอุตสาหกรรมและกลับสู่ภาคเกษตรกรรมในต่างจังหวัด เป็นความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจกับความเปราะบางทางสังคม สถานการณ์ดังกล่าวจำเป็นต้องปรับบทบาทขององค์กรภาคประชาสังคมให้มาสนใจและใคร่ครวญพิจารณาภาคส่วนทางเศรษฐกิจที่เปราะบางนี้มากยิ่งขึ้น และต้องการการเสริมพลังภาคครัวเรือนไทยให้เกิดการปรับตัวและแก้ไขปัญหาไปในทิศทางที่ดีขึ้น

๕) ความแตกต่างระหว่างรุ่น (generation gap) รวมถึงเรื่องความแตกต่างระหว่างแนวคิด ความเชื่อทางการเมือง ในเรื่องนี้เห็นได้ชัดจากจากค่านิยมของคนรุ่นใหม่ที่แตกต่างกันกับคนรุ่นเก่า ซึ่งนำมาสู่ความขัดแย้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมที่ปรากฏในปัจจุบัน ขาดความไว้วางใจกันของคนในประเทศและนำมาสู่สังคมที่มีความเหลื่อมล้ำสูงขึ้น ภายใต้ความขัดแย้งที่เพิ่มขึ้น การขาดความสมานฉันท์ ความเห็นอกเห็นใจ ความเอื้ออาทรต่อคนคิดต่าง กลายเป็นอุปสรรคต่อความร่วมมือกันของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมร่วมกัน ความท้าทายจึงคือจะสร้างให้เกิดความสมานฉันท์ในสังคมไทยได้อย่างไร เพราะถือเป็นเงื่อนไขสำคัญสำหรับการวางแผนหาทางออกและแก้ไขความเปราะบางร่วมกันในทุก ๆ ภาคส่วน โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาในระดับโครงสร้าง และทำให้เกิดการพัฒนาที่ทั่วถึงในที่สุด

๖) การกระจายอำนาจต่อการบริหารจัดการภาครัฐและการเป็นหุ้นส่วนขององค์กรภาคประชาสังคม ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ของไทย มีจำนวน ๗,๘๕๐ แห่ง แม้การกระจายอำนาจจะเป็นการทำให้รัฐสามารถให้บริการประชาชนได้อย่างเต็มที่ ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนซึ่งมีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ และยกระดับคุณภาพชีวิตได้อย่างทั่วถึง แต่การกระจายอำนาจยังคงมีปัญหาและอุปสรรคหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นการไม่ได้จัดสรรงบประมาณและอำนาจที่สอดคล้องกันให้ไปด้วย เช่น อบต. จะได้เงินอุดหนุนประมาณ ๗,๔๐๐ บาทต่อคน ในขณะที่เทศบาลนครและเทศบาลเมืองจะได้เงินอุดหนุนเกินกว่า ๑๒,๐๐๐ บาทต่อคน^๓ ทั้ง ๆ ที่เทศบาลทั้งสองประเภทนี้มีโอกาสสร้างรายได้เชิงพาณิชย์มากกว่า อบต. รวมถึงกฎระเบียบข้อบังคับจากส่วนกลางไม่เอื้อต่อการออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของพื้นที่ที่มีความหลากหลาย ทำให้ขาดแรงจูงใจให้เกิดนวัตกรรมเชิงบริหาร เพราะเกรงว่าจะผิดระเบียบและข้อบังคับของกระทรวงมหาดไทย

ข้อจำกัดเหล่านี้จำเป็นต้องมีการการสนับสนุนจากภาคส่วนที่ ๓ คือ บทบาทขององค์กรภาคประชาสังคมต่อการทำให้เกิดการเสริมสร้างประชาธิปไตยท้องถิ่น ซึ่งเป็นรากฐานของแนวคิดประชาธิปไตย

³ ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ , ๒๕๖๔

ระดับประเทศ ตั้งแต่การจัดสรรงบประมาณจนถึงการนำไปปฏิบัติและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เป็นสมบัติสาธารณะร่วมกัน

๗) สถานการณ์ของโรคอุบัติใหม่และสถานการณ์ใหม่ที่เกิดขึ้นในส่วนอื่น ๆ ของโลก และส่งผลกระทบต่อประเทศไทย ผลจากสถานการณ์โควิด ๑๙ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ ต่อเนื่องมาจนถึงปี ๒๕๖๕ กระทั่งไปถึงการชะงักงันของเศรษฐกิจการค้า การทำงานผลิต และอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง รวมไปถึงการผลิตในภาคอุตสาหกรรม ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะมีมาตรการเยียวยาในหลายรูปแบบแต่ประชาชนก็ยังเกิดความเครียดและปัญหาทางสุขภาพจิตตามมา กลุ่มเปราะบางจึงได้รับผลกระทบมากที่สุดและมีการฟื้นตัวที่ช้ามากกว่ากลุ่มอื่น คราวเรือนในชนบทต่างประสบปัญหาการสูญเสียรายได้ รายได้ที่ลดลงนี้ส่งผลให้จำนวนผู้เข้ารับสวัสดิการช่วยเหลือจากรัฐในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ถึงเกือบสองเท่า รายได้ที่ลดลงบีบบังคับให้ครัวเรือนจำต้องลดการบริโภคอาหารและสิ่งอุปโภคบริโภคอื่น ๆ ตามไปด้วย

๘) การนำแนวคิด Social Impact Bond มาใช้ในการแก้ไขปัญหาทางการเงินขององค์กรภาคประชาสังคม ผลจากการที่เงินทุนสนับสนุนการดำเนินงานที่มาจากงบบริจาคหรือสนับสนุนจากองค์กรแหล่งสนับสนุนทุนต่าง ๆ มีความไม่แน่นอนสูง จึงส่งผลให้ขาดความต่อเนื่องการดำเนินงานขององค์กรภาคประชาสังคม จึงนำมาสู่การเกิดแนวคิด Social Impact Bond เป็นการใช้นวัตกรรมทางการเงินเพื่อนำมาช่วยแก้ไขปัญหาสังคม Social Impact Bond ตั้งอยู่บนหลักการที่ว่า จะระดมทุนจากนักลงทุน เพื่อนำเงินมาลงทุนแทรกแซงแก้ไขปัญหาสังคมตั้งแต่ในช่วงเริ่มแรก โดยนักลงทุนออกเงินลงทุนไปก่อน เมื่อมีเงินทุนเพียงพอก็สามารถดำเนินการโครงการทางสังคมต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาเชิงป้องกัน และทำให้ไม่เกิดผลเสียต่าง ๆ มากเท่ากับการไม่ได้ป้องกันไว้ ซึ่งทำให้ประหยัดงบประมาณของรัฐที่จะมาแก้ไขที่ปลายเหตุ งบประมาณที่ประหยัดได้ดังกล่าวส่วนหนึ่งก็นำมาเป็นผลตอบแทนแก่ผู้ลงทุน ดังนั้นความเสี่ยงหลักจึงอยู่ที่นักลงทุน ซึ่งหากโครงการไม่สำเร็จ เกิดผลกระทบทางลบ ภาครัฐก็ต้องเสียเงินงบประมาณแก้ไขปัญหาสังคมอยู่แล้ว แต่หากโครงการสำเร็จ รัฐประหยัดงบประมาณได้ นักลงทุนได้ผลตอบแทนการลงทุน และหน่วยงานที่ทำกิจกรรมทางสังคมก็ได้บรรลุเจตนาของตน สังคมโดยรวมก็ได้รับประโยชน์จากสภาพสังคมในปัญหานั้น ๆ ที่ดีขึ้นและการใช้เงินภาษีของประชาชนก็มีประสิทธิภาพ

๙) การนำเสนอ (ร่าง) พ.ร.บ.การยกระดับการบริหารงานภาครัฐให้มีความทันสมัย พ.ศ. โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ที่มีการรับฟังความเห็นต่อสาธารณะเสร็จเรียบร้อยแล้วเมื่อธันวาคม ๒๕๖๖ ที่กำหนดกลไกในการแก้ปัญหาด้วยการออกกฎหมายให้ภาคเอกชนหรือภาคประชาสังคมให้สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการกิจภาครัฐได้ ที่ผ่านมามีปัญหาว่าภาครัฐมีข้อจำกัดของจำนวนบุคลากร ขาดความคล่องตัว ขาดแคลนงบประมาณ ขาดเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ทันสมัย ทำให้ไม่มีประสิทธิภาพในการทำงาน อีกทั้งกฎหมายกำหนดภารกิจของหน่วยงานไว้เป็นการเฉพาะ ภาคเอกชน/ภาคประชาสังคมจึงมีส่วนร่วมกับการกิจภาครัฐได้ยาก รวมถึงรัฐไม่กล้าจ้างเอกชน เพราะกังวลต่อข้อครหาว่าอาจมีการเอื้อประโยชน์ให้เอกชนบางราย

หลักการสำคัญของร่างกฎหมายฉบับนี้ คือ ภาครัฐปรับบทบาทภารกิจ และเปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในงานบริการภาครัฐมากขึ้นช่วยแก้ปัญหาสังคม และสามารถให้บริการประชาชนได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยกำหนดไว้ ๔ รูปแบบที่กำหนดให้ภาคเอกชนหรือภาคประชาสังคมสามารถเข้ามาทำภารกิจของภาครัฐได้

รูปแบบที่ ๑ ภาครัฐ ภาคเอกชนหรือภาคประชาสังคม ทำงานร่วมกัน, รูปแบบที่ ๒ ภาครัฐอุดหนุนงบประมาณหรือทรัพยากรให้ภาคเอกชนหรือภาคประชาสังคมในการจัดทำบริการสาธารณะ มูลนิธิ สมาคมที่ไม่แสวงหาผลกำไร วิสาหกิจเพื่อสังคม (social enterprise) เปิดเผยข้อมูลผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ, รูปแบบที่ ๓ ภาครัฐโอนงานให้ภาคเอกชนหรือภาคประชาสังคมทำแทน ลักษณะงาน

จะต้องมีรายได้หรือมีผลประโยชน์ตอบแทนจากการดำเนิน การบริการจดทะเบียนออนไลน์, ระบบจัดเก็บ ค่าผ่านทางอัตโนมัติ (M-Flow) ของกรมทางหลวง กำหนดให้สามารถออกพระราชกฤษฎีกายกเว้นกฎหมาย ที่เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการดำเนินการได้, รูปแบบที่ ๔ เปิดโอกาสให้ภาคเอกชนหรือภาคประชาสังคมแข่งขัน กับภาครัฐในการจัดทำบริการสาธารณะคำนึงถึงคุณภาพการให้บริการ และราคาในต้นทุนที่เท่าเทียมกัน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม อาจนำไปสู่การปรับเปลี่ยนหน้าที่และอำนาจต่อไป

บริการที่จะถ่ายโอน ประกอบด้วยบริการของรัฐที่ล่าช้า ขาดเทคโนโลยี ไม่มีใจรัก ในการให้บริการ และให้บริการเฉพาะเวลาราชการ กับการให้บริการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน การดูแลช่วยเหลือสังคม ดูแลฟื้นฟูเด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ การพัฒนาฝีมือแรงงาน

ประโยชน์ที่ฝ่ายต่าง ๆ จะได้รับ ทำให้ภาครัฐสามารถจัดสรรทรัพยากรบุคคลให้ไปปฏิบัติ หน้าที่อื่นที่สำคัญกว่าได้ นำไปสู่การปรับเปลี่ยนบทบาทอำนาจหน้าที่และภารกิจของหน่วยงานรัฐ, ภาคประชาสังคม ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐในด้านงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ ทำให้สามารถดำเนิน กิจกรรมได้เต็มประสิทธิภาพมากขึ้น, ประชาชน ได้รับการบริการจากภาครัฐที่สะดวก รวดเร็ว และมีคุณภาพที่ดีขึ้น กว่าเดิม มีทางเลือกในการเข้ารับบริการ

๑๐) ความสำคัญต่อการสร้างให้ภาคประชาสังคมเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาในพื้นที่ โดยมุ่งเน้นส่งเสริมและพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรภาคประชาสังคมในการเป็นกลไกการทำงานร่วมกับ ภาครัฐ อาทิ การบูรณาการผ่านงบประมาณกลุ่มจังหวัดในการสนับสนุนโครงการด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ประชากรกลุ่มเปราะบางเพื่อแก้ไขงบประมาณที่แผนพัฒนาจังหวัดจัดสรรไม่เพียงพอ, การปรับปรุงแนวทาง คัดเลือกผู้แทนภาคประชาสังคมในองค์กรประกอบของคณะกรรมการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) เพื่อให้ครอบคลุมภาคประชาสังคมที่ขับเคลื่อนประเด็นประชากรกลุ่มเปราะบางมากขึ้น เช่น คนพิการ กลุ่มชาติพันธุ์ เด็ก ผู้สูงอายุ แรงงาน เป็นต้น, การพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่ให้เข้ามาทำงานในภาคประชาสังคม โดยส่งเสริมให้มีตัวชี้วัดระดับกระทรวงเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนงานของภาคประชาสังคมในการดูแล ประชากรกลุ่มเปราะบาง, การให้ความสำคัญกับประเด็นการจัดทำฐานข้อมูล เพื่อแสดงให้เห็นถึง การดำเนินงานของภาคประชาสังคมที่ช่วยเติมเต็มการทำงานของภาครัฐ อาทิ การจัดเก็บข้อมูลเชิงลึก รายครัวเรือนที่ภาครัฐยังไม่มีการจัดเก็บ อาทิ ผู้สูงอายุติดเตียงที่ไม่มีคนดูแล คนไร้สถานะที่ไม่มีเลข ๑๓ หลัก หรือเข้าถึงสวัสดิการต่าง ๆ และข้อมูลปัญหาอุปสรรคจากการทำงานของภาคประชาสังคม

ทั้งนี้พบปัญหาอุปสรรคสำคัญต่อการเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาของภาคประชาสังคม อาทิ (๑) คนทำงานภาคประชาสังคมยังขาดความเชี่ยวชาญในการร่วมจัดบริการเฉพาะทาง (๒) การประสานงาน ทั้งหน่วยงานระดับนโยบายและระดับปฏิบัติภายในจังหวัดยังไม่ราบรื่น (๓) กฎระเบียบไม่เอื้อหรือไม่สนับสนุน การทำงานจัดบริการของภาคประชาสังคม (๔) ค่าตอบแทนไม่จูงใจให้มาร่วมจัดบริการ และ (๕) ไม่มีเงินอุดหนุนจากภาครัฐในการร่วมจัดบริการ

ในการนี้จึงจำเป็นต้องเร่งสนับสนุนให้เกิดรูปธรรมการดำเนินงาน ควบคู่กับการจัดทำ ฐานข้อมูลกลุ่มเปราะบางที่ภาคประชาสังคมได้ดำเนินการในพื้นที่ เพื่อพัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ที่มีหลักฐานเชิงประจักษ์ ในการสนับสนุนความร่วมมือจัดบริการที่เติมเต็มการทำงานของภาครัฐ มีกลไก การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรภาคประชาสังคม เพื่อนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดี ของประชาชนทุกกลุ่ม

๑๑) การที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๕ มอบหมายให้กระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติการดำเนินกิจกรรม ขององค์กรไม่แสวงหากำไร พ.ศ.วัตถุประสงค์หลักของร่างพระราชบัญญัติฯ เพื่อเป็นการกำกับดูแล

การกำหนดหน้าที่ให้องค์กรไม่แสวงหากำไรนำไปปฏิบัติ รวมทั้งเพื่อเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับองค์กร ทั้งข้อวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ แหล่งที่มาของเงินทุน เพื่อให้หน่วยงานของรัฐและบุคคลทั่วไปได้รับทราบ

สถานะปัจจุบัน มีนาคม ๒๕๖๗ อยู่ระหว่างกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลการรับฟังความคิดเห็นและเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นต่อสาธารณะและเสนอ กรม. เพื่อพิจารณาต่อไป โดยพบว่า ร่างกฎหมายฉบับดังกล่าวมีบทลงโทษทางอาญาที่มีความรุนแรง ไม่เป็นธรรมต่อองค์กรที่มีจิตอาสาในการทำงานเพื่อประโยชน์สาธารณะ เป็นการบังคับใช้กฎหมายในลักษณะที่เป็นการควบคุม กำกับดูแล ที่มีบทลงโทษ การให้อำนาจเจ้าหน้าที่ใช้ดุลพินิจมากเกินไป ซึ่งขัดต่อยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม และแผนแม่บทพลังทางสังคม เนื่องจากเป็นร่างกฎหมายที่จะทำให้เป็นอุปสรรคสำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชน และทำให้เป็นอุปสรรคต่อการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคมและภาคประชาชน

เหล่านี้จึงคือสถานการณ์ที่องค์กรภาคประชาสังคมต้องตามให้ทัน และมีส่วนร่วม และบทบาทในการแก้ไขสถานการณ์อันเกิดจากผลกระทบดังกล่าวต่อภาคประชาชนซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมาย ที่องค์กรภาคประชาสังคมกระจายทำงานอยู่ทั้งในเชิงพื้นที่และกลุ่มประเด็น

๔.๑.๕ นิยาม จำนวน สถานะทางกฎหมายขององค์กรภาคประชาสังคม และการประเมิน จุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กรภาคประชาสังคมต่อการส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดความเข้มแข็ง

๑) นิยามและจำนวนองค์กรภาคประชาสังคมในประเทศไทย

จากมติที่ประชุมคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม (คสป.) ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ณ ทำเนียบรัฐบาล ปัจจุบัน (กันยายน ๒๕๖๕) มีนายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน คสป. ที่ประชุมได้มีมติเรื่องการขยายนิยามคำว่า “องค์กรภาคประชาสังคม” และการแบ่งประเภทขององค์กรภาคประชาสังคม ดังนี้

องค์กรภาคประชาสังคม หมายถึง องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรภาคประชาชน และพลังพลเมือง ที่มีสถานะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ก็ได้ มีวัตถุประสงค์ด้านการพัฒนาสังคม และไม่แสวงหากำไร มาแบ่งปันกัน

โดยองค์กรภาคประชาสังคมต้องไม่มีคุณลักษณะ ดังนี้ คือ เป็นหน่วยงานของรัฐ, เป็นนิติบุคคล องค์กรหรือคณะบุคคลที่จัดตั้งหรือดำเนินการโดยพรรคการเมืองหรือ ดำเนินกิจกรรมในลักษณะ การแสวงหาอำนาจรัฐ หรือเอื้อประโยชน์ต่อพรรคการเมือง

ทั้งนี้องค์กรอื่น ๆ ที่ไม่เข้าข่ายเป็นองค์กรภาคประชาสังคม เช่น องค์กรธุรกิจ องค์กรธุรกิจเพื่อสังคม องค์กรศาสนา (วัด/มัสยิด/โบสถ์) สถานศึกษาเอกชนตามกฎหมาย สถาบันการเงิน กลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ฯลฯ

โดยกำหนดให้มีการแบ่งประเภทองค์กรภาคประชาสังคมตามนิยามดังกล่าว ดังนี้

๑.๑) องค์กรพัฒนาเอกชน เป็นการรวมตัวกันของบุคคลกลุ่มบุคคลเพื่อกิจการ สาธารณะ ได้แก่

๑.๑.๑) มูลนิธิ สมาคม ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

๑.๑.๒) องค์กรสาธารณประโยชน์ตามกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม

๑.๑.๓) องค์กรหรือสถานสาธารณกุศลที่ได้รับการประกาศเป็นองค์การ การกุศลสาธารณะ ตามประกาศกระทรวงการคลังว่าด้วยภาษีเงินได้และภาษีมูลค่าเพิ่ม เรื่อง กำหนดองค์การ องค์กรสถานสาธารณกุศล สถานพยาบาล และสถานศึกษา ตามมาตรา ๔๗ (๓) (ข) แห่งประมวลรัษฎากรฯ ซึ่งไม่หมายรวมถึงสถานพยาบาล สถานศึกษา หรือองค์กรศาสนา

๑.๑.๔) กลุ่ม ชมรม สภา สหภาพ สหพันธ์ สมาพันธ์ คณะกรรมการ เครือข่าย ศูนย์ ศูนย์ประสานงาน หรือชื่ออื่น ๆ

๑.๒) องค์กรภาคประชาชน เป็นการรวมตัวกันของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง สมาชิก ในลักษณะการรวมตัวของกลุ่มเป้าหมาย การขับเคลื่อนงาน เชิงประเด็นหรือพื้นที่ ซึ่งอาจจะเป็น

๑.๒.๑) องค์กรชุมชน ตามพระราชบัญญัติการจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

๑.๒.๒) สภาองค์กรชุมชน ตามกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชน

๑.๒.๓) องค์กรสวัสดิการชุมชน ตามกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม

๑.๒.๔) กลุ่มเพื่อการพัฒนาชุมชน สังคม ตามที่ส่วนราชการส่งเสริมให้มีการจัดตั้ง

๑.๒.๕) กลุ่ม ชมรม สภา สหภาพ สหพันธ์ สมาพันธ์ คณะกรรมการ เครือข่าย ศูนย์ ศูนย์ประสานงาน หรือชื่ออื่น ๆ

๑.๓) พลังพลเมือง ได้แก่ กลุ่มบุคคลที่มีวิถีชีวิตหรือความสัมพันธ์กันทางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม หรือมีความสัมพันธ์กันในด้านอื่น ๆ โดยมีวัตถุประสงค์หรือผลประโยชน์ร่วมกัน เพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือส่วนรวม ได้แก่ กลุ่มบุคคลที่รวมตัวกันนอกเหนือจากการเป็นองค์กรพัฒนาเอกชน และองค์กรภาคประชาชน ที่รวมกลุ่มกัน โดยไม่มีโครงสร้างและการบริหารที่เป็นทางการ รวมตัวกันทำกิจกรรม เป็นครั้งคราว เช่น กลุ่มจิตอาสา กลุ่มพลังทางสังคมด้านต่าง ๆ

จากการสำรวจสถานการณ์ด้านจำนวนขององค์กรภาคประชาสังคม ในสังคมไทย ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๖^๔ โดยสถาบันส่งเสริมภาคประชาสังคม (สสป.) มีองค์กรภาคประชาสังคม รวมทั้งสิ้น ๒๔๑,๖๒๓ องค์กร ได้แก่

- กลุ่มที่ ๑ : ประเภทองค์กรพัฒนาเอกชน รวมทั้งสิ้น ๓๐,๐๑๙ องค์กร
 - กลุ่มที่ ๒ : ประเภทองค์กรภาคประชาชน รวมทั้งสิ้น ๒๑๑,๖๐๔ แห่ง และและอยู่ในรูปอาสาสมัครเพื่อการพัฒนาชุมชน สังคม ตามที่ส่วนราชการส่งเสริมให้มีการจัดตั้งจำนวน ๑,๙๘๙,๘๘๓ คน
 - กลุ่มที่ ๓ : ประเภทพลังพลเมือง รวมทั้งสิ้น ๖,๘๙๖,๒๖๙ คน
- มีรายละเอียด ดังนี้

ประเภทองค์กรภาคประชาสังคม	จำนวน (แห่ง/คน)
กลุ่มที่ ๑ : ประเภทองค์กรพัฒนาเอกชน	
๑.๑ มูลนิธิ สมาคม ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จดทะเบียน กับกระทรวงมหาดไทย	๒๙,๘๐๙ แห่ง - มูลนิธิ ๑๖,๒๑๓ แห่ง - สมาคม ๑๓,๕๙๖ แห่ง (สืบค้นจากประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อกันยายน ๒๕๖๖ โดยสามารถย้อนไปได้จนถึงวันที่ ๑ ม.ค. ๒๕๕๙)

^๔ นิยาม จำนวน สถานะทางกฎหมายขององค์กรภาคประชาสังคม โดยบุษยรัตน์ กาญจนดิษฐ์ นักวิชาการประจำคณะกรรมการพัฒนาสังคม ภูมิสถาข้อมูลประกอบการสัมมนาเรื่อง “พัฒนาการภาคประชาสังคม : ก้าวอย่างสำหรับอนาคต” จัดโดย คณะกรรมการธิการการพัฒนาสังคมฯ ภูมิสถา เมื่อวันพุธที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๖ ณ ห้องประชุม ๔๐๒ – ๔๐๓ ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา (ฝั่งวุฒิสภา)

ประเภทองค์กรภาคประชาสังคม	จำนวน (แห่ง/คน)
๑.๒ องค์กรเอกชนต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาดำเนินงานในประเทศไทย โดยจดทะเบียนกับสำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กรรมการจัดหางาน	๘๒ องค์กร (ข้อมูลจากกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน กรกฎาคม , ๒๕๖๖)
๑.๓ องค์กรสาธารณประโยชน์ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.๒๕๔๖	๖,๐๐๓ แห่ง (กรม พัฒนา สังคม และ สวัสดิการ, สิงหาคม ๒๕๖๖) *หมายเหตุในจำนวนนี้จะซ้อนกับตัวเลขข้อ ๑.๑
๑.๔ องค์กรหรือสถานสาธารณกุศลที่ได้รับการประกาศเป็นองค์การการกุศลสาธารณะ ตามประกาศกระทรวงการคลังว่าด้วยภาษีเงินได้และภาษีมูลค่าเพิ่มฯ (ฉบับที่ ๒)ฯ	๑,๑๓๔ แห่ง (กระทรวงการคลัง , กันยายน ๒๕๖๖) *หมายเหตุในจำนวนนี้จะซ้อนกับตัวเลขข้อ ๑.๑
๑.๕ องค์กรภาคประชาสังคม ที่จัดแจ้งตามระเบียบกรมป่าไม่ว่าด้วยการจัดแจ้งเป็นองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ.๒๕๖๒	๒๐๐ แห่ง (สำนักจัดการป่าไม้ชุมชน กรมป่าไม้ , ธันวาคม ๒๕๖๕) *หมายเหตุในจำนวนนี้จะมียองค์กรที่ไม่ใช่มูลนิธิ, สมาคม ตามตัวเลขข้อ ๑.๑ จำนวน ๑๒๘ แห่ง
กลุ่มที่ ๒ : ประเภทองค์กรภาคประชาชน	
๒.๑ องค์กรชุมชน ตามพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑	๑๕๖,๒๘๐ แห่ง (รายงานผลการปฏิบัติงานไตรมาส ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน เมื่อ มีนาคม ๒๕๖๖)
๒.๒ สภาองค์กรชุมชนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑	๗,๗๙๕ แห่ง และมีสมาชิกสภาองค์กรชุมชน ประกอบด้วย ตัวแทนชุมชนและผู้ทรงคุณวุฒิ รวม ๒๕๔,๙๔๕ คน (รายงานผลการปฏิบัติงานไตรมาส ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ สถาบันพัฒนา

ประเภทองค์กรภาคประชาสังคม	จำนวน (แห่ง/คน)
	องค์กรชุมชน เมื่อมีนาคม ๒๕๖๖)
๒.๓ องค์กรสวัสดิการชุมชน ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.๒๕๔๖	๕,๘๗๗ แห่ง (กรมพัฒนาสังคม และสวัสดิการ, สิงหาคม ๒๕๖๖)
๒.๔ อาสาสมัครเพื่อการพัฒนาชุมชน สังคม ตามที่ส่วนราชการส่งเสริมให้มีการจัดตั้ง	
๒.๔.๑ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) จัดตั้งขึ้นภายใต้กระทรวงสาธารณสุข	๑,๐๙๑,๑๘๙ คน (ระบบสารสนเทศงานสุขภาพภาคประชาชน กองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชน เมื่อ กันยายน ๒๕๖๖)
๒.๔.๒ อาสาสมัครสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร (อสส.) จัดตั้งขึ้นภายใต้กองสร้างเสริมสุขภาพ สำนักอนามัย กทม.	๑๕,๐๐๐ คน (ข้อมูลจากมติที่ประชุม ครม. เมื่อ ๗ มีนาคม ๒๕๖๖)
๒.๔.๓ อาสาสมัครแรงงาน (อสร.) จัดตั้งขึ้นตามระเบียบกระทรวงแรงงาน ว่าด้วยอาสาสมัครแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๘	๗,๒๕๕ คน (รายงานประจำปี ๒๕๖๕ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน, มกราคม ๒๕๖๖)
๒.๔.๔ อาสาพัฒนาชุมชน (อช.) จัดตั้งขึ้นภายใต้กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย	๒๘๙,๕๘๐ คน (กรมการพัฒนาชุมชน , มกราคม ๒๕๖๔)
๒.๔.๕ อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) จัดตั้งขึ้นภายใต้กระทรวงการพัฒนาสังคมฯ	๓๐๘,๑๖๑ คน (รายงานประจำปี ๒๕๖๕ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ)
๒.๔.๖ อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) จัดตั้งขึ้นภายใต้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๒๗๖,๘๖๕ คน (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม , ธันวาคม ๒๕๖๔)
๒.๕ กลุ่ม ชมรม สภา สหภาพ สหพันธ์ สมาพันธ์ คณะกรรมการ เครือข่าย ศูนย์ ศูนย์ประสานงาน หรือชื่ออื่นๆ	
๒.๕.๑ ชมรมผู้สูงอายุ	๒๙,๓๕๙ ชมรม (สมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ ฯ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕)
๒.๕.๒ องค์กรด้านคนพิการ	๑,๔๖๑ แห่ง

ประเภทองค์กรภาคประชาสังคม	จำนวน (แห่ง/คน)
	(กรมส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการ , ๑๓ เมษายน ๒๕๖๔)
๒.๕.๓ องค์กรผู้บริโภค ตามพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของ ผู้บริโภค พ.ศ.๒๕๖๒	๓๐๙ องค์กร (สำนักงานกิจการองค์กรของ ผู้บริโภค สำนักงานปลัดสำนัก นายกรัฐมนตรี, ธันวาคม ๒๕๖๔)
๒.๕.๔ สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ จัดตั้งตามพระราชบัญญัติแรงงาน รัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ.๒๕๔๓	๔๕ แห่ง ครอบคลุมสมาชิก ๑๔๐,๒๗๘ คน (สำนักแรงงานสัมพันธ์ กระทรวงแรงงาน , สิงหาคม ๒๕๖๖)
๒.๕.๕ สหภาพแรงงานในกิจการเอกชน จัดตั้งตามพระราชบัญญัติแรงงาน สัมพันธ์ พ.ศ.๒๕๑๘	๑,๔๒๗ แห่ง ครอบคลุม สมาชิก ๔๑๑,๕๐๗ คน (สำนักแรงงานสัมพันธ์ กระทรวงแรงงาน , สิงหาคม ๒๕๖๖)
๒.๕.๖ สหพันธ์แรงงาน จัดตั้งตามพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘	๒๑ แห่ง (สำนักแรงงานสัมพันธ์ กระทรวงแรงงาน , สิงหาคม ๒๕๖๖)
๒.๕.๗ สภาองค์กรลูกจ้าง จัดตั้งตามพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘	๑๖ แห่ง (สำนักแรงงานสัมพันธ์ กระทรวงแรงงาน , สิงหาคม ๒๕๖๖)
๒.๕.๘ สภาเกษตรกรแห่งชาติ จัดตั้งตามพระราชบัญญัติ สภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓	สมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติ จำนวน ๑๐๐ คน สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด จำนวน ๑,๗๓๓ คน ครอบคลุมเกษตรกรที่เป็น สมาชิก จำนวน ๑๐,๖๒๒,๗๗๗ คน (สภาเกษตรกรแห่งชาติ , สิงหาคม ๒๕๖๖)

ประเภทองค์กรภาคประชาสังคม	จำนวน (แห่ง/คน)
๒.๕.๙ สภาเด็กและเยาวชน จัดขึ้นตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๑ (รวมทุกระดับ คือ ตำบล/เทศบาล/อำเภอ/เขต/ จังหวัด/กรุงเทพมหานคร/แห่งประเทศไทย)	๘,๗๘๑ แห่ง (กรมกิจการเด็กและเยาวชน, ธันวาคม ๒๕๖๕)
๒.๕.๑๐ ศูนย์ประสานงานหลักประกันสุขภาพประชาชน จัดตั้งขึ้นภายใต้สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)	๑๕๗ แห่ง (สปสช. , กรกฎาคม ๒๕๖๕)
๒.๕.๑๑ ศูนย์ประสานภาคีการพัฒนาจังหวัด (ศปจ.) ภายใต้สภาประชาสังคมไทย ที่ขับเคลื่อนโดยสถาบันพัฒนาประชาสังคม	๗๖ แห่ง (สภาประชาสังคมไทย , ๒๕๖๕)
กลุ่มที่ ๓ : ประเภทพลังพลเมือง	
๓.๑ กลุ่มจิตอาสาพระราชทาน	๖,๘๙๖,๒๖๙ คน (รายงานผลการดำเนินการโครงการจิตอาสาพระราชทาน ประจำเดือนตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๖๔ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี , ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๕)

๒) สถานะทางกฎหมายขององค์กรภาคประชาสังคมในประเทศไทย

นับตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ เป็นต้นมา คำว่า “ประชาสังคม” ได้ถูกกำหนดไว้ในกฎหมายหลายฉบับ ที่ได้มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ขององค์กรภาคประชาสังคมไว้ รวมถึงมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อดำเนินงานขององค์กรภาคประชาสังคม ได้แก่

(๑) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๓ เพื่อสนับสนุนให้การช่วยเหลือแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพเพิ่มรายได้ พัฒนาที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม พัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชนทั้งในเมืองและชนบท รวมถึงการสนับสนุนและช่วยเหลือทางการเงินแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนให้มีความเข้มแข็ง

(๒) พระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๔ ที่อนุญาตให้นำเงินจากภาษีตามกฎหมายว่าด้วยสุราและกฎหมายว่าด้วยยาสูบบางส่วน มาใช้ในการทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพของบุคคล รวมถึงการพัฒนาความสามารถของชุมชนในการสร้างเสริมสุขภาพ โดยชุมชน หรือองค์กรเอกชน องค์กรสาธารณประโยชน์ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๓) พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นกฎหมายที่กำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช) เป็นกลไกในการดำเนินงานด้านสุขภาพอย่างต่อเนื่อง และการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย โดยเฉพาะการจัดสมัชชาสุขภาพประจำปีในการสร้างเสริมสุขภาพ รวมทั้งสามารถดูแลแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง

(๔) พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นกฎหมายแม่บทในการจัดสวัสดิการสังคมทั้งในส่วนของภาครัฐ และภาคเอกชนตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนให้ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรอื่น ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคม

(๕) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนางานองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม (คสป.) ทำหน้าที่ ในการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม เพื่อการพัฒนาสังคม ลดความเหลื่อมล้ำ พัฒนาคุณภาพชีวิต และสุขภาวะของประชาชน ชุมชน รวมทั้งสร้างความเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้ขององค์กรภาคประชาสังคม

(๖) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่มีการกำหนดหลักการการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาจังหวัด กลุ่มจังหวัด โดยเน้นย้ำเรื่องการพัฒนาแบบองค์รวมซึ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของคน เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ รวมถึงการส่งเสริมและดำเนินการให้เกิดความร่วมมืออย่างจริงจังระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจเอกชนในจังหวัด

๓) การประเมินจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กรภาคประชาสังคมต่อการส่งเสริม และพัฒนาให้เกิดความเข้มแข็ง

คณะอนุกรรมการด้านแผนงานการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ได้มีการประเมินจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กรภาคประชาสังคมต่อการส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดความเข้มแข็ง ดังนี้

จุดแข็ง (Strengths)

(๑) ภาคประชาสังคมผูกพันกับสถานการณ์ปัญหาและติดตามผลกระทบต่อ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่ได้อย่างต่อเนื่อง ทันเหตุการณ์ มีความตื่นรู้ มีศักยภาพ และพร้อมร่วมมือแก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่ เชิงประเด็นตามขีดความสามารถของตน

(๒) การทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมมีความยืดหยุ่นสูง สามารถปรับ และสร้างนวัตกรรม หรือรูปแบบการทำงานแบบใหม่ๆ ได้ เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้ โดยง่ายท่ามกลางที่ภาครัฐมีข้อจำกัดด้านกำลังคนและทรัพยากร องค์กรภาคประชาสังคมจึงเป็นกลไกที่มีความสำคัญในการสนับสนุนและร่วมกับหน่วยงานรัฐในการดำเนินงานในระดับพื้นที่ให้รวดเร็ว และทั่วถึงมากขึ้น

(๓) ภาคประชาสังคมมีขบวนนักพัฒนาเอกชนจำนวนหนึ่งที่ทำงานขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่องยาวนาน มีความสามารถสูง มีเครือข่าย และกลไกการทำงานในระดับจังหวัด ทำให้สังคมยอมรับการทำงานของภาคประชาสังคมบางองค์กร รวมทั้งคนทำงานภาคประชาสังคมที่มีศักยภาพสูง ได้รับความนับถือ จากกลุ่มคนหลายฝ่าย ทำให้มีโอกาสนำเสนอหรือขับเคลื่อนนโยบายส่งเสริมสนับสนุนการทำงาน และการพัฒนาศักยภาพของภาคประชาสังคมโดยรวม

จุดอ่อน (Weaknesses)

(๑) การทำงานของภาคประชาสังคมยังขาดความเป็นระบบ มีระเบียบแบบแผนน้อย ในการบริหารจัดการ

(๒) ขาดฐานข้อมูลองค์กรภาคประชาสังคมและระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ ทำให้วางแผน และประสานงานความร่วมมือทำได้ลำบาก

๓) การทำงานของภาคประชาสังคมยังได้รับการสนับสนุนหน่วยงานรัฐไม่มากนัก หากไม่ใช่หน่วยงานที่รัฐจัดตั้งโดยตรง โดยเฉพาะการไม่ได้รับการรับรองสถานะอย่างเป็นทางการ หรือมีระเบียบปฏิบัติรองรับการดำเนินงานในฐานะหุ้นส่วนภาครัฐเพื่อร่วมพัฒนาสังคม

๔) ภาคประชาสังคมมีทรัพยากรในการทำงานไม่ต่อเนื่องและเพียงพอในการขับเคลื่อนงานให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน ชุมชน พบว่า งบประมาณที่หน่วยงานภาครัฐให้ภาคประชาสังคมจะเน้นให้ทำงานตามแผนงานและโครงการของตน ทำให้ภาคประชาสังคมไม่สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหา และเสริมสร้างศักยภาพคน ชุมชน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนได้ อีกทั้งยังขาดแรงจูงใจในการทำงานอย่างมืออาชีพ อาทิ ไม่ได้รับสวัสดิการที่เหมาะสมในขณะที่ทำงานเพื่อส่วนรวม

๕) นักวิชาการและคนรุ่นใหม่ที่มีมุ่งมั่นในการทำงานภาคประชาสังคมมีจำนวนน้อยลง ขณะเดียวกันบุคลากรขององค์กรภาคประชาสังคมที่มีศักยภาพสูงและมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเริ่มสูงวัย ซึ่งทำให้ขาดการถ่ายทอดประสบการณ์และองค์ความรู้ระหว่างรุ่นต่อรุ่น

นอกจากจุดอ่อนในองค์กรภาคประชาสังคมโดยตรงแล้ว ยังพบอุปสรรคภายนอกที่ส่งผลต่อความไม่เข้มแข็งขององค์กรภาคประชาสังคมด้วยเช่นเดียวกัน ได้แก่

๑) ปัญหาจากระบบการเมือง โดยปกติการทำงานที่ต้องเผชิญกับผู้คนที่มิมีทัศนคติที่ไม่สอดคล้องกับการขับเคลื่อนงานภาคประชาสังคม ก็มักจะทำให้การทำงานมีความยากลำบากอยู่แล้ว แต่หากการทำงานดำรงอยู่ในสถานการณ์ทางการเมืองที่ไม่เอื้ออำนวย ก็ย่อมทำให้การทำงานมีความยากกว่าเดิมหลายเท่า เพราะการทำงานภาคประชาสังคมเป็นการทำงานแนวระนาบที่ต้องอาศัยความช่วยเหลือเกื้อกูล การทำงานร่วมกันและการประสานงานกันระหว่างคนที่ทำงานด้วยกันและรวมทั้งกับภาคราชการ หากผู้นำทางการเมืองไม่เข้าใจในบทบาทและความสำคัญของภาคประชาสังคม สิ่งนี้ถือเป็นอุปสรรคอย่างมากต่อการเติบโตและเข้มแข็งของภาคประชาสังคม เฉกเช่นในปัจจุบันที่มีความพยายามในการออกกฎหมายเพื่อมาควบคุมการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคม เป็นต้น

๒) ปัญหาการทำงานกับส่วนราชการและส่วนท้องถิ่นที่มีทัศนคติเชิงลบต่อภาคประชาสังคม ความเป็นระบบราชการไม่ว่าจะเป็นความเป็นระบบราชการ กฎหมาย กฎระเบียบ งบประมาณ หรือแม้แต่การปฏิบัติของข้าราชการ ทั้งส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ได้กลายเป็นปัญหาสำคัญในการขับเคลื่อนการทำงานภาคประชาสังคม ทั้งโครงสร้าง ระเบียบ งบประมาณ ทัศนคติ ความคิดเห็น ได้นำไปสู่ความไม่สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างราบรื่น แม้จะมีข้าราชการที่เข้าใจการทำงานของภาคประชาสังคม และพร้อมช่วยเหลือ สนับสนุนการทำงาน และร่วมกันทำงานได้ด้วยกันเพื่อประชาชนในชุมชนท้องถิ่น แต่ก็มีอยู่จำนวนไม่มากนัก

๓) ประชาชน ถือเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการขับเคลื่อนงานของภาคประชาสังคมและในการสร้างความเป็นพลเมืองให้เกิดขึ้น เนื่องจากอาจจะยังไม่เห็นความสำคัญของความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ประกอบกับความคุ้นชินกับระบบอุปถัมภ์ เส้นสายที่ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมระบบอุปถัมภ์ การช่วยเหลือเกื้อกูล ความเป็นญาติพี่น้อง ถือเป็นอีกหนึ่งเรื่องสำคัญเชิงโครงสร้าง เพราะวัฒนธรรมการอุปถัมภ์ ช่วยเหลือพรรคพวก เพื่อนฝูง จะนำไปสู่ความเกรงกลัว เกรงใจ ซึ่งนี่คือสิ่งที่อยู่ตรงกันข้ามกับความมีสำนึกในพลเมือง ที่ตระหนักในสิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาคของความเป็นคน เป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมกัน และนำมาสู่การที่ประชาชนยังขาดความตระหนักถึงความสำคัญของตนเองในฐานะพลเมือง

๔.๑.๖ การประเมินผลแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) โดยคณะกรรมการด้านแผนงานการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔ ตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) เสนอ และมอบหมายส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบแนวทางในการกำหนดนโยบาย และวางแผนการปฏิบัติการระดับพื้นที่ให้สอดคล้องและเป็นไป

ในทิศทางเดียวกัน อันจะทำให้องค์กรภาคประชาสังคมมีขีดความสามารถเป็นองค์กรธรรมาภิบาล สามารถเป็น
หุ้นส่วนในการพัฒนาประเทศ ขับเคลื่อนสังคมให้เป็นธรรมและยั่งยืน

อย่างไรก็ตามจากกระบวนการทำงานที่เป็นในลักษณะเชิงโครงการมากกว่าเชิง
ระดับแผนงาน คณะอนุกรรมการด้านแผนงานการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ได้มีการประเมินผล
การทำงานในระยะที่ ๑ พบข้อสังเกต ๘ ประเด็น ดังนี้

๑) ยังไม่สามารถแปลงแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม
ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) ไปสู่การปฏิบัติในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง ทำให้ยากที่จะบรรลุ
ตามเป้าหมาย ซึ่งต้องอาศัยการบูรณาการจากทุกหน่วยงาน ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันและร่วมแรงร่วมใจกันไปขับเคลื่อนให้เกิดผล โดยมีกรมพัฒนาสังคม
และสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) และคณะกรรมการส่งเสริม
และพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม (คสป.) เป็นแกนหลักในการบูรณาการการทำงานร่วมกัน

๒) เนื่องจากพบข้อจำกัดในการเสนอของบประมาณ และการบูรณาการทรัพยากร
ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนแผนฯ เนื่องจากหน่วยงานขาดการมีส่วนร่วมตั้งแต่การวางแผนงาน
และหน่วยงานต่าง ๆ ไม่สามารถบูรณาการแผนฯ ให้เข้ากับแผนของหน่วยงานได้ ทำให้การดำเนินงานจึงต้อง
อาศัยความร่วมมือจากบทบาทภาคประชาสังคมภายใต้คณะอนุกรรมการฯ ทั้ง ๓ คณะแทน โดยอาศัยงบประมาณ
จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) แทน

๓) ยังไม่สามารถผลักดันให้การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ เป็นวาระแห่งชาติ
ของรัฐบาลได้อย่างแท้จริง อันจะนำไปสู่การให้ทุกหน่วยงานตระหนักถึงความสำคัญและเกิดการบูรณาการ
ในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และเป็นเจ้าภาพร่วมกับคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนา
และองค์กรภาคประชาสังคม (คสป.) และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.)

๔) ยังไม่มีเวทีทำความเข้าใจหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ต้องรับผิดชอบในแต่ละแผนงาน
รวมถึงยังไม่มีการจัดทำเป็นคู่มือการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติ เพื่อสร้างการรับรู้
และเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไปในพื้นที่ อันจะส่งผลต่อระดับความสำเร็จของแผนและเป้าหมาย
ที่กำหนดไว้ในแต่ละยุทธศาสตร์

๕) การกำกับดูแลและติดตามแต่ละยุทธศาสตร์ จำเป็นต้องมีการจัดการประชุม
อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ รวมทั้งความเคร่งครัดให้มีการรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการ คสป.
เป็นระยะ ซึ่งที่ผ่านมา ยังไม่สามารถจัดได้ เป็นเพียงการประชุมคณะกรรมการปีละ ๑ ครั้งเท่านั้น

๖) บางโครงการสามารถปรับเป็นภารกิจประจำของหน่วยงานในกระทรวงได้
แต่การดำเนินงานโครงการยังไม่ทันกับสถานการณ์และความต้องการของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งส่งผล
ต่อการขับเคลื่อนแผนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

๗) คณะรัฐมนตรีมีการอนุมัติแผนปฏิบัติการฯ ในปีสุดท้ายของแผน ๕ ปี ทำให้เกิด
ข้อจำกัดในการผลักดันการดำเนินงานตามที่ระบุไว้ในแต่ละแผนงานที่เกี่ยวข้อง และต้องการความร่วมมือ
ของหน่วยงานเจ้าภาพแต่ละโครงการในการร่วมสนับสนุนทรัพยากรและมีส่วนร่วมในการดำเนินภารกิจเหล่านั้น

๘) ครอบคลุมแผนงานที่ ๑ - ๔ ของแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๑ ไว้ เพื่อนำไปจัดทำไว้ใน
แผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๒ ต่อไป โดยมุ่งเน้นให้เกิดการขับเคลื่อนทุกโครงการในแต่ละแผนงานไปสู่
การปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างแท้จริงกำหนดแนวทางส่งเสริมสนับสนุนและขับเคลื่อนแผนฯ ไปสู่
การปฏิบัติผ่านกลไกขององค์กรภาคประชาสังคมที่ดำเนินงานอยู่แล้วในแต่ละจังหวัดร่วมด้วย โดยมุ่งเน้นไปที่
การสร้างระบบ กลไก มาตรการ ตลอดจนการปรับระบบนิเวศน์ทางสังคมให้เอื้อต่อการทำให้องค์กรภาคประชาสังคม

มีศักยภาพ ทั้งความรู้ ทักษะ ความสามารถในการเข้าถึงทรัพยากร ตลอดจนการบริหารจัดการองค์ให้เกิดความยั่งยืนในการทำงานระยะยาวอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในสังคมในฐานะความเป็นพลเมือง

๔.๑.๗ รายงานผลการดำเนินงานประเด็นเร่งด่วน (Quick Win) ในปี ๒๕๖๖ ตาม (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๒

คณะกรรมการการดำเนินงานการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ในคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ได้มีการประชุมเมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๕ และคัดเลือกโครงการ Quick Win จำนวน ๗ โครงการ ที่จะดำเนินการขับเคลื่อนภายในปี ๒๕๖๖-๖๗ ให้สำเร็จ ในระหว่างที่คณะรัฐมนตรียังไม่มีมติพิจารณาเห็นชอบ (ร่าง) แผนปฏิบัติการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ผ่านความเชี่ยวชาญและงบประมาณของภาคีภาครัฐและภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

แผนงาน	โครงการ Quick Win
แผนงานที่ ๑ : การพัฒนานโยบายกฎหมาย มาตรการ ในการสร้างความเข้มแข็งองค์กรภาคประชาสังคม	๑) โครงการศึกษา วิจัย เกี่ยวกับมาตรการภาษี การเงินการคลัง ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรภาคประชาสังคม ๒) โครงการพัฒนามาตรฐาน กฎหมาย กลไก มาตรการ เพื่อสนับสนุน และส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็ง ๓) โครงการการประชุมระดับชาติเพื่อบูรณาการปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายขององค์กรภาคประชาสังคมต่อรัฐบาล
แผนงานที่ ๒ : การพัฒนาขีดความสามารถองค์กรภาคประชาสังคมในการเข้าถึงทรัพยากร	๔) โครงการบ่มเพาะ และพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ให้เป็นกลุ่มกิจการเพื่อสังคมหรือกลุ่มวิสาหกิจเพื่อสังคมสู่การพึ่งตนเองทางการเงินอย่างยั่งยืน
แผนงานที่ ๓ : การเสริมศักยภาพการทำงานองค์กรภาคประชาสังคมให้มีสมรรถนะในการทำงานเพื่อตอบสนองต่อปัญหาสังคมที่ซับซ้อน	๕) โครงการเสริมสร้างศักยภาพองค์กรภาคประชาสังคมระดับจังหวัด ให้มีขีดความสามารถในการทำงาน และสร้างคนรุ่นใหม่เข้าสู่การทำงานพัฒนาสังคม ๖) โครงการพัฒนาโมเดลต้นแบบองค์กรภาคประชาสังคมระดับจังหวัด ที่มีผลงานเด่นเป็นที่ประจักษ์ในการสานความร่วมมือการทำงานระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม
แผนงานที่ ๔ : การพัฒนานวัตกรรมกลไก ระบบฐานข้อมูล องค์ความรู้ และสื่อสารสาธารณะ เพื่อยกระดับคุณภาพการทำงานองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็ง และความร่วมมือในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน	๗) โครงการพัฒนาระบบข้อมูลและฐานข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการสนับสนุนการพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมและพัฒนาประเทศ

โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานบูรณาการความร่วมมือในการสร้างหุ้นส่วนทางสังคมระดับจังหวัด เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรม

ทางสังคม เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖ โดยมีศาสตราจารย์สุริชัย หวันแก้ว เป็นประธานที่ปรึกษามีปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธานคณะทำงาน คณะทำงาน ร่วมด้วย รองปลัดกระทรวง อธิบดีกรมต่าง ๆ ตลอดจนผู้อำนวยการในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระทรวง และพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในจังหวัด รวมถึงภาคประชาสังคมที่เป็นอนุกรรมการด้านแผนงาน การส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม มีหน้าที่สำคัญ คือ ประสานการทำงานกับคณะอนุกรรมการด้านแผนงานการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม เพื่อสนับสนุนให้บรรลุกิจกรรมและแผนงานตามที่กำหนดไว้ใน (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และสนับสนุนให้เกิดการจัดสวัสดิการสังคมเชิงหุ้นส่วนระดับจังหวัด มีวาระ ๓ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๖๘)

การประชุมคณะอนุกรรมการด้านแผนงานการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๖ และการประชุมเพื่อปรับปรุง (ร่าง) แผนปฏิบัติการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ให้เป็นปัจจุบันเมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๗ ได้มีการประมวลผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานแต่ละโครงการ ดังนี้

โครงการ Quick Win	หน่วยงานที่รับผิดชอบและ สนับสนุนงบประมาณดำเนินการ	ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงาน
แผนงานที่ ๑ : การพัฒนานโยบาย กฎหมาย มาตรการ ในการสร้างความเข้มแข็งองค์กรภาคประชาสังคม		
๑) โครงการศึกษา วิจัย เกี่ยวกับมาตรการภาษี การเงิน การคลัง ที่เกี่ยวข้องกับองค์กร ภาคประชาสังคม	● อนุกรรมการด้านแผนงาน การส่งเสริมและพัฒนาองค์กร ภาคประชาสังคม ● กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ● สถาบันส่งเสริมภาคประชาสังคม	ได้รายงานผลการศึกษาข้อเสนอเกี่ยวกับมาตรการภาษีที่เกี่ยวข้องกับองค์กรภาคประชาสังคม และแนวทางการขับเคลื่อนมาตรการภาษีที่เกี่ยวข้องกับองค์กรภาคประชาสังคม ซึ่งจัดทำโดยนายไพศาล ลิ้มสถิตย์ จากผลการศึกษาข้อเสนอเกี่ยวกับมาตรการภาษีที่เกี่ยวข้องกับองค์กรภาคประชาสังคม มีข้อค้นพบที่เป็นประเด็นปัญหาใน ๓ ประเด็น กล่าวคือ ๑) การตีความที่ไม่ตรงกับเจตนารมณ์ในการจัดเก็บภาษี ๒) การแก้ไขปรับปรุงกฎหมายในหลายฉบับที่เกี่ยวข้อง ที่มีกฎหมายบางฉบับไม่จัดเก็บภาษีเงินได้ของภาคประชาสังคม เช่น วิสาหกิจเพื่อสังคม ๓) คำนิยามองค์กรภาคประชาสังคมที่ไม่ชัดเจน ซึ่งการกำหนดคำนิยามองค์กรภาคประชาสังคมที่ชัดเจนส่งผลต่อการกำหนดสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ง่ายขึ้น โดยมีข้อเสนอเกี่ยวกับมาตรการภาษีที่เกี่ยวข้องกับองค์กรภาคประชาสังคม ๓ ข้อ ดังนี้ ๑. ข้อเสนอเพื่อแก้ไขประกาศกระทรวงการคลัง ฯ เรื่องหลักเกณฑ์การพิจารณาประกาศกำหนดองค์การ สถานสาธารณกุศล เช่นแก้ไขหลักเกณฑ์ เงื่อนไขการยื่นคำขอเป็นองค์การ สถานสาธารณกุศล เป็นต้น ๒. ข้อเสนอเพื่อแก้ไขบทบัญญัติในประมวลรัษฎากร และกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะ บทบัญญัติ ใน มาตรา ๖๗ (๒) ซึ่งให้มูลนิธิหรือสมาคมที่ประกอบกิจการซึ่งมีรายได้อันมิใช่รายได้ตามมาตรา ๖๕ ทวิ (๑๓) ให้เสียภาษีในอัตราร้อยละ ๑๐ ของรายได้ก่อนหักรายจ่ายใด ๆ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ไม่เป็นธรรมต่อมูลนิธิหรือสมาคมที่มีได้เป็นองค์การหรือสถานสาธารณกุศล เนื่องจากใช้รายได้ก่อนหักรายจ่ายใด ๆ เป็นฐานภาษี ๓. การจัดทำพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร เพื่อยกเว้นภาษีเงินได้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม และอากรแสตมป์ให้แก่องค์การสถานสาธารณกุศล มูลนิธิ สมาคมที่มีได้เป็นองค์การ สถานสาธารณกุศล ทั้งนี้การประชุมคณะอนุกรรมการด้านการศึกษาและพัฒนากฎหมายเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๖ ได้เห็นชอบในร่างข้อเสนอเกี่ยวกับมาตรการภาษีที่เกี่ยวข้องกับองค์กรภาคประชาสังคม และให้เสนอคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม

โครงการ Quick Win	หน่วยงานที่รับผิดชอบและ สนับสนุนงบประมาณดำเนินการ	ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงาน
		(คสป.) แต่งตั้งคณะทำงานดำเนินการร่างข้อเสนอเพื่อลดภาระทางภาษีขององค์กรภาคประชาสังคมที่รับทุนสนับสนุนการดำเนินงานจากหน่วยงานภาครัฐ และการขอขึ้นทะเบียนเป็นองค์กร สถานสาธารณกุศล สำหรับแผนการขับเคลื่อน (ร่าง) ข้อเสนอมาตรการภาษีฯ ให้เน้นเรื่องการปรับปรุงกฎระเบียบต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและนำเสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม (คสป.) เพื่อพิจารณาก่อนเสนอต่อกระทรวงการคลัง และคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป
๒) โครงการพัฒนากฎหมาย กลไก มาตรการ เพื่อสนับสนุน และส่งเสริมองค์กรภาคประชา สังคมให้เกิดความเข้มแข็ง	● อนุกรรมการด้านแผนงานการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ● สสส. ผ่านทางสถาบันส่งเสริมภาคประชาสังคม	เกิดข้อเสนอเชิงนโยบาย เรื่องความเป็นธรรมทางภาษีของภาคประชาสังคม ที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการสร้างความชัดเจนต่อคำจำกัดความเกี่ยวกับรายได้ของภาคประชาสังคมในถ้อยคำที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นธรรมทางภาษีอากร, การปลดล็อกช่องว่างทางกฎหมายเกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นขอขึ้นทะเบียนเป็นองค์กรสาธารณกุศล และการออกกฎหมายเฉพาะสำหรับการส่งเสริมความเข้มแข็งภาคประชาสังคม โดยมีการมอบข้อเสนอให้กับคณะอนุกรรมการด้านแผนงานการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม เพื่อดำเนินการต่อ ซึ่งสอดคล้องกับแผนงานที่ ๑ ในร่างแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ที่กำหนดให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ มาตรการต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการส่งเสริมให้ภาคประชาสังคมเป็นหุ้นส่วนรัฐในการพัฒนาประเทศ สืบเนื่องจากเมื่อวันพุธที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ สถาบันส่งเสริมภาคประชาสังคมได้ร่วมกับคณะอนุกรรมการด้านแผนงานการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ในงาน Voice of the Voiceless ครั้งที่ ๒ ห้องย่อยที่ ๔: ความเป็นธรรมทางภาษีของภาคประชาสังคม โดยมีวัตถุประสงค์ ๒ ประการ คือ ๑. เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูล องค์ความรู้ สถานการณ์ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการสร้างความเป็นธรรมทางภาษีของภาคประชาสังคม ระหว่างเครือข่ายองค์กรภาคประชาสังคมและผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ๒. เพื่อบูรณาการขับเคลื่อนการพัฒนาหรือปรับปรุงระบบและกลไกทางนโยบาย กฎหมาย และกลไกทางสังคมอื่น ๆ ที่เอื้อต่อการสนับสนุนให้องค์กรภาคประชาสังคมมีความเข้มแข็งในการทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

โครงการ Quick Win	หน่วยงานที่รับผิดชอบและ สนับสนุนงบประมาณดำเนินการ	ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงาน
		ทั้งนี้กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกว่า ๑๖๐ คน มาจากภาคีเครือข่ายองค์กรภาคประชาสังคม ๑๐ จังหวัด คือ พะเยา ลำพูน สุรินทร์ อำนาจเจริญ ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ จันทบุรี สุพรรณบุรี ชุมพร สตูล และภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคมในกรุงเทพและปริมณฑล หลักการสำคัญของการจัดเวที คือ องค์กรภาคประชาสังคมมีบทบาทในการมีส่วนร่วมและเป็นหุ้นส่วนกับภาครัฐและภาคส่วนอื่นในการพัฒนาอย่างยั่งยืน อีกทั้งเป็นกลไกในการช่วยจัดการปัญหาความเหลื่อมล้ำ และปัญหาความขัดแย้ง และสร้างความเป็นธรรมในสังคม ให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิรูปประเทศและนำไปสู่การพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน แต่ปัจจุบันยังขาดกฎหมายที่สนับสนุน ส่งเสริม และสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรภาคประชาสังคม โดยเฉพาะระบบการคลังเพื่อความยั่งยืนของภาคประชาสังคม จึงมีความจำเป็นในการขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาหรือปรับปรุงระบบและกลไกทางนโยบาย กฎหมาย และกลไกทางสังคมอื่น ๆ ที่เอื้อต่อการสนับสนุน ให้ภาคประชาสังคมมีความเข้มแข็งในการทำงาน ได้แก่ การมีมาตรการยกเว้นภาษีให้แก่ภาคประชาสังคมที่ได้รับเงินอุดหนุนหรือเงินสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ เพื่อส่งเสริมภาคประชาสังคมให้เป็นหุ้นส่วนการพัฒนาประเทศ (มาตรการระยะสั้น) รวมทั้งการปรับปรุงระบบงบประมาณสนับสนุนของภาครัฐ (เงินอุดหนุนในระดับท้องถิ่น) เพื่อให้ภาคประชาสังคมสามารถเข้าถึงทรัพยากรในการทำงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างยั่งยืน ต่อเนื่อง และต่อยอดการทำงานในระยะยาวให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (มาตรการระยะยาว)
	คณะกรรมการธิการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา	ได้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทาง ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะต่อการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ให้เข้มแข็งอย่างเป็นรูปธรรม ผ่านการจัดเวทีสัมมนาเรื่อง “พัฒนาการภาคประชาสังคม : ก้าวอย่างสำหรับอนาคต” เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๖ โดยคณะกรรมการธิการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา ร่วมกับสถาบันส่งเสริมภาคประชาสังคม โดยมีผู้เข้าร่วมจากทั้งหน่วยงานภาครัฐจากกระทรวงต่าง ๆ องค์กรมหาชน ภาควิชาการ และประชาสังคม รวมกว่า ๘๐ คน

โครงการ Quick Win	หน่วยงานที่รับผิดชอบและ สนับสนุนงบประมาณดำเนินการ	ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงาน
	● สสส. ผ่านทางสถาบันส่งเสริม ภาคประชาสังคม	เวทีดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับกลไก แผนงาน และแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมให้เข้มแข็งของหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ พร้อมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ตลอดจนการพัฒนาข้อเสนอทางนโยบายในการส่งเสริมและพัฒนาภาคประชาสังคมประกอบด้วย ประเด็นที่หนึ่ง : การสนับสนุนให้มีการสานพลังของภาคประชาสังคมอย่างเข้มแข็งโดยการรวมกลุ่มภาคีเครือข่าย ประเด็นที่สอง : ที่ผ่านมามาภาครัฐเห็นความสำคัญของการส่งเสริมและพัฒนาภาคประชาสังคม แต่รัฐบาลชุดปัจจุบันไม่ได้กำหนดแนวทางหรือมีนโยบายที่ชัดเจน ดังนั้นควรเร่งประมวลข้อมูลเครือข่ายภาคประชาสังคมในประเทศไทยพร้อมทั้งชี้ประเด็นปัญหาและอุปสรรคในมุมมองของภาคราชการเพื่อจะได้หาแนวทางเชื่อมโยงการทำงานร่วมกับภาคประชาสังคม (Challenge) ต่อไป ประเด็นที่สาม : ปัจจุบันมีกฎหมายรองรับการดำเนินการของภาคประชาสังคมจำนวนมาก แต่ควรมีการวิเคราะห์ว่ากฎหมายดังกล่าวทำให้เกิดการสานพลังได้หรือไม่ และมีข้อเสนอต่อการพัฒนาเครือข่ายภาคประชาสังคมอย่างไร เช่น สภาพองค์กรชุมชนที่มีการดำเนินการเฉพาะเครือข่ายเท่านั้น การขับเคลื่อนพลังของสภาพองค์กรชุมชนตำบลควรแก้ไขกฎหมายใดเพื่อรองรับหรือไม่ ประเด็นที่สี่ : ธุรกิจเพื่อสังคม หรือที่รู้จักในชื่อ Social Enterprise (SE) เป็นธุรกิจที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างผลลัพธ์ทางสังคมหรือสิ่งแวดล้อม แตกต่างจากธุรกิจทั่วไปที่เน้นเรื่องของผลกำไรเป็นหลัก โดยกิจการเพื่อสังคมจะมีอยู่ ๒ ประเภท นั่นก็คือ องค์กรไม่แสวงหาผลกำไร (Non - profit organization) และองค์กรหวังผลกำไรที่ต้องแบ่งปันในสังคม (For - profit organization) ซึ่งจะต้องมีระบบการจัดการทางธุรกิจที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้สามารถสร้างรายได้ให้กับธุรกิจในระดับที่สามารถดำเนินการต่อไปได้ด้วยตนเอง และมีความยั่งยืนทางการเงิน จากสินค้าและบริการที่เกิดขึ้นจากการจัดตั้งธุรกิจดังกล่าว ดังนั้น ภาคประชาสังคมควรดำเนินการร่วมกับธุรกิจเพื่อสังคม Social Enterprise (SE) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่ายภาคประชาสังคมร่วมด้วย

โครงการ Quick Win	หน่วยงานที่รับผิดชอบและ สนับสนุนงบประมาณดำเนินการ	ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงาน
		ประเด็นที่ห้า : รัฐบาลชุดที่ผ่านมาให้ความสำคัญกับภาคประชาสังคมหรือคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม (คสป.) โดยการออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาภาคประชาสังคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ในส่วนที่ ๑ ของระเบียบฯ ดังกล่าวกำหนดให้มีแผนดำเนินการ ๒ ปี ดังนั้น ควรพิจารณาว่าจะดำเนินการอย่างไรให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนโดยยกระดับการสานพลัง ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) และธุรกิจเพื่อสังคม Social Enterprise (SE) เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ควรมีการออกกฎหมายการสนับสนุนงบประมาณ การพัฒนา Proposal การจัดตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนงานของภาคประชาสังคม การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอเพื่อกำหนดแนวทางขับเคลื่อนการดำเนินงานร่วมกัน ประเด็นที่หก : ควรเชื่อมโยงการดำเนินงานของภาคประชาสังคมกับ Social Enterprise (SE) ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้มากที่สุด เนื่องจาก SE มีผลต่อการพัฒนาประเทศในทุกมิติ เช่น มีการสร้างระบบนิเวศที่มีความเกื้อกูลกัน มีระบบข้อมูลเพื่อวิสาหกิจเพื่อสังคม มีการส่งเสริมกลไกตลาดและการลงทุนเพื่อสังคม มีการส่งเสริมความเข้มแข็งของระบบวิสาหกิจเพื่อสังคม และการพัฒนากลไกบูรณาการความร่วมมือเพื่อส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม อย่างเช่นในประเทศไทย SE เป็นกระแสหลักในการพัฒนาประเทศทำให้ภาคประชาสังคมสามารถขยายงานอย่างยั่งยืนโดยการขับเคลื่อนงานของภาคประชาสังคมมีการพัฒนาที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ ประเด็นที่เจ็ด : ภาคประชาสังคมควรเปิดเวทีรับฟังความคิดเห็นเพื่อหาทิศทางดำเนินการในอนาคต อย่างเช่น การดำเนินการของภาคประชาสังคมควรเน้นให้มีลักษณะหุ้นส่วน หรือมีกฎหมายรองรับอย่างเป็นทางการ ต้องการปัจจัยสนับสนุนการดำเนินการใดบ้าง (งบวิจัย งบพัฒนาบุคลากร การแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง) เพื่อเสนอต่อรัฐบาลผ่านการผลักดันของวุฒิสภาต่อไป

โครงการ Quick Win	หน่วยงานที่รับผิดชอบและ สนับสนุนงบประมาณดำเนินการ	ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงาน
๓) โครงการการประชุมระดับชาติเพื่อบูรณาการปัญหาความต้องการ และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายขององค์กรภาคประชาสังคมต่อรัฐบาล	● อนุกรรมการด้านการจัดทำฐานข้อมูลและส่งเสริมความเข้มแข็งองค์กรและเครือข่ายภาคประชาสังคม ● กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ● สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ● สสส. ผ่านทางสถาบันส่งเสริมภาคประชาสังคม	เกิดข้อเสนอเชิงนโยบายเรื่องการผลักดันแผนภาคประชาชนเข้าไปสู่แผนพัฒนาจังหวัด จากเครือข่ายภาคประชาสังคม ๑๘๘ องค์กรจาก ๔ ภูมิภาค (เหนือ, ตะวันออกเฉียงเหนือ, กลาง-ตะวันออก-ตะวันตก, ใต้) รวม ๖๓๑ คน ที่ร่วมกันพัฒนาขึ้นมา ได้แก่ ๑. เตรียมคนที่มีความรู้ ทักษะ ความสามารถ มีข้อมูลประชากรเปราะบางกลุ่มต่างๆ รู้เท่าทันกฎหมายฉบับต่าง ๆ เข้าไปอยู่ในกลไกที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ๒. การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับภาครัฐ ทำความเข้าใจร่วมกันก่อนเสนอแผน ๓. แผนของชุมชนต้องตรงกับยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน นำเสนอแผนงานให้ตรงกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ ๔. มีตัวแทนเข้าไปในคณะกรรมการงบประมาณ เป็นกลไกกลางในการพิจารณางบประมาณของจังหวัด ๕. มีนักวิชาการเข้ามาเป็นพี่เลี้ยงการจัดทำข้อมูลในระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล ๖. มีแนวทางการจัดตั้งงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนให้กับชุมชน สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ เช่น มีกองทุนพัฒนาท้องถิ่นต่าง ๆ ๗. การแก้ไขระเบียบและการหนุนเสริมงบประมาณให้องค์กรที่มีสถานะตามกฎหมาย เช่น องค์กรสาธารณะประโยชน์ ๘. ออกกฎหมายใหม่เพื่อส่งเสริมพัฒนาภาคประชาสังคม ๙. เพิ่มอำนาจการตัดสินใจในการดำเนินการเรื่องต่าง ๆ ให้กับผู้บริหารท้องถิ่น สามารถตัดสินใจในเรื่องเร่งด่วนได้ โดยไม่ต้องขอกลับมาทางจังหวัด ๑๐. ให้มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด และการกระจายอำนาจสู่ชุมชนท้องถิ่นอย่างแท้จริง มีสภาพเมืองระดับจังหวัด ๑๑. หน่วยงานภาครัฐต้องปรับปรุงระเบียบที่เอื้อต่อสภาพปัญหาและบริบทพื้นที่ มีกฎกติกาที่ชัดเจนในการเปิดโอกาสการทำงานให้ชุมชน สามารถตรวจสอบและเข้าถึงได้

โครงการ Quick Win	หน่วยงานที่รับผิดชอบและ สนับสนุนงบประมาณดำเนินการ	ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงาน
		๑๒. หน่วยงานภาครัฐต้องสนับสนุนงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต (ที่อยู่อาศัย การศึกษา งานสวัสดิการของรัฐ การส่งเสริมรายได้ การส่งเสริมสุขภาพในชุมชน) มากกว่าโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อให้เกิดชุมชนเข้มแข็ง ๑๓. ปรับโครงสร้างวิธีรับงบประมาณของรัฐ การแก้ไขข้อบังคับของการเสนอรับโครงการ ตามแผนพัฒนาจังหวัดให้ประชาชนรับงบประมาณได้ ๑๔. มีพื้นที่รูปธรรมตัวอย่างทดลองนำร่องในพื้นที่ที่มีต้นทุนและศักยภาพ เพื่อให้เกิดการคิดใหม่ ในการเสนอรูปแบบ การบริหารงานท้องถิ่นกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบาง ทั้งนี้ข้อเสนอดังกล่าวเป็นผลมาจากการจัดเวทีการประชุมเชิงปฏิบัติการ CSOs Forum ๒๐๒๓ ระดับภาค และเครือข่าย เรื่องแผนบูรณาการการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชากร : กระจายอำนาจท้องถิ่นได้จริงหรือ ? โดยจัดขึ้นในช่วงระหว่างเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม ๒๕๖๖ แบ่งเป็นภาคกลางจัดที่สุพรรณบุรี วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๖ ภาคใต้จัดที่ชุมพร วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๖ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจัดที่ร้อยเอ็ด วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ภาคเหนือจัดที่พะเยา วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๖ เวทีเครือข่ายจัดที่กรุงเทพมหานคร วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๖ โดยมีคณะทำงานที่มาจากสถาบันส่งเสริมภาคประชาสังคม, สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน), กองส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ที่สนับสนุนงบประมาณและร่วมออกแบบจัดเวทีแต่ละภาค ร่วมกับภาคประชาสังคม เป็นเจ้าภาพหลักแต่ละภาค ภายใต้การแต่งตั้งจากคณะอนุกรรมการด้านการจัดทำฐานข้อมูลและส่งเสริมความเข้มแข็งองค์กรและเครือข่ายภาคประชาสังคม หลักการสำคัญในการจัดเวที คือ แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตกับการจัดบริการสาธารณะถือเป็นเครื่องมือในการบูรณาการความร่วมมือ นำสู่การกระจายอำนาจท้องถิ่นด้วยการกระจายอำนาจทางการคลัง ทั้งนี้ผู้เข้าร่วมประชุมได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน ๓ เรื่องสำคัญ คือ บทเรียนการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตสู่แผนพัฒนาจังหวัด, ประชุมกลุ่มย่อยรายกลุ่มจังหวัด ต่อแนวทางความร่วมมือสู่การปฏิบัติ, ปัจฉิมกถาการกระจายอำนาจท้องถิ่น สร้างชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็งได้จริงหรือ

โครงการ Quick Win	หน่วยงานที่รับผิดชอบและสนับสนุนงบประมาณดำเนินการ	ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงาน
		โดยพบปัญหาและอุปสรรคการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อดูแลประชากรกลุ่มเฉพาะ ดังนี้ ๑) ขาดข้อมูลที่ชัดเจนในการจัดทำและวิเคราะห์แผน ๒) ไม่ถูกให้ความสำคัญ ส่วนใหญ่เน้นเรื่องโครงสร้างพื้นฐาน ๓) ไม่สอดคล้องกับแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๔) ไม่สามารถนำไปใช้ได้จริง ๕) ไม่ได้รับการพิจารณาและสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๖) ขาดพลังความร่วมมือการขับเคลื่อน ๗) งบประมาณภาครัฐมีข้อจำกัดติดเงื่อนไข ภาคประชาสังคมรับโดยตรงไม่ได้ ๘) ผู้ปฏิบัติงานขาดองค์ความรู้การเบิกจ่ายงบประมาณ กังวลการตรวจสอบ
	● อนุกรรมการด้านการจัดทำฐานข้อมูลและส่งเสริมความเข้มแข็งองค์กรและเครือข่ายภาคประชาสังคม ● กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ● สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน	เกิดข้อเสนอเชิงนโยบายจากเวทีการประชุมเชิงปฏิบัติการ CSOs Forum ประจำปี ๒๕๖๖ ในประเด็นการกระจายอำนาจการคลังเพื่อท้องถิ่น : ส่งเสริมภาคประชาสังคมเป็นหุ้นส่วนการจัดบริการสาธารณะที่จัดขึ้นในวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๖ และนำเข้าสู่พิจารณาในการประชุมคณะอนุกรรมการด้านการจัดทำฐานข้อมูลและส่งเสริมความเข้มแข็งองค์กรและเครือข่ายภาคประชาสังคม เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๖ เรียบร้อยแล้ว ซึ่งสามารถนำไปกำหนดแนวทางความร่วมมือที่สอดคล้องและเหมาะสม การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ในการพัฒนาที่ยั่งยืน และนำไปสู่การสร้างตัวอย่างพื้นที่รูปธรรมในการบูรณาการพัฒนางานบริการสาธารณะ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๖ คณะอนุกรรมการด้านการจัดทำฐานข้อมูลและส่งเสริมความเข้มแข็งองค์กรและเครือข่ายภาคประชาสังคม ได้ร่วมกับกองส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ, สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) และสถาบันส่งเสริมภาคประชาสังคม (สสป.) จัดเวทีการประชุมเชิงปฏิบัติการ CSOs Forum ประจำปี ๒๕๖๖ “การกระจายอำนาจการคลังเพื่อท้องถิ่น : ส่งเสริมภาคประชาสังคมเป็นหุ้นส่วนการจัดบริการสาธารณะ” ณ โรงแรมรอยัล ริเวอร์ กรุงเทพฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดพื้นที่สาธารณะให้ภาคส่วนต่าง ๆ มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และเสนอบทเรียนรูปแบบแนวทางการกระจายอำนาจ กรณีศึกษารูปธรรมมิติต่าง ๆ ที่เป็นตัวอย่างในการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น มีผู้เข้าร่วมกว่า ๑๐๐ คน

โครงการ Quick Win	หน่วยงานที่รับผิดชอบและ สนับสนุนงบประมาณดำเนินการ	ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงาน
		จากผลการประชุมดังกล่าวได้ประมวลเป็นข้อเสนอแนะได้ดังนี้ ๑) ภาคประชาสังคมควรมีการพัฒนากระบวนการข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การวางแผนของงบประมาณในการดำเนินกิจกรรม ๒) ภาคประชาสังคมควรมีการรวมกลุ่มกันเป็นองค์กร “สภาพลเมือง” สร้างการยอมรับและ “เป้าหมายร่วม” ในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดแผนการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างภาคประชาสังคม ๓) ภาคประชาสังคมต้องสร้างกระบวนทัศน์ (Mindset) เชิงบวกในการทำงานร่วมกับทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดการเชื่อมประสาน ทั้งความร่วมมือด้านวิชาการและงบประมาณ ๔) ภาคประชาสังคมต้องมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดทำแผนและงบประมาณ โดยเฉพาะระเบียบ ข้อบังคับ และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงประเด็นและจัดทำข้อเสนอได้สอดคล้องกับแผนและงบประมาณในระดับต่าง ๆ ๕) กลไกของรัฐควรเปิดโอกาสในการเข้าไปมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมในการพัฒนาแผนต่าง ๆ ทั้งในส่วนของการปรับปรุงและแก้ไขระเบียบในเป็นอุปสรรคในการทำงานและการใช้งบประมาณให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ๖) เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น (นักพัฒนาชุมชน) ควรมีบทบาทในการเป็นพี่เลี้ยงในการให้ความรู้ภาคประชาสังคมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ในการจัดทำแผน หรือเขียนโครงการเพื่อของบประมาณได้ด้วยตนเอง ๗) พัฒนารูปแบบการส่งเสริมภาคประชาสังคมเป็นหุ้นส่วนการจัดบริการสาธารณะในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เพิ่มมากขึ้น เช่น การว่าจ้างภาคประชาสังคม บุคลากรของภาคประชาสังคม ทำงานแทน อปท. การมีโครงการร่วมและแผนปฏิบัติงานร่วม ๘) สนับสนุนและเร่งรัดการออก ร่าง พ.ร.บ.ยกระดับการบริหารงานภาครัฐให้ทันสมัย พ.ศ. ในหมวดการมีส่วนร่วม ที่เปิดโอกาสให้บริษัทเอกชน มูลนิธิ วิสาหกิจเพื่อสังคมและภาคประชาสังคมอื่น ๆ สามารถทำงานร่วมกับรัฐ รัฐอุดหนุนเงินหรือทรัพยากร โอนงานรัฐให้ทำแทน

โครงการ Quick Win	หน่วยงานที่รับผิดชอบและ สนับสนุนงบประมาณดำเนินการ	ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงาน
	● อนุกรรมการด้านการจัดทำฐานข้อมูลและส่งเสริมความเข้มแข็งองค์กรและเครือข่ายภาคประชาสังคม ● กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ● สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ● สสส. ผ่านทางสถาบันส่งเสริมภาคประชาสังคม	คณะอนุกรรมการด้านการจัดทำฐานข้อมูลและส่งเสริมความเข้มแข็งองค์กรและเครือข่ายภาคประชาสังคม เห็นชอบในกรอบแนวทางและกระบวนการในการดำเนินการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ CSOs Forum ประจำปี ๒๕๖๗ ในหัวข้อ “ภาคประชาสังคม : หุ่นส่วนการจัดบริการสาธารณะและบทบาทภาครัฐในการหนุนเสริม” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดพื้นที่สาธารณะให้ภาคส่วนต่าง ๆ มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และนำเสนอตัวอย่างกรณีศึกษาตัวอย่างการจัดบริการสาธารณะรูปแบบที่หลากหลาย โดยมีรูปแบบเวทีมี ๒ ส่วน กล่าวคือ ๑) การประชุมเชิงปฏิบัติการระดับภาค ๔ ภาค เป็นการประชุมรูปแบบออนไซต์ จำนวน ๔ ครั้ง และ ๒) การประชุมเวทีระดับประเทศ ซึ่งเป็นการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่าง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) สำนักงานสุขภาพแห่งชาติ (สช.) สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) สถาบันส่งเสริมภาคประชาสังคม (สสป.) และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สธ.) ทั้งนี้แนวคิดการประชุมปฏิบัติการ CSOs Forum ประจำปี ๒๕๖๗ มาจากการนำข้อเสนอต่อภาครัฐ จำนวน ๔ ข้อ จากการประชุม CSOs Forum ประจำปี ๒๕๖๖ มาสังเคราะห์ในสาระสำคัญ ที่ภาครัฐจะต้องเพิ่มการสื่อสารสาธารณะ สร้างการรับรู้ ความเข้าใจ ส่งเสริมสนับสนุนและเตรียมความพร้อมให้ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) หนุนเสริมให้ภาคประชาสังคมเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา และสร้างสภาพแวดล้อม (Eco System) เอื้ออำนวยต่อการดำเนินงาน พัฒนารูปแบบการส่งเสริมภาคประชาสังคม เข้ามาเป็นหุ้นส่วนการจัดบริการสาธารณะในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น รวมถึงการสนับสนุน และเร่งรัดการออก “พระราชบัญญัติยกระดับการบริหารงานภาครัฐให้ทันสมัย พ.ศ.” ที่จะช่วยลดช่องว่างข้อจำกัด ปัญหาอุปสรรคในการทำงาน ประสานความร่วมมือกับภาครัฐได้และการที่ภาครัฐควรส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณผ่านแผนพัฒนาจังหวัด เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมปฏิบัติงานกับภาคประชาสังคม ได้อย่างเป็นรูปธรรมทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

โครงการ Quick Win	หน่วยงานที่รับผิดชอบและ สนับสนุนงบประมาณดำเนินการ	ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงาน
แผนงานที่ ๒ : การพัฒนาขีดความสามารถองค์กรภาคประชาสังคมในการเข้าถึงทรัพยากร		
๔) โครงการบ่มเพาะ และ พัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ให้เป็นกลุ่มกิจการเพื่อสังคม หรือกลุ่มวิสาหกิจเพื่อสังคม สู่ การพึ่งตนเองทางการเงินอย่าง ยั่งยืน	● สสส. ผ่านทางสถาบันส่งเสริม ภาคประชาสังคม	องค์กรภาคประชาสังคมจำนวน ๒๓ องค์กร เกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการใช้ Business Model Canvas (BMC) เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาร่างโมเดลธุรกิจ ใช้สำหรับวางแผนหรือเป็นแนวทางในการดำเนินงานขององค์กรต่อไป ทั้งนี้มีองค์กรภาคประชาสังคมจำนวน ๑๐ องค์กร คือ กลุ่มเซนต์หลุยส์การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคม, กลุ่มสูงวัย active senior นนทบุรี, คลินิกเพื่อนผู้ดูแล ภายใต้มูลนิธิเครือข่ายพัฒนาศักยภาพผู้นำการสร้างสุขภาวะ, บริษัท สานนรา ธุรกิจเพื่อชุมชน จำกัด, บริษัท อาสาออกแบบชีวิต จำกัด ภายใต้มูลนิธิกสิกรรมธรรมชาติ, มูลนิธิเพื่อเด็กพิการ, กลุ่มเกษตรอินทรีย์วิถีอนุรักษ์ ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา (มูลนิธิพุทธชินวงศ์), วิสาหกิจเพื่อสังคม คนธรรมธุรกิจ จ.ชุมพร, สถาบันนักจัดการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ภายใต้สมาคมเพื่อส่งเสริมการประกอบสัมมาชีพ, สมาคมฟ้าสีรุ้งแห่งประเทศไทย ที่มีการจัดทำร่างแผนธุรกิจเบื้องต้นตามรูปแบบ BMC เพื่อให้เห็นภาพรวมของธุรกิจ โดยทางสถาบันฯ มีการพัฒนาหลักสูตรบ่มเพาะองค์กรภาคประชาสังคมสู่วิสาหกิจเพื่อสังคม (SE FOR CSO ๑๐๑-๑๐๒) ที่ตอบสนองความต้องการและสอดคล้องต่อข้อจำกัดต่าง ๆ ขององค์กรภาคประชาสังคม และช่วยสนับสนุนให้องค์กรภาคประชาสังคมสามารถเข้าร่วมเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมได้จริง โดยแบ่งเป็น ๒ หลักสูตร คือ ● หลักสูตรระยะที่ ๑ SE FOR CSO ๑๐๑ เป็นการทำความเข้าใจก่อนจะเป็นผู้ประกอบการทางสังคม ปรับฐานคิด เพิ่มฐานความรู้เบื้องต้นในทางธุรกิจ และเตรียมความพร้อมในด้านการพัฒนาโมเดลธุรกิจที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายองค์กร และเห็นจุดแข็งหรือโอกาสขององค์กร ● หลักสูตรระยะที่ ๒ SE FOR CSO ๑๐๒ ที่เป็นการคัดเลือกผู้ที่ผ่านการอบรมในระยะที่ ๑ มาอบรมต่อเรียกว่า ก้าวสู่การเป็นผู้ประกอบการทางสังคม เป็นการเรียนรู้แผนธุรกิจ เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยทำให้การคิดเชิงธุรกิจเป็นรูปธรรมมากขึ้น รวมถึงการวางแผนด้านการเงิน และการพัฒนาสินค้า บริการ และการตลาด

โครงการ Quick Win	หน่วยงานที่รับผิดชอบและ สนับสนุนงบประมาณดำเนินการ	ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงาน
		หลักสูตรระยะที่ ๑ SE FOR CSO ๑๐๑ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๒ ช่วง คือ ช่วงที่ ๑ ความเข้าใจก่อนจะเป็นผู้ประกอบการทางสังคม โดยเรียนรู้เกี่ยวกับเป้าหมายกิจการเพื่อสังคม (SE), ทำไมภาคประชาสังคมต้องเป็นกิจการหรือวิสาหกิจเพื่อสังคม, ความเสี่ยง/ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้, โมเดลต้นแบบเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ, หลักคิดในการริเริ่มทำ, การสร้างความยั่งยืนและจุดคานงัด, ตัวอย่าง SE ในประเทศไทย ช่วงที่ ๒ ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการทางสังคมสู่มืออาชีพ (SWOT Analysis) โดยเรียนรู้เกี่ยวกับความเข้าใจเบื้องต้นเรื่องกิจการเพื่อสังคม/วิสาหกิจเพื่อสังคม ทั้งในเรื่องของปัญหาของการพัฒนาชุมชน, เข้าใจเรื่องกิจการเพื่อสังคม/วิสาหกิจเพื่อสังคม, โครงสร้างองค์กรสำคัญอย่างไรในการทำกิจการเพื่อสังคม, การวางแผนสร้างภาคประชาสังคมเป็นกิจการเพื่อสังคม, เข้าใจเบื้องต้นเรื่อง business model canvas : BMC และ ๔M ปัจจัยพื้นฐานในการดำเนินธุรกิจ, ตัวอย่างกิจการเพื่อสังคม/วิสาหกิจเพื่อสังคม หลักสูตรระยะที่ ๒ SE FOR CSO ๑๐๒ เป็นการคัดเลือกผู้ที่ผ่านการอบรมในระยะที่ ๑ มาอบรมต่อ ซึ่งเรียกว่า ก้าวสู่การเป็นผู้ประกอบการทางสังคม เรียนรู้แผนธุรกิจ รวมถึงการวางแผนด้านการเงิน และการพัฒนาสินค้า บริการ และการตลาด แบ่งเนื้อหาหลักสูตรออกเป็น ๔ ช่วง คือ ช่วงที่ ๑ การออกแบบและการวางแผนธุรกิจสำหรับวิสาหกิจเพื่อสังคม (Business Model Canvas : BMC) เรียนรู้เกี่ยวกับการสร้างแผนธุรกิจ, การเงินเพื่อสังคมคืออะไร, ผู้เล่นในตลาดมีใครบ้าง, รากฐานวิสาหกิจเพื่อสังคม, นิยามตามกฎหมาย, ตลาดวิสาหกิจชุมชน, ลูกค้าคือใคร ขายให้ออกได้อย่างไร, วิธีการทำแผนธุรกิจ, ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำหนดกลยุทธ์ด้านราคา, วางแผนค่าใช้จ่ายเมื่อเริ่มทำธุรกิจ ช่วงที่ ๒ การออกแบบและการวางแผนธุรกิจสำหรับวิสาหกิจเพื่อสังคม (FINANCIAL PLANNER) เรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการวางแผนทางการเงินสำหรับการเป็นผู้ประกอบการทางสังคม ช่วงที่ ๓ การพัฒนาผลิตภัณฑ์/บริการและการตลาดเบื้องต้น เรียนรู้และฝึกออกแบบพร้อมนำเสนอเกี่ยวกับวิธีการพัฒนาสินค้าและบริการให้กลายเป็นผลิตภัณฑ์ทางการตลาดที่น่าสนใจและสามารถดึงดูดลูกค้าได้ ช่วงที่ ๔ เวทีเสนอแผนธุรกิจวิสาหกิจเพื่อสังคมขององค์กรภาคประชาสังคม

โครงการ Quick Win	หน่วยงานที่รับผิดชอบและ สนับสนุนงบประมาณดำเนินการ	ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงาน
แผนงานที่ ๓ : การเสริมศักยภาพการทำงานองค์กรภาคประชาสังคมให้มีสมรรถนะในการทำงานเพื่อตอบสนองต่อปัญหาสังคมที่ซับซ้อน ๕) โครงการเสริมสร้างศักยภาพองค์กรภาคประชาสังคมระดับจังหวัด ให้มีขีดความสามารถในการทำงานและสร้างคนรุ่นใหม่เข้าสู่การทำงานพัฒนาสังคม		
	● สสส. ผ่านทางสถาบันส่งเสริมภาคประชาสังคม	เกิดแกนนำภาคประชาสังคมจังหวัด รวม ๑๗๖ คน จากภาคประชาสังคมที่เข้าร่วมพัฒนาศักยภาพรวมทั้งสิ้น ๒๙๘ คน ที่เกิดความเข้าใจในประเด็นปัญหาความไม่เป็นธรรมที่ประชากรกลุ่มเฉพาะแต่ละกลุ่มเผชิญว่ามีปัจจัยใดมาเกี่ยวข้องบ้าง และมีความสามารถในการจัดทำแผนงานระดับจังหวัดนำไปสู่การขับเคลื่อนเป็นเครือข่ายร่วมกัน เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม โดยสามารถวัดความรู้และทักษะที่เพิ่มขึ้นใน ๑๗๖ คน ได้จาก ๑) การร่วมจัดทำแผนงานของภาคประชาสังคมโดยตรงในการดูแลประชากรกลุ่มเฉพาะ ซึ่งเป็นผลมาจากการเข้าใจต่อข้อมูลเชิงลึกของประชากรกลุ่มเฉพาะในระดับพื้นที่ และสามารถนำเสนอประเด็นความต้องการต่อคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) ให้เข้ามาร่วมแก้ไขปัญหาคอนาชีพชีวิตในกลุ่มประชากรกลุ่มเฉพาะอย่างเป็นทางการ โดยแผนงานภาคประชาสังคมเพื่อการดูแลประชากรกลุ่มเฉพาะให้เข้าถึงความเป็นธรรมทางสุขภาวะจำนวน ๑๐ จังหวัด ได้แก่ แผนงานผู้สูงอายุในจังหวัดพะเยา สุรินทร์ ร้อยเอ็ด สุพรรณบุรี จันทบุรี กาฬสินธุ์, แผนงานกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดลำพูน (กะเหรี่ยง) จังหวัดสตูล (มลายู ชวาเล) จังหวัดชุมพร (คนไทยพลัดถิ่น), แผนงานคนจนเมืองจังหวัดอำนาจเจริญ, ซึ่งมีการยื่นให้คณะกรรมการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ (กบจ.) พิจารณาแล้ว คือ พะเยา สุพรรณบุรี สุรินทร์ ร้อยเอ็ด จันทบุรี และยื่นให้หน่วยงานอื่น ๆ ในจังหวัดพิจารณา เช่น สำนักงานจังหวัด, องค์การบริหารส่วนจังหวัด, พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ได้แก่ ชุมพร, สตูล, ลำพูน, อำนาจเจริญ, กาฬสินธุ์ ๒) การประสานความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ โดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีข้อจำกัดหรืออุปสรรคในการทำงาน มีช่องว่างการดูแลประชากรกลุ่มเฉพาะให้เข้าถึงสิทธิ สวัสดิการ บริการต่าง ๆ และชี้ให้เห็นถึงบทบาทองค์กรภาคประชาสังคมที่จะเข้ามาช่วยแก้ไขปัญหานี้ร่วมกับภาครัฐได้ โดยมีแผนงานเพื่อดูแลประชากรกลุ่มเฉพาะของภาคประชาสังคมในจังหวัดโดยตรงเป็นเครื่องมือในการปรึกษาหารือ และนำไปสู่การระดมทรัพยากรจากภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามาแก้ไขปัญหามากขึ้น

โครงการ Quick Win	หน่วยงานที่รับผิดชอบและ สนับสนุนงบประมาณดำเนินการ	ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงาน
		๓) มีความสามารถในการบริหารกลุ่มและเครือข่ายที่เข้ามาร่วมทำงานในระดับจังหวัด มีการจัดระบบองค์กร เพื่อเอื้อให้ภาคประชาสังคมที่ทำงานประเด็นต่าง ๆ ได้มีโอกาสเข้ามาทำงานแก้ไขปัญหาประเด็นคุณภาพชีวิต ประชากรกลุ่มเฉพาะด้วยกัน โดยเฉพาะการเปิดโอกาสให้คนรุ่นใหม่ได้เข้ามาทำงานร่วมกับคนรุ่นกลางและรุ่นใหญ่ ๔) มีความสามารถในการสื่อสารประเด็นการทำงานของภาคประชาสังคมจังหวัดต่อการดูแลประชากรกลุ่มเฉพาะออกไปสู่วงกว้าง ส่งผลต่อการรับรู้ของผู้คนในเชิงสาธารณะมากขึ้น ทั้งนี้สามารถจำแนกผลที่เกิดขึ้นได้รายจังหวัดใน ๑๐ จังหวัด ดังนี้ ● เกิดแกนนำภาคประชาสังคมจังหวัดพะเยาจำนวน ๖๐ คน จาก ๔๐ องค์กร ที่มีความรู้ความเข้าใจ ต่อสถานการณ์ปัญหา และบทบาท ภารกิจ แนวทางการดำเนินงานในประเด็นงานของเครือข่าย สร้างบ้านแปงเมืองพะเยา โดยเฉพาะประเด็นการสร้างความเป็นธรรมของประชากรกลุ่มเฉพาะ พร้อมทั้งจะเป็นแกนนำในพื้นที่จังหวัดที่ในการขับเคลื่อนเรื่องประชากรกลุ่มเฉพาะและประเด็นงานของเครือข่ายภาคประชาสังคม โดยในจำนวนนี้เป็นคนรุ่นใหม่ ๒๒ คน และมี ๑๒ คนใน ๖๐ คน ได้เข้าไปเป็นคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (กบจ.) ● เกิดแกนนำภาคประชาสังคมจังหวัดลำพูนจำนวน ๓๑ คน จาก ๑๒ เครือข่ายประเด็น ที่มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะที่มากขึ้นในการขับเคลื่อนประเด็นชาติพันธุ์ร่วมกัน โดยเน้นไปที่กลุ่มคนรุ่นใหม่ เข้ามามีบทบาทมากขึ้น ● เกิดแกนนำภาคประชาสังคมจังหวัดสุรินทร์จำนวน ๒๕ คน ที่มีความรู้ความเข้าใจปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความไม่เป็นธรรมที่เกิดขึ้นกับประชากรกลุ่มเฉพาะ เห็นความสำคัญของการพึ่งพาตนเองทางการเงินเพื่อความยั่งยืนในระยะยาว และเกิดเครือข่ายการเรียนรู้ประเด็นประชากรกลุ่มเฉพาะร่วมกัน ทั้งนี้มีการร่วมขับเคลื่อนประเด็นผู้สูงอายุเป็นประเด็นหลัก ที่เน้นไปที่ให้เกิดกลไกในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ในระดับตำบลและอำเภอ ● เกิดแกนนำภาคประชาสังคมจังหวัดร้อยเอ็ดจำนวน ๒๕ คน ที่ร่วมกันจัดทำแผนงานดูแลผู้สูงอายุ ใน ๓ กลุ่ม คือกลุ่มผู้สูงอายุติดเตียง กลุ่มผู้สูงอายุพิการ และกลุ่มผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้ง

โครงการ Quick Win	หน่วยงานที่รับผิดชอบและ สนับสนุนงบประมาณดำเนินการ	ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงาน
		● เกิดแกนนำภาคประชาสังคมจังหวัดสุพรรณบุรีจำนวน ๒๕ คน ที่มีความรู้ ทักษะ สามารถจัดทำแผนงานผู้สูงอายุเพื่อร่วมขับเคลื่อนด้วยกัน ซึ่งเน้นไปที่การพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาจากภาระเป็นการสร้างโอกาสให้ผู้สูงอายุมีคุณค่าในสังคม ● เกิดแกนนำภาคประชาสังคมจังหวัดอำนาจเจริญ จำนวน ๒๕ คน จาก ๒๕ องค์กร เพื่อร่วมกันจัดทำแผนงานและผลักดันให้เกิดการแก้ไขปัญหากลุ่มคนจนเมืองที่เป็นทั้งกลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มคนพิการซ้อนทับรวมอยู่ด้วย ● เกิดแกนนำภาคประชาสังคมจังหวัดจันทบุรีจำนวน ๓๒ คน จาก ๑๐ องค์กร ในการร่วมกันขับเคลื่อนงานเพื่อลดความเหลื่อมล้ำสร้างความเป็นธรรมทางสุขภาวะต่อประชากรกลุ่มเฉพาะในจังหวัดจันทบุรี โดยเฉพาะในประเด็นกลุ่มผู้สูงอายุ ● เกิดแกนนำภาคประชาสังคมจังหวัดชุมพร จำนวน ๕๐ คน ที่เข้าร่วมพัฒนาศักยภาพและเพิ่มทักษะการขับเคลื่อนประเด็นคนไทยพลัดถิ่นให้เข้าถึงการมีสถานะบุคคลและสวัสดิการ ● เกิดแกนนำภาคประชาสังคมจังหวัดสตูล ๒๕ คน จาก ๒๕ เครือข่ายที่ร่วมขับเคลื่อนประเด็นกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลและกลุ่มมลายู เพื่อการเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการที่เกี่ยวข้อง ● เกิดการประสานเครือข่ายภาคประชาสังคมจังหวัดกาฬสินธุ์เพื่อสานพลังร่วมกันทำงาน จากเดิม ๓ องค์กร เป็น ๘ องค์กรเครือข่าย ทั้งนี้ภาคประชาสังคมในแต่ละจังหวัดจะมีการเรียนรู้ใน ๔ เรื่องหลักเป็นสำคัญ คือ การทำงานเพื่อควบคุมปัจจัยทางสังคมที่กำหนดสุขภาพ, แนวทางการพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม, การสร้างคนรุ่นใหม่ในงานภาคประชาสังคม, การสื่อสารสาธารณะเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง ส่วนเรื่องที่ ๕ ขึ้นอยู่กับแต่ละบริบทจังหวัดที่จะเลือกขึ้นมา เช่น แนวทางการประเมินผลการทำงาน เป็นต้น ทั้งที่โครงการจัดให้โดยตรง และแต่ละจังหวัดไปดำเนินการจัดกันเอง

โครงการ Quick Win	หน่วยงานที่รับผิดชอบและ สนับสนุนงบประมาณดำเนินการ	ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงาน
๖) โครงการพัฒนาโมเดลต้นแบบองค์กรภาคประชาสังคมระดับจังหวัด ที่มีผลงานเด่นเป็นที่ประจักษ์ในการสานความร่วมมือการทำงานระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม	● สสส. ผ่านทางสถาบันส่งเสริมภาคประชาสังคม	เกิดแนวทางการร่วมมือระหว่างองค์กรภาคประชาสังคม ๑๐ จังหวัด ได้แก่ เครือข่ายสร้างบ้านแปงเมืองพะเยา, ประชาสังคมจังหวัดลำพูน, สถาสาเกตนคร จังหวัดร้อยเอ็ด, ขบวนการองค์กรชุมชนอำนาจเจริญ, สภาพลเมืองสุรินทร์, ประชาสังคมกาฬสินธุ์, เครือข่ายประชาสังคมจังหวัดสุพรรณบุรี, สมาคมพหุภาคีพัฒนาประชาสังคมจันทบุรี, สมาคมประชาสังคมชุมพร, เครือข่ายรักจังสตุล กับสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ต่อการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมในการเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชากรกลุ่มเปราะบาง โดยสถาบันส่งเสริมภาคประชาสังคม ได้มีการปรึกษาหารือกับสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ต่อการเติมเต็มช่องว่างในการจัดบริการของภาครัฐที่มีข้อจำกัดด้านงบประมาณ บุคลากร และกฎระเบียบต่าง ๆ ให้สามารถตอบสนองความต้องการเฉพาะของกลุ่มเปราะบางได้ดียิ่งขึ้น โดยใช้กลไกภาคประชาสังคมร่วมขับเคลื่อนและมีการบริหารจัดการการทำงานให้เชื่อมโยงกับภาครัฐ ในการนี้ น.ส.วรวรรณ พลิกามิน รองเลขาธิการสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีข้อเสนอต่อการสร้างความยั่งยืนให้ภาคประชาสังคมเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาในพื้นที่ อาทิ การบูรณาการผ่านงบประมาณกลุ่มจังหวัดในการสนับสนุนโครงการด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชากรกลุ่มเปราะบาง, การปรับปรุงแนวทางคัดเลือกผู้แทนภาคประชาสังคมในองค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) เพื่อให้ครอบคลุมภาคประชาสังคมที่ขับเคลื่อนประเด็นประชากรกลุ่มเปราะบางมากขึ้น เช่น คนพิการ กลุ่มชาติพันธุ์ เด็ก ผู้สูงอายุ แรงงาน เป็นต้น และการพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่ให้เข้ามาทำงานในภาคประชาสังคม โดยส่งเสริมให้มีตัวชี้วัดระดับกระทรวงเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนงานของภาคประชาสังคมในการดูแลประชากรกลุ่มเปราะบาง นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับประเด็นการจัดทำฐานข้อมูล เพื่อแสดงให้เห็นถึงการดำเนินงานของภาคประชาสังคมที่ช่วยเติมเต็มการทำงานของภาครัฐ อาทิ การจัดเก็บข้อมูลเชิงลึกรายครัวเรือนที่ภาครัฐยังไม่มี การจัดเก็บ อาทิ ผู้สูงอายุติดเตียงที่ไม่มีคนดูแล คนไร้สถานะที่ไม่มีเลข ๑๓ หลัก หรือเข้าไม่ถึงสวัสดิการต่าง ๆ

โครงการ Quick Win	หน่วยงานที่รับผิดชอบและสนับสนุนงบประมาณดำเนินการ	ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงาน
		ในการนี้จึงจำเป็นต้องเร่งสนับสนุนให้เกิดรูปธรรมการดำเนินงาน ควบคู่กับการจัดทำฐานข้อมูลกลุ่มเปราะบางที่ภาคประชาสังคมได้ดำเนินการในพื้นที่ เพื่อพัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่มีหลักฐานเชิงประจักษ์ในการสนับสนุนความร่วมมือจัดบริการที่เติมเต็มการทำงานของภาครัฐ นำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนทุกกลุ่ม
แผนงานที่ ๔ : การพัฒนานวัตกรรม กลไก ระบบฐานข้อมูล องค์ความรู้ และสื่อสารสาธารณะเพื่อยกระดับคุณภาพการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็งและความร่วมมือในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน		
๗) โครงการพัฒนาระบบข้อมูลและฐานข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการสนับสนุนการพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมและพัฒนาประเทศ	● กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	ได้รับงบประมาณในการปรับปรุงฐานข้อมูลองค์กรภาคประชาสังคมระดับประเทศ เพื่อเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลองค์กรภาคประชาสังคมระดับประเทศของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กับระบบฐานข้อมูลองค์กรของกระทรวงต่าง ๆ และเพิ่มประสิทธิภาพระบบฐานข้อมูลองค์กรภาคประชาสังคมระดับประเทศให้สามารถจัดทำรายงานข้อมูล เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถเรียกดูข้อมูลจากระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการตั้งคณะทำงานระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมระดับประเทศ และเกิดการดำเนินการจัดทำคำของบประมาณ ปี ๒๕๖๗ เพื่อปรับปรุงระบบฐานข้อมูลองค์กรภาคประชาสังคมระดับประเทศ

จากที่กล่าวมาในตอนต้นทั้งหมดในทั้ง ๗ เรื่อง จึงเห็นได้ถึงความจำเป็นในการจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) นี้ขึ้นมา

๔.๒ ภาพรวมของ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๔.๒.๑ วัตถุประสงค์

๑) เพื่อสร้างการยอมรับในบทบาทขององค์กรภาคประชาสังคมในฐานะหุ้นส่วนรัฐ และเอกชนเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๒) เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมาย นโยบาย มาตรการ กลไก ในการส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคมให้เข้มแข็งเป็นหุ้นส่วนพัฒนาประเทศ และมีขีดความสามารถ ในการพึ่งตนเองทางการเงินและทรัพยากรอื่น

๓) เพื่อเสริมศักยภาพการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมทุกระดับ ให้มีทักษะและความสามารถในการทำงานเพื่อรับมือกับภาวะวิกฤติที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาวะและคุณภาพชีวิต ประชาชน

๔) เพื่อพัฒนาความร่วมมือภาคีภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้อง ในการส่งเสริมให้องค์กรภาคประชาสังคมบูรณาการการทำงานได้อย่าง มีประสิทธิภาพ

๕) เพื่อพัฒนางานวิชาการ นวัตกรรม และการสื่อสารสาธารณะขององค์กร ภาคประชาสังคมให้เท่าทันกับพลวัตที่เปลี่ยนแปลง

๖) เพื่อผลักดันให้เกิดศูนย์ประสานงานกลางเพื่อขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ และพัฒนาสมรรถนะองค์กรภาคประชาสังคม ให้มีขีดความสามารถในการทำงานอย่างมีส่วนร่วมกับผู้รับประโยชน์ และภาคีที่เกี่ยวข้อง

๔.๒.๒ เป้าหมายและตัวชี้วัดรวม

๑) เป้าหมาย

๑.๑) มีระบบและกลไกทางนโยบาย กฎหมาย และกลไกทางสังคมอื่น ๆ ที่เอื้อต่อ การสนับสนุนให้องค์กรภาคประชาสังคมมีความเข้มแข็งในการทำงาน เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๑.๒) องค์กรภาคประชาสังคมสามารถเข้าถึงทรัพยากรในการทำงานเพื่อให้ การดำเนินงานเป็นไปอย่างยั่งยืน ต่อเนื่อง และต่อยอดการทำงานในระยะยาวให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๑.๓) องค์กรภาคประชาสังคมทุกประเภทและทุกระดับ มีศักยภาพ และขีดความสามารถในการทำงานทั้งที่เป็นงานเฉพาะด้านและการบูรณาการการทำงานกับภาคีภาคส่วนอื่น เพื่อตอบสนองต่อปัญหาที่ซับซ้อนไม่หยุดนิ่ง และนำไปสู่การสร้างสังคมที่ไม่ทอดทิ้งกัน

๑.๔) มีนวัตกรรมและกลไกสนับสนุนเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ในการทำงานร่วมกันแบบเป็นหุ้นส่วนอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้เป้าหมายเดียวกัน

๑.๕) เกิดโมเดลต้นแบบองค์กรภาคประชาสังคมที่มีผลงานเด่น เป็นที่ประจักษ์ของสังคมไทยและสังคมโลก อันนำไปสู่การปรับเจตคติของสังคม ให้ยอมรับความเป็นหุ้นส่วน ภาคประชาสังคมในการพัฒนาประเทศ และตอบสนองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๑.๖) เกิดการนำชุดความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และระบบฐานข้อมูล ที่เกี่ยวกับการ ทำงานขององค์กรภาคประชาสังคม ไปใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานพัฒนาสังคม

๑.๗) เกิดรูปแบบศูนย์ประสานงานกลางเพื่อสนับสนุนการพัฒนางานวิชาการ นวัตกรรม ฐานข้อมูล สมรรถนะ การสื่อสารสาธารณะ และยกระดับคุณภาพการทำงานองค์กรภาคประชาสังคม ให้เกิดความเข้มแข็ง

๒) ค่าเป้าหมาย

๒.๑) จำนวนการปรับปรุงและพัฒนาระบบและกลไกทางนโยบาย กฎหมาย และ กลไกทางสังคมอื่น ๆ ให้เอื้อต่อการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็ง เป็นหุ้นส่วนรัฐในการพัฒนาประเทศ อย่างน้อยปีละ ๒ เรื่อง รวม ๑๐ เรื่อง

๒.๒) จำนวนองค์กรภาคประชาสังคมสามารถเข้าถึงทรัพยากรในการทำงาน เพื่อดำเนินงานเป็นไปอย่างยั่งยืน ต่อเนื่อง และต่อยอดการทำงานในระยะยาวให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น อย่างน้อยปีละ ๒๐ องค์กร รวม ๑๐๐ องค์กร

๒.๓) จำนวนองค์กรภาคประชาสังคมทุกประเภทและทุกระดับมีศักยภาพ และขีดความสามารถในการทำงาน ปีละ ๑๐๐ องค์กร รวม ๕๐๐ องค์กร

๒.๔) จำนวนนวัตกรรมและกลไกสนับสนุนเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ปีละไม่น้อยกว่า ๑ กรณี รวม ๕ กรณี

๒.๕) จำนวนโมเดลองค์กรภาคประชาสังคมที่มีผลงานเด่นเป็นที่ประจักษ์ของ สังคมไทยและสังคมโลก ปีละไม่น้อยกว่า ๓ โมเดล รวม ๑๕ โมเดล

๒.๖) จำนวนชุดความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และระบบฐานข้อมูล (data base) ที่ เกี่ยวกับการองค์กรภาคประชาสังคม ถูกนำไปใช้งาน ปีละไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง รวม ๕๐ เรื่อง

๒.๗) เกิดศูนย์ประสานงานกลางจำนวน ๑ ศูนย์

๓) ตัวชี้วัด

๓.๑) มีกฎหมาย ระเบียบ มาตรการที่ได้รับการปรับปรุงและพัฒนาให้เอื้อ ต่อการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็งเป็นหุ้นส่วนรัฐในการพัฒนาประเทศ

๓.๒) องค์กรภาคประชาสังคมเข้าถึงแหล่งงบประมาณ การระดมทุน และทรัพยากรจากภาครัฐทุกระดับ ภาคธุรกิจ และสถาบันวิชาการ (ทุกประเภท และทุกระดับ)

๓.๓) องค์กรภาคประชาสังคมทุกประเภทและทุกระดับมีศักยภาพ และขีดความสามารถในการทำงานที่เข้มแข็งและสอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลง

๓.๔) ความสำเร็จของนวัตกรรมและกลไกที่สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ในการทำงานร่วมกันแบบเป็นหุ้นส่วน

๓.๕) เกิดรูปธรรมการทำงานที่แสดงถึงบทบาทและผลงานขององค์กร ภาคประชาสังคมที่ได้รับการยอมรับในสังคมไทย

๓.๖) มีฐานข้อมูล ข่าวสาร และกรณีศึกษาเกี่ยวกับองค์กรภาคประชาสังคม และผลการดำเนินงานที่ถูกนำไปใช้ส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็งขึ้น

๓.๗) มีศูนย์ประสานงานกลางเพื่อสนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะ และยกระดับคุณภาพการทำงานองค์กรภาคประชาสังคม

๔.๓ แผนย่อยภายใต้ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

(ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น ๔ แผนงาน ดังนี้ ๑) แผนงานที่ ๑ การพัฒนานโยบาย กฎหมาย มาตรการ ในการสร้างความเข้มแข็งองค์กรภาคประชาสังคม ๒) แผนงานที่ ๒ การพัฒนาขีดความสามารถ องค์กรภาคประชาสังคมในการเข้าถึงทรัพยากร ๓) แผนงานที่ ๓ การเสริมศักยภาพการทำงานขององค์กร ภาคประชาสังคมให้มีสมรรถนะในการทำงานเพื่อตอบสนองต่อปัญหาสังคมที่ซับซ้อน ๔) แผนงานที่ ๔ การพัฒนานวัตกรรม กลไก ระบบฐานข้อมูล องค์ความรู้ และสื่อสารสาธารณะ เพื่อยกระดับคุณภาพ การทำงานองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็ง และความร่วมมือในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน

๔.๓.๑ แผนงานที่ ๑ : การพัฒนานโยบาย กฎหมาย มาตรการ ในการสร้างความเข้มแข็ง องค์กรภาคประชาสังคม

๑) แนวทางการดำเนินงาน

แผนปฏิรูปประเทศด้านสังคม ฉบับที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อเมษายน ๒๕๖๑ ได้กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม (คสป.) ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ. ๒๕๕๘ จัดทำร่าง พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมให้แล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๕ เนื่องจากประเทศไทย ไม่มีกฎหมายเฉพาะที่อยู่ในระดับสถานภาพพระราชบัญญัติ ที่มุ่งส่งเสริมให้เกิดการบริหารจัดการ ในรูปแบบการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็ง ทำให้องค์กรที่กระจายอยู่ ทั่วทั้งชาติความเป็นเอกภาพ ขาดทิศทางร่วม ขาดความเป็นหุ้นส่วน ประเทศจึงขาดพลังในการขับเคลื่อน การพัฒนาประเทศร่วมกันขององค์กรเหล่านั้น

ปัจจุบันมีเพียงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาองค์กร ภาคประชาสังคม พ.ศ.๒๕๕๘ ซึ่งระเบียบสำนักนายกฯ ก็มีข้อจำกัดเรื่องอำนาจและขอบเขตการบังคับใช้ ตลอดจนไม่ตอบสนองต่อเจตนารมณ์ที่มุ่งส่งเสริมให้องค์กรภาคประชาสังคมเป็นหุ้นส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศ เช่น การดำเนินการของประเทศที่พัฒนาแล้ว

ภายใต้แผนงานที่ ๑ มีการกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานไว้ ๓ กลยุทธ์ดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ที่ ๑.๑: การศึกษา ปรับปรุง และพัฒนากฎหมาย กลไก และมาตรการ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคม ให้เกิดความเข้มแข็ง

การลงทุนด้านการพัฒนาสังคมไม่สามารถกระทำได้ในระยะเวลาอันสั้น จำเป็นที่จะต้อง มีการปรับระบบและกลไกที่มีอยู่ เพื่อวางรากฐานอันจะนำไปสู่การกำหนดมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็ง ที่จะเป็นกลไกที่จะทำให้สามารถ สร้างกระแสความตื่นตัวให้กับสังคมในวงกว้างอย่างมีพลัง สามารถขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับสังคม ที่จะนำไปสู่การพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าอย่างสมดุลและยั่งยืนระหว่างสามภาคส่วน ภาครัฐ ภาคธุรกิจ และภาคประชาสังคมต่อไปในอนาคต

ที่ผ่านมาปัญหาอุปสรรคจากข้อกฎหมายหรือกฎระเบียบที่ยังไม่สนับสนุนการส่งเสริม ความเข้มแข็งภาคประชาสังคม ที่สำคัญคือ กฎหมายและมาตรการทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับองค์กรภาคประชาสังคม ที่มูลนิธิ สมาคม หรือองค์กรภาคประชาสังคมที่รับเงินอุดหนุนจากภาครัฐต้องนำรายรับมาคำนวณภาษี หรือไม่มีการปรับปรุงสิทธิประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีในกรณีการบริจาคเงินให้แก่มูลนิธิ สมาคม ทั้งในส่วน ของประชาชน และภาคธุรกิจ เพื่อการดำเนินกิจการตามกฎหมายด้านสังคม

ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายภาษีอากรที่เป็นการเฉพาะสำหรับภาคประชาสังคม ซึ่งการปรับใช้กฎหมายภาษีอากรขึ้นอยู่กับรูปแบบการจัดตั้งของภาคประชาสังคม ที่การจัดตั้งขึ้นในรูปแบบที่แตกต่างกัน ต้องแบกรับภาระทางภาษีที่ต่างกัน แม้จะอยู่ภายใต้วัตถุประสงค์การดำเนินการเดียวกัน คือ เพื่อประโยชน์สาธารณะและการไม่แสวงหากำไร กลับมีภาระทางภาษีที่แตกต่างกันทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมในทางภาษีอากรพบว่า ภาคประชาสังคมที่ดำเนินการในรูปแบบคณะบุคคลต้องเสียภาษีในอัตราเดียวกับภาษีสำหรับบุคคลธรรมดา ขณะที่ภาคประชาสังคมดำเนินการในรูปแบบของมูลนิธิหรือสมาคม (ที่ไม่ได้รับการยกเว้นจากกระทรวงการคลัง) ถูกจัดเก็บภาษีสำหรับนิติบุคคล ซึ่งถูกจัดให้เป็นนิติบุคคลประเภทหนึ่งที่ตกอยู่ในฐานภาษีนิติบุคคลเฉกเช่นเดียวกับนิติบุคคลอื่นที่เป็นการดำเนินธุรกิจเชิงพาณิชย์ที่แสวงหากำไร

รวมถึงการพัฒนากลไกในการกำกับดูแลตนเองของภาคประชาสังคม (Self-Regulation) เพื่อสร้างธรรมาภิบาลและความโปร่งใสสำหรับภาคประชาสังคม เพื่อส่งเสริมการทำงานของภาคประชาสังคมในอนาคตโดยปราศจากการแทรกแซงจากรัฐ

นอกจากกฎหมายด้านภาษีสำหรับองค์กรภาคประชาสังคมแล้ว ยังพบว่าแม่แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ จะได้มีการกำหนดภารกิจที่ต้องถ่ายโอนไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๓ ด้าน คือ ๑) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ๒) ด้านสังคม ๓) ด้านเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม

โดยพบว่าภารกิจด้านสังคมที่ต้องถ่ายโอนไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรงนั้น กำหนดไว้ใน ๑๕ ภารกิจ เช่น ด้านกลุ่มผู้สูงอายุ เด็กและเยาวชน ครอบครัว แรงงาน สุขภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค แต่ปัญหาอุปสรรคสำคัญอย่างหนึ่ง คือ บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีขีดความสามารถเพียงพอในการดำเนินการ

โดยพบว่า ภารกิจด้านสังคมที่ต้องถ่ายโอนไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรงนั้น กำหนดไว้ใน ๑๕ ภารกิจ เช่น ด้านกลุ่มผู้สูงอายุ เด็กและเยาวชน ครอบครัว แรงงาน สุขภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค แต่ปัญหาอุปสรรคสำคัญอย่างหนึ่งคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่สามารถ ปฏิบัติตามภารกิจดังกล่าวได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย จึงควรแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ หรือกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องให้ครอบคลุม ๑๕ ภารกิจ และควรได้รับการสนับสนุนทางการคลังจากท้องถิ่นหรือรัฐบาลอย่างเพียงพอ

กลยุทธ์ที่ ๑.๒: การพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายพร้อมกลไกการขับเคลื่อน เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

การส่งเสริมความเข้มแข็งองค์กรภาคประชาสังคมในสังคมไทยยังคงต้องเผชิญปัญหาอุปสรรคอีกมากที่สำคัญ คือ การขาดงบประมาณที่มั่นคงในการทำงาน ขาดหน่วยงานหรือกฎหมายรองรับการดำเนินงานของภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็ง ทำให้การดำเนินกิจกรรมของภาคประชาสังคมไม่ต่อเนื่องจนสามารถสร้างผลกระทบในเชิงบวกต่อสังคม ทั้งกระบวนการพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมก็ยังขาดความเป็นระบบที่จะทำให้องค์กรภาคประชาสังคมสามารถเข้าร่วมเป็นหุ้นส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศ อาทิเช่น ยังขาดการจัดระบบข้อมูลและฐานข้อมูลภาคประชาสังคมเพื่อการพัฒนา ขาดการสนับสนุนการรวมรวบหรือสังเคราะห์ประสบการณ์ที่เป็นตัวอย่างที่ดี ขาดการพัฒนาเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรในภาคประชาสังคมที่ต้องอาศัยความรู้ ทักษะความชำนาญ และประสบการณ์ที่มากขึ้น

เหล่านี้สะท้อนให้เห็นสถานการณ์ปัญหาต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องมีการพัฒนาข้อเสนอ นโยบายเพื่อแก้ไขข้อจำกัดของการพัฒนาความเข้มแข็งและการเติบโตของภาคประชาสังคม ทั้งกลไกที่จะ

ส่งเสริมความเข้มแข็งภาคประชาชน และมีระบบการเงินการคลังสนับสนุนอย่างยั่งยืน เพื่อให้สามารถร่วมเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๑.๓: การประสานความร่วมมือทางสังคมและวัฒนธรรมระหว่างประเทศ

การลดความเหลื่อมล้ำสร้างความเป็นธรรมทางสังคม ไม่สามารถเกิดขึ้นจากหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเพียงลำพัง แต่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องประสานความร่วมมือในการทำงานร่วมกัน ทั้งการขับเคลื่อนผลักดันเชิงนโยบาย การจัดการความรู้ ตลอดจนการสานและเสริมพลังเครือข่ายองค์กรภาคประชาสังคม ให้มีศักยภาพในการดำเนินงานผ่านการเสริมความเข้มแข็งในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งการประสานความร่วมมือทางสังคมและวัฒนธรรมระหว่างประเทศซึ่งมีหัวใจสำคัญ คือ ความมุ่งมั่นยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในประชาคมโลก ผ่านกิจกรรมความร่วมมือที่ให้ความสำคัญกับประชาชนยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และมุ่งไปสู่การส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน ถือได้ว่าเป็นการใช้พลังความรู้ ความสามารถและเครือข่ายของภาคประชาสังคมในการสร้างภาพลักษณ์ และกลไกความร่วมมือพัฒนางานด้านประชาสังคมของกลุ่มประชาชนต่าง ๆ ในประชาคมโลกใบนี้

๒) เป้าหมายระดับแผนงานที่ ๑

๒.๑) ผลการศึกษาเกี่ยวกับกฎหมาย กลไก และมาตรการ เพื่อนำไปสนับสนุนและส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคม ให้เกิดความเข้มแข็ง

๒.๒) ผลการศึกษาเกี่ยวกับมาตรการภาษี การเงินการคลัง ที่เอื้อต่อการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคม

๒.๓) เกิดร่างกฎหมาย กลไก และมาตรการ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคม ให้เกิดความเข้มแข็ง ลดช่องว่างการดำเนินงานของภาครัฐ เพิ่มความร่วมมือระหว่างรัฐและภาคประชาสังคมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒.๔) มีข้อเสนอเชิงนโยบายในประเด็นต่าง ๆ ที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรี และเกิดกลไกการขับเคลื่อนเพื่อนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

๒.๕) เกิดข้อเสนอเชิงนโยบายระดับต่าง ๆ ของเครือข่ายภาคประชาสังคม ต่อการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมระหว่างประเทศให้เกิดความเข้มแข็งขึ้น และมีการขับเคลื่อนให้เกิดการตอบรับจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อเสนอดังกล่าว

๓) ตัวชี้วัดระดับและค่าเป้าหมายตามแผนงานที่ ๑

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายตามปีงบประมาณ				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๓.๑) จำนวนผลการศึกษาเกี่ยวกับระเบียบมาตรฐานที่เป็นอุปสรรคต่อองค์กรภาคประชาสังคม เพื่อให้เกิดการได้รับแก้ไขปรับปรุง ๓ ฉบับ	๑ ฉบับ		๑ ฉบับ	-	๑ ฉบับ
๓.๒) จำนวนผลการศึกษาเกี่ยวกับมาตรการภาษี การเงิน การคลัง ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรภาคประชาสังคม เพื่อให้เอื้อต่อการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคม ๒ ฉบับ	๑ ฉบับ		๑ ฉบับ		
๓.๓) จำนวน ร่างกฎหมาย ร่างระเบียบ มาตรการที่ได้รับ การปรับปรุงและพัฒนา ให้เอื้อต่อการส่งเสริมและพัฒนา องค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็ง การมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล ๕ ฉบับ	๑ ฉบับ		๑ ฉบับ	๑ ฉบับ	๑ ฉบับ
๓.๔) จำนวนข้อเสนอเชิงนโยบาย ในประเด็นต่าง ๆ ที่เสนอต่อ คณะรัฐมนตรีทุกปี รวม ๕ เรื่อง	๑ เรื่อง		๑ เรื่อง	๑ เรื่อง	๑ เรื่อง
๓.๕) จำนวนกลไกการขับเคลื่อนนโยบาย เช่น MOU , คณะกรรมการที่จัดตั้งโดย คณะรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือ หน่วยงานระดับชาติ อย่างน้อย ๕ ฉันทามติหรือกลไกการทำงาน	๑ ฉันทามติหรือกลไกการทำงานร่วมกัน		๑ ฉันทามติหรือกลไกการทำงานร่วมกัน	๑ ฉันทามติหรือกลไกการทำงานร่วมกัน	๑ ฉันทามติหรือกลไกการทำงานร่วมกัน
๓.๖) จำนวนข้อเสนอเชิงนโยบาย ที่นำไปสู่การขับเคลื่อน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมระหว่างประเทศ ให้เกิดความเข้มแข็งขึ้นร่วมกัน	๑ ข้อเสนอ		๑ ข้อเสนอ	๑ ข้อเสนอ	๑ ข้อเสนอ

๔) กิจกรรมที่ต้องดำเนินการตามแผนงานที่ ๑ รวมงบประมาณ ๙.๕ ล้านบาท

โครงการ	ตัวชี้วัดระดับโครงการ	เป้าหมาย / งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงานรับผิดชอบหลัก / รอง
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
กลยุทธ์ที่ ๑.๑: การศึกษา ปรับปรุง และพัฒนากฎหมาย กลไก และมาตรการ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคม ให้เกิดความเข้มแข็ง ๓.๕ ล้านบาท							
๑) โครงการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับกฎหมาย กลไก มาตรการ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็ง การมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล	- จำนวนผลการศึกษาเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบมาตรการที่เป็นอุปสรรคต่อองค์กรภาคประชาสังคม เพื่อให้เกิดการได้รับแก้ไขปรับปรุง จำนวน ๓ เรื่อง	๑ ฉบับ	๑ ฉบับ	-	๑ ฉบับ	หลัก : พม. พอช. รอง : สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา , กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, สกสว.	
		๐.๒ ล้านบาท	๐.๒ ล้านบาท		๐.๒ ล้านบาท		
๒) โครงการศึกษา วิจัย เกี่ยวกับมาตรการภาษี การเงินการคลัง ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรภาคประชาสังคม	- จำนวนผลการศึกษาเกี่ยวกับมาตรการภาษี การเงินการคลัง ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรภาคประชาสังคม เพื่อให้เอื้อต่อการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคม ๒ ฉบับ	๑ ฉบับ	๑ ฉบับ			หลัก : พม. , สสส. รอง : กรมสรรพากร, สกสว.	
		๐.๒ ล้านบาท	๐.๒ ล้านบาท	๐.๒ ล้านบาท	๐.๒ ล้านบาท		๐.๒ ล้านบาท
๓) โครงการพัฒนากฎหมาย กลไก มาตรการ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็ง	- จำนวน ร่างกฎหมาย ร่างระเบียบ มาตรการที่ได้รับการปรับปรุงและพัฒนา ให้เอื้อต่อการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็ง การมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล ๕ ฉบับ	๑ ฉบับ	๑ ฉบับ	๑ ฉบับ	๑ ฉบับ	หลัก : พม. พอช. รอง : สสส. , เครือข่ายภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง	
		๐.๔ ล้านบาท	๐.๒ ล้านบาท	๐.๒ ล้านบาท	๐.๒ ล้านบาท		
๔) โครงการขับเคลื่อนผลักดันให้มีกฎหมาย หรือแนวปฏิบัติที่ส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคม ให้สามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง ๑๗ ข้อ	- จำนวนร่างกฎหมายหรือแนวปฏิบัติ ที่ส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคมให้เข้มแข็ง เป็นหุ้นส่วนพัฒนาประเทศ	-	-	-	๑ กฎหมาย/ แนวปฏิบัติ		
		๐.๓ ล้านบาท	๐.๒ ล้านบาท	๐.๒ ล้านบาท	๐.๒ ล้านบาท		

โครงการ	ตัวชี้วัดระดับโครงการ	เป้าหมาย / งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงานรับผิดชอบ หลัก / รอง
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
กลยุทธ์ที่ ๑.๒: การพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบาย พร้อมกลไกขับเคลื่อน เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ๓.๕ ล้านบาท							
๑) โครงการการประชุมระดับชาติเพื่อบูรณาการปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายขององค์กรภาคประชาสังคมต่อรัฐบาล	- จำนวนเวทีผู้บริหาร/ผู้กำหนดนโยบายพบภาคประชาสังคม และระดมข้อเสนอเชิงนโยบายในประเด็นต่าง ๆ รวม ๕ เวที	๒ เวที	๑ เวที	๑ เวที	๑ เวที	หลัก : พม. รอง : พอช.,สสส.	
		๑.๐ ล้านบาท	๐.๕ ล้านบาท	๐.๕ ล้านบาท	๐.๕ ล้านบาท		
๒) โครงการพัฒนาข้อตกลงร่วม/ปฏิญญาร่วมในการขับเคลื่อนข้อเสนอจากเวทีระดับชาติ	- จำนวนกลไกการขับเคลื่อนนโยบาย เช่น MOU, คณะกรรมการที่จัดตั้งโดยคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือหน่วยงานระดับชาติ	๑ ฉันทามติหรือกลไกการทำงานร่วมกัน	๑ ฉันทามติหรือกลไกการทำงานร่วมกัน	๑ ฉันทามติหรือกลไกการทำงานร่วมกัน	๑ ฉันทามติหรือกลไกการทำงานร่วมกัน		
		๐.๒ ล้านบาท	๐.๑ ล้านบาท	๐.๑ ล้านบาท	๐.๑ ล้านบาท		
๓) โครงการนำเสนอนโยบาย กลไก ต่อรัฐบาลหรือผู้บริหาร เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนอย่างมีประสิทธิภาพ	- จำนวนข้อเสนอเชิงนโยบายในประเด็นต่าง ๆ ที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรีทุกปี รวม ๕ ชุด ข้อเสนอ และได้รับการนำไปขับเคลื่อนต่อในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๒ ข้อเสนอ	๑ ข้อเสนอ	๑ ข้อเสนอ	๑ ข้อเสนอ		
		๐.๒ ล้านบาท	๐.๑ ล้านบาท	๐.๑ ล้านบาท	๐.๑ ล้านบาท		
กลยุทธ์ที่ ๑.๓: การประสานความร่วมมือทางสังคมและวัฒนธรรมระหว่างประเทศ ๒.๕ ล้านบาท							
๑) โครงการประสานความร่วมมือทางสังคมและวัฒนธรรมระหว่างประเทศ เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน	- เกิดข้อเสนอเชิงนโยบายระดับต่าง ๆ ของเครือข่ายภาคประชาสังคม ต่อการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมระหว่างประเทศให้เกิดความเข้มแข็งขึ้น และมีการขับเคลื่อนให้เกิดการตอบรับจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อเสนอดังกล่าว	๒ ข้อเสนอ	๑ ข้อเสนอ	๑ ข้อเสนอ	๑ ข้อเสนอ	หลัก : กรมองค์การระหว่างประเทศกระทรวงการต่างประเทศ , เครือข่ายภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง รอง : พม.	
		๑.๐ ล้านบาท	๐.๕ ล้านบาท	๐.๕ ล้านบาท	๐.๕ ล้านบาท		

๕) โครงการสำคัญตามแผนงานที่ ๑

๕.๑) โครงการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับกฎหมาย กลไกมาตรการ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็ง การมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

๕.๒) โครงการศึกษา วิจัย เกี่ยวกับมาตรการภาษี การเงินการคลัง ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรภาคประชาสังคม

๕.๓) โครงการพัฒนากฎหมาย กลไก มาตรการ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็ง

๕.๔) โครงการขับเคลื่อนผลักดันให้มีกฎหมาย หรือแนวปฏิบัติที่ส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคมให้สามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง ๑๗ ข้อ

๕.๕) โครงการการประชุมระดับชาติเพื่อบูรณาการปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายขององค์กรภาคประชาสังคมต่อรัฐบาล

๕.๖) โครงการพัฒนาข้อตกลงร่วม/ปฏิญญาร่วมในการขับเคลื่อนข้อเสนอจากเวทีระดับชาติ

๕.๗) โครงการนำเสนอนโยบาย กลไก ต่อรัฐบาลหรือผู้บริหาร เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนอย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๘) โครงการประสานความร่วมมือทางสังคมและวัฒนธรรมระหว่างประเทศ เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๖) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำแผนปฏิบัติการตามแผนงานที่ ๑ ไปดำเนินการ

๖.๑) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๖.๒) สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.)

๖.๓) กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

๖.๔) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๖.๕) กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง

๖.๖) กรมองค์การระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

๖.๗) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)

๖.๘) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

๖.๙) เครือข่ายภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง

๔.๓.๒ แผนงานที่ ๒: การพัฒนาขีดความสามารถองค์กรภาคประชาสังคมในการเข้าถึงทรัพยากร

๑) แนวทางการดำเนินงาน

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ถือว่าเป็นหน่วยงานหลักภาครัฐในการหนุนเสริมการทำงานองค์กรภาคประชาสังคม โดยมีกลไกขับเคลื่อนงานที่หลากหลาย หนึ่งในกลไกที่สำคัญ คือ การมีกองทุนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน โดยทุกกองทุนมีวัตถุประสงค์ที่เหมือนกัน อันหนึ่ง คือ การสนับสนุนกิจกรรมระดับโครงการแก่ภาคประชาสังคมให้ทำงานหนุนเสริมการพัฒนาประชากรกลุ่มต่าง ๆ เหล่านั้น รวมทั้งการทำงานเพื่อช่วยการกระจายการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมในเชิงพื้นที่ต่าง ๆ จึงควรกำหนดให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการเป็นหน่วยงานที่ได้รับ การจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการในเรื่องนี้ และได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปีของคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม (คสป.)

อย่างไรก็ตามพบว่าด้วยข้อจำกัดของกองทุนที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงทุนของกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ การบริหารจัดการกองทุนภายใต้ระบบราชการ ที่แม้จะทำให้การใช้จ่ายงบประมาณมีการควบคุมตรวจสอบได้ แต่วิถีและวัฒนธรรมแบบราชการกลับก่อให้เกิดความล่าช้าในการพิจารณาโครงการ การจ่ายเงินอุดหนุนรายบุคคล รวมทั้งขาดความริเริ่มสร้างสรรค์นวัตกรรมการพัฒนาอีกด้วย อีกทั้งความจำกัดของแหล่งที่มาของงบประมาณ ซึ่งมีที่มาจากงบประมาณแผ่นดินเพียงแหล่งเดียว ทำให้มีข้อจำกัดในการบริหารกองทุนทั้งงบประมาณขาเข้าและขาออก อีกทั้งยังขาดความสม่ำเสมอในการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐอย่างเพียงพอต่อการพัฒนาในระยะกลางและระยะยาว

นอกจากกระทรวง พม.แล้ว ยังพบว่ายังมีกองทุนที่สนับสนุนการทำงานของภาคประชาสังคมที่สำคัญในอีก ๒ หน่วยงาน (กองทุน) คือ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) อย่างไรก็ตามพบว่ากองทุนเหล่านี้ไม่ได้มีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาภาคประชาสังคมโดยตรง แต่มีการพัฒนาภาคประชาสังคมในฐานะกลไกขับเคลื่อนหนึ่งเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหลักของกองทุนนั้น ๆ โดยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรชุมชนในการเข้าถึงบริการสาธารณะ ส่วนสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ให้ความสำคัญกับเครือข่ายต่าง ๆ ในการมีส่วนร่วมในขบวนการสร้างเสริมสุขภาพ

ภายใต้แผนงานที่ ๒ มีการกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานไว้ ๒ กลยุทธ์ดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ที่ ๒.๑: การส่งเสริมให้องค์กรภาคประชาสังคมเข้าถึงทรัพยากร

กลไกสำคัญอันหนึ่งในการหนุนเสริมให้ภาคประชาสังคมสามารถทำงานร่วมพัฒนาสังคมไทยได้อย่างยั่งยืน คือ การมีงบประมาณสนับสนุนการทำงานอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเพื่อการพัฒนาขีดความสามารถคนทำงานในการสร้างกระบวนการเรียนรู้แก่กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ให้เท่าทันสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งในระดับนโยบายและระดับพื้นที่ รวมถึงการพัฒนาคนกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมให้เกิดจิตสำนึกสาธารณะ หรือตระหนักถึงความเป็นพลเมืองมากขึ้น

แต่ที่ผ่านมากลับพบปัญหาว่าการทำงานของภาคประชาสังคมส่วนใหญ่ มีงบประมาณมาจากการบริจาคหรือการรับการสนับสนุนเป็นรายโครงการครั้ง ๆ ไป ซึ่งมีแนวโน้มลดน้อยลงและไม่ต่อเนื่องสำหรับการทำงานในระยะยาว และที่สำคัญมักเป็นการสนับสนุนเพียงงบประมาณสำหรับการทำงาน ไม่มีการสนับสนุนสำหรับการพัฒนาขีดความสามารถให้กับคนทำงานเกิดความเข้มแข็งขึ้น

องค์กรภาคประชาสังคมได้รับงบประมาณจากการบริจาคหรือการสนับสนุนจากรัฐเป็นรายโครงการไม่ต่อเนื่อง ทั้งงบประมาณที่ได้รับเป็นงบสำหรับการทำงานตามแผนงานและโครงการของหน่วยงาน อาทิ จากกองทุนต่าง ๆ ในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แต่ไม่มีงบสนับสนุนด้านการพัฒนาขีดความสามารถคนทำงานที่ต้องอาศัยความรู้ ทักษะความชำนาญที่มากขึ้น

ทำให้การดำเนินกิจกรรมของภาคประชาสังคมไม่มีเสถียรภาพในการขับเคลื่อนงาน ให้เกิดประสิทธิภาพ และประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน ชุมชน สามารถสร้างผลกระทบในเชิงบวกต่อสังคมอย่างยั่งยืน

ดังนั้นเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาเหล่านี้ในเชิงระบบ จึงจำเป็นที่จะต้องผลักดันให้มียุทธศาสตร์ สนับสนุนและสร้างความเข้มแข็งให้กับภาคประชาสังคมอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะการศึกษาถึงความเป็นไปได้ เกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานของภาคประชาสังคมในรูปแบบต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด เช่น การให้สิทธิประโยชน์ในการยกเว้นภาษีเงินได้หรือลดหย่อนภาษีอากรแก่องค์กรภาคประชาสังคม ตามกฎหมายเหมือนในต่างประเทศ การเพิ่มสิทธิลดหย่อนแก่ผู้บริจาคแก่องค์กรภาคประชาสังคม มีการจัดสรร งบประมาณหรือจัดตั้งกองทุนสนับสนุนคนทำงานภาคประชาสังคมอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง โดยการกำหนด เงินจากกองทุนที่มีอยู่แล้วต่อการจัดสรรให้เป็นงบประมาณประจำปีของคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนา องค์กรภาคประชาสังคม, เงินรายได้จากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลงวดพิเศษ, การกำหนดสัดส่วน งบประมาณของหน่วยงานรัฐสำหรับสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรภาคประชาสังคมโดยเฉพาะ (Earmark) โดยพิจารณาให้เป็นไปตาม พ.ร.บ.วินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑

กลยุทธ์ที่ ๒.๒: การบ่มเพาะและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมสู่การเป็นกลุ่มกิจการเพื่อ สังคมหรือกลุ่มวิสาหกิจเพื่อสังคม

การส่งเสริมศักยภาพองค์กรภาคประชาสังคมในการดำเนินงานวิสาหกิจเพื่อสังคม จะช่วยให้ เกิดขับเคลื่อนงานพัฒนาสังคมตามเป้าหมายขององค์กรบนฐานของการพึ่งพาตนเอง เพราะการส่งเสริม และพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมในฐานะของผู้ประกอบกิจการเพื่อสังคมให้เติบโตและเข้มแข็ง ย่อมจะส่งผลดี ต่อการลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมทางสังคมเมื่อเปรียบเทียบกับภาครัฐและภาคธุรกิจ ซึ่งทั้งสองภาคส่วนถือว่ยังไม่ใช่คำตอบทั้งหมดยของการดำเนินการพัฒนาสังคมให้เกิดความยั่งยืน บทบาท ขององค์กรภาคประชาสังคมจึงเป็นคำตอบของความยั่งยืนและส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม

แนวคิดเรื่องวิสาหกิจเพื่อสังคมถือเป็นกลไกสำคัญที่จะผลักดันและยกระดับคุณภาพชีวิต และความเข้มแข็งของสังคมไปสู่สังคมที่อยู่ดีมีสุข การพัฒนากลุ่มกิจการเพื่อสังคมหรือวิสาหกิจเพื่อสังคม ให้เติบโตและเข้มแข็ง นอกจากจะส่งผลดีต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศแล้ว ยังส่งผล ด้านสวัสดิการสังคม การอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปพร้อมกัน ช่วยสร้างภูมิคุ้มกันให้กับ ระบบเศรษฐกิจภายในประเทศให้เข้มแข็ง ยังช่วยส่งเสริมจัดการกลไกที่ไม่เป็นธรรมจากการพัฒนาเศรษฐกิจ ที่กระจุกตัว ช่วยสร้างให้เกิดคนรุ่นใหม่ที่น่าสนใจทำประโยชน์แก่สังคม เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อสังคมแทน การทำงานในฐานะลูกจ้างในภาคเอกชน เป็นการพัฒนาอาชีพใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ให้กับประเทศ

แต่การพัฒนากิจการเพื่อสังคมหรือวิสาหกิจเพื่อสังคม ให้ประสบความสำเร็จได้จะต้องอาศัย ระยะเวลา ไม่ต่างจากการบ่มเพาะของธุรกิจใหม่ และต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่มีความเกี่ยวข้อง ทั้งรัฐบาลและภาคเอกชน รวมถึงการให้องค์กรภาคประชาสังคมที่พัฒนาเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมได้สำเร็จแล้ว เข้ามาเป็นพี่เลี้ยงแนะนำทักษะด้านประกอบการ การเงินการบัญชี และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจ

๒) เป้าหมายระดับแผนงานที่ ๒

๒.๑) องค์กรภาคประชาสังคมที่ไม่เคยได้รับทุนสนับสนุน ได้รับการพัฒนาศักยภาพ และมีขีดความสามารถเพิ่มขึ้นในการได้รับการจัดสรรทรัพยากร

๒.๒) องค์กรภาคประชาสังคมได้รับการสนับสนุนทรัพยากรหลายรูปแบบ จากหลายภาคส่วน

๒.๓) เกิดการระดมทุนร่วมจากภาคเอกชน เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาในสังคม

๒.๔) เกิดกองทุนกลางที่เกิดจากการระดมทุนแบบ Crowd Funding เพื่อสนับสนุน การทำงานองค์กรภาคประชาสังคมในเชิงประเด็นต่าง ๆ

๒.๕) องค์กรภาคประชาสังคมได้รับการบ่มเพาะและยกระดับสู่การเป็นกลุ่มกิจการเพื่อสังคม

หรือกลุ่มวิสาหกิจเพื่อสังคม ที่มีทักษะ ความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาโมเดลทางธุรกิจประเภทวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise. Business model) เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ ในการริเริ่มก่อตั้งองค์กรเพื่อดำเนินงานในอนาคต โดยมีภาคธุรกิจร่วมสนับสนุนทรัพยากร และพัฒนาเป็นเครือข่ายการดำเนินงานทางธุรกิจร่วมกัน

๒.๖) ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒

๓) ตัวชี้วัดระดับและค่าเป้าหมายตามแผนงานที่ ๒

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายตามปีงบประมาณ				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๓.๑) จำนวน MOU ที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งแผนปฏิบัติการ ในการสนับสนุนทรัพยากร	-	๑ MOU	แผนการทำงาน	แผนการทำงาน (ต่อเนื่อง)	แผนการทำงาน (ต่อเนื่อง)
๓.๒) จำนวนองค์กรภาคประชาสังคม ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ และมีขีดความสามารถเพิ่มขึ้น	-	๕๐ แห่ง	๕๐ แห่ง	๕๐ แห่ง	๕๐ แห่ง
๓.๓) จำนวนองค์กร ภาคประชาสังคม ๑๐๐ แห่ง ได้รับการสนับสนุน	-	๒๕ แห่ง	๒๕ แห่ง	๒๕ แห่ง	๒๕ แห่ง
๓.๔) จำนวนเงินกองทุนกลาง สำหรับสนับสนุนการทำงาน องค์กรภาคประชาสังคม ในเชิงประเด็นต่าง ๆ ที่เกิดจากการระดมทุนแบบ Crowd Funding	-	-	-	-	๑ กองทุน
๓.๕) จำนวนองค์กรภาคธุรกิจ เข้ามาสนับสนุน ลงทุนร่วมเพื่อ สนับสนุนการทำงานขององค์กร ภาคประชาสังคม	-	๑ แห่ง	๑ แห่ง	๑ แห่ง	๒ แห่ง
๓.๖) จำนวนผลการศึกษาถึง ความเป็นไปได้เกี่ยวกับ การสนับสนุนงบประมาณ การทำงานของภาคประชาสังคม ในรูปแบบต่าง ๆ ผ่านมาตรการ ทางกฎหมายกำหนด	-	-	๑ เรื่อง	-	๑ เรื่อง
๓.๗) จำนวนองค์กร ภาคประชาสังคมที่เข้าถึง ทรัพยากรจากกองทุนต่าง ๆ ในหน่วยงานภาครัฐ	-	๑๐ แห่ง	๑๐ แห่ง	๑๐ แห่ง	๑๐ แห่ง

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายตามปีงบประมาณ				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๓.๘) จำนวนองค์กรภาคประชาสังคมที่ได้รับการบ่มเพาะและยกระดับเป็นกลุ่มกิจการเพื่อสังคมหรือกลุ่มวิสาหกิจเพื่อสังคมอย่างน้อย ๑๐ แห่ง	-	๒ แห่ง	๒ แห่ง	๓ แห่ง	๓ แห่ง
๓.๙) มีผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒	๑ เรื่อง		๑ เรื่อง		
๓.๑๐) จำนวนภาคธุรกิจเข้ามาสนับสนุนองค์กรภาคประชาสังคมในการยกระดับเป็นกลุ่มกิจการเพื่อสังคมหรือวิสาหกิจเพื่อสังคม	๑ แห่ง	๑ แห่ง	๑ แห่ง	๑ แห่ง	๒ แห่ง

๔) กิจกรรมที่ต้องดำเนินการตามแผนงานที่ ๒ รวมงบประมาณ ๑๓.๙ ล้านบาท

โครงการ	ตัวชี้วัดระดับโครงการ	เป้าหมาย / งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงานรับผิดชอบ หลัก / รอง
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
กลยุทธ์ที่ ๒.๑: การส่งเสริมให้องค์กรภาคประชาสังคมเข้าถึงทรัพยากร ๙.๙ ล้านบาท							
๑) โครงการสำรวจแหล่งทุน และงบประมาณ การทำงานของภาครัฐ เพื่อสนับสนุนงาน พัฒนาขององค์กรภาคประชาสังคม และสร้าง ความร่วมมือเพื่อการระดมทรัพยากรอย่างมี ประสิทธิภาพ	- จำนวน MOU ที่เกิดขึ้น พร้อมทั้ง แผนปฏิบัติการในการสนับสนุนทรัพยากร	-	๑ MOU	แผนการ ทำงาน	แผนการ ทำงาน (ต่อเนื่อง)	แผนการ ทำงาน (ต่อเนื่อง)	หลัก : พอช. , สสส., รอง : พม. , กรมส่งเสริมการ ปกครองท้องถิ่น, กรมการปกครอง, กรมการพัฒนาชุมชน, กรมส่งเสริมคุณภาพ สิ่งแวดล้อม, ตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย, สภาหอการค้า แห่งประเทศไทย, สภาอุตสาหกรรม แห่งประเทศไทย , เครือข่ายนักธุรกิจ เพื่อสังคม
		-	๐.๒ ล้านบาท	๐.๒ ล้านบาท	๐.๒ ล้านบาท	๐.๔ ล้านบาท	
	- จำนวนภาคธุรกิจเข้ามาสนับสนุน ในการลงทุนทรัพยากรทำงานร่วมกับองค์กร ภาคประชาสังคม	-	๑ แห่ง	๑ แห่ง	๑ แห่ง	๒ แห่ง	
		-	-	-	-	-	
	- จำนวนผลการศึกษาถึงความเป็นไปได้ เกี่ยวกับการสนับสนุนงบประมาณการ ทำงานของภาคประชาสังคมในรูปแบบต่าง ๆ ผ่านมาตรการทางกฎหมายกำหนด	-	๑ เรื่อง		๑ เรื่อง		
		-	๐.๒ ล้านบาท		๐.๒ ล้านบาท		
๒) โครงการระดมทุนผ่านการนำระบบ เทคโนโลยี หรือแนวทางการสื่อสารแบบใหม่ มาใช้ (Crowd Funding)	- จำนวนเงินกองทุนกลางสำหรับสนับสนุน การทำงานองค์กรภาคประชาสังคมในเชิง ประเด็นต่าง ๆ ที่เกิดจากการระดมทุนแบบ Crowd Funding และมีภาคประชาสังคม เข้าถึงการจัดสรรทรัพยากรผ่านกองทุนนี้	๒๐ องค์กร		๒๐ องค์กร	๒๐ องค์กร	๔๐ องค์กร	
		๐.๒ ล้านบาท		๐.๑ ล้านบาท	๐.๑ ล้านบาท	๐.๑ ล้านบาท	
๓) โครงการพัฒนาขีดความสามารถองค์กร ภาคประชาสังคม ในการใช้ประโยชน์ จากทรัพยากรภาครัฐ	- จำนวนองค์กรภาคประชาสังคม ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ และมีขีดความสามารถเพิ่มขึ้น	๓๐ แห่ง		๓๐ แห่ง	๔๕ แห่ง	๔๕ แห่ง	
		๑.๕ ล้านบาท		๑.๕ ล้านบาท	๒.๒๕ ล้านบาท	๒.๒๕ ล้านบาท	

โครงการ	ตัวชี้วัดระดับโครงการ	เป้าหมาย / งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงานรับผิดชอบหลัก / รอง
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
๔) โครงการประสานการทำงานกับกองทุนต่าง ๆ ในหน่วยงานภาครัฐ เพื่อร่วมสนับสนุนการทำงาน	- จำนวนองค์กรภาคประชาสังคมที่เข้าถึงทรัพยากร	๑๐ แห่ง		๑๐ แห่ง	๑๐ แห่ง	๑๐ แห่ง	
		๐.๒ ล้านบาท		๐.๑ ล้านบาท	๐.๑ ล้านบาท	๐.๑ ล้านบาท	
กลยุทธ์ที่ ๒.๒: การบ่มเพาะและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมสู่การเป็นกลุ่มกิจการเพื่อสังคมหรือกลุ่มวิสาหกิจเพื่อสังคม ๔ ล้านบาท							
๑) โครงการบ่มเพาะ พัฒนา และยกระดับองค์กรภาคประชาสังคมให้เป็นกลุ่มกิจการเพื่อสังคมหรือกลุ่มวิสาหกิจเพื่อสังคม สู่การพึ่งตนเองทางการเงินอย่างยั่งยืน	- จำนวนองค์กรภาคประชาสังคมที่ได้รับการบ่มเพาะ และยกระดับเป็นกลุ่มกิจการเพื่อสังคมหรือกลุ่มวิสาหกิจเพื่อสังคม จำนวน ๑๐ แห่ง	๔ แห่ง		๒ แห่ง	๒ แห่ง	๒ แห่ง	หลัก : สสส. รอง : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม (สวส.) } ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย , สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ ,พม.
		๑.๐ ล้านบาท		๐.๕ ล้านบาท	๐.๕ ล้านบาท	๐.๕ ล้านบาท	
๒) โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาแนวทางการส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒	- มีผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒	๒ ชิ้นงาน		๑ ชิ้นงาน	๑ ชิ้นงาน	๑ ชิ้นงาน	หลัก : สกสว. รอง : สวส., สสส.
		๐.๔ ล้านบาท		๐.๒ ล้านบาท	๐.๒ ล้านบาท	๐.๒ ล้านบาท	
๓) โครงการประสานความร่วมมือกับองค์กรภาคธุรกิจและภาคประชาสังคมที่พัฒนาเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมแล้ว เพื่อการสนับสนุนทักษะด้านประกอบการ การเงินการบัญชี และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจ	- จำนวนภาคธุรกิจเข้ามาสนับสนุนองค์กรภาคประชาสังคมในการยกระดับเป็นกลุ่มกิจการเพื่อสังคมหรือวิสาหกิจเพื่อสังคม	๒ แห่ง		๑ แห่ง	๑ แห่ง	๑ แห่ง	หลัก : สสส. รอง : สวส พม., ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ,เครือข่ายนักธุรกิจเพื่อสังคม
		๐.๒ ล้านบาท		๐.๑ ล้านบาท	๐.๑ ล้านบาท	๐.๑ ล้านบาท	

๕) โครงการสำคัญตามแผนงานที่ ๒

๕.๑) โครงการสำรวจแหล่งทุน และงบประมาณการทำงานของภาครัฐ เพื่อสนับสนุนงานพัฒนาขององค์กรภาคประชาสังคม และสร้างความร่วมมือเพื่อการระดมทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๒) โครงการระดมทุนผ่านการนำระบบเทคโนโลยี หรือแนวทางการสื่อสารแบบใหม่มาใช้ (Crowd Funding)

๕.๓) โครงการพัฒนาขีดความสามารถองค์กรภาคประชาสังคม ในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรภาครัฐ

๕.๔) โครงการประสานการทำงานกับกองทุนต่าง ๆ ในหน่วยงานภาครัฐ เพื่อร่วมสนับสนุนการทำงาน

๕.๕) โครงการบ่มเพาะ พัฒนา และยกระดับองค์กรภาคประชาสังคมให้เป็นกลุ่มกิจการเพื่อสังคม หรือกลุ่มวิสาหกิจเพื่อสังคม ส่งเสริมพึ่งตนเองทางการเงินอย่างยั่งยืน

๕.๖) โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนา แนวทางการส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคม ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒

๕.๗) โครงการประสานความร่วมมือกับองค์กรภาครัฐกิจและภาคประชาสังคมที่พัฒนาเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมแล้ว เพื่อการสนับสนุนทักษะด้านประกอบการ การเงินการบัญชี และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจ

๖) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำแผนปฏิบัติการตามแผนงานที่ ๒ ไปดำเนินการ

๖.๑) สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.)

๖.๒) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๖.๓) กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

๖.๔) กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

๖.๕) กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

๖.๖) กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๖.๗) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

๖.๘) สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ

๖.๙) สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

๖.๑๐) สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

๖.๑๑) สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม (สวส.)

๖.๑๒) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

๖.๑๓) เครือข่ายนักธุรกิจเพื่อสังคม

๖.๑๔) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)

๔.๓.๓ แผนงานที่ ๓ : การเสริมศักยภาพการทำงานองค์กรภาคประชาสังคมให้มีสมรรถนะในการทำงานเพื่อตอบสนองต่อปัญหาสังคมที่ซับซ้อน

๑) แนวทางการดำเนินงาน

ปัจจุบันงานด้านพัฒนาสังคมมีความซับซ้อนมากกว่าในอดีต ทำให้หน่วยงานของรัฐไม่สามารถดำเนินการสนองต่อสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชากรกลุ่มต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและทันต่อสถานการณ์ ดังนั้นการเสริมศักยภาพการทำงานของภาคประชาสังคม โดยสนับสนุนให้เข้าร่วมเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนาของรัฐในทุกระดับ มีการสร้างเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพแก่ภาคประชาสังคมอย่างต่อเนื่องและมีอิสระ โดยอาศัยการเรียนรู้ การคิด การทำงานร่วมกัน ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้การสนับสนุนและเปิดโอกาสให้องค์กรภาคประชาสังคมได้เติบโต ตลอดจนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมระดับจังหวัดให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อปัญหาได้ทันทั่วทั้งอาทิ ระบบฐานข้อมูล การติดต่อสื่อสาร การขยายเครือข่าย การระดมทุน

การเสริมศักยภาพการทำงานของภาคประชาสังคมจึงมีไข่มุกสร้างให้ภาคประชาสังคมเติบโตเข้มแข็งโดยปฏิเสธภาครัฐ หากแต่เป็นการเสริมสร้างให้ภาคประชาสังคมได้มีบทบาทสำคัญในการจัดการวิถีชีวิตของตนเอง ทั้งด้วยการร่วมกันภายในชุมชน และมีส่วนร่วมกับภาครัฐในการจัดบริการสาธารณะเพื่อการพัฒนาชุมชน ภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายให้เป็นไปในแนวทางที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง

ดังนั้นจำเป็นต้องสนับสนุนให้ท้องถิ่นสนับสนุนให้ภาคประชาสังคม เข้ามาร่วมทำงานเป็นเครือข่าย แต่ท้องถิ่นก็ยังขาดมาตรการทางกฎหมาย ขาดความเป็นอิสระทางการคลังในการส่งเสริมศักยภาพขององค์กรภาคประชาสังคม ที่จะมีส่วนช่วยให้การถ่ายโอนภารกิจให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งในอนาคตท้องถิ่นไม่ควรเน้นเฉพาะในเรื่องการดำเนินกิจการบริการสาธารณะเท่านั้น แต่ควรมีบทบาทในการดำเนินกิจการในประเด็นอื่น เช่น การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน การสร้างงาน การช่วยเหลือคนยากจน ที่องค์กรภาคประชาสังคมได้ดำเนินการอยู่แล้ว เป็นต้น

ภายใต้แผนงานที่ ๓ มีการกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานไว้ ๒ กลยุทธ์ดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ที่ ๓.๑: พัฒนาศักยภาพองค์กรภาคประชาสังคมระดับจังหวัดให้มีความสามารถในการทำงาน

การพัฒนาศักยภาพกลไกภาคประชาสังคมระดับจังหวัดให้มีความสามารถในการทำงานจะนำไปสู่การรับมือกับปัญหาจังหวัดที่เกี่ยวข้องกับการข้ามพื้นที่ ข้ามพรมแดน ข้ามประเด็น รวมถึงการหนุนเสริมองค์กรภาคประชาสังคมในจังหวัดที่มาร่วมตัวกันให้เกิดความเข้มแข็งขึ้นในการทำงาน ทั้งการมีความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญในงาน การเข้าถึงทรัพยากรที่มีอยู่ ตลอดจนการบริหารงานที่จะนำไปสู่ความยั่งยืนในอนาคต

องค์กรภาคประชาสังคมระดับจังหวัดจึงเป็นพื้นที่ของการกระตุ้น จุดประกายความคิด ชี้นำ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยกัน อันจะนำไปสู่การสร้างการยอมรับจากหน่วยงานภาครัฐมากขึ้น ส่งผลกระทบทางบวกต่อการขับเคลื่อนงานขององค์กรภาคประชาสังคมในพื้นที่ เพราะรัฐก็มีข้อจำกัดในการจัดการหรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น จากเดิมที่รัฐเป็นตัวกระทำที่ค่อนข้างผูกขาดมาสู่กลุ่มองค์กรภาคประชาสังคมเป็นตัวกระทำแทน

จึงถือได้ว่าองค์กรภาคประชาสังคมระดับจังหวัดจึงเป็นส่วนสำคัญในการเป็นพื้นที่เชื่อมต่อเชื่อมโยงการทำงานของภาครัฐ เอกชน กับภาคประชาชน ระหว่างงานนโยบายกับงานพื้นที่ ระหว่างงานภาพรวมปัญหาจังหวัดกับงานเชิงประเด็นของแต่ละกลุ่มเป้าหมายในจังหวัด อันจะนำไปสู่การสร้างสังคมสุขภาวะที่ประชากรแต่ละกลุ่มเข้าถึงการมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

กลยุทธ์ที่ ๓.๒: พัฒนาโมเดลต้นแบบองค์กรภาคประชาสังคมระดับจังหวัดเพื่อสร้างความร่วมมือในการทำงานร่วมระหว่างภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม

การสร้างให้เกิดการยอมรับจากสังคมต่อความสำคัญของบทบาทภาคประชาสังคมเป็นสิ่งสำคัญ เพราะยอมสะท้อนถึงวิถีคิดเรื่องการปรับสมดุลในโครงสร้างเชิงอำนาจระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน เพราะการปกครองที่ควรวมอำนาจทั้งหมดไว้ที่ส่วนกลาง ไม่สามารถที่จะรองรับความสลับซับซ้อนของสังคม ที่นับวันจะทวีสูงขึ้นได้ การกระจายอำนาจการปกครองจะช่วยเปิดพื้นที่ให้กับกลุ่มผลประโยชน์ที่หลากหลายมากขึ้น อีกทั้งเป็นวิธีหนึ่งที่จะลดอิทธิพลของกลุ่มพลังทางการเมือง

หัวใจของการกระจายอำนาจ คือ การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดสิ่งที่กระทบเขาโดยตรงมากที่สุด ในแต่ละพื้นที่ แต่ละจังหวัด แต่ละภาค ความต้องการในการแก้ปัญหาอาจจะเหมือนกัน และอาจจะต่างกัน การกำหนดนโยบายหรือแผนงานต่าง ๆ จึงควรให้ประชาชนในแต่ละพื้นที่มีส่วนร่วมในการออกแบบแผนแม่บทของตนเอง โดยรัฐเป็นเพียงผู้ให้ความรู้ ให้ข้อมูล ให้การสนับสนุนงบประมาณ และสนองความต้องการอื่น ๆ ตามความจำเป็นเท่านั้น

การกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นนอกจากจะเพิ่มความคล่องตัวในการตอบสนองความต้องการของประชาชนแล้ว ยังจะเป็นการช่วยลดภาระให้กับรัฐบาลส่วนกลาง ที่สำคัญเมื่อกระบวนการการกระจายออกจากส่วนกลาง พลเมืองจะมีความตื่นตัว สนใจ และพร้อมที่จะมีส่วนร่วมมากขึ้น เป็นการบ่มเพาะประชาธิปไตยให้ก้าวหน้าและอยู่ยืนยาวในสังคม

๒) เป้าหมายระดับแผนงานที่ ๓

๒.๑) ผู้นำและบุคลากรขององค์กรภาคประชาสังคม ตระหนักถึงความสำคัญของการทำงาน เชื่อมร้อยเป็นเครือข่ายระหว่างภาคประชาสังคม ภาครัฐและเอกชน มีสมรรถนะในการคิดเชิงระบบ และมีความสามารถในการออกแบบเป้าหมาย, ยุทธศาสตร์และกิจกรรมการเคลื่อนไหวให้เกิดพลัง ในการเปลี่ยนแปลงสังคม

๒.๒) เกิดเครือข่ายและกลไกการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมในแต่ละจังหวัด ที่มีความเข้มแข็ง เป็นเอกภาพ และสามารถสนับสนุนการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมด้วยกันได้ เพื่อขับเคลื่อนการทำงานได้อย่างเป็นรูปธรรม

๒.๓) องค์กรภาคประชาสังคมเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาในกลไกในระดับต่าง ๆ

๒.๔) มีสถาบันวิชาการที่เข้ามาสนับสนุนการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคม

๒.๕) องค์กรภาคประชาสังคมมีแผนงานพัฒนาศักยภาพองค์กรให้เข้มแข็ง ซึ่งเป็นผลมาจากการประเมินขีดความสามารถตนเองในการทำงาน

๒.๖) เกิดโมเดลองค์กรภาคประชาสังคมระดับจังหวัด ที่ทำงานร่วมกับภาครัฐทุกระดับ และภาคเอกชน ซึ่งมีบทบาทในการพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างยั่งยืน

๒.๗) แผนพัฒนาจังหวัดมีการระบุภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรภาคประชาสังคม เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาสังคมในระดับจังหวัด

๒.๘) แผนพัฒนาระดับอำเภอและตำบล มีการระบุภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการดำเนินงาน ขององค์กรภาคประชาสังคม เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาสังคมในพื้นที่ ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๓) ตัวชี้วัดระดับและค่าเป้าหมายตามแผนงานที่ ๓

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายตามปีงบประมาณ				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๓.๑) จำนวนผู้นำองค์กรและบุคลากรในองค์กรภาคประชาสังคมที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ โดยเฉพาะการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในด้านระบบฐานข้อมูล การติดต่อสื่อสาร การขยายเครือข่าย และการระดมทุน	๑๐๐		๑๐๐	๑๐๐	๒๐๐
๓.๒) จำนวนเครือข่ายภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐ และภาคเอกชน	๑๐๐		๑๐๐	๑๐๐	๒๐๐
๓.๓) เกิดเกณฑ์สมรรถนะขั้นพื้นฐานขององค์กรภาคประชาสังคมสำหรับการประเมินตนเอง	-	มีเกณฑ์สมรรถนะขั้นพื้นฐาน	-	-	-
๓.๔) จำนวนองค์กรภาคประชาสังคมที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ทั้งขีดความสามารถ ธรรมาภิบาล และความโปร่งใส และนำผลที่ได้ไปใช้วางแผนงานในการพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมให้เข้มแข็งต่อไป	-	๒๕ แห่ง	๒๕ แห่ง	๒๕ แห่ง	๒๕ แห่ง
๓.๕) จำนวนกลไกการทำงานของภาคีเครือข่าย ที่ขับเคลื่อนการทำงานได้อย่างเป็นรูปธรรม	๑ กลไกการทำงาน		๑ กลไกการทำงาน	๑ กลไกการทำงาน	๒ กลไกการทำงาน
๓.๖) จำนวนสถาบันวิชาการที่เข้ามาสนับสนุนการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคม	๕ แห่ง		๕ แห่ง	๕ แห่ง	๑๐ แห่ง
๓.๗) จำนวนโมเดลต้นแบบองค์กรภาคประชาสังคมระดับจังหวัดที่มีผลงานเด่นเป็นที่ประจักษ์ ซึ่งทำงานประสานความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชนเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาสังคม	๕ โมเดล		๕ โมเดล	๕ โมเดล	๑๐ โมเดล
๓.๘) จำนวนแผนพัฒนาจังหวัด มีการระบุภารกิจที่เกี่ยวข้องกับ	๑๐ จังหวัด		๑๐ จังหวัด	๑๐ จังหวัด	๑๐ จังหวัด

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายตามปีงบประมาณ				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
การสนับสนุน การดำเนินงาน ขององค์กรภาคประชาสังคม เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาสังคม ในระดับจังหวัด					
๓.๙) จำนวนแผนพัฒนาระดับ อำเภอและตำบล มีการระบุ ภารกิจที่เกี่ยวข้อง กับการสนับสนุนการดำเนินงาน ขององค์กรภาคประชาสังคม เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาสังคมในพื้นที่ ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการ พัฒนาที่ยั่งยืน	๒๕ อำเภอหรือตำบล	๒๕ อำเภอหรือ ตำบล	๒๕ อำเภอหรือ ตำบล	๒๕ อำเภอหรือ ตำบล	๒๕ อำเภอหรือ ตำบล

๔) กิจกรรมที่ต้องดำเนินการตามแผนงานที่ ๓ รวมงบประมาณ ๒๗.๕ ล้านบาท

โครงการ	ตัวชี้วัดระดับโครงการ	เป้าหมาย / งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงานรับผิดชอบ หลัก / รอง
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
กลยุทธ์ที่ ๓.๑: พัฒนาศักยภาพองค์กรภาคประชาสังคมระดับจังหวัดให้มีขีดความสามารถในการทำงาน ๑๗.๕ ล้านบาท							
๑) โครงการเสริมสร้างศักยภาพองค์กรภาคประชาสังคมระดับจังหวัดให้มีขีดความสามารถในการทำงานและสร้างคนรุ่นใหม่เข้าสู่การทำงานพัฒนาสังคม	- จำนวนผู้นำองค์กรและบุคลากรในองค์กรภาคประชาสังคมที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ โดยเฉพาะการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในด้านระบบฐานข้อมูล การติดต่อสื่อสาร การขยายเครือข่าย และการระดมทุน	๑๐๐ คน		๑๐๐ คน	๑๐๐ คน	๒๐๐ คน	หลัก : สสส. รอง : พม.,พอช., เครือข่ายภาคประชาสังคม
		๒.๐ ล้านบาท		๒.๐ ล้านบาท	๒.๐ ล้านบาท	๔.๐ ล้านบาท	
	- จำนวนเครือข่ายที่ภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐ และภาคเอกชน	๑๐๐ องค์กร		๑๐๐ องค์กร	๑๐๐ องค์กร	๒๐๐ องค์กร	
		๐.๕ ล้านบาท		๐.๕ ล้านบาท	๐.๕ ล้านบาท	๑.๐ ล้านบาท	
๒) โครงการพัฒนาเกณฑ์และกลไกในการประเมินสมรรถนะขั้นพื้นฐานการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคม ที่เป็นหุ้นส่วนรัฐในการพัฒนาประเทศ	- ผลการศึกษาเกณฑ์สมรรถนะขั้นพื้นฐานขององค์กรภาคประชาสังคมสำหรับการประเมินตนเอง	-	๑ เกณฑ์	-	-	-	หลัก : สสส. รอง : สกสว., พอช., พม.
		-	๑.๐ ล้านบาท	-	-	-	
๓) โครงการส่งเสริมให้ภาคประชาสังคมเข้ารับการประเมินสมรรถนะขั้นพื้นฐาน และพัฒนาศักยภาพองค์กรภาคประชาสังคมให้เข้มแข็งขึ้น	- จำนวนองค์กรภาคประชาสังคมที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ทั้งขีดความสามารถ ธรรมชาติ และความโปร่งใส และนำผลที่ได้ไปใช้วางแผนงานในการพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมให้เข้มแข็งต่อไป	-	๒๕ แห่ง	๒๕ แห่ง	๒๕ แห่ง	๒๕ แห่ง	หลัก : สสส. รอง : เครือข่าย ภาคประชาสังคม
		-	๐.๔ ล้านบาท	๐.๒ ล้านบาท	๐.๒ ล้านบาท	๐.๒ ล้านบาท	

โครงการ	ตัวชี้วัดระดับโครงการ	เป้าหมาย / งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงานรับผิดชอบหลัก / รอง
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
๔) โครงการพัฒนากลไกการทำงานของภาคีเครือข่ายองค์กรภาคประชาสังคม และสุขภาวะคนทำงาน เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการทำงานได้อย่างเป็นรูปธรรม ในการทำให้เป้าหมายพัฒนาที่ยั่งยืนที่ยังประสบปัญหาได้รับการแก้ไข	- เกิดการพัฒนากลไกการทำงานของภาคีเครือข่าย ให้สามารถขับเคลื่อนการทำงานได้อย่างเป็นรูปธรรม	๕ เรื่องที่ประสบปัญหาได้รับการแก้ไขผ่านการทำงานร่วมกัน (ปีละ ๑ เรื่อง)				หลัก : สสส. รอง : พม.พอช. เครือข่ายภาคประชาสังคม	
		๐.๕ ล้านบาท	๐.๕ ล้านบาท	๐.๕ ล้านบาท	๑.๐ ล้านบาท		
๕) โครงการพัฒนาความร่วมมือกับสถาบันวิชาการในพื้นที่ เพื่อร่วมสนับสนุนการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมในพื้นที่ ให้สามารถทำงานได้อย่างเข้มแข็งขึ้น	เกิดความร่วมมือในการสนับสนุนการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคม เพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนระหว่างสถาบันวิชาการที่เป็นความร่วมมือกับ คสป.	๑ เรื่อง	๑ เรื่อง	๑ เรื่อง	๒ เรื่อง	หลัก : พม. รอง : สถาบันวิชาการที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค	
		๐.๑ ล้านบาท	๐.๑ ล้านบาท	๐.๑ ล้านบาท	๐.๒ ล้านบาท		
กลยุทธ์ที่ ๓.๒: พัฒนาโมเดลต้นแบบองค์กรภาคประชาสังคมระดับจังหวัดเพื่อสร้างความร่วมมือในการทำงานร่วมระหว่างภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม ๑๐.๐ ล้านบาท							
๑) โครงการพัฒนาโมเดลต้นแบบองค์กรภาคประชาสังคมระดับจังหวัด ที่มีผลงานเด่น เป็นที่ประจักษ์ในการสานความร่วมมือการทำงานระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม	- จำนวนโมเดลต้นแบบองค์กรภาคประชาสังคมระดับจังหวัดที่มีผลงานเด่นเป็นที่ประจักษ์ซึ่งทำงานประสานความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชนเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาสังคม ผ่านการนำข้อมูลใน TPMA ของสภาพัฒน์ฯ และ THAIQM ของกรมการปกครอง มาใช้ในการดำเนินงาน และสามารถยกระดับไปสู่การขยายผลในพื้นที่อื่นๆ ได้	๕ โมเดล	๕ โมเดล	๕ โมเดล	๑๐ โมเดล	หลัก : พอช. , สสส. รอง : พม.กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, กรมการปกครอง, กรมการพัฒนาชุมชน, กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม , สกสว., คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ (กรอ), เครือข่ายภาคประชาสังคม	
		๐.๕ ล้านบาท	๐.๕ ล้านบาท	๐.๕ ล้านบาท	๑.๐ ล้านบาท		

โครงการ	ตัวชี้วัดระดับโครงการ	เป้าหมาย / งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงานรับผิดชอบ หลัก / รอง
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
๒) โครงการสานพลังความร่วมมือกับคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) เพื่อร่วมผลักดันให้เกิดการร่วมแก้ไขปัญหาสังคมในระดับจังหวัด	- แผนพัฒนาจังหวัดมีการระบุภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรภาคประชาสังคม เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาสังคมในระดับจังหวัด ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	-	๑๐ จังหวัด	๑๐ จังหวัด	๑๐ จังหวัด	๑๐ จังหวัด	หลัก : สำนักงาน ปลัดกระทรวงมหาดไทย รอง : สสส. , พอช
		-	๑.๐ ล้านบาท	๑.๐ ล้านบาท	๑.๐ ล้านบาท	๒.๐ ล้านบาท	
๓) โครงการสานพลังความร่วมมือกับคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) และระดับตำบล เพื่อร่วมผลักดันให้เกิดการร่วมแก้ไขปัญหาสังคม	- แผนพัฒนาระดับอำเภอและตำบล มีการระบุภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการดำเนินงาน ขององค์กรภาคประชาสังคม เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาสังคมในพื้นที่ ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	๒๕ อำเภอหรือตำบล		๒๕ อำเภอหรือตำบล	๒๕ อำเภอหรือตำบล	๒๕ อำเภอหรือตำบล	
		๑.๐ ล้านบาท		๐.๕ ล้านบาท	๐.๕ ล้านบาท	๐.๕ ล้านบาท	

๕) โครงการสำคัญตามแผนงานที่ ๓

๕.๑) โครงการเสริมสร้างศักยภาพองค์กรภาคประชาสังคมระดับจังหวัด ให้มีขีดความสามารถในการทำงานและสร้างคนรุ่นใหม่เข้าสู่การทำงานพัฒนาสังคม

๕.๒) โครงการพัฒนาเกณฑ์และกลไกในการประเมินสมรรถนะขั้นพื้นฐานการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคม ที่เป็นหุ้นส่วนรัฐในการพัฒนาประเทศ

๕.๓) โครงการส่งเสริมให้ภาคประชาสังคมเข้ารับการประเมินสมรรถนะขั้นพื้นฐาน และพัฒนาศักยภาพองค์กรภาคประชาสังคมให้เข้มแข็งขึ้น

๕.๔) โครงการพัฒนากลไกการทำงานของภาคีเครือข่ายองค์กรภาคประชาสังคม และสุขภาวะคนทำงาน เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการทำงานได้อย่างเป็นรูปธรรมในการทำให้เป้าหมายพัฒนาที่ยั่งยืนที่ยังประสบปัญหาได้รับการแก้ไข

๕.๕) โครงการพัฒนาความร่วมมือกับสถาบันวิชาการในพื้นที่ เพื่อร่วมสนับสนุนการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมในพื้นที่ ให้สามารถทำงานได้อย่างเข้มแข็งขึ้น

๕.๖) โครงการพัฒนาโมเดลต้นแบบองค์กรภาคประชาสังคมระดับจังหวัด ที่มีผลงานเด่นเป็นที่ประจักษ์ในการสานความร่วมมือการทำงานระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

๕.๗) โครงการสานพลังความร่วมมือกับคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) เพื่อร่วมผลักดันให้เกิดการร่วมแก้ไขปัญหาดังกล่าวในระดับจังหวัด

๕.๘) โครงการสานพลังความร่วมมือกับคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) และระดับตำบล เพื่อร่วมผลักดันให้เกิดการร่วมแก้ไขปัญหาดังกล่าว

๖) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำแผนปฏิบัติการตามแผนงานที่ ๓ ไปดำเนินการ

๖.๑) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๖.๒) สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

๖.๓) กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

๖.๔) กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

๖.๕) กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

๖.๖) กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๖.๗) สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.)

๖.๘) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

๖.๙) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)

๖.๑๐) คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ (กรอ.)

๖.๑๑) เครือข่ายภาคประชาสังคม

๖.๑๒) สถาบันวิชาการที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค

๔.๓.๔ แผนงานที่ ๔: การพัฒนานวัตกรรม กลไก ระบบฐานข้อมูล องค์ความรู้ และสื่อสารสาธารณะเพื่อยกระดับคุณภาพการทำงานองค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็งและความร่วมมือในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน

๑) แนวทางการดำเนินงาน

กระแสการพัฒนาโลกให้ความสำคัญกับองค์กรภาคประชาสังคมในการเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนงานระดับพื้นที่ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อค้นหาต้นแบบ และนวัตกรรมการพัฒนาเพื่อขยายผลในเวทีนานาชาติ โดยเฉพาะการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) ซึ่งทุกประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย ได้ยอมรับที่จะร่วมกันทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ จึงถือเป็นโอกาสที่สำคัญขององค์กรภาคประชาสังคมไทยในการยกระดับคุณภาพการทำงานให้เกิดความเข้มแข็ง และความร่วมมือในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วนเพื่อเติมเต็มข้อจำกัดของหน่วยงาน ภาครัฐในเรื่องของกำลังคน

แม้การสนับสนุนจากรัฐ เอกชนจะยังไม่มั่นคง ต่อเนื่อง แต่องค์กรภาคประชาสังคมจำนวนหนึ่ง ก็มีการรวมตัวที่เหนียวแน่น ทำให้เกิดเป็นเครือข่ายองค์กรภาคประชาสังคมที่มีการจัดระบบองค์กรชัดเจน ทั้งเครือข่ายรายประเด็น เครือข่ายระดับภาค มีพลังในการขับเคลื่อนงาน และการผลักดันเชิงนโยบาย ในการพัฒนาประเทศที่สำคัญและได้รับการยอมรับมากขึ้น

นอกจากนี้องค์กรภาคประชาสังคมไทยมีการเรียนรู้และประสบการณ์ที่มีการพัฒนา อย่างสม่ำเสมอ มีนวัตกรรมการทำงานพัฒนารูปแบบใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับภูมิสังคม ตอบสนองความต้องการ ของประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น การสนับสนุนของภาครัฐที่ตรงจุด จะทำให้มีการพัฒนาที่ดีขึ้น เกิดความยั่งยืน อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ ภายใต้ข้อจำกัดของงบประมาณภาครัฐ

ภายใต้แผนงานที่ ๔ มีการกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานไว้ ๔ กลยุทธ์ดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ที่ ๔.๑: พัฒนานวัตกรรมการทำงานองค์กรภาคประชาสังคม เพื่อตอบสนอง เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

การตอบสนองความต้องการทางสังคมด้วยวิธีการแก้ไขปัญหาใหม่ ๆ ซึ่งเป็นได้ทั้ง กระบวนการทางความคิด หรือการสร้างโอกาส หรือการลงมือปฏิบัติ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือเพื่อทำให้สังคมดีขึ้น เป้าหมายของนวัตกรรมจึงเป็นไปเพื่อการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาสังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม นำไปสู่ การยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้คน เป็นกลไกที่ช่วยเสริมสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำที่เกิดขึ้น ในสังคมในทุกระดับ กล่าวได้ว่านวัตกรรมจึงเป็นได้ทั้งวิธีการ ผลิตภัณฑ์ กระบวนการ กิจกรรม หรือการบริการ ที่คิดขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหาของสังคมหรือชุมชน ทดลองพัฒนาอย่างมีทิศทาง เกิดประโยชน์แก่คนหมู่มาก หรือคนส่วนใหญ่ สามารถสร้างให้เกิดพื้นที่รู้ธรรมความสำเร็จ เป็นการใช้ประโยชน์จากนวัตกรรม หรือโครงการนำร่องของภาคประชาสังคมในการแก้ไขปัญหาสังคม กลไกการประสานงานที่มีอยู่ ที่มีความยืดหยุ่นสร้างรูปแบบการทำงานใหม่ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

กลยุทธ์ที่ ๔.๒: พัฒนาระบบฐานข้อมูลขององค์กรภาคประชาสังคม และนักวิจัย/ นักวิชาการด้านการพัฒนาศักยภาพภาคประชาสังคม และชุดความรู้ที่เกี่ยวข้องแบบออนไลน์

การพัฒนาและส่งเสริมความเข้มแข็งองค์กรภาคประชาสังคมนั้น มีภาคีเครือข่าย ที่ร่วมผลักดันและดำเนินการจำนวนมากทั้งในมิติกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ ซึ่งรัฐบาลรวมถึงภาคเอกชน มีความใส่ใจและมุ่งหวังในการสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรภาคประชาสังคมเพิ่มสูงขึ้น เช่นเดียวกับ งานศึกษาวิจัยและการจัดการความรู้ด้านประชาสังคม อย่างไรก็ตามยังขาดระบบฐานข้อมูลองค์กรภาคประชาสังคม ทั้งขนาด ความเชี่ยวชาญ ตำแหน่ง ที่ตั้ง ผู้ปฏิบัติงาน แนวโน้มการเติบโต แหล่งรายได้และรายจ่าย ตลอดจน

การบูรณาการข้อมูลองค์กรภาคประชาสังคมและอาสาสมัครในหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งยังไม่มี การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์เพื่อประโยชน์ในการวางแผนกิจกรรม สามารถติดตามและตรวจสอบได้

ขณะเดียวกันองค์กรภาคประชาสังคมก็ยังขาดแคลนทรัพยากรในการทำงานหลายด้าน ตลอดจนสถานการณ์ทางการเมืองที่ผันผวน สภาพเศรษฐกิจ สังคม และภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง ตลอดจน ความเสี่ยงของโรคอุบัติใหม่ต่าง ๆ เช่น โควิด-๑๙ ก็เป็นความท้าทายขององค์กรภาคประชาสังคมที่ต้องจัดการ แก้ไขปัญหา พัฒนาเชื่อมโยงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาสาสมัคร และภาคธุรกิจในการส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพองค์กรภาคประชาสังคม รวมทั้งสนับสนุนทรัพยากรและองค์ความรู้ในการทำงานของภาคประชาสังคม

กลยุทธ์ที่ ๔.๓: พัฒนาความร่วมมือเพื่อการสื่อสารสาธารณะถึงบทบาทองค์กร ภาคประชาสังคมในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนาประเทศ

หลายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในระดับต่าง ๆ ทั่วโลกทั้งในระดับชุมชนท้องถิ่นถึงระดับโลก พิสูจน์ให้เห็นว่าพลังพลเมืองหรือการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคประชาสังคมนั้น ช่วยแก้ปัญหาวิกฤติต่าง ๆ ที่ภาครัฐไม่สามารถดำเนินการได้โดยลำพัง และในหลายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นยังเห็นว่าสังคมที่พลเมือง มีความเข้มแข็งจะช่วยให้สังคมนั้นเข้มแข็งด้วย แนวโน้มหลายประเทศทั่วโลกจึงหันมาให้ความสำคัญ ของการมีส่วนร่วมของบทบาทองค์กรภาคประชาสังคม โดยเพิ่มช่องทางการสนับสนุนให้มีความต่อเนื่อง และเข้มแข็ง สร้างกลไกให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรม

อย่างไรก็ตามแม้ที่ผ่านมาได้มีการนำเสนอความสำคัญขององค์กรภาคประชาสังคม ในการทำงานพัฒนาสังคมต่อสาธารณะ ให้สังคมรับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของภาคประชาสังคม ที่มีการดำเนินงานเพื่อช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางหรือกลุ่มด้อยโอกาสอย่างใกล้ชิด แต่ก็ยังไม่สามารถ สร้างผลสะท้อนให้เกิดการยอมรับและเข้ามาสนับสนุนการทำงานได้ต่อเนื่องระยะยาว

ดังนั้นการสื่อสารต่อสาธารณะเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจถึงความสำคัญของบทบาท ภาคประชาสังคมที่เป็นหุ้นส่วนการพัฒนาประเทศผ่านความร่วมมือกับองค์กรสื่อสารมวลชนที่ไม่แสวงหากำไร จะช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและยอมรับการทำงานของภาคประชาสังคมได้มากยิ่งขึ้น ถือได้ว่าเป็น การสร้างให้เกิดค่านิยมทางสังคมในการเป็นพลเมืองและจิตอาสาเพื่อสาธารณประโยชน์ในกลุ่มคนรุ่นใหม่ อันจะนำไปสู่การสร้างให้เกิดวัฒนธรรมใหม่ในการเปลี่ยนแปลงสังคม

การสื่อสารสาธารณะจึงถือเป็นกลไกและเงื่อนไขที่สำคัญต่อการสร้างให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ในสังคม เป็นการสร้างให้เกิดพื้นที่สาธารณะที่สื่อสารเนื้อหา เรื่องราว ปัญหา ความเป็นอยู่ วิถีชีวิต และวัฒนธรรมขององค์กรภาคประชาสังคมในพื้นที่และภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อสร้างการยอมรับซึ่งกันและกัน

กลยุทธ์ที่ ๔.๔: ศึกษารูปแบบศูนย์ประสานงานกลางเพื่อพัฒนาสมรรถนะ และยกระดับคุณภาพการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคม และการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการ

กลไกสำคัญอันหนึ่งในการหนุนเสริมให้ภาคประชาสังคมสามารถทำงานร่วมพัฒนาสังคม ได้อย่างยั่งยืน คือ การมีหน่วยงานสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถของภาคประชาสังคมอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะ เพื่อการพัฒนาขีดความสามารถคนทำงานในการสร้างกระบวนการเรียนรู้แก่กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ให้เท่าทัน สถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งในระดับนโยบายและระดับพื้นที่

แต่ที่ผ่านมากลับพบปัญหาว่าการทำงานของภาคประชาสังคมส่วนใหญ่ คือ มีงบประมาณ มาจากการบริจาคหรือการรับการสนับสนุนเป็นรายโครงการเป็นครั้ง ๆ ไป ซึ่งมีแนวโน้มลดน้อยลง และไม่ต่อเนื่องสำหรับการทำงานในระยะยาว และที่สำคัญมักเป็นการสนับสนุนเพียงงบประมาณสำหรับการทำงาน ไม่มีการสนับสนุนสำหรับการพัฒนาขีดความสามารถ ทำให้การดำเนินกิจกรรมของภาคประชาสังคม ไม่มีเสถียรภาพ และไม่ต่อเนื่องจนสามารถสร้างผลกระทบในเชิงบวกต่อสังคมอย่างยั่งยืน

ทั้งที่กลับพบว่าสังคมปัจจุบันมีความรุนแรงและซับซ้อนของปัญหาสังคมเพิ่มขึ้น ผูกโยงอย่างแนบแน่นกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนาอุตสาหกรรม ด้วยข้อจำกัดของการพัฒนาความเข้มแข็งและการเติบโตของภาคประชาสังคม เหล่านี้จึงทำให้ปัญหาคุณภาพชีวิตของประชาชน ปัญหาการเข้าถึงสิทธิและบริการของรัฐขั้นพื้นฐานโดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติมีแนวโน้มที่จะรุนแรงมากขึ้น และอาจนำไปสู่ปัญหาความแตกแยกในสังคมในระยะยาว การที่รัฐจะเลือกใช้วิถีกลไกรัฐเพียงลำพังในการจัดการปัญหาเหล่านี้ ทั้งที่รัฐเองแม้จะมีขนาดใหญ่แต่ก็ขาดประสิทธิภาพ และมีข้อจำกัดมากมาย ไม่สามารถเข้าถึง เข้าใจ และแก้ปัญหาเชิงโครงสร้างที่สลับซับซ้อนนี้ได้ทั้งหมดอาจเป็นความเสี่ยงของการพัฒนามากเกินไป จึงจำเป็นต้องมีทางเลือกการพัฒนา

ดังนั้นการมีหน่วยงานสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถของภาคประชาสังคม จึงถือเป็นกลไกในการส่งเสริมและพัฒนาความเข้มแข็งองค์กรภาคประชาสังคม และการเป็นระบบสนับสนุนในการเสริมกระบวนการทำงาน โดยหน่วยงานสนับสนุนที่จะทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานกลาง ในระยะแรกอาจกำหนดให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานกลางในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฉบับดังกล่าวนี้ เพื่อหลีกเลี่ยงการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐขึ้นมาใหม่

๒) เป้าหมายระดับแผนงานที่ ๔

๒.๑) เกิดนวัตกรรมการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมในระดับพื้นที่ ที่ตอบสนองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๒.๒) รูปธรรมการทำงานที่แสดงบทบาทและผลงานขององค์กรภาคประชาสังคมที่ได้รับการยอมรับในสังคมไทย

๒.๓) มีองค์ความรู้เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้ภาคประชาสังคมเกิดความเข้มแข็งขึ้น โดยสามารถทำงานเพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนให้บรรลุ และการทำงานระยะยาวที่มีประสิทธิภาพ

๒.๔) ฐานข้อมูลและชุดความรู้แบบออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรภาคประชาสังคม และนักวิจัย/นักวิชาการด้านการพัฒนาศักยภาพประชาสังคม ถูกนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒.๕) สาธารณชนเกิดการยอมรับและตระหนักถึงบทบาทขององค์กรภาคประชาสังคม ต่อการทำงานแก้ไขปัญหาสังคมในพื้นที่ ผ่านการร่วมสนับสนุนการทำงานในรูปแบบต่าง ๆ

๒.๖) กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ มีการสนับสนุนงบประมาณการทำงาน

๒.๗) กลไก โครงสร้าง แนวทาง และงบประมาณสนับสนุนการทำงานของกลไกประสานงาน เพื่อการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ

๒.๘) ผลการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบศูนย์ประสานงานกลาง ที่สอดคล้องกับบริบทขององค์กรภาคประชาสังคมแต่ละประเภท

๓) ตัวชี้วัดระดับและค่าเป้าหมายตามแผนงานที่ ๔

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายตามปีงบประมาณ				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๓.๑) จำนวนนวัตกรรมการทำงาน ขององค์กรภาคประชาสังคม ที่เป็นรูปธรรม สามารถตอบสนอง ต่อปัญหาสังคมที่ซับซ้อน รวม ๕๐๐ กรณี	๑๐๐ กรณี	๑๐๐ กรณี	๑๐๐ กรณี	๑๐๐ กรณี	๒๐๐ กรณี
๓.๒) จำนวนองค์ความรู้ เพื่อสนับสนุน-ส่งเสริมให้ ภาคประชาสังคมเกิดความเข้มแข็งขึ้น โดยสามารถทำงานเพื่อตอบสนอง ต่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้บรรลุ และการทำงานระยะยาว ที่มีประสิทธิภาพ	๑ เรื่อง	๑ เรื่อง	๑ เรื่อง	๑ เรื่อง	๒ เรื่อง
๓.๓) จำนวนฐานข้อมูลออนไลน์ องค์กรภาคประชาสังคม / ข้อมูล นักวิจัย / นักวิชาการด้านการพัฒนา ศักยภาพประชาสังคม ที่ถูกนำไปใช้ ประโยชน์ในการพัฒนาศักยภาพ องค์กรภาคประชาสังคมให้มี ประสิทธิภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น	รวบรวมข้อมูล	รวบรวม ข้อมูล	รวบรวม ข้อมูล	๑ ฐานข้อมูล	
๓.๔) จำนวนชุดความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ถูกนำไปใช้สนับสนุนการทำงาน ภาคประชาสังคมให้สอดคล้องกับ บริบททางสถานการณ์จริง และการขับเคลื่อนนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	๕ ชุดความรู้	๕ ชุดความรู้	๕ ชุดความรู้	๕ ชุดความรู้	๑๐ ชุดความรู้
๓.๕) จำนวนผลงานการสื่อสาร ที่กระตุ้นให้สาธารณชนเกิดการยอมรับ และตระหนักถึงบทบาทองค์กร ภาคประชาสังคมต่อการทำงาน แก้ไขปัญหาสังคม	๑๐๐ ชิ้นงาน	๑๐๐ ชิ้นงาน	๑๐๐ ชิ้นงาน	๑๐๐ ชิ้นงาน	๒๐๐ ชิ้นงาน
๓.๖) กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัย และสร้างสรรค์ มีการสนับสนุน งบประมาณการทำงาน	๕ โครงการ	๕ โครงการ	๕ โครงการ	๕ โครงการ	๑๐ โครงการ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายตามปีงบประมาณ				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๓.๗) เกิดกลไก โครงสร้าง แนวทาง และงบประมาณสนับสนุนการทำงานของกลไกประสานงาน เพื่อการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ	-	-	-	-	๑ กลไก และ งบประมาณ สนับสนุน
๓.๘) จำนวนผลการศึกษาเกี่ยวกับ รูปแบบศูนย์ประสานงานกลาง ที่สอดคล้องกับบริบทองค์กร ภาคประชาสังคมแต่ละประเภท	๑ เรื่อง		๑ เรื่อง		

๔) กิจกรรมที่ต้องดำเนินการตามแผนงานที่ ๔ รวมงบประมาณ ๕๔.๕๐ ล้านบาท

โครงการ	ตัวชี้วัดระดับโครงการ	เป้าหมาย / งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงานรับผิดชอบหลัก / รอง
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
กลยุทธ์ที่ ๔.๑: พัฒนานวัตกรรมการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคม เพื่อตอบสนองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ๑๗.๕ ล้านบาท							
๑) โครงการสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมในระดับพื้นที่ เพื่อตอบสนองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	- จำนวนนวัตกรรมการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมที่เป็นรูปธรรมสามารถตอบสนองต่อปัญหาสังคมที่ซับซ้อนรวม ๕๐๐ กรณี	๑๐๐ กรณี	๑๐๐ กรณี	๑๐๐ กรณี	๒๐๐ กรณี	หลัก : พอช. รอง : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, กรมการปกครอง, กรมการพัฒนาชุมชน, กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ,กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม,พม. ,สสส., เครือข่ายภาคประชาสังคม.	
		๒.๐ ล้านบาท	๒.๐ ล้านบาท	๒.๐ ล้านบาท	๔.๐ ล้านบาท		
๒) โครงการถอดบทเรียนต้นแบบภาคประชาสังคมที่มีผลงานในประเด็นเรื่องต่าง ๆ และเผยแพร่ ขยายผลสู่สังคมวงกว้าง	- ชิ้นงานสื่อสารความสำเร็จขององค์กรภาคประชาสังคมที่ทำงานตอบสนองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	๒๐ เรื่อง	๒๐ เรื่อง	๒๐ เรื่อง	๔๐ เรื่อง		
		๐.๕ ล้านบาท	๐.๕ ล้านบาท	๐.๕ ล้านบาท	๑.๐ ล้านบาท		
๓) โครงการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อส่งเสริมให้องค์กรภาคประชาสังคมมีขีดความสามารถในการทำงานเพื่อตอบสนองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	- จำนวนองค์ความรู้เพื่อสนับสนุน-ส่งเสริมให้ภาคประชาสังคมเกิดความเข้มแข็งขึ้นโดยสามารถทำงานเพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนให้บรรลุและการทำงานระยะยาวที่มีประสิทธิภาพ	งานวิจัย ๑ เรื่อง	งานวิจัย ๑ เรื่อง	งานวิจัย ๑ เรื่อง	งานวิจัย ๒ เรื่อง	หลัก : สกสว. รอง : พม. , สสส.	
		๑.๐ ล้านบาท	๑.๐ ล้านบาท	๑.๐ ล้านบาท	๒.๐ ล้านบาท		

โครงการ	ตัวชี้วัดระดับโครงการ	เป้าหมาย / งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงานรับผิดชอบหลัก / รอง
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
กลยุทธ์ที่ ๔.๒: พัฒนาระบบฐานข้อมูลขององค์กรภาคประชาสังคม และนักวิจัย/นักวิชาการด้านการพัฒนาศักยภาพภาคประชาสังคม และชุดความรู้ที่เกี่ยวข้องแบบออนไลน์ ๗.๕ ล้านบาท							
๑) โครงการพัฒนาระบบข้อมูลและฐานข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการสนับสนุนการพัฒนองค์กรภาคประชาสังคมและพัฒนาประเทศ	- จำนวนฐานข้อมูลออนไลน์องค์กรภาคประชาสังคม / ข้อมูลนักวิจัย / นักวิชาการด้านการพัฒนาศักยภาพภาคประชาสังคม และชุดความรู้ออนไลน์ต่าง ๆ ถูกนำไปใช้สนับสนุนการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น	รวบรวมข้อมูล	รวบรวมข้อมูล	รวบรวมข้อมูล	๑ฐานข้อมูล	หลัก : พม. รอง : สำนักงานสถิติแห่งชาติ, สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)	
		๑.๐ล้านบาท	๑.๐ล้านบาท	๑.๐ล้านบาท	๒.๐ล้านบาท		
๒) โครงการจัดการความรู้เกี่ยวกับการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคม		๕เรื่อง	๕เรื่อง	๕เรื่อง	๑๐เรื่อง	หลัก : พม. รอง : สสส., พอช., สกสว.	
		๐.๕ล้านบาท	๐.๕ล้านบาท	๐.๕ล้านบาท	๑.๐ล้านบาท		
กลยุทธ์ที่ ๔.๓: พัฒนาความร่วมมือเพื่อการสื่อสารสาธารณะถึงบทบาทองค์กรภาคประชาสังคมในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนาประเทศ ๑๘ ล้านบาท							
๑) โครงการพัฒนาร่วมมือกับภาคีเครือข่ายด้านสื่อสารมวลชนที่ไม่แสวงหากำไรเพื่อร่วมสื่อสารสาธารณะถึงการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนาประเทศ	- สาธารณชนยอมรับการทำงานองค์กรภาคประชาสังคมในฐานะหุ้นส่วนรัฐการพัฒนาประเทศ โดยสะท้อนจากทัศนคติที่เห็นคุณค่าการทำงานของภาคประชาสังคมผ่านช่องทางสื่อสารต่าง ๆ	๑๐๐ชิ้นงาน	๑๐๐ชิ้นงาน	๑๐๐ชิ้นงาน	๒๐๐ชิ้นงาน	หลัก : องค์กรกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย , เครือข่ายสื่อมวลชนอื่นๆที่เกี่ยวข้อง รอง : พม., สสส., พอช.	
		๑.๐ล้านบาท	๑.๐ล้านบาท	๑.๐ล้านบาท	๒.๐ล้านบาท		
		ข้อมูลที่สะท้อนถึงการยอมรับบทบาทภาคประชาสังคม					
		๐.๑ล้านบาท	๐.๑ล้านบาท	๐.๑ล้านบาท	๐.๒ล้านบาท		

โครงการ	ตัวชี้วัดระดับโครงการ	เป้าหมาย / งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงานรับผิดชอบหลัก / รอง
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
๒) โครงการพัฒนาความร่วมมือในการทำงานกับกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนองค์กรต่าง ๆ ในการทำโครงการหรือกิจกรรม ต่อการทำให้สาธารณชนเข้าใจถึงบทบาทองค์กรภาคประชาสังคมในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนาประเทศ	- กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ มีการสนับสนุนงบประมาณการทำงาน	๕ โครงการ		๕ โครงการ	๕ โครงการ	๑๐ โครงการ	หลัก : กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ รอง : พม., สสส., พอช.
		๒.๕ ล้านบาท		๒.๕ ล้านบาท	๒.๕ ล้านบาท	๕.๐ ล้านบาท	
กลยุทธ์ที่ ๔.๔: ศึกษารูปแบบศูนย์ประสานงานกลางเพื่อพัฒนาสมรรถนะและยกระดับคุณภาพการทำงานองค์กรภาคประชาสังคม และการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการ ๑๑.๕ ล้านบาท							
๑) โครงการศึกษาถึงรูปแบบศูนย์ประสานงานกลาง เพื่อสนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะและยกระดับคุณภาพการทำงานองค์กรภาคประชาสังคม	- ผลการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบศูนย์ประสานงานกลาง ที่สอดคล้องกับบริบทองค์กรภาคประชาสังคมแต่ละประเภท	๑ เรื่อง		๑ เรื่อง			หลัก : พม. รอง : สกสว.
		๒.๐ ล้านบาท		๒.๐ ล้านบาท			
๒) โครงการจัดตั้งกลไกประสานงาน เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯอย่างเป็นรูปธรรม	- เกิดกลไก โครงสร้าง แนวทาง และงบประมาณสนับสนุนการทำงานของกลไกประสานงานเพื่อการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ	๑ กลไกการทำงาน		ตามกลไกการทำงานที่จัดตั้งขึ้นมา			หลัก : พม. รอง : สสส., พอช.
		๑.๕ ล้านบาท		๑.๕ ล้านบาท	๑.๕ ล้านบาท	๓.๐ ล้านบาท	

๕) โครงการสำคัญตามแผนงานที่ ๔

๕.๑) โครงการสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมในระดับพื้นที่ เพื่อตอบสนองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๕.๒) โครงการถอดบทเรียนต้นแบบภาคประชาสังคมที่มีผลงานในประเด็นเรื่องต่าง ๆ และเผยแพร่ ขยายผลสู่สังคมวงกว้าง

๕.๓) โครงการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อส่งเสริมให้องค์กรภาคประชาสังคมมีขีดความสามารถในการทำงานเพื่อตอบสนองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๕.๔) โครงการพัฒนาระบบข้อมูลและฐานข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการสนับสนุนการพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมและพัฒนาประเทศ

๕.๕) โครงการจัดการความรู้เกี่ยวกับการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคม

๕.๖) โครงการพัฒนาความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายด้านสื่อสารมวลชนที่ไม่แสวงหากำไร เพื่อร่วมสื่อสารสาธารณะถึงการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนาประเทศ

๕.๗) โครงการพัฒนาความร่วมมือในการทำงานกับกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนองค์กรต่าง ๆ ในการทำโครงการหรือกิจกรรม ต่อการทำให้สาธารณชนเข้าใจถึงบทบาทขององค์กรภาคประชาสังคมในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนาประเทศ

๕.๘) โครงการศึกษาถึงรูปแบบศูนย์ประสานงานกลาง เพื่อสนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะและยกระดับคุณภาพการทำงานองค์กรภาคประชาสังคม

๕.๙) โครงการจัดตั้งกลไกประสานงาน เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ อย่างเป็นรูปธรรม

๖) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำแผนปฏิบัติการฯตามแผนงานที่ ๔ ไปดำเนินการ

๖.๑) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๖.๒) กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

๖.๓) กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

๖.๔) กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

๖.๕) กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม

๖.๖) กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๖.๗) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)

๖.๘) สำนักงานสถิติแห่งชาติ

๖.๙) สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

๖.๑๐) องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย

๖.๑๑) สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.)

๖.๑๒) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสุขภาพ (สสส.)

๖.๑๓) กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

๖.๑๔) เครือข่ายสื่อมวลชนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๖.๑๕) เครือข่ายภาคประชาสังคม

๔.๔ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อนำไปขับเคลื่อนดำเนินการ

คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม (คสป.) เป็นกลไกการบริหารจัดการเพื่อนำแผนไปสู่การขับเคลื่อนและปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยคณะกรรมการฯ มอบหมายคณะอนุกรรมการฯ ที่เกี่ยวข้องกับแต่ละโครงการย่อยในทั้ง ๔ แผนงาน ทำหน้าที่ในการนำแผนไปสู่การปฏิบัติและประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคธุรกิจ สถาบันวิชาการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแต่ละโครงการ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม จะต้องจัดทำแผนปฏิบัติการรองรับ รวมถึงจัดส่งข้อมูลแผนปฏิบัติการรายปี รวมถึงรายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม (คสป.) ทุกปี

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ จะทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านฯ เป็นฝ่ายเลขานุการของ คสป. สนับสนุนการขับเคลื่อนอย่างเป็นทางการต่อไป เพื่อการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามแผนปฏิบัติการด้านฯ ให้เกิดความเชื่อมโยงเป็นภาคีเครือข่ายในการทำงานร่วมกัน ตลอดจนการสื่อสารแผนปฏิบัติการ สร้างความรู้และความเข้าใจในสาระสำคัญและเจตนารมณ์ของแผนให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแผนในทุกระดับ เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ

ทั้งนี้ การขับเคลื่อนแผนในระดับชาติ คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม (คสป.) รับผิดชอบในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการโดยการจัดทำโครงการติดตามประเมินผล รวมทั้งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำหน้าที่ติดตามประเมินผล โดยใช้หลักการประเมินเพื่อพัฒนาศักยภาพ รวมทั้งกำกับ ติดตามความก้าวหน้าในทุก ๆ ครึ่งปี ครึ่งระยะเวลาแผนและสิ้นสุดแผน นอกจากนี้ยังทำหน้าที่สร้างความเข้าใจในหน่วยปฏิบัติการตามแผนงานให้เข้าใจหลักการติดตามและประเมินผลที่สามารถแสดงถึงความก้าวหน้า ข้อจำกัด ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของการดำเนินงานตามแผนคู่ขนานร่วมด้วย

การขับเคลื่อนแผนในระดับจังหวัด จะมีการประสานงานร่วมกับกระทรวงมหาดไทย และคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) ตั้งแต่ขั้นตอนการสร้างความเข้าใจร่วมกันในแผนงาน/โครงการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจะมีการจัดทำคู่มือการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเป็นแนวทางการทำงานสำหรับหน่วยงานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ในระดับพื้นที่ จะเป็นความร่วมมือระหว่างคณะอนุกรรมการด้านแผนงานการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ในคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม (คสป.) กับเครือข่ายภาคประชาสังคมในพื้นที่ที่ทำงานทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบลและภาคประชาสังคมเชิงประเด็น รวมทั้งสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.), สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) และสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) เป็นสำคัญ

โดยในอนาคตควรมีการเสนอแก้ไขปรับปรุง ข้อ ๑๑ ของ “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ. ๒๕๕๘” โดยกำหนดให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการเป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม และสามารถจัดสรรงบประมาณ เพื่อดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าว และในการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ในระยะที่ ๓ อาจมีการพิจารณาทบทวนหน่วยงานที่เป็นกลไกขับเคลื่อนการทำงานตามความเหมาะสม

ทั้งนี้ ให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการเป็นศูนย์ประสานงานการดำเนินการในระยะแรกก่อน เพื่อการพัฒนากลไกการเชื่อมประสานงานกับภาคส่วนต่าง ๆ

องค์การบริหารในทชาฟารี (องค์การมหาชน)
เลขรับ สพค.๑๘๙๐
วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๘
เวลา ๑๕:๕๐:๒๖

องค์การบริหารในทชาฟารี (องค์การมหาชน)
Night Safari (Public Organization)
๓๓ หมู่ ๑๒ ตำบลหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ที่ นร ๐๑๐๑/ว ๑๐๙๕ วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๘

เรื่อง แจ้งมติคณะรัฐมนตรีอนุมัติแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม
(จาก สำนักนายกรัฐมนตรี)

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาพิงคนคร

ด้วย สำนักนายกรัฐมนตรี ได้มีหนังสือถึง สพค. เพื่อแจ้งเวียนมติคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมที่
ปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ได้ลงมติอนุมัติแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กร
ภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) และให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง
นำไปปฏิบัติต่อไป โดยให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมและหน่วยงานที่
เกี่ยวข้องรับความเห็นและข้อเสนอแนะของกระทรวงการคลัง กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ
มนุษย์ กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ กระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ และสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ไปพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดตามเอกสาร
แนบ

-ทราบ -เรียน ผอ.สบง. ผอ.สตน. ผอ.ฝ่ายทุกฝ่ายเพื่อทราบ

จิตริตน์ ตะวันวงศ์

รองผู้อำนวยการองค์การบริหารในทชาฟารี ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการองค์การบริหารในทชาฟารี
๘ สิงหาคม ๒๕๖๘ ๑๘:๔๘ น.

-ทราบ -เรียน ผอ.ฝ่ายในสังกัด สบง. เพื่อทราบ